GOVERNMENT OF INDIA ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA ARCHÆOLOGICAL LIBRARY

ACCESSION NO. 32110
CALL No. 891.05/Not

D.G.A. 79

NOTULEN

VAN DE

ALGEMEENE EN DIRECTIEVERGADERINGEN

VAN HET

BATAVIAASCH GENOOTSCHAP

VAN

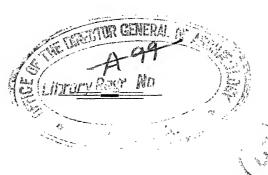
KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.

OPGERICHT 1778.

321104

811.00 Nat

DEEL L-1912.

BATAVIA
G. KOLFF & Co.

'S GRAVENHAGE M. NIJHOFF.

1913.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY, NEW MELHI. Acc. No. 32116 Date. + 25.7.57 Call No. 291:05/Not-

Brieven, enz. voor de Directie bestemd, zijn te adresseeren aan den Secretaris van het Genootschap, zonder vermelding van diens naam.

Behalve van de oudere jaargangen, zijn er ook van de laatstverschenen edita enkele uitgeput; H. H. Leden, die daarvan waarlooze exemplaren mochten bezitten, zullen de Directie met toezending daarvan bijzonder verplichten. Het zijn de volgende: Verhandelingen deel XLIX 2° stuk, deel L 2° stuk, Notulen deel XXXIV afl. 3, Ned.-Ind. Plakaatboek deel XVI.

Inzonderheid op het XVI deel van het Nederlandsch-Indisch Plakaatboek wordt prijs gesteld, en wordt dit deel voor rekening van het Genootschap door den Secretaris opgekocht voor f 2.50 per exemplaar.

INHOUD.

		Bladz.
Directi	evergadering Maandag 22 Januari 1912	1.
Directi	evergadering Maandag 19 Februari 1912	13.
Directi	evergadering Maandag 15 April 1912	30.
Directi	evergadering Maandag 13 Mei 1912	48.
Directi	evergadering Maandag 1 Juli 1912	57.
Directi	evergadering Zondagmorgen 7 Juli 1912	67.
Directi	evergadering Maandag 12 Augustus 1912	69.
Direction	evergadering Maandag 16 September 1912	78.
Direction	evergadering Maandag 28 October 1912	90.
Direction	evergadering Maandag 2 December 1912	105.
BIJLAG	en:	
I.	Papariosan	I.
II.	Lijst van ingekomen boekwerken gedurende het	
	1º en 2º kwartaal 1912	v.
III.	Overnummering van voorwerpen uit de Oudheid-	
	kundige verzameling	XXI.
١٧.	Aanwinsten van de Ethnographische verzameling	*
	in 1912	XXIII.
V	Lijst der voorwerpen, die in het jaar 1912 voor de	
	Archæologische verzameling zijn verkregen. (26ste	
	vervolg van den Catalogus)	CXXXIII.
VI.	Inventaris van de Wetenschappelijke Nalatenschap van	
	wijlen Dr. J. G. F. RIEDEL, Eerelid des Genootschaps.	OXLI.
VII.	Aanwinsten der Numismatische Collectie in 1912.	CLV.
VIII.	Lijst van ingekomen boekwerken gedurende het	•
	3° en 4° kwartaal 1912	CLVII.
IX.	Lijst der Foto's van het Bataviaasch Genootschap	
	van Kunsten en Wetenschappen bewaard op het	
	Oudheidkundig Bureau	CLXXV.
X.	Lijst van instellingen waarmede het Genootschap in	
	verbinding staat	LXXXVII.
XI.	Lijst der leden van het Bataviaasch Genootschap van	, =
	Kunsten en Wetenschappen op 31 December 1912.	CXCV.
XII.	Korte inhoud van het behandelde in de Notulen .	COVII

Notulen van de eerste Directievergadering, gehouden op Maandag 22 Januari 1912.

Aanwezig de Heeren: A. J. baron Quarles de Quarles, President, Dr. G. A. J. Hazeu, Vice-president, Dr. Ph. S. van Ronkel, C. M. Pleyte, J. P. Moquette, Dr. D. A. Rinkes, Dr. N. J. Krom, Th. V. Zimmermann, J. Homan van der Heide en B. A. J. van Wettum, Secretaris.

De vergadering wordt bijgewoond door het buitengewoon lid Dr. N. Adriani, daartoe door de Directie uitgenoodigd.

De Notulen der vorige vergadering, zijnde die van 18 December 1911, worden goedgekeurd en gearresteerd.

I. De President

neemt in behandeling de Rekening en Verantwoording van den Thesaurier over het boekjaar 1911 en de door hem opgemaakte begrooting voor 1912.

In opvolging van het bepaalde bij art. 13 van het Huishoudelijk Reglement, worden de Heeren ZIMMERMANN en RINKES uitgenoodigd het beheer van den Thesaurier na te gaan en daarover in de eerstvolgende vergadering rapport uit te brengen. De behandeling der Begrooting wordt uitgesteld tot de volgende maand, om den Penningmeester in staat te stellen sommige bedragen nog eens met de conservatoren te bespreken.

- II. Brengt ter tafel de volgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:
- a. Renvooi Dir. O. E. 17 November a.p. No. 26026, t.g.v. het rapport der Oudheidkundige Commissie III 1911, met

verzoek om, onder terugzending, te willen mededeelen of het aanleiding geeft tot opmerkingen.

Retour.

b. C. M. PLEYTE, "Badoejsche Geesteskinderen" met een photo.

Tijdschrift.

- c. J. P. Moquette, "De datum op den grafsteen van Malik Ibrahim te Grissee" met 4 photo's en 2 cliché's. Tijdschrift.
- d. Atjeh 1896, 1° en 2° deel, door den Kapitein der Infanterie A. KRUISHEER.

Van de publicatie moet, met het oog op de andere op het Genootschap rustende verplichtingen, worden afgezien.

e. Schrijven van den Heer D. VAN HINLOOPEN LABBERTON te Buitenzorg, van 17 December j.l., houdende onder meer het verzoek om mededeeling of de Directie bereid is in de Verhandelingen op te nemen een tekstuitgave van het mystieke werk der Javanen, getiteld Wali sanga of Hidajat djati. Het zou de bedoeling zijn de uitgave later door een vertaling te doen volgen, welke dan te zijner tijd aan het oordeel der Directie zou worden onderworpen.

Genoemden heer antwoorden dat de Directie met belangstelling van zijn schrijven heeft kennis genomen, dat zij in beginsel wel bereid is de door hem genoemde, of andere, mystieke werken uit te geven, mits in een philologisch doorwerkten tekst, voorzien van een wetenschappelijk getrouwe vertaling en de noodige commentaar.

Zij ziet dus eventueel gaarne een dergelijke bewerking van den Heer van Hinloopen Labberton tegemoet, behoudt zich echter vanzelf een volkomen vrijheid van beslissing voor, aangezien zij als regel zich niet wenscht uit te spreken over werk dat nog geschreven moet worden.

- III. Neemt in behandeling de navolgende tusschentijds binnengekomen stukken:
- 1. G. R. 30 December 1911 No. 34178, t.g.v. een d.d. 7 November t.v. aan den Gouverneur-Generaal gericht schrijven van den Directeur van het Museum voor Land- en Volkenkunde en Maritiem Museum "Prins Hendrik" te Rotterdam, er toe strekkende deze inrichting bij Z. E. in herinnering te brengen. (Zie Not. '07 II a).

Informatie.

2. Miss. Dir. O. E. 3 Januari j.l. No. 94, houdende mededeeling, dat de nieuw opgetreden Departementschef, Dr. G. A. J. HAZEU, op dien dag het beheer over het Departement van Onderwijs en Eeredienst heeft aanvaard.

Informatie.

- 3. Besluit Dir. O. E. 5 Januari j.l. No. 196, houdende wijziging van het besluit van 21 September t.v. No. 15577, in dier voege dat de prijs van f 110.— wordt gesteld op f 144.48. (Zie Not. Oct. '11 III 3).

  Informatie.
- 4. Renvooi Dir O. E. 13 Januari j.l. N°. 537, t.g.v. miss. Res. Banjoemas 30 December t.v. N°. 14107/29, met eenige beschadigde oude bronzen voorwerpen, door Kajadikrama in de dessa Kamoeljan, distr. Kaliredja, afd. Banjoemas, bij het graven in den grond gevonden.

Voor de verzameling overnemen en f 1.— zenden voor den vinder.

5. Aanbieding van eenige dagbladen en boekwerken ten behoeve van de Bibliotheek, bij miss. Dir. Just. 20 December j.l. N°. 18519.

Bibliotheek.

6. Miss. Gouv. Celebes en Onderhoorigheden van 12 De-

cember j.l. N° . 12058, houdende aanbieding van vier woordenlijsten van de talen welke in de afdeeling Mandhar gesproken worden.

Dankbaar aanvaarden.

7. Miss. A. R. Gorontalo 18 December j.l. N°. 2353/14, met een woordenlijst met supplement van de Gorontaleesche taal als gesproken in de afdeeling met uitzondering van de onderafdeeling Bwool.

Als boven.

- 8. Miss. A. R. Zuid Nieuw-Guinea 11 December j.l. Nº. 1195, houdende aanbieding van 2 colli ethnografica. Na ontvangst bedanken.
- 9. Miss. A. R. t/b. te Padang 23 December j.l. Nº. 432, houdende mededeeling, dat bij den eigenaar der in Pariaman gevonden steenen gereedschappen eenig bezwaar bestaat tegen opzending. (Not. Nov. '11 II d).

Het komt echter den Heer Westenenk voor dat Dr. Krom ongetwijfeld Sumatra's Westkust bezoeken zal, in welk geval hij tevens een nieuwe vondst bezichtigen kan, een zwart steenen gereedschap met duidelijken disselvorm, gevonden in het Loeboek-Sikapingsche. Tevens werden bij Si Djoendjoeng in een kalklaag versteende mossels en schelpen gevonden benevens een fossiel in den vorm van een stuk knie van een groot zoogdier.

Voorstellen van de vondst der fossielen mededeeling te doen aan den Conservator van het Zoölogisch Museum te Buitenzorg.

 Aanbieding door den Inspecteur van het Inl. Onderwijs te Makasser, bij schrijven van 19 December j.l. N°. 698, van 1 Makassaarsche en 1 Boegineesche Woordenlijst. Dankbetuiging.

- 11. Schrijven van den Controleur van Moesi Oeloe, van 30 November j.l. N°. 1353/5, houdende bericht dat aan 's Genootschap's adres verzonden werden de martevaanscherven, steenen bijlen en beenderen, bedoeld bij Not. Sept. '11 II 18. Dankbetuiging aan den Resident van Palembang.
- 12. Schrijven van den 2^{on} Luitenant der Infanterie G. D. E. J. Hotz te Koeta-Radja van 31 December 1911, houdende aanbieding van 2 woordenlijsten der taal gesproken op het eiland Simaloer, met een nota van toelichting omtrent de ligging der taalgebieden op dat eiland.

Dankbetuiging.

13. Schrijven van den Oud-Majoor van Sonder, Minahasa, A. L. Wawo-Runtu van 9 December j.l., houdende aanbieding van een oud steenen voorwerp (bijllemmet) gevonden bij een opgraving. Aan dergelijke zeer zeldzame voorwerpen wordt door de bevolking bovennatuurlijke kracht toegekend, waarom zij in tijd van oorlog als talisman gebruikt worden.

Dankbaar aanvaarden.

14. Schrijven van den Heer Alfred Maass te Berlijn van 20 November j.l., houdende aanbieding van zijn opus "Durch Zentral Sumatra" Band I, met verzoek daarvan een bespreking te geven in 's Genootschap's edita.

Dankbaar aanvaarden. Om zijn groote belangstelling in de ethnographie dezer Koloniën wordt de Heer Alfred Maass benoemd tot 's Genoootschap's correspondeerend lid. Verder antwoorden dat het geen gebruik is besprekingen van nieuw uitgekomen werken in onze edita te geven.

15. Brief van de "Societé des Bollandistes" te Brussel van 19 November j.l., houdende aanbod om geregeld haar "Analecta Bollandiana" toe te zenden in ruil voor de publicaties van het Genootschap. De vereeniging zou een zoo

compleet mogelijk stel der reeds verschenen edita wenschen te ontvangen; waar tegenover zij stellen kan een 40 tal harer publicaties, met desgewenscht, een 20 tal deelen van een Tijdschrift tusschen de jaren 1872 en 1884 te Brussel verschenen onder den titel "Précis historiques".

Het aanbod dankbaar aanvaarden en Tijdschrift met Verhandelingen zenden van af 1900.

16. Aanbieding door het buitengewoon lid Dr. F. DE HAAN van een foto van een wapenbord te Makasser van zekeren Jan Philip Rick, waarop het wapen van Makasser voorkomt, bij schrijven van 29 December j.l.

Dankbetuiging.

- 17. Schrijven van dankbetuiging dd. 1 Januari j.l. door Dr. J. Noordhoek Hegt, namens de weduwe S. Riedel geboren Tower, voor de waardeerende en deelnemende woorden tot haar gericht bij gelegenheid van het overlijden van haar echtgenoot, wijlen 's Genootschap's Eerelid, Dr. J. G. F. Riedel, en voor de laatste hulde aan den overledene gebracht. Informatie.
- 18. Brief van de Heeren Scheurleer & Zoonen te 's Gravenhage, van 9 December j.l., houdende aanbieding van een wissel groot f 29965.95, zijnde het zuiver rendement van de in opdracht van het Genootschap, krachtens machtiging van de Algemeene Vergadering, verkochte f 43500.—2½ % Inschrijving Nederl. Werk. Schuld.

Ontvangst erkennen.

19. Aanbieding door den "Verein für Geographie und Statistik" te Frankfurt am Main, bij brief van 22 December j.l., van een onlangs door die vereeniging uitgegeven werk "Die Sunda Expedition" van de hand van Dr. F. ELBERT, met verzoek daarvan in het Tijdschrift een bespreking te willen geven.

Onder dankbetuiging antwoorden dat het geen gebruik is besprekingen van nieuw uitgekomen werken in onze edita te geven.

20. Schrijven van de firma Albrecht & Co. alhier, d.d. 16 Januari j.l., houdende overlegging van een brief van de "Bibliothèque Publique" te Tunis, van 20 December t.v., waarin het verzoek wordt gedaan de prijzen te mogen weten van Dr. Rinkes' publicaties Heiligen I en II en tevens een opgaaf wordt verzocht van werken over het Islamisme in Ned.-Indië.

Aan genoemd wetenschappelijk lichaam de beide werken van Dr. Rinkes toezenden, benevens het Register op 's Genootschaps edita, waarin voorkomt hetgeen in onze edita over het bedoelde onderwerp is verschenen.

21. Schrijven van den "Under Secretary" van het Gouvernement van Eastern Bengal en Assam, d.d. 24 October j.l., houdende aanbieding van een vierkante zilveren munt van Siva Simha met Pramatheswari, Ahom Koning van Assam, gedateerd 1651 Saka.

Dankbaar aanvaarden.

- IV. In opvolging van art. 10 van het Reglement van Orde worden in Commissie benoemd tot de jaarlijksche opneming van:
- a. de Numismatische en Ethnografische verzamelingen: de Heeren van Ronkel en Krom,
- b. de Archæologische en de Handschriften verzamelingen: de Heeren Moquette en Rinkes,
  - c. de Bibliotheek: de Heeren Pleyte en van Wettum.

V. De Heer PLEYTE

a. retourneert de indertijd door den Heer Moquette gedeponeerde lijst van voorwerpen, behoorende tot de afdeeling "Ethnografie", afkomstig uit de oude Goudkamer en gedeponeerd tijdens de verbouwing bij de Javasche Bank, onder mededeeling, dat alle voorwerpen aanwezig zijn gebleken en in de nieuwe Schatkamer ondergebracht.

De President betuigt aller dank aan de Heeren PLEYTE en MoQUETTE voor de aan dezen overgang verbonden werkzaamheden.

b. Stelt voor de Oudheidkundige cliché's en foto's in bewaring te geven bij het Oudheidkundig Bureau, omdat zij daar beter op hun plaats zijn en ook, als zijnde een vakfotograaf op voormeld bureau werkzaam, behoorlijk geconserveerd zullen worden.

Conform.

c. deelt mede, dat door tusschenkomst van den Conservator van het Zoölogisch Museum te Buitenzorg ten geschenke werd ontvangen: van den Heer Dr. P. N. van Kampen, een beeld van palmstam afkomstig van de Humboldtsbaai, en van den Commandant van het exploratie detachement van West Nieuw-Guinea een kleine collectie ethnographica.

Dankbaar aanvaarden.

d. verzoekt een dankbetuiging te doen afgaan aan de firma Albrecht & Co. voor tien in prachtband gebonden exemplaren van den gids voor de Schatkamer, als geschenk aan het Bestuur des Genootschaps aangeboden.

Conform.

VI. De Heer RINKES

deelt mede, dat naar aanleiding van het voorkomende op p. 452, Noot 2, van Heiligen IV (Tijdschrift deel 53) door den Heer R. A. KERN, Controleur B. B. het volgende werd opgemerkt:

In de dessa Dadapan (onderdistr. en distr. Pringkoekoe), ongeveer 4 paal v/d. afdeelingshoofdplaats staat op een uitstekende rotspunt (dolomieten formatie), niet ver van de kust, hoog, zoodat men een ruim uitzicht heeft op de zee en een groot stuk van 't Patjitansche land overziet, de bewuste gentong.

De overlevering beschouwt de plaats als een graf en noemt haar de astana gentong. Van Hien en Darma Kanda hebben dus wel de zelfde plek op 't oog.

Men vertelt erbij dat Java oorspronkelijk bewoond was door 40 (of 4) djodo-menschenparen, welke zich vestigden op den Goenoeng Tidar. Zij maakten op de belangrijkste punten toembal's, deze, de astana gentong was de zuidelijkste.

Deze eerste bewoners van Java, van de bangsa setan werden door lieden uit tanah Këling vervangen.

Vroeger lag in de pot een stuk been, volgens sommigen menschenbeen, de toembal. Bij mijn bezoek in 1907 of 1908 was de pot gebroken, de bodem was eruit, de deksel lag er nog op, 't geheel zag er nog nieuw uit.

Naar men zeide, genoot de pot geen vereering meer, misschien is 't beter te zeggen, geen algemeene vereering meer. Sporen van offeranden of menschelijk aanwezen trof ik niet aan.

Over bizondere werkzaamheid van deze gentong werd mij niets medegedeeld.

Men ziet, er is van de glorie van dezen gentong al bitter weinig over. Intusschen, de Javanen zullen hierdoor niet ontriefd worden, ze hebben nog meer heilige plaatsen.

VII. De Heer KROM

a. doet het voorstel de beschreven Oud Javaansche koperplaten in plaats van bij de Javaansche handschriften onder te brengen bij de Archæologische Verzameling.

Conform.

b. deelt mede, dat hij de zorg voor de uitgave der Oudheidkundige Rapporten weder van den Heer Moquette heeft overgenomen.

Informatie.

c. verzoekt nota van de ontdekking door den voormaligen schrijver Simeon, alias Datoe Boengoer Ni Adji, thans in dienst van den Oudheidkundigen dienst, van het voorkomen van het jaartal 1365 op het vierarmig vrouwenbeeld N°. 262 b

der Archwologische Verzameling. Dit beeld is uit Kediri afkomstig en in verband daarmede kan worden opgemaakt, dat op het eveneens Kedirische vierarmige vrouwenbeeld, als N°. 35 opgenomen in de Verzameling van den Regent van Blitar, (zie Oudheidk. Rapp. 1908 p. 35) zich datzelfde jaartal 1365 bevindt, zij het ook naar de afteekening t.a.p. te oordeelen met eenigszins andere cijferteekens. Dit laatste beeld is afkomstig van Srengat.

VIII. De Vice-president

a. brengt ter tafel twee bronzen beeldjes, toebehoorende aan den Heer F. Roorda alhier, en indertijd door diens overgrootmoeder gekocht in het Kedirische.

De Heer Krom neemt op zich te voldoen aan het overgebracht verzoek om inlichtingen omtrent de beteekenis der beeldjes.

b. id. een oud bronzen spiegel-handvat met inscriptie, eigendom van Dr. Wiederhold te Soekaboemi.

Als boven.

c. id. eenige aardewerk-scherven, door den Kapitein H. Philippi, chef van de 3° opnemingsbrigade, gevonden in den grond van een pas beplante ladang tusschen Soeka-Radja en Moetar-Alam (Marga Wai Tenong, Kroë), ter plaatse waar zich op een heuvel een zuiver vierkant, circa 2½ M. hoog, heuveltje bevindt; met verzoek namens den zender om bericht of deze scherven eenige aanwijzing geven omtrent het tijdvak waarin deze streken zooveel dichter bevolkt waren dan thans.

Als boven.

IX. De Heer van Ronkel

a. deelt mede, van de Weduwe van Dr. RIEDEL bericht te hebben ontvangen, dat zij gaarne de bij Not. Dec. '11 VIII b bedoelde aanteekeningen van de hand van wijlen haar echtgenoot, aan het Genootschap tot onderzoek afstaat. Zij bevinden zich in twee kisten, den inhoud waarvan Dr.

11

VAN RONKEL welwillend op zich neemt te schiften en te inventariseeren.

Dankbetuiging.

- b. doet melding van de volgende ten behoeve der boekerij van de schrijvers ontvangen geschenken:
- A. C. Eugène Caillot, Histoire de la Polynésie Orientale, Dr. J. Groneman, Een verweer, Mr. A. Neitzel de Wilde, Een en ander omtrent den welvaartstoestand der Inlandsche bevolking in de Gouvernementslanden van Java en Madoera. Dankbetuiging.
- c. doet het voorstel Dr. Hazeu, met het oog op zijn drukke ambtsbezigheden als Directeur van Onderwijs en Eeredienst, te ontheffen van zijn mede conservatorschap der handschriften verzameling en in zijn plaats te benoemen Dr. Rinkes, speciaal voor de Javaansche handschriften; blijvende spreker zich gaarne belasten met de zorg voor de overige handschriften. Conform.

X. De Voorzitter

doet het voorstel, Dr. Hazeu om dezelfde redenen als boven te ontheffen van zijn lidmaatschap der in de vergadering van September 1910 ingestelde Commissie tot voorbereiding eener reorganisatie der werkzaamheden van het Genootschap en tot nieuwe leden te benoemen de Heeren Homan van der Heide en Krom.

Beide heeren nemen gaarne de daaraan verbonden werkzaamheden op zich.

XI. Worden op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de namen der Heeren A. F. A. van Zijll de Jong, Mr. H. J. de Bruijn, E. L. Kruseman, J. de Groot, J. R. Schenk de Jong, J. Hartelust en W. A. C. Ilgen.

En worden tot lid benoemd de Heeren D. DE RUUTER te Djember en H. W. DIKKERS te Blitar, beiden Administrateurs van Cultuurondernemingen.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 19 Februari 1912.

QUARLES DE QUARLES, President.

> VAN WETTUM, Secretaris.

Notulen van de tweede Directievergadering, gehouden op Maandag 19 Februari 1912.

Aanwezig de Heeren: A. J. baron Quarles de Quarles, President, Dr. G. A. J. Hazeu, Vice-president, Dr. Ph. S. van Ronkel, C. M. Pleyte, J. P. Moquette, Dr. D. A. Rinkes, Dr. N. J. Krom, J. Homan van der Heide en B. A. J. van Wettum, Secretaris.

Afwezig de Heer TH. V. ZIMMERMANN.

De vergadering wordt bijgewoond door het buitengewoon lid van het Genootschap, Dr. N. Adriani, daartoe door de Directie uitgenoodigd.

De Notulen der vorige vergadering, zijnde die van 22 Januari 1912, worden goedgekeurd en gearresteerd.

- I. De President neemt in behandeling de door den Penningmeester na bespreking met de conservatoren eenigszins gewijzigde begrooting voor 1912, die thans wordt goedgekeurd en vastgesteld.
- II a. Brengt ter tafel een 2-tal ontwerp-voorstellen, aangeboden door de Commissie ingesteld tot voorbereiding van een plan tot reorganisatie van de werkzaamheden van het Genootschap. (Vide Not. Sept. 1910 IV en Januari 1912 X).

Het eene ontwerp, dat van het commissielid den Heer Homan van der Heide, waarbij de commissieleden Pleyte en v. Wettum zich hebben aangesloten, bepleit de noodzakelijkheid tot handhaving van de taak van het Genootschap op den tegenwoordigen voet met gelijktijdige verbooging van

het bedrag dat door het Gouvernement jaarlijks aan het Genootschap als subsidie wordt toegekend.

Het andere, dat van de commissieleden Moquette en Dr. Krom betoogt de wenschelijkheid, dat het Genootschap zijne taak als beheerder van het Museum neêrlegt met overdracht daarvan aan eene in te stellen Gouv. dienst, behoudens dat de zorg voor 's Genootschaps bibliotheek, welke, afgescheiden van het Museum, van zulk een bijzonder groot belang kan worden geacht voor de werkzaamheden van eene wetenschappelijke instelling als de onderwerpelijke, voor het Genootschap ware te behouden.

Beide ontwerpen zijn bij de leden der Directie in voorafgaande rondlezing gewest.

Nà eenige voorafgaande bespreking wordt door den Voorzitter aan H. H. leden de vraag gesteld met welk van beide ontwerp-voorstellen zij zich kunnen vereenigen, en blijkt, na gedane rondvraag, dat de meerderheid zich wenscht aan te sluiten bij het ontwerp-voorstel Homan van der Heide, terwijl de minderheid, gevormd door de Heeren Moquette, Zimmermann (die schriftelijk zijne meening te kennen gegeven heeft) en Dr. Krom, zich verklaart voor het ontwerp Moquette-Krom.

Wordt besloten aan den Gouv. Generaal van N.-I., door tusschenkomst van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst, een schrijven te richten in den geest van het ontwerp-voorstel Homan v. d. Heide, blijvende het aan de H. H. leden welke de minderheid hebben gevormd, overgelaten om, bijaldien zij zulks wenschelijk achten, door de bijvoeging van een afzonderlijk voorstel, de aandacht der Regeering te vestigen op het door hen voorgestane denkbeeld.

b. Renvooi O. E. 6 Febr. '12 No. 933, t.g.v. het Eind-Verslag betreffende het werk Aanvullende herstellingen aan den Boroboedoer-tempel, 3e en 4e kwartaal 1911, met twee bijlagen, met verzoek om mededeeling of het verslag de Directie al dan niet aanleiding geeft tot opmerkingen.

A Contract Brown in the second

Ontkennend te beantwoorden, onder toevoeging van eenige waardeerende woorden met betrekking tot den door den Heer v. Erp verrichten arbeid.

- c. Renvooi id. 18 Januari t.v. No. 1150, houdende aanbieding van het Rapport der Oudheidkundige Commissie over het 4° kwartaal 1911, met als bijlagen een 55-tal foto's, met verzoek om onder terugzending te willen mededeelen of het rapport wellicht aanleiding geeft tot opmerkingen. Geen opmerkingen.
- d. Id. 20 Januari d.a.v. N°. 932, t.g.v. een aan den Directeur van Onderwijs en Eeredienst gericht schrijven van den Majoor der Genie T. van Erp van 8 Januari 1912, houdende aanbieding van meerder illustratie materiaal voor de Boroboedoer monografie, (Not. Dec. '10 II b) met verzoek om terugzending na kennisneming.

In verband met een voorstel van den Heer v. ERP om de bijlagen, in afwachting van de verwezenlijking der plannen over de uitgave der monografie, te doen voegen bij het voorheen reeds aangeboden illustratie-materiaal, en vermits dit reeds op het Oudheidkundig bureau berust, stelt de Heer KROM voor om de betrekkelijke portefeuilles, registers enz. eveneens onder zijne berusting te stellen.

Cfm. Hiervan aan den Dir. van O. E. mededeeling doen.

e. L. M. F. PLATE, Bijdrage tot de kennis der lijkanthropie bij de Sasaksche bevolking in Oost-Lombok. Tijdschrift.

III. Neemt in behandeling de navolgende tusschentijds ingekomen stukken:

1. Miss. 1° G. S. 6 Februari j.l. N°. 279, houdende aanbieding op last van den Landvoogd van een exemplaar van het 2° vervolg op den in 1898 in druk verschenen Catalogus der Bibliotheek van het Departement van Koloniën.

Bibliotheek.

2. Nota Alg. Secrie. houdende aanbieding d.d. 24 Januari j.l., van deel IX (2° gedeelte) en deel V (4° ged.) van het werk "Nova-Guinea, Résultats de l'expédition scientifique néerlandaise à la Nouvelle Guinée".

Bibliotheek,

51

- 3. Id., d.d. 16 Januari t.v., van deel IX 1° stuk der "Beitrage zur Geologie Ost-Asiens und Australiens".
  Bibliotheek.
- 4. Miss. Directeur van O. E. d.d. 5 Febr. '12 N°. 1860, met een afschrift G. B. 26 Januari t.v. N°. 8, houdende bepaling, met wijziging in zoover van art. 2 G. B. 3 Juni 1879 N°. 15, dat de daarin vermelde twee olifantstanden, in afwijking van het voorgeschrevene bij G. B. 11 Dec. 1858 N°. 77 (Bijbl. 3121), ter bewaring zullen worden afgestaan aan het Zoölogisch Museum van 's Lands Plantentuin te Buitenzorg. (Not. Nov. '11 IV).

Informatie.

5. Renvooi id. 22 Januari j.l. N°. 259, t.g.v. miss. Res. Banjoemas 28 Dec. t.v. N°. 14008/29, met 3 gouden ringen, resp. gevonden door Pak Gia, Singadiwangsa en Pak Saidi van doekoeh Boeloe, dessa Pagenton, distr. Batoer, afd. Bandjarnegara.

Den laatstbedoelden ring overnemen, tegen den prijs van f 10.—, de overige terugzenden.

6. Miss. Chef Gen. Staf 8 Februari j.l. N°. 106, houdende mededeeling, dat de Kapitein van den Generalen Staf P. VAN GENDEREN STORT gedurende een tweetal maanden ter plaatse zal vertoeven en gaarne bij de correctie van de door hem samengestelde woordenlijst zijn intermediair zal verleenen. (Not. Dec. '11 II b).

Informatie.

Misss. Comm. Zeemacht 20 Januari en 12 Februari i.l. Nos. 787 en 1690, houdende aanbieding van eenige kaarten. enz, ten behoeve der Bibliotheek.

Bibliotheek.

- Miss. Directeur Just. 29 Januari j.l. No. 1434, met voor de boekerij eenige dagbladen en boekwerken. Bibliotheek.
- Schrijven van den Heer K. GJELLERUP, Officier van Gezondheid der 1e klasse, toegevoegd aan het Exploratiedetachement in Noord Nieuw-Guinea, gedateerd Bivak Hollandia, Humboldtsbaai, 12 December j.l., houdende bericht dat na verkregen machtiging der Regeering de gedurende twee jaren verzamelde ethnografica aan het Museum in bruikleen zullen worden afgestaan. Reeds werden 21 colli's. het eerste gedeelte der verzameling uitmakende, door tusschenkomst van den Resident van Ternate en Onderhoorigheden naar bier verzonden. Om de bruikbaarheid van het materiaal te verhoogen werd door Dr. GJELLERUP een nummercatalogus samengesteld die later, wanneer alles verzonden is, zal volgen, tegelijk met een 2-tal woordenlijsten over Papoea-dialecten. Zoo mogelijk hoopt Dr. GJELLERUP tevens in de gelegenheid te zijn een catalogus samen te stellen van afdrukken van de vele door hem en de andere leden van het detachement genomen photo's van huizen, menschentypen. gereedschappen, enz. Dr. G. beveelt verder aan om de verzonden ethnografica spoedig te ontpakken doch daarna bijeen te houden, met de bedoeling om ze eerst na ontvangst van den Catalogus te sorteeren. Ten slotte wordt gevraagd of het Genootschap prijs stelt op een door dwangarbeiders vervaardigd compleet model van het exploratiebivak "Hollandia", oorspronkelijk bestemd voor de hygiënische tentoonstelling in Dresden, doch daarvoor niet tijdig genoeg afgewerkt.

Bijzondere dankbetuiging. Het bivakmodel behoort naar het gevoelen der Directie minder in 's Genootschaps Museum te huis, en vermeent zij den schenker in overweging te moeten geven het aan te bieden aan de Kon. Mil. Academie te Breda, alwaar het met graagte zal worden aanvaard, en vermoedelijk van nut kan worden geacht bij het onderwijs.

10. Schrijven Gew. Secr. Soerakarta 15 Februari j.l., meldende dat Pangeran Hario Tjokkonegoro, achterneef van den Soesoehoenan, ter plaatsing in het Museum wenscht af te staan eenige nader omschreven kostbare wapenen, met verzoek om mededeeling of het Genoutschap het geschenk wil aanvaarden.

Bevestigend beantwoorden.

11. Schrijven A. R. Toeloengagoeng 13 Februari j.l. N°. 1030/11, houdende toezending van een gouden ring met groenen steen met inscriptie, gevonden in de dessa Soerenlor, distr. en Regentsch. Trenggalek.

Overnemen voor den dezerzijds geschatten prijs van f 10. -

- 12 a. Schrijven van Prof. Dr. C. SNOUCK HURGRONJE van 30 December j.l., houdende mededeeling, (Not. Oct. '11 II i en Not. Nov. '11 II b), dat Mevrouw de Weduwe Brandes stellig overtuigd is dat publicatie van de "daarvoor geschikte stukken van epigraphischen aard" uit Brandes' nalatenschap geheel in zijnen geest zou zijn, gelijk ook zij zelve zich daarin zou verheugen; dat daarentegen herdruk van reeds gepubliceerde opstellen haars inziens en op zichzelf beschouwd en, ook als hulde aan de nagedachtenis van den geleerde haar onnoodig voorkwam en naar hare meening door den overledene zelf zeker niet wenschelijk geacht zou zijn. Prof. Snouck adviseert conform.
- 12 b. Over hetzelfde onderwerp handelend schrijven van Prof. H. KERN van 2 Januari d.a.v. houdende advies in denzelfden geest.

Dewijl de meening van beide hooggeleerden overeenkomt met het gevoelen der meerderheid van de Directie, neergelegd in Not. Oct. '11 II i, wordt dus het besluit om alleen de daarvan geschikt geachte stukken uit de epigrafische nalatenschap te drukken, gehandhaafd. Dr. Krom neemt welwillend op zich daartoe een voorstel met kostenberekening op te maken.

13. Schrijven van den Directeur van het Koloniaal Museum te Haarlem, waarbij d.d. 30 December a.p. wordt mededeeling gedaan, dat de zeven aan het Genootschap in bruikleen afgestane Lontarbladen inmiddels in goede orde terugontvangen zijn. (Not. Nov. '11 III 16).

Informatie.

IV. De Heer Homan van der Heide

deelt mede, dat hij ingevolge mondelinge opdracht van den Gouverneur-Generaal, samen met de Heeren Dr. DE HAAN, PLEYTE en den Bouwkundig Ingenieur van zijn Departement SNUYF, de Nederlandsche graven uit den Compagniestijd te Serang heeft bezocht en maatregelen genomen heeft om die geschiedkundige monumenten, die in vervallen staat waren, zooveel doenlijk te restaureeren en voorts om ook het nog overige gedeelte van het oude fort daar ter plaatse te behoeden tegen snel verval.

Informatie.

V. De Heer VAN RONKEL

a. stelt voor de loonen van de twee boekbinders en den oudsten letterzetter met f 2.50 te verhoogen en alzoo te brengen resp. op f 17.50, f 15.— en f 17.50. Deze maatregel is noodig, niet alleen als billijkheidsmaatregel in verband met de toenemende duurte der eerste levensbehoeften, maar ook uit zelfbehoud, omdat die lieden bij overgang in dienst bij andere particuliere ondernemingen, een vrij wat

hooger loon kunnen bedingen. Het Genootschap zal anders op minwaardig personeel zijn aangewezen.

Cfm., ingaande met 1 Februari.

b. biedt namens den Heer J. K. H. DE ROO V. ALDERWERELT alhier ten geschenke aan een Battaksch Tooverboek.

Dankbetuiging.

c. legt, mede namens den Heer Krom, nopens de ethnografische verzameling het volgende verslag over:

De Commissie in de Januari-vergadering benoemd om verslag uit te brengen aangaande de ethnographische collectie heeft zich den 11^{cn} Februari van haar taak gekweten.

Zij bevond dat de zaal F. thans geheel is ingenomen door kasten, waarvan 22 in gebruik zijn gesteld voor de groep godsdienst.

In zaal C. is begonnen met het herrangschikken van de groep wapenen; hiervan zijn 14 kasten, 17 legkasten en 6 panoplieën gereed gekomen. De schatkamer werd geheel geordend, in de geographische volgorde van het W. naar het O. des Archipels, alles verdeeld over 19 kasten. Bij wijze van proef werd ten behoeve van den bezoeker door den conservator een gids samengesteld, welks debiet er op wijst dat aan een dergelijke korte beschrijving behoefte bestond. Tot verdere opmerkingen vond de Commissie geene aanleiding.

d. Id. id. omtrent het Munt- en Penningkabinet.

De Commissie in de Januari-vergadering benoemd om verslag uit te brengen aangaande de Numismatische collectie heeft zich den 11^{en} Februari van haar taak gekweten.

De Commissie mocht met genoegen constateeren dat alle munten van Nederlandsch-Indië tot heden toe geheel opnieuw zijn gerangschikt, en dat nieuwe seriën uit des conservators eigen verzamelingen er aan zijn toegevoegd.

Als verdere aanwinst is te vermelden een aanzienlijk aantal gouden munten van Atjeh, Pasé, en elders, waaronder ruim 20 onbeschrevene. (Zie Not. 15 Mei, 1911, V).

Tot andere mededeelingen vindt de Commissie geene aanleiding.

VI. De Heer PLEYTE

- a. biedt namens de firma van Arcken & Co. alhier 3 photo's ten geschenke aan, t.w. 2 van de rijkssieraden van Bima en 1 voorstellende den Sultan van Bima met gevolg. Dankbetuiging.
- b. stelt voor het loon der Inlandsche schrijvers Soema Atmadja en Soemarno te verhoogen met f 2.50 en mitsdien te brengen op f 27.50 en f 22.50 's maands.

Conform.

c. enz.

VII. De Heer MOQUETTE

a. verzoekt ontheven te worden van het mede-conservatorschap der ethnografische verzameling, in verband met de beëindiging van de taak welke hij zich als zoodanig had gesteld, te weten het bijstaan van den Conservator den Heer Pleyte in het opnieuw rangschikken en catalogiseeren der ethnografische afdeeling.

De President memoreert de bereidwilligheid waarmede de Heer Moquette eerst, na het vertrek van Mevr. Serrurier, de geheele zorg dezer verzameling op zich genomen, (Not. Febr. '10 III 27 en April '10 II 15) en daarna met den Heer Pleyte die zorg gedeeld heeft, (Not. Oct. '10 I c 3) en geeft uiting aan de bijzondere erkentelijkheid der Directie voor deze belangelooze hulp; ook de Heer Pleyte betuigt den Heer Moquette met enkele woorden zijnen oprechten dank voor de niet genoeg te waardeeren hulp, welke hem gedurende zulk een geruimen tijd bijna dagelijks op de meest aangename en belangelooze wijze door dezen is verleend geworden.

b. brengt, mede namens den Heer RINKES, als volgt verslag uit over het beheer der Archæologische verzameling:

De Commissie, belast met het opnemen der Archæologische verzameling, heeft hare taak op 11 Februari j.l. volbracht.

Door de opening der goudkamer zijn ook de voorwerpen van Oudheidkundigen aard, welke in dat vertrek zijn uitgestald, weer voor publieke bezichtiging beschikbaar gekomen. Het geheel is uitgestald in de vitrine, welke zich tegenover den ingang bevindt, en welke ruimte genoeg bevat om ook een aantal voorwerpen, die vroeger geen plaats konden vinden, tot hun recht te doen komen. Als nieuwe aanwinst ware de goudvondst van Madoera op te merken, waarover wordt gehandeld in Not. Bat. Gen. 1911 p. 48.

In de rotonde en de aangrenzende gangen werden de beelden en fragmenten voor het grootste deel geëtiquetteerd, met naam en vindplaats, voor zoover zulks thans nog was na te gaan, met welken arbeid geregeld wordt voortgegaan. De koperplaten zijn thans alle beschreven, en in de vitrine-kasten der rotonde ondergebracht.

Als nieuwe aanwinsten ware vooral de aandacht te vestigen op het gips-beeld der Pradjnja-paramita, den beschreven steen van Toegoe, en een aantal Boeddha-koppen afkomstig van Boroboedoer.

c. Id. id. der handschriften-verzameling:

De Commissie belast met het opnemen der handschriftenverzameling, heeft op 11 Februari j.l. zich met die taak beziggehouden.

De verzameling Javaansche handschriften is in 1911 met 5 exemplaren vermeerderd, de andere collecties bleven stationnair.

Door de verschijning van het tweede deel van den Supplement-Catalogus enz. van Dr. H. H. JUYNBOLL zijn mede een belangrijk aantal lontar's, welke dezen geleerde van hieruit ter beschikking waren gesteld, gecatalogiseerd, voor welke verrichting belangstellenden den Heer JUYNBOLL ten zeerste dank moeten heeten.

Het drukken van den Catalogus der Arab. hdss. is bereids tot vel 10 gevorderd, zoodat de verschijning in den loop van 1912 mag worden tegemoet gezien.

Ter voorbereiding van een Catalogus der Jav. hdss. werd een Inhoudsopgave der Jav. kranten vervaardigd, welke alreeds in druk verscheen, terwijl thans met een bibliographie van Javaansche werken is begonnen.

VIII. De Heer RINKES

brengt, mede namens den Heer ZIMMERMANN, als volgt verslag uit over het beheer van den Thesaurier gedurende het jaar 1911:

De Commissie, in de Januari-vergadering aangewezen om verslag uit te brengen over het in het afgeloopen jaar gevoerde financieel beheer, heeft zich den 26sten Januari 1912 van de haar opgedragen taak gekweten.

Door haar zijn de giro-rekeningen en de deposito-rekeningen nagezien, de bedragen der betrokken renten nagegaan, de quitantiën voor zooveel noodig vergeleken met het kasboek en de totalen der maandelijksche uitgaven, opgegeven in den ingedienden staat over het jaar 1911, vergeleken met de in het kasboek voorkomende sommen.

Voorts heeft de Commissie ten kantore der N.-I. Escompto Mij. te Weltevreden zich overtuigd van de aanwezigheid der deposito-bewijzen, zijnde de Nos. 55/47, 55/48 en 55/49.

De Commissie constateerde, dat het geldelijk beheer alleszins nauwgezet en stipt is gevoerd, en geeft daarom in overweging, den Thesaurier acquit en décharge te verleenen over zijn beheer in 1911.

Zij veroorlooft zich hierbij op te merken, dat het haar wenschelijk voorkomt, in afwijking van de bestaande gewoonte, voortaan ook van alle onderhandsche quitantiën (boven de f 10.—) quitteering over plakzegel te eischen.

Overeenkomstig het advies der Commissie wordt den Penningmeester acquit en décharge verleend over zijn beheer in 1911.

IX. De Heer Krom

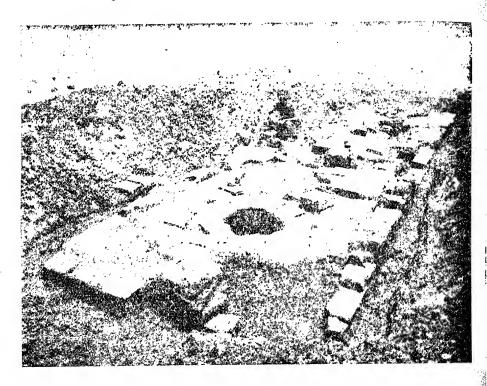
1. legt over een thans volledige Lijst der Oudheidkundige foto's van het Genootschap benevens een Inhoudsopgave van 's Genootschaps Oudheidkundig Archief.

Dankbetuiging.

2. Biedt namens den Heer J. J. DE VINK, laatstelijk Assistent-fotograaf bij de Boro-Budur-restauratie, thans werkzaam op het Oudheidkundig Bureau, voor 's Genootschaps Oudheidkundige verzameling een metalen bord en een lepel aan, beide gevonden in de nabijheid van Boro Budur. Zij vertoonen een zelfde ornament, n.l. çrī in een bloembladmotief.

Dankbaar aanvaard.

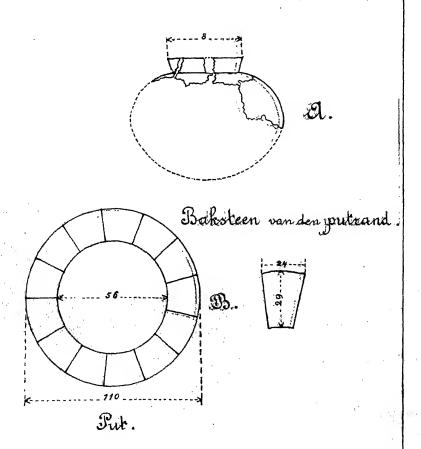
3. Biedt namens dienzelfden een bericht over een opgraving ten Oosten van den voet van Boro-Budur aan, van den volgenden inhoud:

"In October 1911 zijn wij op de plaats gaan graven die reeds drie jaar geleden aangewezen was door Pak Singo Widjojo.

Deze man kwam op zekeren dag, toen wij pas op Boroboedoer waren, met een steenen zuiltje aandragen van rooden baksteen; op onze vraag waar hij dit van daan had, had

Reconstructie-teekening % urn gevonden in den noordelijken prit.

Afmetingen in Contimeters.

hij ons de plaats aangewezen; doch nu pas waren wij in de gelegenheid dit na te graven, daar tot nu toe de tijd te beperkt was geweest.

Op een vrijen Zondag ben ik met 4 koelies aan 't graven gegaan. Na eenige proefsleuven, die ik groef, ontmoette ik op een diepte van ± 60 c.M. onder den grond eenige baksteenen die ik nagroef, waarop ik een baksteenen fundeering vond, die ten noorden en ten zuiden geheel geschonden was. (Deze fundeering is afgebeeld op de eerste plaat).

Zoo ver 't mogelijk was, heb ik alles laten schoon maken en schoon spuiten met water; zoo vond ik in 't midden 3 putopeningen die ik uit liet graven en waar ik steeds toezicht bij gehouden heb. De eerste of noordelijke put (zie de tweede plaat B) bevatte op een diepte van 1.20 M. een steen of deksel van een urn, die scheef in den grond lag, en ten westen van de steen zelf lag een verpletterde koperen urn, waarvan de fragmenten nog aanwezig zijn. (Die fragmenten bevatten de gegevens voor de op de tweede plaat A gegeven reconstructie van den pot). Ook de middelste en zuidelijke put werden uitgegraven; hier kwamen eveneens twee leege urnen uit; de urn uit den middelsten put had een ronde bewaarplaats voor de asch, terwijl de zuidelijke put een urn met een vierkante opening bevatte; de beide laatste waren zonder deksel, alhoewel een deksel aanwezig moet zijn geweest, daar er een sponning voor de deksel aanwezig

De urnen zijn van zeer zachten grijs-gelen steen vervaardigd, dien men met de nagels kan afkrabben, naar ik meen van zeer harden padas-grond.

De drie urnen worden op 't oogenblik bewaard in de goedang op 't Boro-Budurtempel plein.

Na nevensgaande foto te hebben gemaakt van de bloot gelegde fundeering heb ik de putten weer met aarde gevuld en den grond over de fundeering terug gegooid.

Bij 't uitgraven der putten vond ik duidelijke sporen, dat de putten reeds geschonden en nagezocht waren, aangezien vermengd met de aarde, die uit de putten kwam, verbrijzelde baksteen en soms heele steenen voor den dag kwamen!!" w.g. J. J. DE VINK.

De Heer Krom merkt naar aanleiding van dit verslag het volgende op:

Bij de meeste groote Buddhistische stupa's van het overige Indië treft men in de onmiddellijke nabijheid van het heilige gebouw de begraafplaatsen aan der monniken, welke er eenmaal dienst gedaan hebben of ook van aanzienlijke leeken, die naast het heiligdom begraven wilden worden. hebben zulke grafmonumenten den vorm van kleine stupa's, van welke men er dan een aantal bij elkaar op kleine ter-Het voorkomen van dergelijke monumenten rasjes vindt. was ook in de omgeving van Boro-Budur te verwachten, hoewel er tot nu toe geen positieve sporen van waren aangetroffen. Het thans door den Heer DE VINK gevonden terras vertoont een groote overeenkomst met de bovenbedoelde in Britsch-Indië, terwijl het zeer wel mogelijk lijkt, dat boven de ronde, put"-openingen kleine ronde stupa's zijn opgericht geweest. Indien latere onderzoekingen over een meer uitgebreid terrein deze veronderstelling bevestigen, zou deze vondst van den Heer DE VINK aanleiding kunnen zijn, dat voor de geschiedenis van den Boro-Budur belangrijke gegevens aan het licht komen.

Informatie.

4. Stelt, eveneens namens den Heer DE VINK, de vraag, of de Directie de zich in diens bezit bevindende cliché's van Ethnographica en Archæologica uit het Museum, indertijd genomen door Woodbury en Page, wenscht over te nemen voor f 60.—

Genoemden heer zal worden verzocht op 's Genootschaps kosten een stel afdrukken te doen vervaardigen, waarna de Directie zal beslissen omtrent den aankoop der cliché's.

5. Deelt omtrent de op de vorige vergadering op voorstel van den Vice-president in zijn handen gestelde voorwerpen (Not. Jan. '12 VIII) het volgende mede:

- a. De beide bronzen beeldjes zijn valsch en van dezelfde hand, die eenige in 's Genootschaps bezit zijnde, eveneens uit Kediri afkomstige, falsificaties vervaardigde. Ze zijn niet gecopieerd naar echte voorwerpen, doch berusten geheel op de fantasie van den maker, zoodat van eenige beteekenis geen sprake kan zijn.
- b. De lettersoort van de inscriptie op het spiegelhandvat, is van denzelfden aard als die op verscheiden klokken en spiegelhandvatten van 's Genootschaps verzameling voorkomt. Over de wijze, waarop zulke letters er op aangebracht zijn en over het letterschrift zelf, dat nog niet onteijferd is, kan men eenige bijzonderheden van de hand van Dr. Brandes vinden op pag. 267 sq. van den Archæologischen Catalogus, waarheen verder verwezen wordt.

Aan belanghebbenden de voorwerpen terugzenden onder mededeeling der van Dr. KROM verkregen inlichtingen.

- c. De seladon- en andere scherven geven, met name wanneer ze afkomstig zijn uit een streek, waar geen andere oudheidkundige gegevens voorkomen, geen voldoende aanwijzingen tot het vaststellen van den tijd, waarin dit aardewerk is ingevoerd of gebruikt.
- 6. Deelt mede, dat hem bij de overname van de oudheidkundige cliché's en foto's gebleken is, dat ont-breken:

van de cliché's-van Kinsbergen, groote serie, de nummers 89, 92, 98, 101 en 228, terwijl de nummers 94bis, 156, 265, 332 en p door bekrasssing of beschadiging onbruikbaar geworden zijn,

van de cliché's-van Kinsbergen, Boro-Budur-serie, de nummers 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 en 65,

van de foto's de nummers 1^b , 2, 16, 32 (zes stuks), 34 (l. 17), 82 (drie stuks) en 87.

Informatie.

7. Vermeldt uit een van den Heer H. PARMENTIER, chef van den Service Archéologique de l'Ecole française d'Extrême-Orient, ontvangen schrijven vernomen te hebben,

dat het voor dezen bestemde exemplaar der Singosari-monografie (Not. 1911 p. 42) hem nooit heeft bereikt.

Aan dien geleerde zal een ander exemplaar gezonden worden.

X. De Secretaris

brengt, mede namens den Heer Pleyte, als volgt verslag uit over de Bibliotheek:

De Commissie in de vergadering van 22 Januari j.l. aangewezen om verslag uit te brengen over het beheer der Bibliotheek gedurende het afgeloopen jaar, heeft zich inmiddels van haar taak gekweten en legt haar bevindingen neder in het navolgend kort relaas.

De Bibliotheek werd gedurende het jaar 1911 op oordeelkundige wijze uitgebreid door aankoop van nieuw verschenen werken, zoomede door aanvulling met nog ontbrekende oudere boeken.

Aan het drukken van den slipcatalogus werd regelmatig doorgewerkt, zoodat men daarmede thans tot de letter k gevorderd is.

Tot diezelfde letter is gevorderd het volgens het Leidsche systeem inbinden van de losse catalogusbladjes in catalogusboekjes. Dit is op den duur een groote verbetering, te meer aangezien deze catalogus in quadruplo wordt gedrukt, te weten 1° voor het bureau, 2° voor de Bibliotheek, 3° voor den eerlang te vervaardigen wetenschappelijken catalogus en 4° voor het publiek.

XI. De President

stelt voor om over te gaan tot aanvulling van de door het vertrek van den Heer P. DE ROO DE LA FAILLE in de Directie ontstane vacature; hiertoe overgaande wordt met algemeene stemmen gekozen het lid van het Genootschap de Heer H. RIJFSNIJDER, Resident van Batavia.

XII. Worden op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de

namen der Heeren W. H. Th. HARLOFF, L. A. VAN LELYVELD, P. WIJERS en V. C. COSTER VAN VOORHOUT.

En worden tot lid benoemd de Heeren H. D. PEEREBOOM VOLLER te Tjandoe, E. E. L. Mc. GILLAVRY te Ambarawa, beiden Administrateurs van Cultuurondernemingen en Ch. F. STAARGAARD, Controleur B. B. Menado.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 15 April 1912.

QUARLES DE QUARLES, President.

> VAN WETTUM, Secretaris.

Notulen van de derde Directievergadering, gehouden op Maandag 15 April 1912.

Aanwezig de Heeren: A. J. baron Quarles de Quarles, President, Dr. G. A. J. Hazeu, Vice-president, Dr. Ph. S. van Ronkel, C. M. Pleyte, J. P. Moquette, Dr. D. A. Rinkes, Dr. N. J. Krom, Th. V. Zimmermann, J. Homan van der Heide, H. Rijfsnijder en B. A. J. van Wettum, Secretaris.

De vergadering wordt bijgewoond door 's Genootschap's buitengewoon lid, den Heer Dr. N. Adriani, daartoe door de Directie uitgenoodigd.

De Notulen der vorige vergadering, zijnde die van 19 Februari j.l., worden goedgekeurd en gearresteerd.

De President

I. Roept den Heer RIJFSNIJDER een hartelijk welkom toe in deze eerste door hem bijgewoonde vergadering, zegt hem dank dat hij naast zijn drukke ambtsbezigheden nog eene benoeming tot 's Genootschap's directielid heeft willen aanvaarden en beveelt de belangen van het Genootschap aan in zijnen veelvermogenden en krachtigen steun.

De Heer RIJFSNIJDER, gevoelig voor de gesproken welkomst-woorden, geeft uitdrukking aan zijn wensch om 's Genootschap's belangen naar zijn beste krachten te steunen.

- II. Brengt ter tafel de navolgende uit de rondlezing terugontvangen stukken:
- a. Nota over de uitgave der epigrafische nalatenschap van Dr. J. L. A. Brandes door Dr. N. J. Krom. (Not. Febr. '12 III 12), van den volgenden inhoud:

Bovenbedoelde uitgave zou op drieërlei wijze kunnen geschieden:

- 1. men bepaalt zich tot publicatie van de transscripties, zonder platen, en voegt daar alleen een korte beschrijving van de inscriptie, litteratuuropgave enz. aan toe;
- 2. men doet datzelfde, doch vergezeld van reproducties der inscripties;
- 3. men geeft de transscripties uit met vertaling en aanteekeningen (de korte beschrijving vervalt dan) en de reproducties.

Voor publicatie komen in aanmerking de transsripties van 117 inscripties. Deze beslaan 308 pag. folio handschrift van Dr. Brandes; waarschijnlijk gaat er op een blz. druks der Verhandelingen wel meer dan op een pag. M. S., doch aan den anderen kant moet gerekend worden op de tusschenruimten tusschen de verschillende inscripties en op ruimte voor het aangeven van de variae lectiones, die somtijds in het M. S. aangetroffen worden. Ik houd het er voor, dat dus de transscripties ook gedrukt $\pm$ 308 pag. zouden beslaan.

Bij deze 117 transscripties zouden 277 reproducties behooren. Ook dat getal is in zooverre niet vaststaand, dat eenerzijds van enkele kleine inscripties, b.v. de zijden van een koperplaat, er wel twee op één reproductieplaat zouden kunnen, doch andererzijds enkele steen-inscripties zóó groot zijn, dat één plaat niet voldoende is om de letters leesbaar te maken. Deze voor- en nadeelen zullen elkander wel ongeveer opheffen, zoodat het mij gewenscht lijkt op deze ± 277 reproducties te blijven rekenen.

In verband met dit groote aantal en de hooge kosten daaruit voortvloeiend, meen ik plan N°. 2 in elk geval te moeten ontraden. Overschillig of het Genootschap dan wel het Gouvernement deze publicatie zou bekostigen, lijkt mij een zoo kostbare uitgave alleen dan verantwoord, wanneer met die groote som gelds dan ook werkelijk bereikt wordt, dat de inscripties niet alleen getransscribeerd maar ook "uitgegeven" worden, d.w.z. van behoorlijke vertaling en aan-

teekeningen voorzien. Trouwens ook in dat geval zou het nog de vraag zijn, of het reproduceeren van al die inscripties eigenlijk geen overbodige luxe is. Ik maak er in dit verband opmerkzaam op, dat noch het Corpus inscriptionum Græcarum, noch het Corpus inscriptionum Latinarum van reproducties vergezeld zijn; nochtans zijn deze beide Corpora model-uitgaven, die aan alle wetenschappelijke eischen ruimschoots voldoen. Het is intusschen waar, dat de Epigraphia Indica wèl reproducties geeft van een aantal (niet alle) der uitgegeven inscripties, doch dat vindt zijn oorzaak in het groote aantal in Indië voorkomende alfabetten en lettersoorten, die soms in elkaar verloopen, zoodat het van veel belang kan zijn voor den gebruiker der gepubliceerde inscriptie tegelijk het letterschrift voor zich te hebben. Voor Java lijkt mij dat niet noodig. Men kan hier eventueel volstaan met het geven van eenige specimina, b.v. vroeg-Wenggi, laat-Wenggi, Nagari van Midden-, Nagari van Oost-Java; Kawi van Midden-Java, op een steen en een koperplaat, vroeg-Kawi van Oost-Java, id. id., laat-Kawi van Oost-Java, id. id.; dat zouden dus een tiental platen zijn; beter nog ware het op een enkele meer te rekenen en dan nog een paar voor de geschiedenis van Java zeer merkwaardige extra te publiceeren; doch meer dan b.v. een twintig platen zijn m.i. niet noodig.

Uit het bovenstaande kan blijken, dat het reproduceeren der 277 inscripties, zelfs al wordt tot plan 3 overgegaan, mij allerminst vanzelf sprekend voorkomt. Eventueel moet natuurlijk behalve op de reproductiekosten ook gerekend worden op de kosten der fotographische opnamen, onder welke laatste weer een niet onaanzienlijke som zal gemoeid zijn met de bezoldiging, reis- en verblijfkosten van den fotograaf, die al die steenen, dikwijls op kleine en moeilijk te bereiken plaatsjes, gaat opnemen.

Op zichzelf beschouwd zou plan 3, hetzij met volledige of beperkte reproductie, stellig het meest aanbevelenswaardig zijn; aangezien alleen op deze wijze de inscripties geheel tot hun recht zouden komen. Er bestaan daartegen echter de volgende bezwaren:

- 1°. Het werk houdt dan op, een uitgave van de nalatenschap van Dr. Brandes te zijn. Aan vertaling en commentaar wordt bij het uitgeven eener inscriptie meer werk besteed dan aan de transscriptie. Het geheel wordt dan het werk van iemand anders, waarbij gebruik gemaakt is van Dr. B's transscripties; de arbeid van dezen geleerde komt daarbij min of meer op den achtergrond.
- 2°. Wie zou er tijd, gelegenheid en kennis hebben, om dit werk op zich te nemen? In Engelsch-Indië heeft men een Gouvernements-epigraaf, die niets anders te doen heeft dan inscripties uitgeven, maar hier bestaat zoo iemand niet. Het zou dus neerkomen op een persoon of op personen, die ook ander werk te doen hebben en zoo zou het een werk van jaren worden.
- 3°. De kennis van de oud-Javaansche taal is nog betrekkelijk gering, en zoo zijn er dus inscripties, waarin zooveel nog onbekende woorden en vormen voorkomen, dat ze voor vertaling nog ten eenen male onvatbaar zijn. Als gevolg daarvan zal degeen, die het werk zou uitgeven, eerst de inscripties publiceeren, die op het oogenblik te begrijpen zijn, in de hoop dat gaandeweg de hulpmiddelen voor de kennis van het oud-Javaansch voldoende zullen aangroeien om op den duur ook die nu nog onbegrijpelijke oorkonden te verstaan. Op die wijze geschiedt de publicatie niet volgens een vast chronologisch of geographisch systeem en heeft de gebruiker de gegevens voor een bepaald tijdvak of gewest pas volledig bijeen, als na jaren het heele werk voltooid is.

Daarentegen heeft plan 1, met of zonder beperkte repro-

ductie het voordeel:

- 1°. het werk te blijven van Dr. Brandes, zij het dan ook door een ander uitgegeven,
- 2°. eenige maanden nadat tot de uitgave besloten wordt, geheel afgedrukt te kunnen zijn.

Vooral op dit laatste zou ik den nadruk willen leggen.

In de transscripties is een schat van gegevens voor de oude geschiedenis enz. van Java verborgen, die verdient zoo spoedig mogelijk in handen van alle belangstellenden te komen en niet slechts ten dienste te staan van wien toevallig te Batavia werkt. Wat de onmiddellijk te verwachten wetenschappelijke resultaten betreft, zij er slechts op gewezen, dat de beste kenner van het oud-Javaansch en deszelfs epigraphie, Prof. Kern, een man op jaren is: het zou van groot belang zijn nog van diens veelomvattende kennis te kunnen profiteeren, wat ook alweer alleen mogelijk is, wanneer de uitgave niet een werk van jaren wordt. Tevens zullen op deze wijze meerdere personen zich aan het vertalen, commentarieeren enz. kunnen zetten, zoodat altijd de mogelijkheid open blijft om later nog een deel vertaling en commentaar te laten volgen, hetzij van het geheel, hetzij van enkele stukken.

Om al deze redenen komt het mij voor, de gegeven omstandigheden in aanmerking genomen, dat het Genootschap het beste zou doen over te gaan tot plan 1 en de transscripties van Dr. Brandes, met korte aanwijzingen om den gebruiker wegwijs te maken, uit te geven, met of zonder ten hoogste een twintigtal reproducties. Deze laatste zijn gelijk gezegd, m.i. wenschelijk doch niet onontbeerlijk.

Globale kostenberekening enz.

Na het samenstellen dezer nota ontving ik van den Secretaris bericht, dat tijdens mijn afwezigheid in de Octobervergadering besloten is mij te vragen of de eventueel bij de transscripties te voegen aanteekeningen tevens in een vreemde taal, en zoo ja in welke, behooren te worden gedrukt. Bij plan 3 zal dat zeer zeker gewenscht zijn; in dat geval komen of het Latijn (in overeenstemming met de groote inscriptie-verzamelingen) of het Engelsch (in overeenstemming met de Epigraphia Indica) in aanmerking. Bij plan 1 zal het niet noodig zijn, een deel der publicatie uit te geven met de inleidende aanwijzingen in een vreemde taal; wel zou b.v. telkens de inhoud daarvan verkort in een noot in de vreemde taal herhaald kunnen worden of wel de vreemde

gebruiker door een paar verklarende bladzijden achter aan het boek in de vreemde taal, wegwijs gemaakt kunnen worden.

Overeenkomstig advies van den Vice-president wordt besloten tot plan I, met reproductie van hoogstens 20 platen; tevens om de "aanwijzingen" door eenige verklarende aanteekeningen in de Engelsche taal achter in het boek te verduidelijken. Dr. Krom zal kunnen beschikken over de noodige gelden tot bekostiging van voor de uitgave vereischt buitengewoon schrijfwerk.

b. Dr. N. J. Krom, De beelden van Tjandi Rimbi, met twee platen.

Tijdschrift.

- III. Neemt in behandeling de tusschentijds ingekomen stukken:
- 1. G. B. 23 Maart 1912 No. 12, houdende machtiging van den Oudheidkundigen Ambtenaar, Voorzitter der Commissie in Ned.-Indië voor oudheidkundig onderzoek op Java en Madoera, Dr. N. J. Krom, om in de maand April 1912 voor ten hoogste drie weken een dienstreis te ondernemen naar Fort van der Capellen, ten einde de zich in de omgeving dier plaats bevindende inscripties en andere oudheden op te nemen, te bestudeeren en er de voor verdere studie noodzakelijke hulpmiddelen te doen vervaardigen; enz.

Informatie.

2. Miss. 1° G. S. 29 Febr. '12 N°. 454, houdende aanbieding namens den Gouverneur-Generaal van H. P. VAN DER KEMP'S "Oost-Indië's herstel in 1816".

Bibliotheek.

3. id. 9 Maart d.a.v. No. 540, met verzoek om te dienen van consideratiën en advies nopens de bestemming te geven aan drie Bimaneesche kains, door den Sultan van Bima ter gelegenheid van de hem aan het eind van het vorige jaar door den G. G. verleende audientie, aan den Landvoogd ten geschenke aangeboden.

Genoemde kains werden inmiddels door tusschenkomst van den Resident van Batavia, bij missive van 15 Maart j.l. No. 4384/20, ter bezichtiging ontvangen. (deze Not. III 17).

Onder retour der doeken aan den Resident van Batavia, de Regeering adviseeren ze te bestemmen voor het Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, en ingeval generzijds op het bezit der kains geen prijs mocht worden gesteld ze te bestemmen voor het Museum voor land- en volkenkunde en Maritiem Museum "PRINS HENDRIK" te Rotterdam.

4. id. 21 Maart 1912 No. 632, met aanbieding op last van den Gouverneur-Generaal van de onlangs in twee deelen verschenen publicaties van het Internationaal Instituut te Brussel: "Les droits de chasse dans les colonies et la conservation de la faune indigène".

Bibliotheek.

5. id. 30 Maart d.a.v. No. 729, houdende mededeeling dat blijkens het rapport van Mr. J. C. Overvoorde over de h.t.l. nog aanwezige monumenten van geschiedenis en kunst uit den Compagniestijd, zich te Menado nevens eenige lila's nog bevinden een goed bewaard en sierlijk gegoten Hollandsch kanon uit het jaar 1612, dat waarschijnlijk het oudste van deze soort is in den Indischen Archipel; met verzoek op last van den G. G. om bericht of het Genootschap genegen is die voorwerpen in zijn historische verzameling te bewaren, in welk geval den Resident van Menado zal worden last gegeven voor de opzending daarvan het noodige te verrichten.

Gaarne voor de histor. verzameling aanvaarden.

6. id. 4 April 1912 No. 760, met den dank der Regeering voor de toezending der overdrukken van de in het Tijdschrift gepubliceerde nota's van toelichting betr. de berglandschappen boven het Paloe dal, de landschappen Paloe, Dolo, Sigi en Belowaroe en het landschap Toli-Toli.

Informatie.

- 7. Aanbieding bij nota van den Archivaris der A. Sie. van 2 Maart j.l., van het rapport der Suriname-commissie.
- 8. Renv. O. E. 27 Februari j.l. No. 4948, t.g.v. miss. A. R. Malang 17 Febr. t.v. No. 1030/63, met eenige in het district Gondanglegi gevonden oudheden.

Van de vondst van Pa Soep, dessa Toetoet, worden overgenomen 2 gouden oorknoppen getaxeerd op f 16.— en 4 ma-muntjes (f 1.—), teruggezonden 1 ring.

- Id. Kasim, dessa Toetoet, overgenomen een bronzen plaatje met halsketting. (f 0.75).
  - Id. Pa Mani, dessa Kertowinangoen, 2 ma-nuntjes. (f 0.50).
- Id. Moersidin, dessa Soemberwoeni, teruggezonden 1 ringetje.
- Id. Pa Sapoenah, dessa id., overgenomen 2 bronzen lanspunten. (f 2.—).

De voorwerpen, vermeld als gevonden door SAIBOEN, dessa id., werden niet aangetroffen.

9. Renvooi O. E. 28 Febr. '12 No. 4866, t.g.v. miss. Res. Kedoe 17 t.v. No. 1396/10, met verzoek om bericht of het Genootschap prijs stelt op het bezit van een toegezonden bronzen beeldje, door den Regent aldaar voor f 2.—aangekocht van een hem onbekenden Chinees.

Gaarne aanvaarden.

- 10. Renvooi O. E. 11 Maart 1912 No. 5968, t.g.v. miss. Res. Kedoe 28 Febr. t.v. No. 1672/10, met een aarden schotel en bronzen schel (samen f 3.—), gevonden door Sodiwirjo in zijn tegalveld, dessa Djoemo, distr. Kaloran, afd. Temanggoeng. Overnemen voor de arch. verzameling.
- 11. Renvooi O. E. 12 Maart 1912 N°. 6418, t.g.v. miss. Res. Pekalongan 1 Maart t.v. N°. 2220/56, met een gouden voorwerp van oudheidkundige waarde, gevonden door een

Inlander van het gehucht Mendalo, dessa Langkap, distr. Boemiajoe, afd. Brebes.

Overnemen voor f 38.-

- 12. Renv. O. E. 30 Maart d.a.v. No. 8496, t.g.v. miss. A. R. Malang 21 Maart j.l. No. 2052/63, met een porceleinen olifant (gebroken) en een koperen bordje (niet aangetroffen). Overnemen tegen de geschatte waarde van f 2.50.
- 13. Renv. O. E. 4 April 1912 No. 8978, t.g.v. miss. A. R. Malang, met door Poniman in dessa Djemoenang, onderdistr. Wagir, distr. Kotta Malang, gevonden 2 gouden ringen en 2 gouden oorhangers.

De ringen terugzenden, de oorhangers overnemen voor f72.50.

14. Aanbieding door den Directeur van Justitie, bij miss⁸. van 29 Febr. en 22 Maart j.l. N°s. 3235 en 4383, van eenige dagbladen en boekwerken.

Bibliotheek.

15. Verzoek van den Directeur van Landbouw, N. H., bij miss. 29 Februari j.l. Nº. 1899, om voor eenigen tijd in bruikleen af te staan aan het Museum voor technische en handelsbotanie van zijn Departement, L. Lewin's "Ueber Areca Catechu, Chavica Betle und das Betelkauen".

Reeds gezonden.

16. Miss. van den Consul Generaal van Kaapstad, d.d. 10 Februari j.l. N°. 147, houdende verzoek om eenige genealogische inlichtingen; van den volgenden inhoud:

Ik veroorloof mij Uwer Directie zeer beleefdelijk te verzoeken, mij wel te willen berichten, of in de archieven van het Genootschap wellicht een en ander voorkomt omtrent de Zuid-Afrikaansche (Kaapsche) familie Hofmeije, waarvan zich een tak, tegen het einde der 18° eeuw in Nederlandsch-Indië gevestigd heeft.

Naar ik vernam, zou zekere Hendrik Jan Hofmeije, vermoedelijk ingenieur in Nederlandschen Staatsdienst of Nederlandsch-Indischen Gouvernementsdienst, op Java verblijf gehouden, en zijne dochter, Roosje Hofmeije, nog in 1892 te Matjalengka, Cheribon, gewoond hebben, waaromtrent ik nadere inlichtingen bij den Resident te Cheribon heb aangevraagd.

Deze aanvraag om inlichtingen geschiedt ten behoeve van een lid der familie Hofmeijr, die, te zamen met den Oud-Staatspresident F. W. Reitz, Voorzitter van den Senaat der Unie van Zuid-Afrika, genealogisch materiaal bijeenbrengt voor eene uitvoerige biographie van wijlen den grooten Zuid-Afrikaanschen Staatsman Jan Hofmeijr (bijgenaamd "Onze Jan").

Ter completeering van de weinige gegevens door den Landsarchivaris Dr. F. DE HAAN aan den Secretaris verstrekt, zal de Heer RIJFSNIJDER bij een hier ter plaatse woonachtige familie van den naam HOFMEYER inlichtingen doen vragen en zal de Directie zich voor hetzelfde doel rechtstreeks wenden tot den Assistent-Resident van Madjalengka.

- 17. Miss. Res. Batavia 15 Maart j.l. No. 4348/20, houdende aanbieding van de kains, bedoeld bij deze Not. III 3. Retourneeren.
- 18. Schrijven van den Heer H. RIJFSNIJDER, Resident van Batavia, van 6 Maart j.l., meldende dat hij gaarne zijn benoeming tot Directielid aanvaardt.

Informatie.

19. Aanbieding door den Civiel en Mil. Res. v. Timor en Onderh., bij miss. 15 Febr. j.l. N°. 101/7, van een zooveel mogelijk ingevulde woordenlijst der in de landschappen ten Zuiden van den Goenoeng Lakaan en ten Oosten van den Goenoeng Mandeo, zoowel in Ned. als in Portugeesch Timor, met name in Maoekatar, Lamaknen, en Lamakhitoe gesproken Maraètaal.

Dankbetuiging.

20. Aanbieding door den Resident van Ternate en Onderhoorigheden, bij schrijven van 27 Maart j.l. N°. 643, van een duplicaat cognossement-factuur van 33 colli ethnografica. (Not. Febr. '12 III 9).

Dankbetuiging.

 $20 \, \alpha$. Aanbieding door den Res. Z. O. afd. Borneo, bij miss. 27 Maart j.l. N°. 2259/21, van drie aangevulde Dajaksche woordenlijsten, n.l. in ngadjoe-taal, de ot-danoem-taal en de maajan-taal.

Dankbaar aanvaarden.

21. Aanbieding namens de Britsch-Indische Regeering van twee boekwerken getiteld "Chronological Tables and Index of the Indian Statutes" en "A Digest of Indian Law Cases", door den Britschen Consul alhier, bij miss. 12 April j.l. N°. 123.

Dankbaar aanvaarden.

22. Miss. van den Oudheidkundigen Ambtenaar van 20 Maart j.l. N°. 79, meldende de toezending ten behoeve der Arch. Verzameling van een beschreven steen, afkomstig van het koffieland Tjondrogëni, onderdistr. Poedak, distr. Poeloeng, afd. Ponogoro, door bemiddeling van den A. R. dier afdeeling.

Onder dankbetuiging en toezending van f 1.90 wegens transportkosten, genoemden A. R. mededeelen, dat het op den steen voorkomende jaartal 1472 çaka is.

23. Miss. A. R. Wonosobo 19 Maart j.l. No. 1348/10, omtrent gevonden oudheden.

Opzending verzoeken om te kunnen beoordeelen of de voorwerpen voor de Arch. verzameling waarde hebben.

24. Aanbieding door den Inspecteur Inl. Ond. 2° afd., te Djokjakarta, bij nota van 6 Maart j.l., van een woordenlijst. Dankbetuiging.

25. Nota van den Hoofdcommissaris van Politie alhier van 1 April j.l., met een afschrift rapport van den commandant der hoofdwacht, luidende: Heden nacht bij het maken mijner ronde om 2 uur 15 minuten, om het Museum, vond ik alle vensters open. Ik had alles weg kunnen nemen, als bewijsstuk heb ik een vlaggestok medegenomen gemerkt 5554.

Dit bericht werd zelfs in den vorm van een entrefilet in eenige plaatselijke nieuwsbladen overgenomen.

Door den Secretaris werd ter zake een plaatselijk onderzoek ingesteld in tegenwoordigheid van den hoofdcommissaris van Politie en den genoemden hoofdagent, en bevonden dat het door den laatste opgemaakt rapport geheel in strijd was met de waarheid; het gerapporteerde reduceerde zich tot het enkele feit, dat van de achter aan het Museum gebouwde loods, bestemd tot berging van 's Genootschap's edita en van eenige uit de ethnografische verzameling verwijderde falsificaties, een der vensterluiken door genoemden politie beambte was opengetrokken, waardoor het hem mogelijk was geworden om door de tralies van het geopende venster een vlaggestok naar buiten te trekken!!

In verband hiermede deelt de Voorzitter mede, dat eene kort te voren plaats gehad hebbende inbraak in het Museum, hoewel gelukkig niet bekroond met eenig succes, immers het mocht den inbrekers niet gelukken zich toegang te verschaffen noch tot de goudkamer noch tot het locaal alwaar de muntenverzameling is ondergebracht, doch moesten zij zich vergenoegen met de medeneming van eenige ethnografische voorwerpen van weinig waarde en weinig aanbelang,aanleiding is geweest tot een nader deugdelijk technisch onderzoek naar de mogelijkheid om genoemde localen zoo goed als geheel inbraakvrij te maken. Onder de leiding van den Heer HOMAN V. D. HEIDE had dat onderzoek plaats en noodigt de Voorzitter thans dezen uit om in het kort te willen uiteenzetten, tot het nemen van welke voorzorgsmaatregelen zal worden overgegaan om het beoogde doel zoo volledig mogelijk te bereiken.

De Heer HOMAN V. D. HEIDE deelt daarop het volgende mede: enz.

De President betuigt den Heer Homan v. D. Heide den dank der Directie voor zijn ingrijpende bemoeienissen ter zake.

26. Miss. A. R. ter besch. te Padang 25 Maart j.l. No. A³, met verzoek om inlichtingen omtrent eenige op een merkwaardig stuk metaal (waarschijnlijk een meteoorsteen) voorkomende figuren.

De Heer Krom zal tijdens zijn aanstaand verblijf in de Padangsche Bovenlanden trachten dit voorwerp of een abklatsch ervan in handen te krijgen, en daarna den uitslag van zijn onderzoek aan den Heer Westenenk mededeelen.

27. Miss. Commandant Exploratiedetachement in Noord Nieuw-Guinea van 21 Maart j.l. No. 26, houdende aanbieding van een duplicaat factuurlijst van 33 colli ethnografica. (deze Not, III 20).

Informatie.

- 27 a. Aanbieding van drie ingevulde woordenlijsten door den Commandant van het Exploratiedetachement in Noord Nieuw-Guinea, bij schrijven van 10 Februari j.l. N°. 12. Dankbetuiging.
- 28. Miss. van den Officier van Gezondheid bij het Militair Exploratiedetachement in Zuid Nieuw-Guinea d.d. 6 Januari j.l., houdende aanbieding van een opgave met korte beschrijving van enkele ethnografica, bedoeld bij Not. Jan. 12 III 8.

Dankbetuiging. Id. aan den Assistent-Resident van Zuid Nieuw-Guinea voor de toezending der sedert ontvangen voorwerpen.

29. Schrijven van den Gewestelijken Secretaris van Soerakarta van 8 Maart j.l., houdende mededeeling van de verzending der bij Not. Febr. '12 III 10 bedoelde geschenken van Pangeran Hario Tjokronegoro.

Dankbetuiging.

- 30. Miss. Contr. Moesi Oeloe 16 Februari j.l. No. 178/5, met aanbieding van een Maleische legende omtrent de steenen voorwerpen en den martevaan bedoeld bij Not. Sept. '11 II 18. Onder dankbetuiging in de collectie Mal. HSS.
- 31. Aanbieding van den Generaal Agent der Billiton Maatschappij, bij schrijven van 8 Maart j.l. No. 1133, van het jaarverslag der Maatschappij over 1910/1911. Dankbetuiging.
- 32. Schrijven van den Heer Alfred Maass te Berlijn, d.d. 4 Maart j.l., houdende dank voor zijn benoeming tot Correspondeerend Lid.

Informatie.

33. Voorstel tot ruiling van edita, Tijdschrift tegen "Museum Memoirs", van het Peabody Museum of Haward University, Cambridge Mass., bij schrijven van 28 Febr. j.l. Aanvaarden.

IV. De Heer VAN RONKEL

- a. brengt ter tafel de navolgende binnengekomen geschenken voor de bibliotheek:
- 1). P. PERDRIZET, Bronzes grecs d'Egypte de la collection du Dr. Fouquet, aangeboden door de Bibliothèque d'Art et d'Archéologie, Paris.
- 2). R. Brandstetter, Das Verbum in den Indonesischen Sprachen, aangeboden door den auteur te Luzern.
- 3). Twee Javaansche boeken, bewerkingen van Arabische teksten, geschenk van Raden Kamil, Adj. Insp. Inl. Ond. Semarang.

Dankbetuiging.

- b. biedt namens den Heer J.K.H. DE ROO V. ALDERWERELT alhier ten geschenke aan het stempel gebruikt door het voormalig College van Curatoren van het Gymnasium Willem III. Reeds bedankt.
- c. stelt voor den prijs van DE HAAN'S Priangan 3º deel te stellen op f 6.— en Verhandelingen deel LIX 3º stuk op f 0.50.

Conform.

V. De Heer Pleyte

a deelt mede dat het manuscript betreffende de beschrijving van de jongste Digoel-expeditie door Dr. B. Branderhorst thans gereed is en dat in de eerstvolgende vergadering na overleg met de H. H. Branderhorst en Teillers een nader voorstel omtrent de geïllustreerde publicatie daarvan zal worden gedaan.

Informatie.

b. laat rondgaan een oud-Soendasch handschrift getiteld: Sanghjang hajoe, afkomstig uit de kaboejoetan te Tji tanggong, dessa Koleang, district Djasinga, afdeeling Buitenzorg, residentie Batavia en deelt mede dat onderhandelingen door hem worden gevoerd om dit manuscript, tusschen de 12de en de 13de eenw vervaardigd, voor het Genootschap in eigendom te verkrijgen.

Legt over het in het Soendasch gestelde proces-verbaal nopens het plaatselijk onderzoek van bovengenoemde kaboejoetan. In bijlagen aanwezig.

Informatie.

c. biedt aan een poepoehoenan, het van zeven bladsoorten gevlochte teeken, dat bij het begin van den rijstsnit wordt opgesteld, onder mededeeling, dat een offerhuisje voor Nji Sri en wat verder bij hare vereering gebezigd wordt in aanmaak zijn.

Dankbaar aanvaard.

d. stelt voor den Batakschen ex-schrijver Simeon, tegen vergoeding op te dragen een stuk betrekkelijk de adatge-

bruiken van het landschap Pasariboe en Nai pospos te laten kopieeren, waarvan de origineelen door den Interpres Legati Warneriani, Prof. Dr. Snouck Hurgronje, hem op zijn verzoek werden geleend.

Alvorens ter zake een beslissing te nemen, wenscht de Directie alsnog met het Bataksch Instituut te rade te gaan, ten einde te vernemen of deze Instelling wellicht plannen met de Bataksche handschriften, door wijlen Dr. Neubronner van der Tuuk nagelaten, heeft.

- e. brengt opnieuw aan de orde het aanstellen van twee Europeanen, respectievelijk als suppoost en schrijver, ten behoeve van den dienst in het Museum, (Not. Dec. '11 IV α 2) en krijgt machtiging te trachten per advertentie gegadigden daarvoor op te roepen en c.q. in die betrekkingen te voorzien.
- f. meldt dat hem vanwege Z. E. den legercommandant het verzoek is geworden een cursus in het Soendasch te geven voor officieren, die in die taal examen wenschen af te leggen. Als vallend onder het bepaalde bij Not. Oct. '10 I c 3 b maakt de Directie geen bezwaar, zoo de Heer P. meent, dat dit ambt door hem zonder 's Genootschaps belangen te schaden kan worden vervuld.

De Heer P. deelt mede daarvoor avonduren bestemd te hebben.

VI. De Heer MOQUETTE

a. deelt mede, dat door hem van den Resident van Cheribon (miss. 23 Maart j.l. No. 2516/62) een kist met 1748 oude duiten, afkomstig uit Indramajoe, werd ontvangen, welke bleken voor het muntkabinet van geen waarde te zijn.

Retourneeren.

b. relateert dat door Dr. Rinkes van zijn reis naar Oost Java werd medegebracht de grafsteen van Leran met oud-Arabische inscriptie en dat hij bezig is daarvan een gipsafgietsel te maken.

Informatie.

VII De Heer RINKES

- a. deelt mede, dat hij te Grissee de bijgraven naast het graf van Malik Ibrahim heeft doen openleggen, voornamelijk met het doel om te zoeken naar de ontbrekende fragmenten der opschriften, voor welke opgravingen bij Gouv. Besl. van 13 Nov. 1911 No. 8 (Not. Dec. '11 III i) een soms gelds beschikbaar was gesteld. Bedoelde fragmenten werden noch in, noch bij de graven aangetroffen, zoodat alleen negatief resultaat werd verkregen. Het kwam hem gewenscht voor, zulks hier nader te stipuleeren, opdat latere onderzoekers eventueel voor teleurstelling gevrijwaard worden.
- b. voorts biedt hij aan voor de handschriften-collectie des Genootschaps de copie van het Kawi-Bal. Nederl. wdb. van Dr. H. N. van der Tuuk, deel IV, dat thans eindelijk is afgedrukt, waarvan de bewaring in meer dan één opzicht wenschelijk schijnt.

In dank aanvaard.

VIII. De Heer KROM

1. legt over de door den Heer DE VINK volgens besluit der vorige Directievergadering vervaardigde afdrukken der cliché's van Woodbury en Page.

Wordt besloten de cliché's niet over te nemen.

2. biedt namens den schrijver op het Oudheidkundig Bureau Simeon een Maleische vertaling van de "Gids voor de bezoekers van de Schatkamer" aan en stelt voor deze, indien de vertaling juist bevonden zal zijn, op dezelfde wijze als den Nederlandschen tekst te doen drukken en verkrijgbaar te stellen.

Cfm. De Heer van Ronkel zal na kennisneming van het manuscript een voorstel doen omtrent het Simeon toe te kennen auteurshonorarium.

3. deelt mede, dat van de door hem op de vorige vergadering als verloren gegaan opgegeven cliché's van Kinsbergen alsnog bij de firma Charls & van Es de nummers 89, 92, 93 en 101 teruggevonden zijn.

Informatie.

IX. De Heer RIJFSNIJDER

deelt mede, dat aan de Regeering is voorgesteld het Museum des nachts te doen bewaken door een militaire wacht. Informatie.

X. De Heer Adriani

biedt ter publicatie door het Genootschap aan een manuscript van de hand van Dr. K. G. F. Steller, getiteld "Eene bijdrage tot de kennis van het Talacetsch", voor de wetenschappelijke waarde waarvan spreker instaat, met verzoek, teneinde tijd te besparen voor de correctie, die door hem zelven voor zijn terugkeer naar Posso zal kunnen geschieden, om het stuk niet eerst in rondlezing te sturen doch zoo spoedig mogelijk in de Verhandelingen te doen drukken. Conform.

XI. Worden op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de namen der Heeren J. A. van Blommestein, Th. J. Jacometti, C. Pasma, Mr. J. Reepmaker, J. van Aalst, J. W. Stewart, J. de Koning Knijff en J. K. H. de Roo van Alderwerelt.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 13 Mei 1912.

QUARLES DE QUARLES, President.

> VAN WETTUM, Secretaris.

Notulen van de vierde Directievergadering, gehouden op Maandag 13 Mei 1912.

Aanwezig de Heeren: A. J. baron Quarles de Quarles, President, Dr. G. A. J. Hazeu, Vice-president, Dr. Ph. S. van Ronkel, C. M. Pleyte, J. P. Moquette, Dr. D. A. Rinkes, Dr. N. J. Krom, Th. V. Zimmermann, J. Homan van der Heide en B. A. J. van Wettum, Secretaris.

Afwezig met kennisgeving de Heer H. RIJFSNIJDER.

De vergadering wordt bijgewoond door 's Genootschap's buitengewoon lid, den Heer Dr. N. Adriani, die daartoe door de Directie werd nitgenoodigd.

De Notulen der vorige vergadering, zijnde die van 15 April j.l., worden goedgekeurd en gearresteerd.

De President

- I. brengt ter tafel de volgende uit de rondlezing terugontvangen stukken:
- a. Oudheidkundig verslag over het eerste kwartaal 1912, ontvangen bij renvooi O. E. 15 April N°. 9914.

Retour.

b. Schrijven van den Oudheidkundigen Ambtenaar, Voorzitter der Oudheidkundige Commissie, van 10 April j.l. N°. 81, van den volgenden inhoud:

Bij dezen heb ik de eer mij tot Uwe Directie te richten in verband met een wijziging in de uitgave der Oudheidkundige Rapporten. Voor de bijzonderheden daarvan neem ik de vrijheid te verwijzen naar het Verslag over het 1ste kwartaal 1912, dat U dezer dagen namens den Directeur van Onderwijs en Eeredienst zal worden toegezonden.

Daaruit zal U blijken, dat voortaan de kwartaalverslagen geen wetenschappelijke gegevens meer zullen bevatten, doch uitsluitend een overzicht der werkzaamheden enz. Daarentegen zullen dan de wetenschappelijke resultaten $\pm$ eens per jaar artikelsgewijs in een boekwerk van den omvang en het platenaantal der tegenwoordige gedrukte "Rapporten" worden gepubliceerd.

Komt er dus wat dit laatste betreft geen verandering, wat de uitgave aangaat, in den bestaanden toestand, een nieuwe beslissing zal moeten worden genomen omtrent de kwartaalverslagen. Uit den inhoud van het bovenbedoelde verslag over het eerste kwartaal zal U blijken, dat deze in hun nieuwen vorm voor buitenstaanders volkomen onbelangrijk zijn. Zou het dus met het oog op het publiek ten eenenmale overbodig mogen heeten de kwartaalverslagen in druk te doen verschijnen, aan den anderen kant is het voor vakgenooten veel waard, dergelijke verslagen in handen te kunnen krijgen, gelijk ik zelf b.v. veel gebruik maak van de soortgelijke Britsch-Indische verslagen.

In verband met dit laatste zou een beperkte oplaag voldoende zijn; men zou kunnen volstaan met de bibliotheken en geleerde genootschappen, waarmee het Genootschap in ruilverkeer staat, vermeerderd met enkele exemplaren voor de Commissie van Bijstand in Nederland en de Oudheidkundige Bureau's in Britsch-Indië en Indo-China. Daar er bij de verzending geen bijzondere haast is, zou men ter ondervanging van de expeditie-kosten telkens de kwartaal-rapporten met het eerstvolgend editum des Genootschaps mee kunnen zenden.

Ook ware het natuurlijk mogelijk de verslagen als Bijlage bij de Notulen Uwer vergaderingen op te nemen. Daar is echter tegen, dat dan de verslagen in een veel grooter oplaag gedrukt worden dan behoeft en dat zij wel wat laat in handen der belangstellende vakmenschen komen.

Met het oog daarop meen ik U een regeling als de eerstgenoemde te moeten aanbevelen. Eventueel belast ik mij natuurlijk gaarne met de verdere zorg voor de uitgave. Antwoorden dat de Directie geen bezwaar heeft tegen de door Dr. Krom voorgestelde afzonderlijke uitgave van de Oudheidkundige kwartaalverslagen, met dit verschil nochtans, dat het haar niet wenschelijk voorkomt de oplage daarvan te verkleinen.

c. Miss. 1° G. S. 26 April N°. 932, houdende het volgende bericht in zake het voorstel der Directie bedoeld bij Not. Febr. '12 II a:

De missive van de Directie van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen van 26 Februari j.l. No. 84, waarbij in overweging wordt gegeven het daarheen te leiden dat te beginnen met 1913 de jaarlijksche regeeringssubsidie van f 9000.— aan het Genootschap worde verhoogd tot f 30.000.—, dan wel het Genootschap met ingang van genoemd jaar van de taak van het beheer van het Museum te Weltevreden te ontheffen, heeft aanleiding gegeven tot de opmerkingen vervat in de hierbij in afschrift gaande nota der Algemeene Secretarie.

Zonder met toezending dezer nota te kennen te willen geven dat met al het daarin voorkomende wordt ingestemd, wenscht de Regeering, alvorens in deze aangelegenheid eene beslissing te nemen, Uwe Directie daarmede in de gelegenheid te stellen desgewenscht hare eventueele bezwaren daartegen te ontwikkelen, dan wel haar voorstel in verband daarmede aan eene herziening te onderwerpen.

Tevens zou de Regeering gaarne in kennis gesteld worden met de motieven, waarop de voorkeur van de Directieleden, de Heeren J. P. MOQUETTE, Dr. N. J. KROM en TH. V. ZIMMERMANN, om het Museum onder beheer van het Gouvernement te stellen, berust, en daarbij zien aangegeven op welke wijze, naar het gevoelen van de genoemde Directieleden, het evenbedoeld beheer over het Museum c.q. zou zijn te organiseeren.

Door onder mededeeling van het vorenstaande Uwe Directie te verzoeken aan de daarin uitgedrukte wenschen wel gevolg te willen geven heb ik de eer van een van den Gouverneur-Generaal bekomen last mij te kwijten.

De betrekkelijke Nota van de Algemeene Secretarie bevat in hoofdzaak het denkbeeld, dat de Regeering het Genootschap zou tegemoetkomen, niet door het verhoogen van de thans genoten subsidie op de wijze als door de Directie voorgesteld, doch door het toekennen, behalve a) van een zekere subsidieverhooging, van b) een buitengewone subsidie wegens het bezoldigen van conservatoren, c) een id. wegens buitengewone edita, d) een restitutie in eens wegens aangeschaft kastenmateriaal en e) verdere tegemoetkomingen in eens naar gelang in den vervolge buitengewone uitgaven noodig zullen blijken.

De Heeren Homan van der Heide en Pleyte nemen welwillend op zich een concept te maken voor het antwoord ten principale, terwijl de Heer Krom aanneemt zich te belasten met het opstellen van de gevraagde nota, waarbij de minderheid haar overhellen motiveert tot het brengen van het Museum onder een Gouvernementsdienst.

- II. Neemt in behandeling de volgende tusschentijds ingekomen stukken:
- 1. Renvooi O. E. 29 April No. 11347, t.g.v. miss. Res. Kedoe 23 April No. 3070/10, met een gouden ring met Hindoe inscriptie, gevonden op de sawah van den Inlander Kertopawiro van het gehucht Bedji, dessa Kedoe, distr. Parakan, afd. Temanggoeng.

Voorstellen den ring aan te koopen voor Leiden.

2. Id. 6 Mei N°. 11882, t.g.v. zeven bescheiden, aangeboden bij miss. Commandant Expl. detachement Noord Nieuw-Guinea 14 April N°. 37. Blijkens afzonderlijk ontvangen brief van Dr. K. Gjellerup, Off. v. Gez. toegevoegd aan genoemd detachement, zijn het: a) een catalogus van de verzamelde ethnografica, band I N°. 1 t/m. 628, b) bijlagen 1, 2, en 3 behoorende bij dien catalogus, en c) 3 woordenlijsten van de

Papoea-dialecten gesproken in het gebied van de Janmi-, Janwi- en Tersisier stammen. De 2° band van den cat. is nog in bewerking en zal binnenkort door Dr. GJELLERUP bij aankomst te Batavia worden aangeboden.

Dankbetuiging.

3. Id. 7 Mei N°. 11742, t.g.v. miss. Res. Banjoemas 26 April 4620/29, met verzoek om terugzending van het plaatje behoorende bij den ring van Pak Gia. (Not. Febr. '12 III 5).

Hieraan voldoen.

4. Aanbieding van eenige kaarten, enz. bij miss. Comm^t. Zeemacht 20 April N°. 4315.

In de verzameling.

5. Miss. id. 20 April No. 4314, met aanbieding van het Jaarboek der Koninklijke Marine 1910/1911.

Dankbetuiging.

6. Aanbieding van eenige dagbladen en boekwerken door den Dir. v. Just., bij miss. 24 April N°. 6025.

Onder dankbet. in de Bibliotheek.

7. Schrijven van den Heer Mr. G. VISSERING van 26 April, met aanbieding ten behoeve der bibliotheek van een overdruk van het artikel over Muntwezen, Handel en Bankwezen van zijn hand in het boek "Nederlandsch-Indië" uitgegeven onder leiding van H. E. de Heeren J. B. VAN HEUTSZ en H. COLIJN.

Dankbaar aanvaard.

- 8. Miss. Gouverneur Celebes en Ond. enz.
- 9. Bericht van het Directielid den Heer RIJFSNIJDER in zake op zijn last ingewonnen informaties nopens den familie-

naam Hofmeyr (Not. Apr. '12 III 16), bestaande in een afschrift miss. Ass.-Res. Batavia 24 April No. 6756/30, houdende mededeeling, dat de naam HOFMEYER in de registers der wijkmeesters niet voorkomt en dat de familie HOFMEYER, Defensielaan van den Bosch No. 45, volgens opgaaf der buren sedert 2 jaar vertrokken is zonder achterlating van adres. Dankbetuiging. Thans to schrijven aan A. R. Madjalenka.

10. Miss. Chef Mijnwezen 9 Mei No. 1867, houdende mededeeling, op verzoek der Directie, dat van de twee toegezonden gesteentemonsters het ééne een donkere kalksteen is, die op verschillende plaatsen op Java en Sumatra wordt aangetroffen; dat daarentegen een gesteente, in kleur en structuur overeenkomend met het andere monster, wit marmer, tot nu toe in Indië niet bekend is.

De beide steenfragmenten waren respectievelijk afkomstig van Lĕran en Grissee.

Dankbetuiging. Op verzoek van den Heer Moquette zal alsnog worden geïnformeerd waar op Java en Sumatra de eerstgenoemde steensoort voorkomt, met verzoek om nadere omschrijving van den naam er van, zoo mogelijk met verwijzing naar de nommers van de collectie Junghuhn, (deel III).

11. Mededeeling van den A. R. Ponorogo, bij miss. 29 April No. 1424/5, dat de beschreven steen, bedoeld bij Not. April '12 III 22, niet afkomstig is van het koffieland Tjondrogeni, doch gevonden werd in den Gouvernements koffietuin van dien naam.

Informatie.

Miss. A. R. Salatiga 4 Mei No. 4722/27, met een van 7 gouden hoofdversiersels en een gouden kris-ring, door eenige Inlanders gevonden bij het graven in den grond in de dessa Wiroe distr. Salatiga,

Opzending verzoeken van het overige, om alles na taxeering te kunnen bestemmen voor Leiden.

13. Miss. A. R. Wonosobo 7 Mei No. 1976/10, met toezending van processen-verbaal omtrent de vondst van eenige gouden en andere voorwerpen.

Opzending verzoeken teneinde te kunnen oordeelen over de archæologische waarde.

14. Schrijven van Dr. K. GJELLERUP, Off. v. Gez. toegevoegd aan Expl. Detach. Noord Nieuw-Guinea, van 5 April j.l., houdende mededeeling van de verzending van het tweede gedeelte der verzamelde ethnografica in 33 colli's. Het in zijn vroeger schrijven vermelde bivakmodel (Not. Febr. '12 III 9) werd mede reeds naar het Genootschap opgezonden. Dr. G. verzoekt dit ongeopend te bewaren totdat hij to Batavia gekomen het naar Breda zenden kan.

Dankbetuiging.

15. Schrijven van de "Lloyd Library" Cincinnati, O., U. S. A., van 2 April j.l., met verzoek om geregelde toezending der Notulen in ruil voor de "Biographical Contributions from the Lloyd Library", "which is probably the most complete bibliography of botany that has been published".

Op dit voorstel tot ruiling van edita wordt niet ingegaan, omdat de Lloyds Library zich op geheel ander gebied beweegt dan het Bataviaasch Genootschap.

16. Schrijven van Martinus Nijhoff te 's Gravenhage van 2 April j.l., met quitantie voor het bedrag van 's Genootschap's debet over 1911.

Informatie.

17. Schrijven van den Heer D. VAN HINLOOPEN LABBERTON te Buitenzorg van 27 April j.l., houdende verzoek om, waar thans een andere Kenja-dajaksche woordenlijst van 's Genootschapswege werd gepubliceerd, te mogen terugontvangen de door hem indertijd ter publicatie aangeboden "Eerste Kenja-dajaksche woordenlijst" van wijlen den Inlandschen

arts Tehupeiory, zulks teneinde te kunnen overwegen of, en zoo ja hoe, het door Tehupeiory verzamelde materiaal nog tot nut zal kunnen strekken:

Het manuscript van TEHUPEIORY aan den Heer VAN HINLOOPEN LABBERTON terugaanbieden, onder mededeeling dat het, tot leedwezen der Directie, in het vergeetboek was geraakt (zie Not. 1907 p. 46), doch dat haar bij vergelijking met de thans uitgegeven woordenlijst blijkt, dat deze laatste uitgebreider is en ook nauwkeuriger.

III. De Heer PLEYTE

- a. deelt mede, dat door hem krachtens machtiging der Directie (Not. 1910, p. 103 en Not. 1911 p. 145), werden aangesteld twee Europeanen voor bewaking overdag van het Museum en voor hulp van den Conservator der Ethn. Verzameling. Informatie.
- b. relateert, dat de door Mr. A. Paets van Gansoijen te Soerabaja ten geschenke aangeboden steenen voorwerpen, waaronder de bekende Hindoesarcophaag met oude inscriptie, (Not. Dec. '11 IX) in goede orde zijn aangekomen. Enz. Reeds dadelijk zal een bijzondere dankbetuiging afgaan.

IV. De Heer MOQUETTE

a. biedt ten geschenke aan een door hem vervaardigd gipsafgietsel van de oud-Arabische inscriptie van den grafsteen van Lèran. (Not. April '12 IV b).

Dankbaar aanvaard.

b. vestigt de aandacht der overige directieleden op het feit dat door het personeel der firma LUGARD & VERWEY, Koningsplein West alhier, de voor het Museum zich bevindende particuliere weg herhaaldelijk wordt gebruikt als doorgangsweg voor auto's, hetgeen door het opwerpen van stof en anderszins veel last veroorzaakt. Spreker stelt daarom voor aan den Hoofdagent van genoemde firma een schrijven te doen afgaan met verzoek zulks zijn personeel te verbieden.

Conform.

V. De Heer KROM

doet rondgaan een merkwaardig gouden kris-handvat, door MOHAMAD NOERDIN voor f 30.— ter overname aangeboden en stelt voor dit aan te koopen voor de Ethnografische Verzameling.

Conform.

VI. De Secretaris-thesaurier

a. verzoekt machtiging om overeenkomstig een op zekeren morgen, kort na den inbraak in het Museum, spoedshalve door de in 's Genootschap's gebouw aanwezige directieleden genomen besluit, aan twee tot ult. Mei aan te houden extra nachtwakers uit te betalen een gezamenlijk bedrag van f 55.—.

Conform.

b. deelt mede, dat hij voornemens is van 15 Mei tot 15 Juni met verlof naar Sindanglaja te gaan.

Informatie.

VII. De Heer Adriani

verzoekt de Directie, aan den Heer P. BERGMEYER, Redacteur van de Banier alhier, kosteloos een exemplaar van Dr. DE HAAN'S Priangan te doen toekomen, tot bespreking in zijn Courant.

Conform.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 12 Augustus 1912.

HAZEU,
Vice-president.

VAN WETTUM,
Secretaris.

Notulen van de vijfde Directievergadering, gehouden op Maandag 1 Juli 1912.

Aanwezig de Heeren: A. J. baron Quarles de Quarles, President, Dr. G. A. J. Hazeu, Vice-president, Dr. Ph. S. van Ronkel, C. M. Pleyte, J. P. Moquette, Dr. D. A. Rinkes, J. Homan van der Heide, H. Rijfsnijder en B. A. J. van Wettum, Secretaris.

Afwezig de Heeren: Dr. N. J. KROM en V. ZIMMERMANN.

De President

- I. brengt ter tafel de volgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:
- Missive van den Directeur der B. O. W. van 31 Mei j.l. Nº. 8210/A, houdende bericht dat aan dien departementschef, als gevolg van de mededeelingen dezerzijds (Not. Dec. '11 II a) naar aanleiding van het rapport van Mr. J. C. OVERVOORDE over de zich hier te lande nog bevindende monumenten van geschiedenis en kunst, door de Regeering, in afwachting van de instelling t. z. t. van een Oudheidkundigen Dienst ter vervanging van de tegenwoordige Oudheidkundige Commissie, welke dienst mede met de zorg voor het behoud en de registratie van de monumenten van geschiedenis en kunst uit den tijd der Oost-Indische Compagnie zal worden belast, is opgedragen om in overleg met den Landsarchivaris deze aangelegenheid reeds aanstonds ter hand te nemen. In gedeeltelijke voldoening aan deze opdracht werden door dien Directeur een tweetal circulaires verzonden, onderscheidelijk gericht aan de chefs der Waterstaatsafdeelingen en Hoofden van Gewestelijk Bestuur en

aan verschillende architecten en aannemers. Exemplaren hiervan ter kennisneming zijn het schrijven vergezellende. Met belangstelling kennisgenomen.

b. "Ethnologische Bijdragen nopens de Papoeas in het Digoel-gebied" door B. Branderhorst, Officier van Gezondheid, met een Ethnografische schets der "Marinde Anim" door O. G. Heldring, Mijningenieur.

Besloten wordt het stuk van den Heer Heldring reeds dadelijk in aanmerking te brengen voor plaatsing in 's Genootschap's Edita, nadat te voren toestemming daartoe zal zijn verkregen van den auteur, doch de uitgave van het opus van den Heer Branderhorst afhankelijk te stellen van een noodzakelijk voorkomende omwerking door den schrijver.

- c. "Is het Sanskrit Mahūdjana ook het Javaansche Mědjana?" door D. van Hinloopen Labberton.
  Tijdschrift.
- d. Eenige opmerkingen naar aanleiding van "De Hindoeruïnen bij Moeara Takoes aan de Kampar-rivier door R. D. M. Verbeek en E. Th. van Delden, met aanteekeningen van W. P. Groeneveld" (Bat. Gen. deel XLI), van de hand van L. C. Westenenk.

  Tijdschrift.

II. Neemt in behandeling de tusschentijds ingekomen stukken:

- 1. G. B. 15 Juni j.l. No. 2, houdende bestemming der door den Sultan van Bima aan den Gouverneur-Generaal ten geschenke aangeboden kains, het een en ander conform het door de Directie gegeven advies. (Not. Apr. '12 III 3). Informatie.
- 2. Nota A Sie. 30 Mei j.l., met aanbieding van "Annales du Jardin Botanique de Buitenzorg, 2° Serie, vol. X 1me partie. Bibliotheek.

3. id. 13 Juni d.a.v. met deel VIII, 5° stuk van Prof. K. Martin's "Beiträge zur Geologie Ost-Asiens und Australiens".

Bibliotheek.

4. Besl. Dir. O. E. 14 Juni j.l. N°. 9343, tot aankoop, voor f 25.—, ter opzending naar 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, van den gouden ring met Hindoeinscriptie, bedoeld bij Not. Mei '12 II 1.

Informatie.

- 5. Miss. Dir. O. E. 2 Mei j.l. N°. 6980, houdende aanbieding van een exemplaar van het door den Heer C. M. Pleyte samengesteld werk getiteld "De Inlandsche Nijverheid in West-Java als Sociaal-ethnologisch verschijnsel, 1ste stuk". Bibliotheek.
- 6. Miss. Dir. O. E. 31 Mei j.l. No. 8542, meldende dat de Gouverneur van Sumatra's Westkust werd uitgenoodigd naar 's Genootschap's Museum te doen verzenden twee beschreven steenen, bedoeld in het copielijk overgelegd schrijven van den Voorzitter der Oudh. Commissie, met verzoek die archæologica na ontvangst ter nadere bestudeering in handen te stellen van Dr. Krom en ze daarna in 's Genootschap's Oudheidkundige verzameling te doen opnemen.

Informatie.

Het schrijven van den Oudheidkundigen Ambtenaar luidde als volgt:

Naar aanleiding van mijn dienstreis naar de Padangsche Bovenlanden heb ik de eer de aandacht van UHEG. te vestigen op de wenschelijkheid van het naar Batavia doen overbrengen ter nadere bestudeering van een tweetal zeer belangrijke beschreven steenen uit die residentie.

1°. De eerste is het voetstuk van een (verdwenen) Amoghapacabeeld, welk voetstuk zich thans bevindt ± 150 M. benedenstrooms van het reeds bekende Mahakalabeeld, aan

den linkeroever van de Batang-hari, bij de Kampong Soengei Langsat in de onderafd. Batang-hari-distr. van het Gouv. Sumatra's Westkust. Dit onlangs door den Assistent-Resident ter beschikking Westenenk ontdekte voetstuk bevat een belangrijke inscriptie van een Javaanschen vorst en zal bij nadere studie waarschijnlijk de gegevens aan de hand doen voor den totnutoe onbekenden samenhang tusschen de Hindubeschaving op Sumatra en die op Java. Het behoeft geen betoog, dat het bij een zoo belangrijke oorkonde van groot belang is het origineel zelve te kunnen bestudeeren. Ik teeken hier nog bij aan, dat volgens den Heer Westenenk voornoemd het overbrengen van dit voetstuk naar Batavia op geen ernstige bezwaren zal stuiten.

2°. Te Pagerroejoeng nabij Fort v. d. Capellen bevindt zich een kleine platte steen met in cirkelsegmenten geplaatste nog niet gelezen inscripties. Men vermoedt dat dit een zonnewijzer is, hoe het ook zij, het stuk is in elk geval het eenige in zijn soort in geheel Nederlandsch-Indië zoodat ook hiervan de verdere studie van groot belang geacht moet worden. De Controleur van Fort v. d. Capellen is op de hoogte, welk steentje met "zonnewijzer van Pagerroejoeng" bedoeld wordt.

In verband met het bovenstaande heb ik de eer UHEG. voor te stellen den Gouverneur van Sumatra's Westkust uit te noodigen wel te willen zorgen, dat het voetstuk van Soengei Langsat en de zonnewijzer van Pagerroejoeng naar Batavia worden opgezonden, waar ze, na ter verdere bestudeering in mijn handen gesteld te zijn, vervolgens opgenomen dienen te worden in het Museum.

7. Renvooi O. E. 22 Mei j.l. No. 13295, t.g. v. miss. Res. Semarang 15 Mei t. v. No. 9844/68 met eenige archæologische voorwerpen, door de Inl. vrouw Pahinem van dessa Toeko, afd. Grobogan opgegraven in een aarden potje.

Overnemen een paar gouden oorbellen voor f 16.80; voor Leiden bestemmen een paar gouden oorknopjes, twee paar gouden oorbellen, een gouden ring en twee zilveren Mamuntjes, samen voor f 50.—

8. Id. 31 Mei j.l. N°. 13916/17, t. g. v. miss. Ass. Res. Malang 16 Mei t. v. N°s. 3014/63 en 3129/63, met eenige oudheidkundige voorwerpen: α) door den Inl. Kertoleksono van dessa Pamottan, distr. Toeren gevonden, b) door den Inl. Pa Samin van dessa Poerbojo, onderdistr. Tadjinan, distr. Gondanglegi gevonden.

Van a worden overgenomen: eenige potscherven, 2 kommetjes ad f 0.20, 1 gouden ketting ad f 25.— en worden teruggezonden 1 gouden ringetje en 353 zilveren muntjes.

Van b worden overgenomen: eenige kruikscherven, een bronzen koe-bel, 1 bronzen bid-schel met handvat, een toetssteen en 2 bijllemmers voor den gezamelijken prijs van f 1.50, en worden voor Leiden bestemd 3 bronzen bidschellen met handvat ad f 0.50.

9. Id. 20 Juni j.l. N°. 15280, t.g. v. miss. A. R. Bondowoso 6 Juni t. v. N°. 4549/42, met kruik en bedakdoos van aardewerk en een gouden halssieraad met koperen ketting.

Hiervan wordt het laatste stuk overgenomen. Om de hooge oudheidkundige waarde wordt de getaxeerde prijs ad f 5.10 dezerzijds vermeerderd tot f 20.—

10. Aanbieding van eenige kaarten, enz. door het Departement der Marine, bij miss^s. 13 Mei en 8 Juni j.l. N°s. 5139 en 6166.

In de verzameling.

- Id. van eenige dagbladen, enz. door het Dept. van Justitie, bij miss. 22 Mei en 24 Juni j.l. Nos. 7531 en 9316. Bibliotheek.
- 12. Miss. Dir. Landbouw, Nijverheid en Handel van 29 Mei j.l. N°. 4804, houdende aanbieding van de diploma's

van de op de in 1910 te Brussel gehouden internationale tentoonstelling aan het Genootschap toegekende bekroningen met bijbehoorende bronzen medaille. Volgens het reglement voor de "Jury International des Récompenses" wordt aan de bekroningen: groote prijs, eere-diploma, diploma voor gouden, zilveren en bronzen medaille, een medaille in brons uitgereikt, doch met dien verstande dat aan denzelfden nooit meer, dan één medaille wordt gegeven, hoeveel diploma's ook op zijn naam werden uitgeschreven.

Ontvangst erkennen.

- 13. Miss. Gouv. Celebes en Ond. enz.
- 14. Aanb. namens de Br. Indische Regeering van "A Digest of Indian Law Cases, Vol. 1" bij schrijven van den Britschen Consul van 11 Juni j.l. N°. 181.
  Bibliotheek.
- 15. Bericht van den A. R. van Madjalengka, d.d. 28 Mei j.l. N°. 3197/20, naar aanl. van Not. Apr. '12 III 16. Generzijds werd op een schrijven van den C. G. te Kaapstad reeds rechtstreeks geantwoord, dat zelfs de oudste ingezetenen der afdeeling geen inlichtingen konden verstrekken omtrent Mej. Roosje Hofmeyr.

Informatie.

16. Miss. A. R. Wonosobo 1 Mei j.l. No. 1907/10, houdende aanbieding der voorwerpen bedoeld bij Not. Apr. '12 III 23.

Voor de Arch. verzameling worden overgenomen een bronzen hanglamp (f 7.50) met onderstel (f 2.50), een ijzeren kogel en drie stukken kalk. Teruggezonden worden 3 potten van aardewerk en 2 bronzen borden.

17. Id. 11 Juni j.l. No. 2440/10, met de voorwerpen bedoeld bij Not. Mei '12 II 13.

63

Van het proc. verbaal van 9 April worden overgenomen een gouden voorwerpje in den vorm van een kroon (f 1.-) en 120 ma-muntjes (f 12.-). Voor Leiden bestemd 2 gouden ringen (f 5.-) en twee stukje goud (f 0.20).

Van dat van 30 April werden eenige voorwerpen niet aanwezig gevonden. Van die wel ontvangen werden had de Directie gaarne eenige gouden ringen voor Leiden bestemd, doch moest daarvan afzien met het oog op den zeer hoogen taxatieprijs generzijds.

18. Schrijven van den Heer J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT alhier van 23 Mei j.l., met aanbieding van eenige deelen van het zendingstijdschrift "de Macedonïer" en een collectie afleveringen van het Zendingsblad der gereformeerde kerken in Nederland.

Bibliotheek.

19. Antwoord d.d. 8 Juni j.l., van den directeur van Verwey & Lugard's Automobiel Maatsch. alhier (Not. Mei '12 IVb), meldende dat het personeel der firma ten strengste verboden werd gebruik te maken van den particulieren weg vóór het Museum.

Informatie.

20. Schrijven van Dr. Römer te Medan van 25 Mei j.l., met verzoek om mededeeling of er dezerzijds bezwaar tegen bestaat dat een in deel 50 afl. 3 van het Tijdschrift opgenomen artikel van zijn hand "Bijdrage tot de geneeskunst der Karo-Bataks", nader uitgewerkt, herdrukt wordt als uitgave van het Bataksch Instituut te Leiden.

Geen bezwaar, mits onder voorwaarde dat de bron vermeld worde.

III. De Heer Homan van der Heide deelt mede, dat toen onlangs in den boezem der Directie besprekingen werden gehouden over meerdere beveiliging van het Museum, de mogelijkheid werd geopperd een bovenverdieping op 's Genootschap's gebouw aan te brengen tot opberging o. a. van den kostbaren inhoud der schatkamer. Naar aanleiding daarvan werden op zijn last eenige voor-ontwerpen opgemaakt waaruit blijkt dat die mogelijkheid eventueel kan worden verwezenlijkt.

Na bezichtiging, onder dankbetuiging, van deze ter tafel gebrachte teekeningen besluit de Directie uit haar midden een commissie aan te wijzen tot uitwerking van een voorstel, op grond ook van het toenemend gebrek aan plaatsruimte in het Museum, nopens de wenschelijkheid tot uitbouw van het gebouw naar boven. Daartoe worden benoemd de Heeren Moquette, Pleyte en van Wettum.

IV. De Heer VAN RONKEL

a. stelt voor het loon van den 2^{en} letterzetter te brengen van f 10.— op f 12.50.

Conform.

b. deelt mede, dat hij voor eenigen tijd op reis gaat, gedurende welken tijd de Heer Moquette welwillend op zich genomen heeft het noodige voor de bibliotheek te verrichten. Informatie.

V. De Heer PLEYTE

a. stelt voor den Inlandschen bediende Sanip, wegens langdurigen trouwen dienst, een verhooging van f 2.50 's maands toe te kennen en daardoor zijn loon te brengen van f 14.— op f 16.50.

Conform.

b. biedt aan namens Mejuffrouw M. STORTENBEKER als geschenk van wijlen haren vader Mr. W. STORTENBEKER een fraai geschreven palmblad-handschrift in rood gelakte doos, waarvan het deksel met bloemfiguren is besneden.

Het manuscript heeft noch titel noch dateering; inhoud: sadjarah nabi enz. in dichtmaat.

Dankbaar aanvaard.

c. biedt aan namens de Nederlandsche Zendingvereeniging te Rotterdam door bemiddeling van het buitengewone lid des Genootschaps den Heer S. COOLSMA, een palmbladhandschrift, besloten tusschen twee houten schutplaatjes, waarvan het bovenste gefigureerd. Behalve het rijgsnoer is nabij de einden der bladen, door deze heen een pen gestoken om ze op de plaats te houden.

Het boek getiteld: Darma wisesa?, vangt aan met een alfabet, wel noodig, daar de letters min gewoon van vorm en niet fraai geschreven zijn. Taal: Kawi-Javaansch.

Dankbetuiging.

d. stelt voor op Zondag 7 Juli een ochtendvergadering te houden, om aan de overige directieleden, op een rondgang door de Ethn. verzameling, nadere inlichtingen te kunnen geven met betrekking tot zijn nog in rondlezing zijnd voorstel tot een wijziging van de rangschikking der voorwerpen in eene naar geografischen maatstaf.

Hierdoor dit onderwerp aan de orde gekomen zijnde, wordt, ofschoon het rondlezingstuk niet ter tafel is, na een grondige bespreking, door de Directie in principe uitgemaakt, dat het, ook op utiliteits gronden niet wenschelijk is af te wijken van de indertijd door wijlen Mr. SERRURIER begonnen en sedert voorgezette indeeling in ethnografischen zin. De hoofdmotieven daarbij zijn 1) de reusachtige taak die door een invoering van den door den Heer Pleyte voorgestanen maatregel op de schouders van den conservator zou komen te rusten en 2) het groote nadeel hierin bestaande dat daardoor voor onafzienbaren tijd het Museum zoo goed als geheel voor het publiek zou gesloten moeten worden. De Directie gaat echter gaarne in op 's Heeren PLEYTE's voorstel om op Zondag 7 Juli a.s. te 8 uur bijeen te komen ten einde in het Ethn. Museum aanschouwelijk informaties te ontvangen omtrent de tegenwoordige rangschikking der voorwerpen, waarna een korte vergadering kan worden belegd, o. a. tot bespreking van een door den Heer Moquette aangegeven compromis, daartoe strekkende dat een uitzondering

worde gemaakt voor de zoo zeer talrijke ethnografica van Nieuw-Guinea.

VI. Worden op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de namen der Heeren A. M. van der Elst, L. J. Ginjoolen, D. M. Campbell, N. M. C. Verweij Mejan, H. E. K. Ezerman en E. J. Gerrits.

En worden tot lid benoemd de Heeren K. A. R. Bosscha, Administrateur van Malabar te Pengalengan en P. O. Besseling, Contr. B. B. thans te Amsterdam.

Niets meer te behandelen zijnde wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 12 Augustus 1912.

HAZEU, Vice-president.

VAN WETTUM,

Secretaris.

Notulen van de zesde Directievergadering, gehouden op Zondagmorgen 7 Juli 1912.

Ashwezig de Heeren: A. J. baron Quarles de Quarles, President, C. M. Pleyte, J. P. Moquette, Dr. D. A. Rinkes, J. Homan van der Heide, H. Rijfsnijder en B. A. J. van Wettum, Secretaris.

Afwezig de Heeren: Dr. G. A. J. HAZEU, Vice-president, Dr. Ph. S. van Ronkel, Dr. N. J. Krom en V. Zimmermann.

I. De President

brengt ter tafel de volgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:

a. Voorstel van den Conservator der Ethnografische Verzameling, den Heer C. M. PLEYTE, om bij het rangschikken der zich in de collectie bevindende voorwerpen, het z. g. ethnografische ("groepen-) systeem te verlaten en over te gaan tot toepassing van het geografische.

Werd in de vorige vergadering (Not. 1 Juli 1912 V d) in beginsel besloten niet terug te komen op het tot dusver gevolgde classificatie-systeem van soort bij soort, heden is aan de orde het amendement Moquette, daartoe strekkende om bij wijze van uitzondering voor Nieuw-Guinea de geografische rangschikking te volgen.

In verband met de bijzondere uitgebreidheid van de ontvangen Nieuw-Guinea collectie, welke eenige duizende nummers telt en, zelfs bij bestemming van een gedeelte daarvan voor Musea in Nederland, nog zóó uitgebreid zal wezen, dat eene rangschikking op den bestaanden grondslag, niet dan met zeer veel moeite en zorg en ten koste van het omverhalen en op nieuw rangschikken van reeds behoorlijk in

kasten gerangschikte en genummerde collecties zou zijn te verkrijgen, wordt conform het voorstel Moquette besloten.

b. Miss. Dir. O. E. 18 Juni j.l. No. 9507, houdende mededeeling dat, krachtens ministerieel schrijven van 17 April t. v. afd. A No. 20/894, van het op 's Lands kosten uitgegeven werk "De Inlandsche Kunstnijverheid" in Ned.-Indië door J. E. Jasper en Mas Pirngadie, I, Het vlechtwerk," omtrent de uitgave waarvan handelt Not. 1910 pag. 11, 200 exemplaren bestemd zijn voor gratis-verspreiding onder de daarvoor in aanmerking komende ambtenaren en instellingen. Onder aanbieding van een exemplaar ter kennisneming, wordt de Directie verzocht te willen berichten, welke ambtenaren en instellingen naar haar oordeel daarvoor aangewezen kunnen worden.

Aan de hand van de door den Heer Pleyte opgestelde lijst voor de distribueering van Regeeringswege van het door hem geschreven werk over de Inlandsche Nijverheid in West-Java als Sociaal-ethnologisch verschijnsel, zal een dergelijke lijst voor de gratisverspreiding van 's Heeren Jasper's werk worden opgemaakt.

Niets meer te behandelen zijnde wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 12 Augustus 1912.

HAZEU,
Vice president.

VAN WETTUM,
Secretaris.

Notulen van de zevende Directievergadering, gehouden op Maandag 12 Augustus 1912.

Aanwezig de Heeren: Dr. G. A. J. HAZEU, Vice-president, C. M. PLEYTE, Dr. D. A. RINKES, Dr. N. J. KROM, TH. V. ZIMMERMANN, J. HOMAN VAN DER HEIDE en B. A. J. VAN WETTUM, Secretaris.

Afwezig de Heeren: A. J. baron Quarles de Quarles, President, Dr. Ph. S. van Ronkel, J. P. Moquette en H. Rijfsnijder.

De Notulen der vorige vergaderingen, zijnde die van 13 Mei, 1 Juli en 7 Juli j.l., worden goedgekeurd en gearresteerd.

De Vice-president

- I. brengt ter tafel de volgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:
- a. Concept antwoord op miss. 1° G. S. 26.4.12-932 met Nota omtrent de motieven der minderheid voor het maken van het Museum tot een Gouvernements instelling. (Not. Mei '12 I c).

Het antwoord werd op 18 Juli 1912 onder N°. 228 aan de Regeering ingediend.

b. Concept-voorstel van de in de vergadering van 1 Juli j.l. benoemde commissie (Not. Juli '12 III) nopens de wenschelijkheid tot uitbouw van 's Genootschap's gebouw naar boven.

Met het hieronder volgend concept schrijven aan den Directeur der B. O. W. werd accoord gegaan.

De Directie van het Bat. Genootschap van K. en W. heeft de eer Uwe aandacht te vragen voor de navolgende in de constructie van 's Genootschap's gebouw aan het Koningsplein alhier bestaande leemten.

- 1. Reeds sedert tal van jaren is het biblotheek locaal gebleken te klein te zijn voor de aan die zaal gestelde eischen. Dit bezwaar werd tijdelijk weggenomen door het aanbrengen van verdiepingen op de kasten. Afgezien nog van het feit, dat deze voorziening het nadeel medebrengt dat de kasten te hoog zijn geworden en dus de bovenruimte daarvan moeilijk te bereiken is, was in de laatste jaren de toename der boekwerken, in het bijzonder der periodieken, zoodanig dat thans op nieuw de bibliotheekruimte te klein geworden is.
- 2. Met het oog op de onlangs plaats gehad hebbende poging tot inbraak in de schatkamer, die aanleiding was dat dit vertrek voorloopig nader werd versterkt, komt het voor wenschelijk te zijn ook het munt- en penningkabinet beter tegen inbrekers te beveiligen dan nu met de gewone sluiting van deuren en vensters het geval is. Het bedoelde vertrek toch bevat niet alleen zaken van intrensieke waarde maar bovendien voorwerpen die uit een oogpunt van numismatiek als unica kunnen gelden.
- 3. Meer en meer blijkt de schatkamer te klein te wezen voor het groote aantal der bezoekers. Aan het nijpend gebrek aan opstelruimte voor deze steeds toenemende kostbare verzameling werd in het vorige jaar door de samentrekking van goud- en bronskamer gedeeltelijk tegemoet gekomen, doch niettemin is daardoor niet voorzien in de noodige ruimte voor de circulatie van het vooral op zon- en feestdagen zich voor de uitstalkasten en vitrines verdringende publiek, een omstandigheid die de hoog noodige bewaking op zulke tijden bemoeilijkt.
- 4. Een steeds gevoelde manque blijft het ontbreken van a) een of meer kamers voor de conservatoren en b) een atelier met donkere kamer en verdere accessoires waar de inkomende collecties bewerkt kunnen worden vóór zij hun plaats in het Museum vinden. Van vertrekken als onder a bedoeld is momenteel niets anders aanwezig dan de hand-

schriftenkamer die tevens dient voor studiekamer. Wat het atelier sub b betreft, tot dusver wordt de nieuw bijgebouwde achterzaal F nog steeds als sorteerzaal gebruikt, doch wanneer deze binnenkort voor het publiek wordt opengesteld, vervalt zij als werkkamer, hetgeen onvermijdelijk leiden moet tot sluiting van eenig ander deel van het Museum, zooals b.v. vroeger het geval geweest is, toen geruimen tijd de Compagnieskamer op zoodanige wijze is moeten worden misbruikt.

- 5. Voorts deed zich in de achterzaal E, bestemd voor huisraad enz., de behoefte gevoelen aan meer plaatsruimte voor de kasten waarin de voorwerpen dezer afdeeling kunnen worden ondergebracht.
- Ad 1. Naar het oordeel der Directie bestaat evenwel voor de bibliotheek geen andere gelegenheid tot uitbreiding dan door beslag te leggen op de aangrenzende ruimte, thans geoccupeerd door de numismatische verzameling.
- Ad 2. Deze collectie ware daarom over te brengen naar de schatkamer, die voor dit nieuwe doel niet nog nader versterkt zou behoeven te worden.
- Ad 3. Voor de schatkamer zal dan naar andere ruimte moeten worden omgezien. Aangezien op het Museumterrein geen enkel plekje meer beschikbaar is tot uitbreiding in het horizontale vlak, acht de Directie geen anderen weg open dan over te gaan tot uitbouw in de verticale lijn.
- Ad 4. Ook voor de conservatoren-kamers zal naar haar gevoelen naar bouwruimte op de bovenverdieping moeten worden omgezien, terwijl daar tevens een nieuwe bronskamer haar plaats zou kunnen vinden, waardoor de tegenwoordige bronskamer gevoegelijk aan te wenden ware als werkkamer.
- Ad 5. In de behoefte aan meer kastruimte in zaal E zou kunnen worden voorzien, indien in de buiten-, d.i. Noordelijke, wand van dit vertrek bovenlichten werden aangebracht, zooals zich reeds bevinden in zaal F.

Op grond van een en ander veroorlooft de Directie zich UHEdG. beleefd te verzoeken, zoo daartegen geen technische bezwaren zijn aan te voeren, het noodige te willen doen

verrichten, opdat 's Genootschap's Museumgebouw voorzien worde van een bovenverdieping met schatkamer, twee conservatorenkamers en een bronskamer, en tevens in de zaal E bovenvensters worden aangebracht.

- c. Oudheidkundig Verslag over het 20 kwartaal van 1912. Retour aan den Directeur van Onderwijs en Eeredienst.
- d. C. M. PLEYTE, De Patapaän Adjar soeka resi, of de kluizenarij op de Goenoeng Padang; tweede bijdrage tot de kennis van het oude Soenda.

Tijdschrift.

e. E. F. Jochim, Aanteekeningen Boroboedoer II.

Den auteur zal worden medegedeeld, dat er met het oog op de aan de hand van de laatste onderzoekingen in uitzicht genomen publicatie van een nieuwe Boroboedoer-monografie, minder reden is het manuscript in zijn geheel te plaatsen, met uitnoodiging nochtans om het actueel blijvende gedeelte daarvan handelende over de Airawata-kwestie na eenige omwerking en meerdere documenteering afzonderlijk voor publicatie aan het Genootschap toe te zenden. Tevens wordt hem medegedeeld, dat het artikel van den Heer IJzerman dat hij op pag. 10 van zijn manuscript vermeldt, te vinden is in het Tijdschrift van het Kon. Aardr. Gen. 2° scrie deel 16, jaargang 1899.

f. E. F. Jochim, Beelden te Djokjakarta.

Opname in de Oudheidkundige Rapporten met des gewenscht toekenning van honorarium op denzelfden voet als voor de bijdragen in 's Genootschaps Tijdschrift is vastgesteld.

- II. Neemt in behandeling de navolgende tusschentijds ingekomen stukken:
- 1. Besluit Directeur O. E. 31 Juli 1912 No. 12834, tot aankoop a) voor f 0.50 van drie bronzen bidschellen (Not.

1 Juli '12 II 8), b) voor f 5.20 van twee gouden ringen en twee stukjes goud (Not. id. II 17), c) voor f 50.— van een paar gouden oorknopjes, twee paar gouden oorbellen, een gouden ring en twee zilveren ma-muntjes (Not. id. II 7), alles ter opzending aan 's Rijks Ethn. Museum te Leiden. Informatie.

- 2. Miss. Dir. O. E. 6 Juli j.l. No. 10771, houdende mededeeling, dat door den Heer L. Schwartz vergunning werd gevraagd tot uitvoer van een collectie oudheden heetende afkomstig uit Engelsch-Indië, met verzoek om mededeeling of deze oudheden inderdaad niet uit Ned. Indië afkomstig zijn. Spoedshalve werd reeds gemeld, dat de bedoelde voorwerpen afkomstig zijn uit Noord Indië en Thibet.
- Besluit Dir. O. E. 12 Juni j.l. No. 9131, waarbij aan den Heer A. TH. VAN DER MEULEN, onder mededeeling dat tegen den uitvoer van den in zijn request bedoelden steenen Brahmakop en het steenen ornament voor waterafvoer (spuier) bezwaar bestaat, vergunning verleend wordt de volgende steenen voorwerpen uit te voeren: een wachter, een Wishnoe, twee Ganeca's, een z.g. Bodhisatwa en een vierarmig beeldje (Parwati), voor zooveel de eerstgenoemde twee voorwerpen betreft onder voorwaarde a dat de Oudheidkundige Commissie vooraf in staat worde gesteld daarvan fotografische opnamen te maken, b dat zij in een openbare verzameling geplaatst worden en derhalve bij eventueele opheffing van het Museum te Bergum (Nederland), waarvoor adressant ze bestemt, naar een ander Museum in Nederland of Ned.-Indië worden overgebracht. Voorts wordt adressant in overweging gegeven den vorenbedoelden spuier en den Brahmakop aan het Genootschap af te staan tegen ruiling met wel uitvoerbare beeldwerken.

Informatie. De beide laatstgenoemde stukken zijn inmiddels aan het Museum ontvangen. De Directie heeft in principe geen bezwaar tegen een dergelijke ruiling, mits wanneer het Gouvernementseigendom betreft, het voorstel worde gedaan de in ruil gegeven voorwerpen af te schrijven. Dr. Krom neemt welwillend op zich met den Heer van der Meulen in bespreking te treden en naar aanleiding daarvan in een volgende vergadering een definitief voorstel te doen.

4. Miss. Dir. O. E. 23 Juli j.l. No. 11798, waarbij onder aanbieding van de aan den Consul-Generaal der Nederlanden te Melbourne ontvangen Nos. 1, 2 en 3 van het "Bulletin of the Northern Territory" verzocht wordt om mededeeling of voor 's Genootschap's boekerij wordt prijs gesteld op het bezit van deze en volgende nummers van dat periodiek. In het bevestigende geval zal door dien Departementschef voor de verdere toezending der afleveringen aan het Genootschap worden zorg gedragen.

Dankbaar aanvaarden met verzoek het zoo mogelijk daarheen te willen leiden dat het tijdschrift rechtstreeks naar het Genootschap gezonden worde.

5. Id. 1 Augustus j.l. N°. 12441, houdende aanbieding ten behoeve van 's Genootschap's boekerij van het 4° deel van het door wijlen den Ambtenaar voor de beoefening der Indische talen Dr. H. N. VAN DER TUUK samengesteld Kawi-Balineesch-Nederlandsch Woordenboek.

Bibliotheek.

- 6. Missive van den Commandant der Zeemacht van 6 Juli j.l. No. 7211, houdende aanbieding van eenige zeekaarten.
- 7. Aanbieding door den Directeur van Justitie van eenige dagbladen en boekwerken bij miss. 16 Juli j.l. No. 10660.
  - 8. Telegram van Gouverneur Celebes en onderh. 5 Juli enz.
- 9. Id. 6 Juli j.l., verzoekende bericht op het schrijven van 6 Juni t. v. (Not. Juli '12 II 13).

Hieraan werd in het kort voldaan.

10. Miss. van denzelfden 8 Juli j.l. N°. 3835/13, houdende aanbieding van het derde en laatste cognossement betreffende den inhoud van het Celebes Museum en bericht dat geen catologus aanwezig is en de eenige beschrijving bestaan heeft in hetgeen op de etiketten der voorwerpen geschreven staat.

Dankbetuiging. Dewijl voorloopig geen gelegenheid is tot ontpakking, zal later gemeld worden of de voorwerpen goed zijn aangekomen.

11. Miss. A. R. Soekaboemi 26 Juli j.l. No. 5846/6, met bericht dat de omtrent de familie Hofmeyr gevraagde inlichtingen ook van wege de Algemeene Secretarie zijn gevraagd en bereids aan den A. S. zijn verstrekt.

Informatie. Het resultaat van het betrekkelijke onderzoek zal thans aan den Consul-Generaal te Kaapstad worden medegedeeld. (Not. Apr. '12 III 16).

12. Missive Res. Banjoemas 9 Juli j.l. No. 7876/29, met eenige munten opgegraven in de dessa Pagergoenoeng, distr. Karangkobar.

Retour onder mededeeling dat op het bezit daarvan dezerzijds geen prijs wordt gesteld.

13. Miss. A. R. Salatiga 6 Aug. j.l. No. 8049/27, met aanbieding der 6 overige gouden hoofdversierselen, bedoeld bij Not. Mei '12 II 12.

Voor Leiden bestemmen tot een gezamenlijken prijs van f 60.— met vergoeding der door den A. R. gemaakte kosten ad f 0.31.

14. Miss. A. R. Wonosobo 16 Juli j.l. No. 2954/10, met proces verbaal van in dessa Tjogo, distr. Leksono, gevonden voorwerpen.

Geen prijs gesteld.

15. Toezending door den Leider van het Exploratie-

detachement in Noord Nieuw-Guinea, bij missive 28 Mei j.l. N°. 53, van 2 colli ethnografica.

Dankbetuiging.

16. Aanbieding door het Algemeen Syndicaat van Suikerfabrikanten in Ned.-Indië, bij schrijven van zijn Voorzitter van 24 Juli j.l. N°. 2995, van het Jaarboek 1912/13 voor Suikerfabrikanten op Java.

Bibliotheek.

17. Schrijven van den Heer D. VAN HINLOOPEN LABBERTON te Buitenzorg, van 23 Juli j.l., waarbij terugverzocht wordt zijn voor plaatsing in het Tijdschrift aangeboden manuscript "Een gedeelte van de Bhagavad Gītā uit het Sanskrit Mahābhārata in het Oud-Javaansche Rāmāyaṇa teruggevonden", vermits hem sedert is gebleken dat de heer Poerbâtjarâkâ, die het eerst die overeenkomst had opgemerkt, het voornemen heeft opgevat om deze ontdekking door een eigen bewerking van de overeenkomstige teksten wereldkundig te maken.

Conform dit verzoek zal het sedert uit de rondlezing teruggekomen stuk aan den auteur worden geretourneerd.

III. De Heer PLEYTE

brengt ter tafel een exemplaar van den Balineeschen kropak, de druk van de door hem vervaardigde beschrijving waarvan (Not. Dec. '11 VI a) thans beëindigd is en stelt voor den prijs van het werk te stellen op f 12.—

Conform. De voorzitter bedankt den Heer Pleyte hartelijk voor de zorg en den wetenschappelijken arbeid aan dit editum gewijd.

IV. De Heer RINKES

deelt mede, dat door Raden Kamil, Adj. Insp. Inl. Ond., eenige werken voor studiedoeleinden werden aangevraagd, waaronder een exemplaar van Louw's Java-Oorlog 1ste deel en stelt voor zulks toe te staan niettegenstaande nog maar vijf exemplaren van dit laatste werk blijken voorradig te zijn.

Conform.

- V. De Heer KROM
- a. biedt voor de verzameling koperplaten de oud-Javaansche plaat aan, gedateerd 1188 çaka, waaromtrent een voorloopige mededeeling te vinden is in Not. 1911 p. 121 en die uitgegeven is in Rapp. 1911 p. 117—123 (en plaat 181). De plaat, die afkomstig is uit Pakis in distr. Tegalredjo (niet Tanoeredjo zooals abusievelijk t. a. p. is opgegeven), afd. Magelang, kwam door tusschenkomst van R. Toemenggoeng Danoesoegondo in handen van het Lid der Oudhk. Commissie den Heer J. Knebel, welke hem aan ref. deed toekomen. Onder dankbetuiging in de verzameling.
- b. deelt mede, dat het Bestuur der Vereeniging Widya Poestaka te Buitenzorg in het bezit is van een bronzen beeldje van Hayagrīwa, dat archæologisch van zeer groot belang is, en stelt voor dat Bestuur te schrijven dat het Genootschap ten allen tijde bereid is het beeldje voor zijn Verzameling aan te koopen.

Conform.

VI. Worden op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de namen der Heeren J. C. Bedding, W. Hoedt, S. K. Wieling, V. Ahn, C. M. Hamaker, Mr. A. J. Andrée Wiltens.

En worden tot lid benoemd de Heeren J. J. VERWIJK, Resident van Kedoe, P. A. HEIJNEKAMP, Ass. Resident te Grissee, E. Fels, Ingenieur te Pamatangsiantar Sum. O. K. en R. W. Elphinstone Dalrymple, Britsch-Consul te Batavia.

Niets meer te behandelen zijnde wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 16 September 1912.

HAZEU,
Vice-president.
VAN WETTUM,
Secretaris.

Notulen der achtste Directievergadering, gehouden op Maandag 16 September 1912.

Aanwezig de Heeren: A. J. baron Quarles de Quarles, President, Dr. G. A. J. Hazeu, Vice-president, Dr. Ph. S. van Ronkel, C. M. Pleyte, J. P. Moquette, Dr. N. J. Krom, J. Homan van der Heide, H. Rijfsnijder en B. A. J. van Wettum, Secretaris.

Afwezig de Heeren: Dr. D. A. RINKES en V. ZIMMERMANN.

De Notulen van de vorige vergadering, zijnde die van 12 Augustus j.l., worden goedgekeurd en gearresteerd.

De President

- I. neemt in behandeling de volgende uit de rondlezing terugontvangen stukken:
- a. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 23 Augustus j.l. N°. 21776/12, houdende toezending, met verzoek om retour na kennisneming, van Bijlage 61 van het Oudheidkundig Rapport over 1911.

Retour.

- b. Dr. D. A. RINKES, Heiligen VI en VII. Tijdschrift.
- c. E. F. Jochim, Prambanan en omliggende tempels.
  Opname in het Tijdschrift, nadat daarin eenige der Directie
  noodig voorkomende wijzigingen zullen zijn aangebracht.
  De redacteur van het Tijdschrift zal zoo welwillend zijn
  ter zake het noodige met den schrijver te bespreken.

- d. L. C. WESTENENK, Opstellen over Minang Kabau. Tijdschrift.
- e. P. V. VAN STEIN CALLENFELS, Enkele aanteekeningen op Brandes' geslachtslijst van het Vorstenhuis van Majapahit.

Dewijl de inhoud van dit artikel grootendeels overeenkomt met Dr. Krom's "De familie van HAYAM WURUK" in 's Genootschap's Tijdschrift van 1910, zal de schrijver op het bestaan daarvan opmerkzaam gemaakt worden, wat hem wellicht aanleiding geven zal zijn eigen stuk om te werken.

- II. Brengt ter tafel de navolgende tusschentijds ingekomen stukken:
- 1. Nota van de Algemeene Secretarie van 24 Augustus j.l. No. 22674, waarbij, vergezeld van een atschrift van het schrijven van den Heer W. J. Spruijt, te Rotterdam van 15 Juli t. v., wordt aangeboden het daarbij bedoeld exemplaar der muntafdrukken met de daarop betrekking hebbende volksversjes en bijschriften, enz.

In de collectie Varia.

2. Afschrift van het aan den Consul-Generaal van Pretoria gericht schrijven van den 1sten Gouvernements Secretaris van 12 Augustus j.l. N°. 1743, houdende inlichtingen omtrent den Indischen tak der Kaapsche familie HOFMEIJR. (Not. Aug. '12 II 11).

Informatie.

3. Besluit van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 11 September j.l. No. 14663, tot aankoop ter opzending aan 's Rijk's Ethnographisch Museum te Leiden, van 7 palmetten van een gouden hoofdversiersel en één gouden krisversiering, gevonden in de dessa Wiroe, distrikt en afdeeling Salatiga. (Not. Aug. '12 II 13).

Informatie.

4. Missive van denzelfden van 13 Juli jl. N°. 11237, waarbij wordt aangeboden, met verzoek om terugzending, een schrijven van Dr. N. J. Krom, Oudheidkundig Ambtenaar, van den 9^{en} dier maand N°. 101, houdende het verzoek om hem in aanmerking te brengen voor een exemplaar van Regeeringswege van de nieuwe Boroboedoer-monografie, met uitnoodiging aan de Directie om van haar gevoelen te doen blijken.

Aan dien Departementschef werd reeds medegedeeld, dat de Directie Dr. Krom's verzoek alleszins steunt.

5. Renvooi van denzelfden van 14 Augustus j.1 No. 20509, ten geleide van de missive van den Resident van Banjoemas van 31 Juli t.v. No. 8816/29, met een afschrift-procesverbaal omtrent de vondst van twee koperen presenteerbladen in het Soekaradja'sche.

Op de bedoelde voorwerpen wordt voor de archæologische verzameling geen prijs gesteld.

6. Missive van den Commandant der Zeemacht, Chef van het Departement der Marine, van 13 Augustus j.l. N°. 8516, houdende aanbieding van eenige zeekaarten en schetskaarten.

In de verzameling.

7. Missive van den Directeur van Justitie van 22 Augustus j.l. No. 12968, met aanbieding ter opneming in 's Genootschaps bibliotheek van eenige dagbladen en boekwerken.

Bibliotheek.

8. Renvooi van den Directeur van Landbouw, Nijverheid en Handel van 5 September j.l., met aanbieding van Korte Berichten N°. 8 en 9 en Mededeelingen Proefstation voor Tabak N°. IV.

Bibliotheek.

9. Enz.

10. Aanbieding door Mr. G. VISSERING, President der Javasche Bank, bij diens schrijven van 12 Augustus j.l., van een exemplaar van zijn werk "On Chinese currency", bevattende eenige voorloopige opmerkingen en voorstellen omtrent de financieele hervorming in China.

Door den Bibliothecaris werd reeds de dank der Directie overgebracht.

11. Missive van den Resident van Menado van 23 Augustus j.l. No. 4774, berichttende de toezending van 26 lila's en een Hollandsch kanon met het jaartaal 1621, bedoeld bij Not. Apr. '12 III 5.

De ontvangst t. z. t. met dankbetuiging melden.

12. Aanbieding, bij missive van 28 Augustus j.l. No 14123, door den Hoofdinspecteur, Chef van den Post-, Telegraafen Telefoondienst, van den Catalogus der boekerij van het Hoofdbureau.

Dankbetuiging.

- 13. Missive van het Directielid V. ZIMMERMANN van 30 Augustus j.l., houdende mededeeling dat hij op 21 September a.s. voor eenige maanden naar Europa vertrekt.
  Informatie.
- 14. Missive van den Assistent-Resident van Wonosobo van 14 Augustus j.l. N°. 3122/10, houdende toezending op verzoek van de Directie van de archæologica bedoeld bij zijn missives van 28 en 29 Mei N°s. 2243 en 2288/10, respectievelijk gevonden I door Kertowikromo, doekoeh Pasoeroean, dessa Ngadisono, onderdistrict Ngalian, distrikt Kaliwiro, II door Wongsosentiko, doekoeh Pangempon, dessa Loeian, onderdistr. Kalikadjar, distr. Sapoeran.

Worden voor de collectie van het Genootschap overge-

nomen: van I een gouden voorwerp in den vorm van een "blimbing" tegen den geschatten prijs van f 16.-, van II 3 gouden ringen met inscriptie voor f 11.50, 10 muntjes voor f 1.- en een potje voor f 0.50. En voor Leiden bestemd: van II 1 gouden ring met rooden steen (f 5.-). Geretourneerd worden van II een gouden fragment en een witte steen uit een ring. Den Assistent-Resident zal nog worden medegedeeld, dat naar dezerzijdsch oordeel het voorwerp van f 16.- te hoog en de drie van f 11.50 te laag zijn getaxeerd. Prijzen van f 10.- en f 17.50 waren meer evenredig aan de waarde.

15. Missive van den Assistent-Resident van Zuid Nieuw-Guinea van 16 Augustus j.l. No. 761, houdende bericht van de verzending van drie kisten ethnografica en aanbieding van een korte beschrijving daarvan met aanteekeningen over gebruiken en taal der Kaja's van de Noord-Westrivier van de hand van den 1sten Luitenant W. K. H. FEUILLETAU DE BRUIJN.

De ontvangst t. z. t. dankbaar erkennen. De aanteekeningen enz. in rondlezing.

16. Missive van den Assistent-Resident van Krawang, van 17 Augustus j.l. No. 6237/30, met aanbieding van een afschriftschrijven van den Regent te Poerwakarta houdende verzoek om inlichtingen omtrent een overgelegd lontar-handschrift.

De Heer Pleyte neemt welwillend op zich daaraan te voldoen.

17. Missive van den Assistent-Resident van Salatiga, van 4 September j.l. No. 9352/68, meldende dat door eenige Inlanders bij het graven van grond in de dessa Soegian, district Tengaran, eenige koperen voorwerpen, t. w. 1 martevaan, 1 gendi, 1 kom en 1 presenteerblad zijn gevonden, welke wellicht oudheidkundige waarde hebben.

Opzending verzoeken.

83

Aanbieding, bij schrijven van den Civiel Gezaghebber van Malili van 14 Augustus j.l. No. 960/2, van een woordenlijst van de taal der To Bado E.

Voor de Bibliotheek dankbaar aanvaarden.

Aanbieding door den Heer JACQUES DOUCET, van de Bibliothèque d'Art et d'Archéologie te Parijs, van het werk "Dictionnaire des artistes et ouvriers d'art de la France, Franche-comté" door l'abbé PAUL BRUNE.

Door den Bibliothecaris werd reeds dankbaar de ontvangst erkend.

- Schrijven van den Heer D. van Hinloopen Labberton te Buitenzorg van 26 Augustus j.l., houdende;
- aanbieding namens den Heer Mr. A. PAETS TOT GANSOYEN te Soerabaja van de paroenggoe-plaat bedoeld bij Not. '09 p. 190;
- b. verzoek om aanteekening in de Notulen van de volgende corrigenda en aanvullingen bij dien passus:

pag. 191 reg. 7 v.b. (2 maal) patjöh lees pâtjöh,

" moelitsa moeliha, oesaddha Oesaddha, winehan winéhan, anvenoeta anoenoeta, , lalwening 16 lakoening, 25 kresna-palesa kresna paksa.

De nadere beschouwing der zaak stelt mij in staat enkele der gestelde vraagteekens te doen vervallen.

Het vraagteeken achter artha reg. 24 v.b. kan vervallen, evenzoo dat achter parintoçatna reg. 22 v.b. indien daarvoor gelezen worde: parintoçakna =: ' men vergoelijke'.

Op regel 17 v.b. voor Djoeroe gh(?) oeroeng te lezen: Djoeroe koeroeng = "pluimgraaf, haneklopper", op regel 23 v. b. voor wangging wargga. Voorts had achter padiklucht reg. 28 van b op pag. 190 een vraagteeken moeten staan, dat thans ook kan vervallen, daar bij nader inzien parî ==

padi als eene verschrijving van den graveur voor 't Sanskrěta-præfix pari zal zijn te beschouwen, in welk geval ik voorstel in reg. 20 v. b. pag. 191 te lezen: (met correctie van den tekst der plaat) iti pabanjolan parisam-apta == "hiermee is de klucht geheel uit".

Op reg. 19 v.b. leze men ten slotte hapanggih i. pl. v. kapanggih.

De Heer Krom merkt naar aanleiding hiervan op, dat z. i. ook het jaartal anders gelezen moet worden en niet 1243, doch 1463 is, hetgeen dan ook beter overeenkomst met de taal (geen Kawi meer doch reeds Midden-Javaansch) waarin de oorkonde geschreven is.

Schrijven van de Vereeniging Widya-Poestaka van 3 September j.l., houdende bericht dat zij voorshands geen aanleiding heeft tot verkoop van het beeldje, bedoeld bij Not. Aug. '12 V b. Het is echter steeds voor studiedoeleinden beschikbaar, evenals de handschriften der vereeniging. Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om een ruiling van edita voor te stellen. Harerzijds worden gepubliceerd "Uitgaven van Widya-Poestaka" en "Leloepijaning Widya Poestaka".

Informatie. Conform.

Schrijven van dezelfde van 9 September d.a.v., naar aanleiding van het voorkomende in Not. Oct. '11 pag. 110. De vereeniging zoude het betreuren, indien inderdaad werd afgezien van een heruitgave der belangrijkste artikelen van Dr. Brandes en stelt daarom voor of haar voor een bedrag van hoogstens f 1000.- te laten deelen in de kosten van den herdruk, of haar te machtigen zelf tot den nadruk over te gaan wat betreft het in 's Genootschaps Edita verschenen gedeelte daarvan.

Aan Widya Poestaka mededeelen, dat ter zake van een heruitgave het oordeel werd ingewonnen van de professoren SNOUCK HURGRONJE en KERN (Not. Febr. '12 III 12 a en b), die eenstemmig, ook na gedachtenwisseling met Mevrouw de Weduwe Brandes, tegen de heruitgave adviseerden. De Directie kan op dien grond niet op haar besluit terugkomen, noch kan zij haar toestemming geven tot nadruk van Brandes' artikelen uit haar Edita.

23. Schrijven van het Rotterdamsche Leeskabinet van 30 Juli j.l., met verzoek om gratis, ten behoeve van zijn bibliotheek, te morgen ontvangen Priangan deel I e. v.

Conform. Insluiten bij de eerstvolgende verzending naar Nijhoff.

III. De Heer van Ronkel

a. biedt aan namens den Heer L. VAN VUUREN, chef van het Encyclopædisch Bureau, een door dezen van Celebes medegebrachte urn, waarover gehandeld wordt in een bijgevoegde Nota.

Dankbaar aanvaarden. Nota in rondlezing.

b. bericht, de in Not. Apr. '12 VIII 2 vermelde, door den schrijver op het Oudheidkundig Bureau, Simon, vervaardigde Maleische vertaling van den gids voor de Schatkamer, nagezien te hebben en stelt voor Simon daarvoor een belooning van f 25.— te geven.

Conform.

- c. deelt mede, dat van den Heer O. G. Heldring toestemming verkregen werd tot plaatsing in 's Genootschap's Edita van zijn "Ethnografische schets der Marinde anim", bedoeld bij Not. 1 Juli '12 I b. Op voorstel van den Redacteur wordt besloten het artikel te plaatsen in het Tijdschrift en hem te machtigen met den auteur te onderhandelen over beperking van het platen-materiaal.
- d. wijst er op, dat de fouten in de jaartallen op den omslag van de laatste Notulen, gedeeltelijk foutief door overplakking zijn hersteld, en stelt voor van de uitgevers te eischen dat het omslagvel op hun kosten overgedrukt wordt.

Conform.

IV. De Heer PLEYTE

a. deelt mede dat de Kawi-handschriften vermeld in Notulen 1897 blz. 81, Notulen 1912 blz. 44 door welwillende tusschenkomst van den Patih van Buitenzorg, Raden Mas Rangga Tirtamadja en den Wadana van Djasinga Mas Kartodimedjo voor f 25.— zijn aangekocht.

Informatie.

b. biedt aan namens den Assistent-Resident C. CANNE een eigenaardige afkondiging uit den tijd van DAENDELS van den volgenden inhoud:

Publicke waarschouwing.

Discours van de Hoog Edele vrouwe, huisvrouw van den Edelen heer President van den hoogen Raad van Justitie van Hollandsch Indien Maurisse, G. E. B. VAN DER HOEVEN, gehouden ten huize van den Edelen heer VAN HOESEN.

"Uw man Meffruw met de zijnen is oorzaak dat mijn man den rang niet heeft bekomen bij den Maarschalk van raad ordinair van Indien, en dat de Edele Heeren CANTER VISSCHER en BAILLE van het kussen zijn geraakt, maar daarvoor komen ook al die dames op Buitenzorg, ik zou er niet komen al wierd ik er duizendmaal gevraagd want 't past niet aan vrouwen te gaan logeeren daargeen getrouwde vrouw in huis is. — Een Raad van Indien is in Holland niets gezien, maar de President van den hoogen Raad van Justitie die kan wat uitvoeren in Holland, die is gezien, en als de Maarschalk op de Een of de andere manier eens Gouverneur-Generaal af raakt dan zal geen een van de raden Gouverneur-Generaal worden, en niemand anders als de Edele Heer Engelard".

Die oproering om de goede order storende discours is op eene legale wijze ter ooren van den maarschalk en Gouverneur Generaal gekomen, en word Mevrouw Maurissen, gerecommandeert zich voorzichtiger te gedragen want op eene repetitie van dezen aard zoude zij den on Edelen heer Van Maerssen moeten volgen. Weltevreeden, den 2 Juny 1809. (get.) C. PAPET,

Kapt. Adj. bij Zijne Excellencie.

De gemeente word alverder bekend gemaakt dat bovenstaande waarschouwing afzonderlijk bij den drukker te bekomen is voor 5 Rijksdaalders *).

Dankbetuiging.

- c. vraagt machtiging voor 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden en tot nadere distributie van deze instelling uit het Museum te mogen afvoeren alle voorwerpen van niet tot het gebied van Nederlandsch-Indië behoorende volkstammen, aangezien deze buiten het arbeidsveld van het Museum vallen en deswegen sedert jaar en dag zonder eenig nut te stichten of in kisten of in de boekerij waren opgeborgen.
- d. tevens deelt hij mede, dat de dubbelen in de oudere Nieuw-Guinea-verzamelingen, zoomede die van de coll. Gjellerup en Cramer zijn uitgeschoten en mitsdien eveneens ter opzending naar 's Rijks Ethnographisch Museum gereed zijn, zoodat hij gaarne tot verzending van een en ander zou overgaan.

De Heer Krom verzocht machtiging ook uit de Archæologische Verzameling de niet uit Ned.-Indië afkomstige voorwerpen af te voeren.

Conform.

e. legt over de kopie van een handschrift getiteld: Een korte schets van de Wajang Poerwo door R. Adipati A. Kromo-dood Adinegoro, Regent van Modjokerto, waarvan het origineel bij den Beschermheer der Genootschap, Z. Ex. den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië berust, en door dezen welwillend tot afschrijven werd geleend.

Dankbaar aanvaard.

^{*)} De authenticiteit van dit stuk is alleen gewaarborgd inzooverre het schrift en het papier van dit document zonder twijfel uit dien tijd zijn.

f. brengt over de mededeeling van den Heer O. R. A. MICHELSEN, chef der firma G. Kolff & Co., dat de kosten van den letterdruk der Balische Kropak instede van f 750.—slechts f 600.— bedragen.

Informatie.

V. De Heer KROM

1° deelt mede, dat hij den slipcatalogus van 's Genootschaps Oudheidkundige Verzameling gecontroleerd heeft en daarbij bevonden heeft, dat een aanzienlijk aantal nummers abusievelijk aan telkens twee voorwerpen zijn toebedeeld. Tengevolge daarvan is een overnummering noodig geweest, waarvan de lijst, ter opname als Bijlage in de Notulen, tevens wordt aangeboden. De verzameling, die bij het samenstellen van den Catalogus uit ruim 2000 voorwerpen bestond, is sindsdien meer dan verdubbeld en telt er thans 4600, en wel 1034 voorwerpen van steen, 2801 van metaal, 337 stuks aardewerk en 428 steenen bijlen.

Informatie.

2°. deelt mede vernomen te hebben, dat Mevr. de Wed. BERGER te Malang bezig is de verzamelingen van wijlen haren echtgenoot op te ruimen en stelt voor, dat de Directie zich op de hoogte stelle, of, en zoo ja tegen welke voorwaarden zij geneigd zou zijn afstand te doen van de beide beschreven steenen, indertijd eigendom van den Heer BERGER.

Conform.

- 3°. biedt aan voor 's Genootschaps Sphragistische Verzameling:
  - a. namens den Heer H. L. LEYDIE MELVILLE:

zes lakafdrukken van inscripties op ringen, in het bezit van den Heer F. Struben te Jogjakarta.

b. namens den Heer D. van Hinloopen Labberton: drie lakafdrukken van inscripties op ringen, in het bezit van den Heer A. F. Wiederhold Sr. te Malang.

Dankbaar aanvaard.

VI. De Heer RIJFSNIJDER

oppert het denkbeeld om de contributie van het Genootschap o.a. voor Controleurs en Assistent-Residenten van het Binnenlandsch Bestuur belangrijk te verlagen.

Waar de contributie-quaestie in vorige jaren reeds herhaaldelijk een onderwerp van uitvoerige bespreking is geweest, zal eerst in rondlezing worden gezonden hetgeen vroeger daaromtrent in de Notulen vermeld staat. Reeds dadelijk wordt besloten het editum Priangan kosteloos toe te zenden aan alle leden die er om vragen.

VII. Worden op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de namen der Heeren H. J. Grijzen, Mr. W. Boekhoudt, H. W. du Cloux en F. A. de Vries Reilingh.

En worden tot lid benoemd de Heeren F. PINKE, Schoutbij-nacht, te Weltevreden en K. PERREBOOM, Assistent-Resident te Tegal.

Niets meer te behandelen zijnde wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 28 October 1912.

> QUARLES DE QUARLES, President.

VAN WETTUM, Secretaris.

Notulen van de negende Directievergadering, gehouden op Maandag 28 October 1912.

Aanwezig de Heeren: A. J. baron Quarles de Quarles, President, Dr. G. A. J. Hazeu, Vice-president, Dr. Ph. S. van Ronkel, C. M. Pleyte, J. P. Moquette, Dr. N. J. Krom, J. Homan van der Heide en B. A. J. van Wettum, Secretaris.

Afwezig de Heeren: Dr. D. A. RINKES, V. ZIMMERMANN en H. RIJFSNIJDER.

De Notulen van de vorige vergadering, zijnde die van 16 September, worden goedgekeurd en gearresteerd.

De President

- I. neemt in behandeling de volgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:
- a. Extract uit het Gouvernementsbesluit van 24 September 1912 No. 39, waarbij de volgende Indische brief wordt vastgesteld:

Aan den Heer Minister van Koloniën.

Bij mijne missive van 10 Juni j.l. N°. 678/8, houdende aanbieding van de nota's van wijzigingen op de ontwerpbegrooting voor 1913 betreffende het Departement van Onderwijs en Eeredienst, deelde ik Uwer Excellentie o.m. mede dat ik, in verband met het noodig gebleken nader overleg, alsnog zou aangeven op welk bedrag de naar aanleiding, van het daartoe strekkend verzoek van de Directie van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen op onderafdeeling 103a, onderdeel C, der begrooting uitgetrokken verhooging van het subsidie voor het Genoot-

schap, definitief moet worden gesteld. Zooals Uwe Excellentie uit de hierbij kopielijk aangeboden bescheiden, naar welker inhoud ik mij veroorloof ter bekorting te verwijzen, zal blijken, gold bovenbedoeld overleg onder meer de vraag of het al dan niet wenschelijk moest worden geacht het door het Genootschap beheerd Museum te Batavia onder ambtelijk beheer te stellen, zooals, luidens het slot van de missive van voornoemde directie van 26 Februari j.l. No. 84, door een minderheid van het College werd voorgestaan. De Raad van Nederlandsch-Indië ten slotte van meening zijnde zich aan de zijde van deze minderheid te moeten scharen geeft bij zijn advies van 10 dezer No. XV in overweging de noodige stappen te doen om tot de overname van het Museumbeheer te geraken.

Met dit advies kan ik mij niet vereenigen. In de eerste plaats komt het mij voor, dat in het afzonderlijk advies van het Raadslid A. J. baron QUARLES DE QUARLES terecht wordt betoogd, dat de finantieele consequenties van zulk een overname veel verder zullen strekken dan door de meerderheid van het Hooge College wordt verondersteld, terwijl ik voorts die overname op historische gronden ongewenscht acht. Bij onthouding van de gevraagde subsidie en overname van het Museumbeheer zou toch een einde worden gemaakt aan het bestaan van het Bataviaasch Genootschap, dat sinds meer dan een eeuw zijn naam als wetenschappelijke instelling in binnen- en buitenland heeft weten hoog te houden. Ten slotte zou, naar het mij voorkomt, ook uit een practisch oogpunt met een overgang van het Museumbeheer in handen van het Gouvernement weinig bereikt worden. Werd toch het advies van de meerderheid van den Raad van Nederlandsch-Indië gevolgd, dan zou men een commissie van belangstellenden en geleerden moeten samenstellen voor toezicht op het Museumbeheer. Wordt daarentegen aan het verlangen van de meerderheid van de Directie gevolg gegeven, dan zal ter beschikking stelling noodig zijn van ambtenaren als conservatoren der verzamelingen, die onder toezicht van de

Directie hun werkzaamheden zullen vervullen. Het verschil tusschen de stelsels zou zich dus niet uiten in de directe zorg voor de verzamelingen, doch alleen in de adviseerende positie van het Comité in het eene geval en in de beheerende positie van de Directie van het Genootschap in het andere geval. Bij een keuze tusschen deze acht ik de voordeelen aan de zijde van het laatste stelsel.

Waar dus m.i. het beheer van de in het meergenoemd Museum aanwezige waardevolle verzamelingen in handen moet worden gelaten van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen en door de Directie in hare brieven van 26 Februari en 18 Juli j.l. Nos. 84 en 228, naar het mij voorkomt, op goede gronden is aangetoond dat alleen door eene verhooging van het subsidie het Genootschap in staat zal zijn, de op zich genomen taak op behoorlijke wijze verder te blijven vervullen, acht ik het zeer gewenscht dat zoo spoedig mogelijk tot eene subsidieverhooging met het door de Directie noodig geacht bedrag van f 21000.—worde overgegaan.

In verband hiermede seinde ik Uwe Excellentie onder dagteekening van heden:

222 Vervolg mailrapport 619 en depeche 10 Juni (N°. 678/8), reken alsnog bij begrooting op verhooging subsidie Genootschap een en twintig duizend gulden zie toelichting definitief ontwerp,

welk telegram ik mits deze bevestig.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, (w.g.) IDENBURG.

Informatie.

- b. Dr. N. J. Krom, Het jaar van den val van Majapahit. Tijdschrift.
- c. E. F. Jochim, Airawata. Tijdschrift.

d. G. K. B. AGERBEEK, Nederlandsch-Sasaksche Woordenlijst, ontvangen bij missive van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 24 Augustus j.l. N°. 13714, met verzoek om advies over de hieraan te geven bestemming.

Dr. VAN RONKEL neemt op zich Dr. Adriani uit te noodigen samen met hem een voorstel ter zake in te dienen.

Naar aanleiding van het besprokene wordt besloten, voortaan bij de beoordeelingen van alle stukken die voor 's Genootschap's Edita worden aangeboden, een eenigszins andere werkwijze aan te nemen. Zulke stukken zullen niet eerst in rondlezing gaan, maar dadelijk in de vergadering gebracht worden, als wanneer overwogen kan worden de benoeming van een commissie van præadvies. Hiermede wordt het voordeel bereikt dat een basis wordt verkregen, in geval van niet opname, voor een meer uitvoerige kennisgeving daarvan aan den auteur, dan tot dusver gebruikelijk was.

e. Schrijven van Dr. N. Adriani van 14 September j.l., met aanbieding voor het Tijdschrift van twee artikelen van de hand van F. Treffers, getiteld "Enkele kantteekeningen op Sarasin's Reise in Celebes" en "Verhalen afkomstig van de To Lelaki."

Opname.

f. "Aanteekeningen over gebruiken en taal der Kaja's aan de Noord-Westrivier" en "Korte beschrijving van door den Assistent-Resident van Zuid Nieuw-Guinea verzonden ethnografica" door den 1^{en} Luitenant der Infanterie, W. K. H. FEUILLETAU DE BRUIJN.

Plaatsing. De Heer PLEYTE neemt op zich hier en daar voor omwerking te zorgen.

g. Nota over een door den Heer L. VAN VUUREN uit Celebes mede gebrachten en ten geschenke aangeboden urn. De Heeren PLEYTE en Krom nemen op zich van præ-

advies te dienen.

h. G. MAAN, Twee Makassaarsche Verhalen in Toeratea'sch dialect.

Tijdschrift.

i. Korte nota van den Secretaris over het voorkomende in de Notulen aangaande de mogelijkheid van contributievermindering. (Not. Sept. '12 VI).

Enz.

- II. Brengt ter tafel de navolgende tusschentijds ingekomen stukken:
- Besluit van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 10 October j.l. No. 16388, tot aankoop voor Leiden van den gouden ring met rooden steen bedoeld bij Not. Sept. '12 II 14. Informatie.
- 2. Missive van denzelfden van 8 October t. v. N°. 16308, met aanbieding ten behoeve van de boekerij, van het door Dr. N. Adriani en A. C. Kruijt samengestelde werk "De Bareesprekende Toradja's van Midden-Celebes".

Bibliotheek.

3. Id. van den 16en d.a.v. No. 16521, houdende aanbieding voor 's Genootschap's bibliotheek van het werk "De Inlandsche Kunstnijverheid in Ned.-Indië door J. E. JASPER en MAS PIRNGADIE, I, het Vlechtwerk".

Bibliotheek.

4. Id. van 19 October j.l. N°. 17026, houdende mededeeling dat door den Voorzitter der Oudheidkundige Commissie het voorstel gedaan werd om het Museum van oudheden te Djokjakarta naar elders in Midden-Java over te brengen, met dien verstande, dat de waardelooze stukken aldaar achterblijven en de voor's Genootschap's Museum gewenschte exemplaren, mits zonder schade gemist kunnende worden en ter keuze van een door de Directie in de plaats van den Majoor der Genie T. van Erp aan te wijzen persoon,

aan het Genootschap worden afgestaan; met verzoek aan de Directie om, indien op de overbrenging van de bedoelde archæologica nog wordt prijs gesteld, een persoon aan te wijzen aan wien, ter vervanging van den Heer van Erp, de keuze van een en ander kan worden opgedragen. (Not. 1911 p. 11, 28 en 60).

Antwoorden dat de Directie gaarne haar medelid Dr. Krom met de keuze belast zou zien.

5. Renvooi van denzelfden van 19 October j.l. N°. 26427, t.g. v. een missive van den Resident van Kedoe van den 8en dier maand N°. 7356/10, met bescheiden omtrent de vondst door den Inlander Моектомо der dessa Moentoek Kedawoeng, distr. Rowokèlè, van een aarden pot met 50 gekapte stukken zilver van verschillende grootte en voorzien van een zeer eenvoudig stempel, drie gouden ringen en nog twee stukken goud. Vóórdat het Bestuur achter deze vondst kwam waren reeds 8 der zilveren munten en de twee stukken goud tot armbanden en ringen versmolten.

Opvragen om de numism. en arch. waarde te beoordeelen.

6. Aanbieding van eenige dagbladen en boekwerken bij missives van den Directeur van Justitie van 1 en 23 October j.l. Nos. 15338 en 16729.

Bibliotheek.

- 7. Aanbieding van eenige zee- en schetskaarten en een zeemansgids O. I. Archipel deel I, bij missive van den Commandant der Zeemacht van 4 October j.l. N°. 10355. In de verzameling.
- 8. Missive van den Assistent-Resident van Wonosobo van 8 October 1912 No. 4141/10, houdende verzoek om mededeeling of het bedrag van f 13.— voor den aankoop van een gouden kroon en 120 muntjes (Not. 1 Juli '12 III 17) hem is toegezonden en zoo ja, op welke wijze. Tevens

wordt om bericht verzocht of de Directie de daarbij bedoelde pot en 2 bronzen armbanden nog toegezonden wil hebben en tegen welken prijs zij de gouden ringen denkt over te nemen.

Antwoorden, dat het bedrag van f13.— werd toegezonden bij postwissel van 17 Juli tegelijk met f10.— wegens bronzen hanglamp met onderstel. Van de pot met armbanden wordt gaarne opzending verwacht ter beoordeeling van de archæologische waarde. Hetzelfde geldt voor de gouden ringen, omdat dezerzijds geen aanteekening gehouden werd, welke daarvan voor Leiden hadden kunnen bestemd worden, en op welken prijs die getaxeerd werden.

9. Missive van den Assistent-Resident van Salatiga van 10 October j.l. N°. 10671/68, meldende dat de voorwerpen bedoeld bij Not. Sept. '12 II 17 door tusschenkomst van het Departement van Onderwijs worden aangeboden.

Informatie.

10. Missive van den Leider van het Exploratie detachement ter Noordkust van Nieuw-Guinea van 6 September j.l. N°. 109, met aanbieding van 3 ingevulde woordenlijsten van het gedeelte der Waropenkust tusschen Makimi en Weinami, O. K. Geelvinksbaai.

Dankbetuiging.

11. Id. van denzelfden van den 12en d.a.v. No. 27, houdende toezending van een catalogus met ethnografische beschrijving, behoorende bij 3 colli van Manokwari verzonden voorwerpen.

Als boven.

12. Missive van den Assistent-Resident van Painan van 7 October 1912 No. 1549/24, met ten behoeve der Oudheidkundige verzameling een afgietsel van een indertijd door den Heer Thomson in een tempel in Voor-Indië gevonden bas-relief, voorstellende de geboorte van Brahma.

Dankbetuiging.

13. Aanbieding van den catalogus der Koloniale Landbouwtentoonstelling te Deventer door de gewezen Ned. Indische Commissie daarvoor, bij schrijven van 7 October j.l.

Aan den Heer Pleyte, gewezen voorzitter dier commissie wordt de dank der Directie betuigd.

- 14. Schrijven van den Heer E. F. Jochim te Soekaboemi van 8 October j.l., naar aanleiding van hetgeen door de Directie besloten werd in zake zijn artikelen over Boroboedoer en Beelden te Djokjakarta en Prambanan. (Not. Aug. '12 I e en f en Sept. '12 I c), waarmede hij gaarne accoord gaat. Informatie.
- 15. Aanbieding van aflevering 1 en 2 van het Verslag over het vijfde jaar, 1911, der Vereeniging "Het Proefstation voor de Java-Suikerindustrie, bij schrijven van den Voorzitter van 3 October j.l. N°. 2442.

Dankbetuiging.

- 16. Schrijven van den Heer H. WITKAMP te Balikpapan van 13 September j.l., met verzoek om eenige inlichtingen omtrent de ruïne van een tempel bij den Soengei Panton, waaruit indertijd door den Sultan van Koetei eenige levensgroote beelden aan het Genootschap moeten zijn toegezonden. Schrijver zal waarschijnlijk gelegenheid hebben over eenige maanden de bedoelde oudheid te bezoeken.
- Dr. Krom liet reeds een afschrift maken van de plaatsen in de Notulen waar over oudheden in Koetei gehandeld wordt, Not. 1895 p. 87—89, hetgeen aan den Heer WITKAMP zal worden opgezonden.
- 17. Schrijven van den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS d.d. 9 October j.l. van den volgenden inhoud: (zie Not. Sept. '12 I e.)

Uwe geachte letteren dd. 30 September j.l. met bijlage, alsmede de daarin vermelde aflevering van het Tijdschrift

ontving ik in goede orde en zeg ik U dank voor de welwillende aandacht aan mijn artikeltje geschonken. Tot mijn spijt was ik niet bekend met Dr. Krom's bijdrage, anders hadde ik ter zake Uw tijd niet in beslag genomen. Echter vermeen ik, na aandachtige lezing van het stuk van Dr. Krom, dat er nog wel een paar punten zijn aan te wijzen, die wellicht eene geringe wijziging toelaten in diens gevolgtrekkingen. Over eenigen tijd hoop ik die aan Uw oordeel te kunnen onderwerpen.

Tevens maak ik van deze gelegenheid gebruik Uwe geachte opinie omtrent de ondervolgende punten te vragen.

- 1º. In de mij toegezonden aflevering van Uw Tijdschrift trof ik o.m. aan een stel photo's van den Diaka-Dolok te Soerabaia en nam, als amateur-photograaf, ook met belangstelling kennis van de moeilijkheden door den Heer Mollin bii de opname ondervonden. Het trof mij bij de beschouwing der photo's, dat juist de gelaatstrekken door het slechte licht moeilijk te onderscheiden waren. Daar het nu een z.g. "portretbeeld" betreft, zou het misschien van belang zijn te trachten juist van het aangezicht alleen een meer doorgewerkte en grootere opname te krijgen, hetgeen n.m. b.m. met behulp van een tele-objectief en magnesiumlicht misschien te bereiken valt. Mocht dit ook Uwe meening zijn, dan ben ik gaarne bereid te probeeren in hoeverre ik bij mijn volgend bezoek aan Soerabaja daarin slagen kan.
- 2°. Zooals U bekend zal zijn bestaat in dit gedeelte van Java (waarschijnlijk ook elders) de z.g. "toekang kentrong", een Javaansche sprookspreker. De door die personen voorgedragen verhaaltjes zijn, voor zoover mij bekend, eenvoudige vertellingen uit het dagelijksch leven, doch hebben misschien eenige waarde als proeve van hedendaagsche volksletterkunde. Mocht dit het geval zijn en zijn die vertellingen, zooals b.v. Prawan Soenti, Tawangsari etc. nog niet opgeteekend, dan ben ik des gewenscht genegen hiervoor alsnog het noodige te verrichten.

30. Het geval met het mij onbekende artikel van Dr. Krom heeft meer dan ooit de wenschelijkheid voor mij persoonlijk aangetoond als liefhebber meer op de hoogte te blijven van de resultaten door mannen der wetenschap in hunne bijdragen aan Uw tijdschrieft neergelegd, weshalve ik U beleefd zou willen verzoeken, indien U daartoe zoudt kunnen besluiten mij te doen mededeelen aan welke vereischten ik zou moeten voldoen en welke formaliteiten ik zou moeten vervullen om tot lid van Uw Genootschap te kunnen worden toegelaten. Bij voorbaat betuig ik U hiervoor mijn beleefden dank.

Ten slotte heb ik de eer U hierbij aan te bieden een photo van een inscriptie door mij aangetroffen op een steenen vat of bak op het Administrateurs erf van de cultuuronderneming Soerowinangoen, dessa Melâjâ, ond. district Kandangen, district en afd. Paree, residentie Kediri. De photo is gemaakt ten behoeve der Oudheidkundige Commissie, welke bereids een exemplaar heeft ontvangen.

Antwoorden dat de Directie zich aanbevolen houdt voor de op de voorgestelde wijze te maken photo van het gezicht van den Djaka-Dolok te Soerabaja. De vertellingen opgeteekend uit den mond der "toekang kentrong" worden gaarne te gemoet gezien, om ze of voor de Edita of voor de Handschriftenverzameling te kunnen bestemmen. De voorwaarden aan het lidmaatschap des Genootschaps verbonden zullen worden medegedeeld door toezending van een extract uit het Reglement. Om schrijvers belangstelling in de zaken die het Genootschap ter harte gaan is de Directie gaarne bereid hem desverlangd tot buitengewoon lid te benoemen. Dankbetuiging voor de photo van een inscriptie aangetroffen op een steenen vat op het administrateurs erf van de cultuuronderneming Soerowinangoen, district Paree, Kediri.

18. Schrijven van Mevrouw E. BERGER te Malang van 12 October j.l., deelende mede dat zij voor de beschreven steenen bedoeld bij Not. Sept. '12 V 2 harerzijds geen prijs bepalen kan en gaarne een bod van het Genootschap inwacht.

Verzoeken de beide steenen door tusschenkomst van den Assistent-Resident van Malang, op 's Genootschap's kosten, naar hier te zenden, als wanneer de Directie hun waarde taxeeren zal.

III. De Heer Pleyte

1. stelt voor de jaloezieën in de colonnade aan de noordzijde van het Museum weg te nemen, zoodra deze met métal-déployé zal afgesloten zijn, ten einde voldoende ruimte voor circulatie van het publiek te krijgen.

Conform.

2. Legt over een beknopte mededeeling omtrent de Kropak uit Krawang, (Not. Sept. '12 II 16) als bijlage van de Notulen (hierachter).

Inf. Afschrift te zenden aan den A. R. van Krawang.

3. Biedt aan de lijst der eerste bezending voorwerpen bestemd voor 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, zie Notulen Sept. '12 IV c en d, welke thans uit 's Genootschaps verzameling zijn afgevoerd.

Informatie.

4. Deelt mede dat de modellen van het waterkasteel te Djokja benevens dat van den *mesigit* te Palembang, geleidelijk zoo zeer in verval zijn geraakt dat herstel onmogelijk is gebleken.

Eveneens dat het model van het eiland Onrust door een noodlottig toeval volledig werd vernield en vraagt derhalve toestemming voornoemde modellen uit de verzameling te verwijderen.

Conform.

5. Wijst op een hem geworden particuliere mededeeling van Dr. H. H. JUNNBOLL, Directeur v. 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, waaruit blijkt dat er te Leiden nog een dergelijk handschrift bestaat als de door ons gepubliceerde Darmo Lelangon en wel met bijschriften, doch zonder namen. Informatie.

6. Vraagt de aandacht voor het volgende:

Heden ochtend verzocht ik mijn collega Dr. N. J. Krom samen het onder No. 296a in de Archæologische Verzameling opgenomen, in 1883 in de wildernis oostelijk van de haven van Tandjoeng-Priok gevonden, vrouwebeeld, vroeger naar luid van hooren zeggen bij het graven van een vischvijver aldaar opgedolven, nog eens te onderzoeken.

In de eerste plaats de nabijheid van Toegoe, bekend door den schenkingsteen van Poernawarman, en ten tweede de zonderlinge vorm van het beeld alsmede de granietachtige steensoort waaruit het vervaardigd is, gaven tot dit verzoek aanleiding.

Bij draaiing van het beeld deed van ter zijde invallend licht eensklaps den rechts tegen het haar geplaatsten vork van den triçoela ontdekken, waardoor alzoo, ook in verband met de slagtanden van het beeld, komt vast te staan, dat het Kali-Doerga voorstelt.

Dit is van gewicht, want mocht uit vergelijking met weldra uit Britsch-Indië op het Oudheidkundig Bureau te verwachten fotogrammen blijken, dat het beeld in type overeenkomt met beelden uit het gebied dat het Wengi-schrift voortbracht, waarmede Poernawarmans steen beschreven is, dan wordt de Kali een unicum uit die periode, het welk bovendien bewijst, dat naast het Wishnoeïsme door Poernawarman beleden, ook Çiwaïsme in zijn rijk, Taroena nagara, bestaan heeft.

Later zal door ons op deze kwestie teruggekomen worden; deze mededeeling is slechts dienend om den naam van het beeld vast te leggen.

BIJLAGE.

KORTE MEDEDEELING NOPENS DE KROPAK VAN TJI-SALONG, KARAWANG. Not. Sept. '12 II 16.

Het lontarbladgeschrift, besloten in een houten doos, bestaat uit vijftig folia en eenige fragmenten.

Het eerste blad is blanco.

Het schrift is verouderd Javaansch pangotschrift en vertoont twee typen overeenkomend met dat van de lontars van Parakan Moentjang; Holle's tabel 107—109. De bladen zijn ongenummerd.

Het eerste? blad vangt aan met:

Inni waroegan sanghijang Talaga basana dek ditibankeun ti mangkoe rapat, noe hidji kana pare, noe hidji kana pitjis, noe hidji kana beusi, noe hidji ngenja sanghijang Talaga.

Uit de hierop volgende quasi genealogie, waarin o.a. Poetjoek oemoen en Geusan hoeloen voorkomen als nakomelingen van Soenan Talaga, schijnt te blijken, dat het geschrift uit Tji-rebon afkomstig is.

De overige inhoud bestaat geheel uit djampe's, zoodat het geschrift blijkbaar een vademecum is tot allerlei bezweringen. Nu eens zijn deze uitsluitend in het Soendasch dan weder in het Javaansch gesteld, of wel in beide talen tegelijk.

Litterarisch is het werk derhalve van weinig waarde; op lexicografisch gebied is er echter wel het een en ander uit te vergaren.

Daarom werd een afschrift ervan aangehouden.

Ten einde den inhoud te doen kennen, volgen hier een tweetal djampe's.

DJAMPE TJATJAR.

Nini rantjana poetih, Ngaki rantjana poetih, kita padjar rantjana nambakeun ngaing ki rantjana kita ngaing noe rantjana bakat kita; pot, pet pakeun mandikeun.

Nini boeroe-boeroe, Ngaki boeroe-boeroe, pangboeroekeun sakitna ngawakkanging.

TAMBA KABEUBEUHEULLAN.

Hoemboet wiroe sambarana sambara ngoejoep-ngoejoeppan mangka ngimoen ngini tawanna: toedjoe koe sangboeta malang, tawa koe sangbotoh malang, hoerip waras.

Het eerste formulier dient ter bezwering van de pokken, het laatste tot genezing van moeilijken stoelgang.

IV. De Heer KROM

1. deelt mede, dat de lang verwachte beschreven steen van Bangka is aangekomen en ingeschreven onder No. D 126. Het is een ruw steenblok, van ongeveer 50 bij 25 c.M., waarop een fragment van één regel schrift, luidende:

jaya[]iddha[

Het schrift is een soort Venggi-schrift, overeenkomende met dat van den anderen reeds in de verzameling aanwezigen steen van Bangka (D. 90), vermeld in Not. 1893 p. 106—107, 141, 157 en waarvan eerstdaags de transcriptie en vertaling van de hand van Prof. Kern in de Bijdragen van het Kon. Inst. zal verschijnen.

Jaya is "overwinning", siddha (als er althans een s staat) "bereikt" of "volkomen"; de beteekenis van het geheel is, waar niet blijkt wat er nog volgen moet, natuurlijk niet aan te geven. In elk geval is de steen een welkom nieuw bewijs voor het bestaan van een onder Hindoe-cultuur staande nederzetting op Bangka omstreeks 608 çaka (het jaartal van den anderen steen).

Informatie.

2. Stelt voor den prijs van het Oudheidkundig Rapport 1911 te bepalen op f 3.—

V. De Secretaris

stelt voor, namens Dr. RINKES, een bedrag van f 25.—
uit te keeren voor deel I en II en een zelfde som voor
deel III en IV der Tjantini, aan Rⁿ. Ng. Soeradipoera,
taalkundige te Meester-Cornelis, voor de revisie en tekstcritiek van bovengenoemde deelen.

Conform.

VI. Worden op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de namen der Heeren C. C. KROM, Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN, L. KREISCHER, W. TOLLENAAR, J. R. STUURMAN, Mr. J. W. CORDES.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 2 December 1912.

HAZEU,
Vice-president.

VAN WETTUM,

Secretaris.

Notulen van de tiende Directievergadering, gehouden op Maandag 2 December 1912.

Aanwezig de Heeren: Dr. G. A. J. HAZEU, Vice-president, Dr. Ph. S. van Ronkel, C. M. Pleyte, J. P. Moquette, Dr. N. J. Krom, J. Homan van der Heide en B. A. J. van Wettum, Secretaris.

Afwezig de Heeren: A. J. baron Quarles de Quarles, Dr. D. A. Rinkes, V. Zimmermann en H. Rijfsnijder.

De vergadering wordt bijgewoond door Dr. N. ADRIANI, 's Genootschaps buitengewoon lid, daartoe door de directie uitgenoodigd.

I. De Vice-president

neemt in behandeling de navolgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:

a. Oudheidkundig verslag over het 3° kwartaal 1912, ontvangen bij renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 23 October j.l. N°. 27161/12.

Met belangstelling kennisgenomen.

b. Nota van Dr. D. A. RINKES over de uitgave eener Javaansche bibliographie, gedateerd 23 October 1912. De inhoud is als volgt:

Het is met het Javaansch anders dan met de talen der Klassieke Oudheid. Bij deze laatsten zijn de tekst-uitgaven gebaseerd op een of meer der bestaande handschriften, en eene beschrijving daarvan is dus van overwegend belang, vergeleken bij de beschrijving der uitgaven waartoe eenige bibliographische notities voldoende kunnen worden geacht.

Voor het Javaansch is het veelal net andersom, daar in de jongere collecties hdss. (w. o. die van het Bat. Gen. behoort) slechts zelden de prototypen der uitgaven, meermalen daarentegen de naar een of andere uitgave genomen afschriften worden aangetroffen. Doch ook de oudere collecties (Londen, Leiden) hebben slechts zelden gestrekt tot het doen van tekstuitgaven, daar deze laatste geheel onafhankelijk van Europeesche verzamelingen, naar in de Inlandsche litteraire kringen circuleerende handschriften werden vervaardigd.

Een Jav. bibliographie moet dus wat anders zijn dan een id. van bijv. Europeesche werken. De origineele hdss. der uitgaven waren veelal de beste, die er in de Inlandsche omgeving te bereiken waren, terwijl de Europeesche collecties, in den beginne vooral, maar te hooi en te gras bijeen werden gekocht, en de gedrukte werken vormen dus eene verzameling op zich zelf, die in verscheidenheid, en andere goede eigenschappen, haast niet voor de hdss.-collecties behoeft onder te doen.

Voorts bevinden zich onder de uitgaven, vooral van den laatsten tijd, w.o. die, welke door de Commissie van de Volkslectuur zijn bezorgd, een aantal, die niet in hdss. beschikbaar zijn, hetzij dat zij nieuw werden samengesteld (uit oudere gegevens) of uit de vlottende mondelinge traditie werden opgeteekend.

Om bovenstaande redenen nu is, zooals ook bereids in het voorbericht op de Inhoudsopgave der Jav. couranten werd uitgesproken, eene Jav. bibliographie een zaak van gewicht, méér dan het oppervlakkig zou lijken, en bovendien zal zij eenigszins anders moeten worden ingericht dan gewoonlijk bij eene bibliographie het geval is.

Diensvolgens nu werd dan ook de Jav. schrijver des Genootschaps, toen zijne andere werkzaamheden het toelieten, aan den arbeid gezet, om alvast de in de Bibliotheek van het Genootschap aanwezige Jav. gedrukten te inventariseeren en te beschrijven.

Zooals uit het hierbijgevoegde deel van zijn taak, die thans voor ongeveer $^1/_3$ is volbracht, kan blijken, is daarbij het systeem gevolgd om een min of meer uitvoerige, naar

de Zangen ingedeelde inhoudsopgave aan de vermelding van ieder werk toe te voegen, alsmede het aantal verzen per zang, en de beginregels der Zangen aan te geven (het betreft bijna alle werken in dichtmaat), zoodat deze bibliographie een veelzijdig nut heeft, en zeer tot vergemakkelijking eener oriënteering in de Jav. litteratuur zal kunnen dienen. Opgemerkt moet worden dat deze wijze van behandelen mede werd gekozen met het oog op de gemakkelijke methode, en de betere controleerbaarheid, hetwelk met het oog op de geringe ervaring in deze materie van den bewerker en de vele bezigheden der betrokken Directieleden zeer wenschelijk was.

Dat het dus wenschelijk is een dergelijke beschrijving der uitgaven te doen drukken, evenzeer als catalogi der hdss.-verzamelingen worden uitgegeven, volgt uit het bovenstaande vanzelve; het eenige redelijke bezwaar dat zou kunnen worden gemaakt, is de te verwachten omvang en de daaraan verbonden kosten.

Het zou voorts wenschelijk kunnen worden geacht bij ieder werk aan te teekenen, welke inhoudsopgaven daarvan eventueel bereids in Europeesche tijdschriften, of Catalogi zijn verschenen, bijv. in het Tijdschr. van N. I., Bijdragen, Tijdschr. T. L. V., Mededeel. Zend. Gen., Catalogus van den Heer VREEDE, Supplementen van Dr. JUYNBOLL etc., doch door den Jav. schrijver kan dit niet worden verricht. Wellicht voelt een der Directieleden daartoe eenige roeping.

Conform het voorstel wordt besloten tot de uitgave als afzonderlijk editum met een oplage van 400 exemplaren.

c. Schrijven van den Heer E.E.W.G. Schröder, Controleur van Saleyer, d.d. 25 October j.l. van den volgenden inhoud: Enkele dagen geleden deed ik een interessante vondst te Tiletile (Zuid West-Saleyer), thans in hoofdzaak een Boegineesche kolonie.

Bij het graven van kuilen werden p.m. ½ M. beneden den grond een drietal aarden potten aangetroffen, die met gebroken menschenbeenderen en met restanten van sieraden waren gevuld van een of twee in elk begraven personen.

Aangezien dit feit mij te laat werd bericht kon ik nog slechts één pot redden, die nog voor p.m. twee derden ongeopend was.

Wat ik bij elkaar verzamelde, zend ik U toe, t. w. aarden? en agaten kralen en enkele gouden lovertjes (kralen); een gouden zegelring (imitatie-); drie armbanden; een koperen(?) oorhanger.

Verder eene collectie beenderen en de restanten van een pot. De potten waren ± 6 d.M. hoog.

Mocht het blijken van eenige beteekenis te zijn, verdere opgravingen te doen, dan zal ik mij daarmede belasten en dan voor behoorlijke conservatie zorg dragen.

De aandacht trekt, dat alle beenderen stuk zijn, als het ware met opzet stuk geslagen.

En nu is het van belang, dat de Regent van Bontobangoen wist te vertellen, dat in ouden tijd de dooden van hunne ingewanden werden ontdaan, die in de wildernis aan varkens en honden werden prijs gegeven, terwijl het overige lichaam werd in stukken gehakt en in aarden potten begraven.

Was dit mogelijk nog niet van elders met bewijsmateriaal gestaafd, dan hebben wij het hier voor ons.

Gaarne verneem ik van U, wat Uw oordeel is over het wenschelijke om verder te onderzoeken.

Door de directieleden PLEYTE en KROM werd een voorstel bijgevoegd om den Heer Schröder te verzoeken al datgene te verrichten wat een nauwkeurig nader onderzoek zal vereischen, zullende de kosten daarvan door het Genootschap gedragen worden. Conform.

d. Schrijven van het "Committee for Malay Studies" te Kuala Kangsar, Federated Malay States, van 20 October j.l., houdende verzoek om toezending van een volledig stel van het Tijdschrift en een lijst van de andere publicaties des Genootschaps. Het committee houdt zich tevens aanbevolen voor inlichtingen omtrent de andere Genootschappen waarvan

het bezit der edita voor hen gewenscht is en voor opgave van de titels van Nederlandsche werken, voor hun studie van belang. Ten slotte wordt het denkbeeld geopperd van geregelde samenwerking met het Bataviaasch Genootschap.

Aan het Committee zal worden toegezonden een lijst, met prijsopgaaf, van al onze publicaties, zal worden voorgesteld over te gaan tot ruiling van edita zoodra het geregelde publicaties laat verschijnen, zal onze bijzondere ingenomenheid worden betuigd met het denkbeeld van samenwerking. De Bibliothecaris neemt welwillend op zich aan het Committee volledige inlichtingen te verstrekken omtrent boeken en tijdschriften als door hen gevraagd.

e. Schrijven van den Heer H. D. H. Bosboom te 's Gravenhage, van 20 October j.l., met verzoek om, ten behoeve van een nieuwe uitgave van zijn in het Tijdschrift deel XL (1898) verschenen artikel "Oude woningen in de stad Batavia", ditmaal in het Maandblad "Het huis oud en nieuw", photographische opnamen te mogen doen nemen van eenige daartoe geschikt bevonden oude prenten uit de collectie van het Genootschap. Schrijver spreekt tevens de verwachting uit, dat de Directie, ook in verband met het bezoek van Mr. Overvoorde aan Ned. Indië, aanleiding moge vinden opnieuw haar aandacht te wijden aan de overblijfselen uit den Compagniestijd, meer in het bijzonder in de oude stad Batavia.

Mededeelen dat tegen de photographische opname geen bezwaar bestaat en in zake het bewaren van Indische historische monumenten den Heer Bosboom een exemplaar toezenden van de door den Directeur der Burgerlijke Openbare Werken uitgevaardigde circulaires, bedoeld bij Not. 1 Juli '12 I a.

- II. Brengt ter tafel eenige tusschentijds ingekomen stukken:
- 1. Aanbieding van "Annales du Jardin Botanique de Buitenzorg, 2° serie, vol. XI, 1° partie", bij Nota van de Algemeene Secretarie van 11 November j.l. N°. 31754/12. Bibliotheek.

- 2. Missive van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 24 Augustus j.l. N°. 13714, reeds behandeld in Not. Oct. '12 I d. Thans is AGERBEEK'S Sasaksche woordenlijst voorzien van een præadvies van Dr. VAN RONKEL met welwillende medewerking van Dr. ADRIANI. Afschrift daarvan zal worden overgelegd, met voorstel aan den Directeur om door den auteur de aangegeven verbeteringen te doen aanbrengen, waarna de woordenlijst in 's Genootschaps Verhandelingen kan worden gepubliceerd.
- 3. Missives van denzelfde van 2 en 28 November 1912 Nos. 17867 en 19492, houdende verzoek om mededeeling welke van de numismatische en andere voorwerpen die bij het oudheidkundig onderzoek in Pasè (Atjeh) gevonden werden en door den Voorzitter der Oudheidkundige Commissie zullen worden toegezonden, in aanmerking komen voor 's Genootschaps verzamelingen. De geheele vondst wordt daarna terugverwacht om aan Prof. Snouck Hurgronje te worden opgezonden tot bestudeering en tot aanwijzing van de bestemming wat betreft het niet aan het Genootschap te retourneeren gedeelte.

In handen stellen van de betrokken conservatoren, en daarna de voorwerpen aan den Directeur van Onderwijs terugaanbieden met opgave van hetgeen voor de collecties gewenscht wordt.

4. Missive van denzelfde van 26 November j.l. No. 19395, houdende verzoek om mededeeling of wordt prijsgesteld op den afstand ter bewaring van eenige gouden plaatjes met inscriptie, door het lid der Oudheidkundige Commissie H. L. LEYDIE MELVILLE bij het oudheidkundig onderzoek op het Diëng-plateau gevonden.

Cfm. præadvies van Dr. KROM bevestigend beantwoorden.

5. Missive van denzelfde van 20 November j.l. No. 18996, met aanbieding ten behoeve der bibliotheek van C.M. PLEYTE's

"De Inlandsche Nijverheid in West-Java als sociaal ethnologisch verschijnsel, tweede stuk".

Bibliotheek.

6. Renvooi van denzelfde van 9 November j.l. No. 26900/12, t.g. v. de missive van den Assistent-Resident van Salatiga van 10 October t. v. No. 10671/68, met eenige koperen voorwerpen, (1 martevaan, een kom, een gendi, 1 presenteerblad), door Inlanders gevonden in de dessa Soegian, distr. Tengaran, afd. Salatiga.

Aankoopen voor den getaxeerden prijs van f 10.-

7. Renvooi van denzelfde van 12 November j.l. No. 28166/12, met toezending ter kennisneming van een uittreksel uit het Verslag over de oudheidkundige werkzaamheden in Pasè in het 3° kwartaal 1912, uitgebracht door J. J. DE VINK.

Retourneeren.

8. Renvooi van denzelfde van 23 November d. a. v. No. 30053/12, t. g. v. de missive van den Assistent-Resident van Malang van 19 October j.l. No. 7128/63, met eenige munten gevonden door PA SAMINAH in dessa Remboen, distr. Toeren.

Geen prijs op gesteld.

9. Missives van den Legercommandant van 4 en 16 November j.l. Nos. 3401/304 en 3543/304, houdende aanbieding van photographieën van de nog bestaande gedeelten van de forten "Nieuw Victoria" en "Oranje" respectievelijk te Ambon en Ternate, en van het tegenwoordig magazijn van kleeding te Batavia.

Dankbaar aanvaarden.

10. Aanbieding van eenige kaarten bij missive van den Commandant der Zeemacht van 25 October j.l. No. 11097, met verzoek het verstrekkingsbewijs voor ontvangst geteekend terug te zenden aan het Depôt van Zeekaarten en gidsen. In de verzameling.

11. Aanbieding in opdracht van den Landvoogd, bij missive van den Resident van Batavia van 27 November j.l. N°. 16763/1, van twee door den zelfbestuurder van Kota-Waringin aan Z. E. ten geschenke aangeboden lansen.

Dankbaar aanvaarden. Aan den Resident der Zuid- en Oosterafd. van Borneo zal ten behoeve der catalogiseering opgave worden verzocht van den inheemschen naam der voorwerpen.

- 12. Missives van den Consul-Generaal te Kaapstad van 1 en 14 October j.i. Nos. 838 en 874, houdende dankbetuiging voor de inzake den Indischen tak van het geslacht Hofmeyr gegeven inlichtingen. (Not. Sept. '12 II 2). Informatie.
- 13. Missives van den Voorzitter der Oudheidkundige Commissie van 6 en 13 November j.l. Nos. 154 en 158, houdende aanbieding van de vondsten uit Pasè bedoeld bij deze Not. II 3, vergezeld van beschrijvende lijsten.

13a. Missive van denzelfde van 2 December 1912 N°. 173, houdende aanbieding van de gouden plaatjes met inscriptie gevonden op het Diëng-plateau, waarover handelt deze Not. II 4.

Informatie.

13b. Schrijven van den 1en Luitenant der Infanterie gedetacheerd bij het Encyclopædisch Bureau van het Departement van Binnenlandsch Bestuur, W. A. Penard, van 26 November j.l., met aanbieding van een door hem samengesteld rapport over de "Patoentoeng", de aanhangers van

een tot dusver onbekend godsdienststelsel op Celebes, bestemd zoo mogelijk voor de Verhandelingen.

De Heeren van Ronkel en Pleyte worden in commissie benoemd om ter zake præadvies uit te brengen.

13c. Schrijven van den Heer P. V. VAN STEIN CALLENFELS van 16 November j.l., houdende wederaanbieding van zijn artikel over de familie van HAYAM WURUK, waaruit thans alles is weggelaten wat bereids in de publicatie van Dr. N. J. Krom voorkomt.

Aan de Heeren Krom en Moquette ten fine van præadvies.

14. Schrijven van de "Indian Society of Oriental art" te Calcutta van 14 October met verzoek om toezending van den archæologischen catalogus van het Museum en photo's van de beste specimina van bronzen sculptuur.

Toezending van Groeneveldt's catalogus en een tiental van het Oudheidkundig bureau aan te koopen photo's tegen betaling of ruiling van photo's hunnerzijds.

- 15. Schrijven van den Heer P. V. van Stein Callenfels van 20 November j.l., meldende dat hij gaarne wenscht in aanmerking te komen voor een benoeming tot buitengewoon lid. Conform.
- 16. Schrijven van den Heer Mr. V. VAN PESKI te Rotterdam van 7 October j.l., houdende aanbieding van een nommer van het Tijdschrift "L'expansion coloniale" waarin een artikel voorkomt over deze Koloniën.

Dankbetuiging.

III. De Heer Homan van der Heide

brengt ter tafel een plan voor de verbouwing van het Museum in den geest van het door de Directie gedaan voorstel bedoeld bij Not. Aug. '12 I b.

De Vice-president betuigt den warmen dank der Directie

voor de spoedige uitwerking van dit project, waarmede zij geheel accoord gaat en verzoekt de verschillende conservatoren in bespreking te treden over het tijdstip waarop de verbouwing kan beginnen, zulks in verband met den tijd die zij voor overbrenging en opbewaring der onder hun toezicht zijnde verzamelingen beschikbaar hebben.

IV. De Heer VAN RONKEL

a. legt over een door hem met medewerking van Dr. Adriani samengestelden inventaris van de wetenschappelijke nalatenschap van wijlen 's Genootschap's eerelid Dr. J. G. F. RIEDEL en stelt voor dien als bijlage in de Notulen af te drukken met opdracht aan den spreker om namens de Directie aan Mevrouw de Weduwe RIEDEL het verzoek te doen deze verzameling in het belang der Wetenschap af te staan aan het Genootschap hetzij in bruikleen of ten geschenke.

Conform.

b. stelt voor den prijs van Dr. DE HAAN'S Priangan IV te stellen op f 6.—

Conform.

V. De Heer PLEYTE

deelt mede, dat hij van af 13 December a.s. voor een tweetal werken afwezig zal zijn.

Informatie.

VI. De Heer KROM

a. doet het voorstel den indertijd overgelegde lijst van de archæologische photo's te doen afdrukken als bijlage van de Notulen. (Not. Febr. '12 IX 1).

Conform.

b. biedt aan namens den Heer Moquette 4 gouden en 1 zilveren plaatje, alle beschreven, afkomstig van de Penanggoengan en gedeeltelijk onteijferd door Dr. Brandes, in de uitgave van wiens transcripties ook deze zullen worden opgenomen.

Informatie. Bijzondere dankbetuiging aan den schenker.

c. deelt mede, dat Raden Adipati Ario Kromodjojo Adinegoro, Regent van Modjokerto, een groote verzameling Hindoe-beelden, door hem verzameld, aan het Gouvernement heeft ten geschenke gegeven, en stelt voor wegens dezen bijzonderen dienst aan de Wetenschap bewezen (art. 10 onzer Statuten) hem tot Eerelid te benoemen.

Conform.

d. deelt mede, dat op 6 April 1913 Prof. Dr. J.H.C. KERN, 's Genootschaps oudste Eerelid, zijn 80sten geboortedag zal vieren en bij die gelegenheid zal worden gehuldigd en stelt voor dat ook het Genootschap aan deze hulde zal deelnemen.

Conform. Op den dag zijner verjaring zal een telegram van hulde en erkentelijkheid aan den grooten Orientalist worden opgezonden. enz.

e. deelt mede, dat tijdens de werkzaamheden der verbouwing van het Museum, door onachtzaamheid der werklieden de beschreven steen D 76 door midden werd gebroken.

De Heer Homan van der Heide neemt op zich van deze zaak werk te maken.

VII. Worden op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de namen der Heeren A. H. Spaan, L. M. Vonck, Th. J. H. van Driessche, J. Kreemer, Mr. A. Maclaine Pont en P. de Roo de la Faille.

En worden tot lid benoemd de Heeren R. A. M. Mooy, Controleur B. B. te Tjitjoeroeg, J. F. Verhoog, id. te Buitenzorg en G. J. Koot, id. te Tjitjalengka.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 3 Februari 1913.

QUARLES DE QUARLES,

President.

VAN WETTUM,

Secretaris.

PAPARIOSAN

tina përkawis barang-barang kaboejoetan, anoe dianggap djadi karamat, anoe dirawatan (dioeroes) koe djoeroe koentji (pakoentjen) wasta poen

MANAN

oemoer ± 58 taoen, asal oerang lömboer Tjitjanggong, kamandoran (desa) Koleang, tanah Djasinga, district Djasinga afdeeling Bogor, karesidenan Batawi; pagaweanana tatanen (njawah).

PIOENDJOEKNA:

"Ti waktos poen bapa, wasta poen Jama, tilar doenja, dikintën parantos aja 18 taoen lamina doegi ka ajeuna, nja ti harita pisan abdi nëmbean ngarawatan roepi-roepi barangbarang kaboejoetan titilarna (poesaka) ti poen bapa; kajaning:

2 gĕpok (does kajoe) sĕsĕratan dina daoen lontar; doepi kana eta aksarana mah, abdi oge hĕnteu tĕrang, doeka aksara Boeda, atanapi aksara Djawa, atanapi aksara naon;

5 koedjang,

1 toembak anoe nganggo tiloe seuseukeutna,

1 toembak tiasa bae,

1 iteuk (tětěkěn) beusi,

1 tom koeda,

1 sangkawĕdi beusi,

1 " koeningan,

2 gĕnta paroenggoe,

1 gĕndoel.

Koe margi noemoetkeun wasiatna (talatahna) poen bapa ka abdi nalika memeh tilar doenja:

I°. Eta sadaja pakakas anoe kawintjik tea, koe abdi kedah salamina dirawatan; dina sataoen sakali, nja eta dina oenggal-oenggal kaping 14 sasih *Moeloed*, koe abdi kedah

diběrěsihan, dikoekoesan nganggo měnjan; sarěng dina dintěnan eta, sok disiděkahan Rasoel koe sadaja oerang lémboer *Tjitjanggong*, sarěng koe anoe ti sanes-sanes pilěmboeran anoe aja karabat (toeroenan) ti karoehoen abdi.

Eta metakeun kitoe teh, nja eta noemoetkeun sakoemaha tali paranti panganggona ti karoehoen-karoehoen abdi; margi memang ti baheulana, poen bapa sareng poen karoehoen-karoehoen oge, tiasana nja kitoe bae ngarawatanana eta kaboejoetan teh.

Ti samemehna eta kaboejoetan dirawatan koe poen bapa, poen Jama, nja dirawatan koe poen kai (aki) wasta poen Saripan. Eta poen aki oge, nĕraskeun deui ti poen oejoet (bapana poen kai Saripan) wasta poen Samidin.

Dalah eta oge (poen oejoet Samidin) ngarawatanana eta kaboejoetan teh, nja noemoetkeun tiasana tali paranti sareng wasiat ti sepoehna deui, nja eta karoehoen-karoehoen abdi anoe ti beh ditoena deui.

 ${
m II}^{\circ}$. Sarĕngna deui wasiatna poen bapa (poen Jama) ka abdi sanggĕmna:

"Lamoen aja anoe menta eta sakabeh barang-barang kaboejoetan, poma pisan koe maneh oelah dibikeun; kadjaba engke oepama aja sahidji djalma anoe make papakean sampingna kadoet (karoeng) bobodongna (pendingna) batok; lamoen eta datang mariksa ka dieu, sarta bisaeun matja eta toetoelisan anoe dina lontar, toer oeningaeun kana asaloesoelna, tangtoe nja eta pisan anoe kagoengan eta milik teh. Tah, lamoen dipoendoet koe eta mah, kakara eta sakabeh barang-barang kaboejoetan tea koe maneh meunang dibikeun bae."

Noemoetkeun tjariosna poen bapa (poen Jama), jen eta sadajana barang-barang kaboejoetan teh, kawitna pisan mah ti Banten; nja eta nalika Kangdjeng Soeltan Banten djoemeneng keneh.

Djaman harita Kangdjëng Soeltan Bantën kagoengan doea poetra, pamëgët sadaja; moeng hënteu katjatoerkeun djënëngnana (kakasihna).

Katjatoerkeun poetrana anoe 1° (anoe tjikal), koe ramana (nja eta koe Kangdjeng Soeltan) didacehan kedah angkat ka Solo; roepina baris didjenengkeun Soeltan (Ratoe) di Solo. Enggalna, ladjeng eta poetrana anoe 1° (anoe tjikal) tea djengkar ka Solo, sareng njandak roepi-roepi barang barang; doepi dongkapna ka Solo, parantos kapiheulaän manten koe raina (poetra Soeltan Banten anoe 2°); padahal eta mah, teu ditimbalan angkat; toer harita teh, eta mah raina parantos djoemeneng Soeltan di Solona.

Kotjapkeun eta poetrana Kangdjeng Soeltan Banten anoe 1° tea ladjeng bae moelih deui ka koelon; doepi dongkap ka lemboer Gelap, desa Nanggoeng, tanah Djasinga, andjeunna sindang heula di rorompokna kai, boejoetna poen kai anoe teu terang wastana; nja di dinja pisan andjeunna mihapekeun (nitipkeun) eta sadaja barang-barang kaboejoetan anoe kawintjik tadi tea, sareng andjeunna nimbalan, soepados eta sadaja kaboejoetan tea dirawatan koe eta poen karoehoen.

Doepi ti dinja, andjeunna (eta poetra Soeltan Banten tea) mah, ladjeng djengkar deui bae; namoeng taja hidji anoe terangeun ka mana angkatna; nja kitoe deui ti waktos harita teh, teu aja anoe terangeun doeka parantos sabaraha ratoes taoen lamina doegi ka ajeuna.

Panjariosan, barang eta sadaja kaboejoetan tea parantos toeroen ka poen kai boejoet Samidin; lami-lami andjeunna ngaraos risi, inggis bilih kapendak koe poelicie, ladjeng bae eta sadajana kaboejoetan tea, koe andjeunna (koe poen Samidin) dialihkeun, nja eta disoempoetkeun, di leuweung Lebak-kaboejoetan tjaket ka lemboer Tjitanggong, kamandoran Koleang, tanah Djasinga.

Saparantosna poen kai boejoet Samidin tea tilar doenja, eta poetrana, nja eta poen aki wasta poen kai Saripin, kenging wartos ti djoeragan tjoetak poelicie Djasinga, wasta poen Mas Nardan, njëbatkeun jen eta barang-barang kaboejoetan tea, taja pamënganana nadjan dirawatan di kampoeng oge; atoeh ladjëng bae eta sadajana kaboejoetan tea koe poen

aki Saripin dialihkeun deui, dibantoen ka lĕmboer Tjitang-gong; nja doegi ka ajeuna pisan.

Doepi saemoet sareng pamendak abdi mah, ti kapoengkoer doegi ka ajeuna oge, teu atjan aja saoerang, djalma, boh oerang dinjana, atanapi anoe ti mana-mana anoe dongkap ka dinja sedja moedja (ngaramat) kana eta barang-barang kaboejoetan tea.

Ieu sadajana tjariosan, kenging noekil tina pioendjoekna poen *Manan*, djoeroe koentjina eta kaboejoetan; dina dinten Djoemaäh, kaping 22 Maart 1912 koe Wadana *Djasinga*.

LIJST

van ingekomen boekwerken gedurende het 1e en 2e kwartaal 1912.

Adatrechtbundels, bezorgd door de commissie voor het adatrecht:

- I. Gemengd (1910).
- II. Java en Madoera (1911).
- III. Minahassa (1910).
- IV. Java en Madoera (1911).

(Uitgegeven door het Koninklijk Instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indië).

- Aḥmat Bin 'Aṭā'allāh, Al-Hikam, Javaansche bewerking van Moeḥammad Sāliḥ Bin 'Oemar al-Samārānī. Bombay, 1327. 8°.
- Alkyone (J. Kresnamoesti). Boekoe jang menerangken èlmoe tasaoep, jang membri slamet dalem doenia-akérat. Betawi 1911. 8°. N°. 1.
- Proceedings of the third annual sessions of the All-India Muslim League held at Delhi, on 29th and 30th January 1910. Lucknow. 8°.
- Andel (P. H. van), Een tegenvoorstel naar aanleiding van het Wets-ontwerp betreffende de reorganisatie van het Binnenlandsch Bestuur in Nederl.-Indië in verband met de sociaal-economische opbeuring van de landelijke bevolking, meer in het bijzonder op Java, ook met betrekking tot de zending, het volksleger en de particuliere Landbouw-industrie. 's Gravenhage 1912. 8°. Idem, Supplement.
- Assies (W. J.), Kolpaporrhexis intra partum. Academisch proefschrift. Groningen 1910. 8°.

- Barus (C.), The production of elliptic interferences in relation to interferometry. Washington D. C. 1911. 8°. (Carnegie Institution of Washington, publication N°. 149.)
- Besant (Annie), Bab Adanja agama Islam. I. Weltevreden 1911. 8°.
- Çrîmad Bhagavadgîtê çrîrâmânujabhâsyena, tadvyâkbyayâ çrîkavitârkikasimha sarvatantra svatantra çrîmadvedântadeçikaviracitayâ tâtparya candrikayâ, çrîçangkarabhâsyena, çrîmadânandatîrthabhâsyena, jayatîrthamuniviracitayâ tadvyâkhyayâca anugatam. Madras, 1910—1912. 8°.
- Bland (J. P.) and E. Backhouse, China under the Empress Dowager, being the history of the life and times of Tzü Hsi, compiled from state papers and the private diary of the comptroller of Her household. London 1911. 8°.
- Boekoe tjerita-an tanah Djawa. Bagian ka 1, 2, 3. Soerabaia 1890. 8°.
- Boekoe sjairnja jang maha moelia sripadoeka kandjeng toewan Soesoehoenan di Solo dateng ka Semarang. Semarang 1903. 8°.
- Boekoe tjerita Angling Darmo. Nº. 1—3. Batavia 1900. 8°. Boekoe menjanjian di karang oleh Balatantara Keslametan. Semarang 1911. 8°.
- Boer (Nellie [P. C.] de), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijksuniversiteit te Groningen. Aldaar 1910. 4°.
- Boerma (N. Westendorp), De leer van den zedelijken zin bij Hutcheson. Academisch proefschrift. Groningen 1910. 8°.
- "Bok Sioe Tjay." Tjerita dahoeloe kala di negeri Tjina. Batavia 1912. 8°.
- Bordewijk (H. W. C.), Ontstaan en ontwikkeling van het Staatsrecht van Curaçao. (Uitgegeven door het Kon. Instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Ned.-Indië.) 's Gravenhage 1911. 8°.

- Bosch (O. H. Eisveld), Partus bij het kyptrotische bekken. Academisch proefschrift. Groningen 1911. 8°.
- Bose (B. D.), A digest of Indian law cases containing High court reports and privy council reports of appeals from India, 1910. With an index of cases, being a supplement to the consolidated digest of Indian law cases, 1836—1909. Compiled under the orders of the government of India. Calcutta 1912. 8°.
- Bose (B. D.), A digest of Indian law cases containing High Court Reports, 1862—1909; and Privy council reports of appeals from India, 1836—1909, with an index of cases. In six volumes. Vol. I: A—C. Calcutta 1912. 8°. (Zie ook N°. 1250.)
- Renward Brandstetters Monographien zur Indonesischen Sprachforschung.
  - IX. Das Verbum. Dargestellt auf Grund einer Analyse der besten Texte in vierundzwauzig indonesischen Sprachen. Luzern 1912. 8°.
- The hundred and seventh report of the British and foreign bible Society for the year ending March MDCCCCXI, with appendix and a list of subscribers and bonefactors. London 1911. 8°.
- Boersma (R.), De Pamanoekan- en Tjiassem-landen. Bijdrage tot de kennis van het particulier landbezit op Java. Batavia (1912). 8°.
- Royal Historical research Society. II. The mission of Sir James Brooke to Siam in 1850, Official documents.
- Algemeene en internationale tentoonstelling te Brussel 1910.—
  Overzicht van de voornaamste werkzaamheden der bijzondere commissie voor de Nederlandsche Koloniën en van de door haar bijeengebrachte inzendingen. 's Gravenhage 1911. 8°.
- The Burney papers (1825-1826). vol. I, II. Bangkok 1910/1911. 8°.
- Campbell (H. D.), The Eusporrangiatae. The comparative morphology of the Ophioglossacee und Marattiacee.

- Washington D. C. 1911. 4°. (Carnegie Institution of Washington, publication N°. 140).
- Cassanova (P.), Mohammed et la fin du monde. Étude critique sur l'Islam primitief. Paris 1911. 8°. Fasc. I.
- Churchill (W.), Beach-la-Mar. The jargon or trade speech of the Western pacific. Washington D. C. 1911. 8°. (Carnegie Institution of Washington, publication N°. 154.)
- Coolsma (S.), Ant. A. Pennings in Bantam. Rotterdam 1911. 8°. (Lichtstralen op den Akker der Wereld IV).
- La divina commedia di *Dante Alighieri* novamente annotate da G. L. Passerini. 4 t. Firenze 1897—1902. duodecimo.
- Le opere minore di *Dante Alighieri* novamente annotate da G. L. Passerini. I. La vitonova. Firenze 1900. duodecimo.
- Dekema (C. C.), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de staatswetenschap aan de rijksuniversiteit te Groningen. z. p. en j. 8°.
- Koloniale Landbouw-tentoonstelling Deventer 1912. Programma. 8°.
- Deventer (C. Th. van), Kartini. (Overg. uit "de Gids" 1911. Amsterdam 1912. 8°.
- Diemer (F. W.), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijks-universiteit te Groningen. z. p. en j. 8°.
- Dodd (A. F.), History of money in the British empire und the United States. London enz. 1911. 8°.
- Donga agoeng faidahe, lan bab salāt hadjat. Bangil z. j. 4°. Elbert (J.), Die Sunda-Expedition des Vereins für Geographie und Statistik zu Frankfurt am Main. Festschrift zur Feier des 75-jährigen Bestehens des Vereins. Band I. Frankfurt am Main 1911. 4°.
- Epp (F.), Schilderungen aus Holländisch-Ostindien. Heidelberg 1852. 8°.
- Fidelitas, A pleading for "Koompenie Jehan." Bombay 1857. 8°.
- Fokkens (F.), De ontworpen reorganisatie van het bestuur in Nederlandsch-Indië. 's Gravenhage 1911. 8°.

- Friederici (G.), Beiträg zur Völker- und Sprachenkunde von Deutsch-Neuguinea. Berlin 1912. 4°.
- Fromberg (P. H.), De Chineesche beweging op Java. Amsterdam 1911. 80.
- Geuns (M. van), De ontwerp-grondhuurregeling voor de Vorstenlanden. (Overg. uit het Soer, Hbld. van Februari 1912). Soerabaia. 8°.
- Gids voor den bezoeker der schatkamer. Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. Batavia 1912. 8°.
- Gomes (E. H.), Seventeen years among the Dyaks of Borneo.

  A record of intimate association with the natives of the Borneojungles. With an introduction by J. Parker.

  London 1911. 8°.
- Dr. K. W. van Gorkom's Oost-Indische Cultures, op nieuw uitgegeven onder redactie van H. C. Prinsen Geerligs.

  Amsterdam 1911 afl. 1—7.
- Groneman (I.), Een verweer. (Niet in den handel.) Gedrukt te Djokjakarta 1912. 8°.
- Groneman (I.), Na donker licht. Niet in den handel. Semarang 1912. 8°.
- Harley (T.), Moon lore. London 1885. 8°.

gelicht. Amsterdam 1912. fol.

- Harloff (W. H. Th.) en H. Schmidt, Handleiding voor tropische Witsuikerfabrikatie. Soerabaia 1911. 8°.
- Harrison (C. Woodville), An illustrated guide to the Federated Malay States. London z. j. 8°.
- Hazewinkel (J. J.), De bereiding van verharde melasse enz.—
  en Ontledingen in de kleur-veranderingen van sap.
  enz. (Mededeelingen van het proefstation voor de JavaSuikerindustrie No. 15.) Soerabaia 1912. 80.
- Heyligers (Ch. A.), De agrarische aangelegenheden in de Residentie Oostkust van Sumatra. Medan 1912. 8°.
- Hikajat Napoleon Bonaparte. Tersalin di dalem bahasa Melajoe hoeroef Ollanda oleh G. P. W. F. Batavia. 8°.
- Holwerda (J. H.), Nederland's vroegste geschiedenis in beeld.
   Oudheidkundige platen atlas samengesteld en toe-

- Hoorn (D. van), Bijdrage tot de psychologie van den veldheer. Academisch proefschrift. Groningen 1910. 8°.
- Al-Ghazālî Moendjijāt memeţik saking Ihjā 'oelōem al-din. Javaansche bewerking van Moehammad Sāliḥ Bin 'Oemar al-Samārānī. Bombay 1324. 8°.
- A manual of rules and regulations applicable to members of the *Indian civil service* including certain information as to existing appointments for which members of the Indian civil service are eligible. Compiled in the home department of the Government of India. Fourth edition. Calcutta 1909. 8°.
- Indië in beeld. Plaatwerk uitgegeven door den toeristenbond voor Nederland, met "Korten toelichtenden tekst". Haarlem 1911. 8° oblong en 8°.
- Bulletin de la Commission archéologique de l'Indochine. Paris 1908-1910, 8°.
- Ireland (A.), The far eastern tropics. Studies in the administration on tropical dependencies. Westminster 1905. 8°.
- Prijsvraag voor de Javaansche dialecten. (Uitgeschreven door het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.) Weltevreden 1912, fol.
- Joustra (M.), De Bataks. Wie zij waren en wat wij naar de opgedane ervaringen van hen mogen verwachten. Leiden 1912. 8°. — Uitgaven van het Bataksch Instituut N°. 7.
- Joustra (M.), Nederlandsch-Karosche Woordenlijst. Leiden 1912. 8°. (Uitgaven van het Bataksch Instituut N°. 6.)
- Juynboll (H. H.), Wirâţaparwwa. Oudjavaansch prozageschrift.
  's Gravenhage 1912. 8°.
- Kartadiredja (R. B.), Tjerita perang Italie dan Toerkie di Tripolie. Djilid pertama. Batavia 1911. 8°.
- Kasteleijn (A. M.), Ruptura funiculi umbilicalis. Academisch proefschrift. Groningen 1911. 8°.
- Kemp (P. H. van der), Oost-Indië's herstel in 1816. Naar oorspronkelijke stukken. 's Gravenhage 1911. 8°.

- Kemp (P. H. van der), Oost-Indie's herstel in 1816. Naar oorspronkelijke stukken. 's Gravenhage 1911. 8°.
- Ki Saradoemipa, Sĕrat Toenggal ati. Soerakarta 1902. 8°.
- Ki Saradoemipa, Sĕrat Piwoelang Istĕri. Soerakarta 1910. 8°.
- Klooster (H. S. van), Over eenige systemen van anorganische zouten en oxyden. Academisch proefschrift. Groningen 1910. 8°.
- Knoetsen (J. F.), East Asia. How to speak Malay, Dutch, Japanese, Mandarin, Fukhian, Hakka and Cantonese. Second edition, revised and corrected. Batavia 1912. 8°.
- Kolodziejczyk (E.), Bibliografia Slowianoznawstwa Polskiego. Krakow 1911. 8°.
- Vereeniging "Koloniaal Instituut", Amsterdam. 8°. Eerste jaarverslag 1910/1911.
- Kolonialpraxis. Handbuch für Kaufleute, Industrielle, Banken, Behörden und Kapitalisten. Berlin 1911. 8°.
- Korevaar (M. P.), De ambtenaar van het openbaar ministerie bij het residentiegerecht op Java en Madoera. 2° geheel bijgewerkte druk. (Zie N°. 1073, 1° druk.) Batavia 1911. 8°.
- Krom (N. J.), Bijschrift bij de foto van den kop van Tjandi Sewoe. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.) Batavia 1912. 8°.
- Itineraris voyage ofte Schipvaert van Jan Huygen van Linschoten naar Oost ofte Portugaels Indien 1570—1592. Uitgegeven door Prof. Dr. H. Kern. 2 dln. 's Gravenhage 1910. 8°. (Werken uitgegeven door de Linschoten vereeniging, I, II).
- Werken uitgegeven door de Linschoten vereeniging:
  - I, II, Itineraris voyage ofte schipvaert van v. Linschoten XXI, 2499.
  - III De Vries, Korte Historael ende Journaels aenteyckeninge, enz. XXI, 2554.
  - IV De reis van Jacob Roggeveen XXI, 2555.
- Lloyd (F. E.), Guayule (Parthenium argentatum Gray), A rubber-plant of the Chihuahuan desert. Washington

- D. C. 1911. 8°. (Carnegie Institution of Washington, publication N°. 139.)
- Lykles (P. A. W.), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijks-universiteit te Groningen. Amsterdam 1910. 8°.
- Maass (A.), Durch Zentral-Sumatra, I. Band. Berlin 1910. 4°. The Mabani 'l-lughat being a grammar of the Turki lan-
- guage in Persian by Mirzâ Mehdi Khân. Edited by E. Denison Ross. Calcutta 1910. 8°. (Bibliotheca Indica.)
- Macdonald (D. Black), Aspects of Islam. New-York 1911. 8°. De Macedoniër, Zendings-tijdschrift. Groningen. 8°.
- deel 12, 13, 14, 15 (ontbr. 1, 2, 5), 16, ontbr. 3, 5—12).
  1908—1912.
- Sejarah Malayu, or the Malay annals. Two jilid bound in 1. Singapore 1910. 8°. (Malay Literature Series 8, 9.)
- Mangoen di Karia, Genep belas tjerita baris panoengtoen ka baroedak soepaja njaraäh djeung geten roemawat kana sasatoean. Batawi 1910. 8°.
- "Mangoenhardjo", Vereeniging van inlandsche ambtenaren te Semarang. Verslag der vergaderingen in 1911. 4°.
- Marhamu 'l-'ilali 'l-mu'dala by Al-imâm abû Muḥammad 'Abdullah bin Asad al-jafi'î. Edited by E. Denison Ross. fasc. I. Calcutta 1910. (Bibliotheca Indica.)
- Maxwell (G.), In Malay forests. Second edition. Edinburgh and London 1911. 8°.
- Mededeelingen van het bureau voor de bestuurszaken der buitenbezittingen, bewerkt door het Encyclopædisch bureau. Afl. 1. 's Hage 1911. 8°.
- Meihuizen (J.), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijks-universiteit te Groningen. Aldaar 1911, 8°.
- Mochammad Idris, Hadza kitab primbon sembahjang. Riouw 1329 (1911 A. D., 4°. (Javaansch met Arabisch schrift).
- Moquette (J. P.), De datum op den grafsteen van Malik Ibrāhim te Grissee. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV). Batavia 1912. 8°.

- Morand (M.), Etudes de droit Musulman algérien. Alger 1910. 8°.
- The Moslem World. A quarterly review of current events, literature, and thought among Mohammedans, and the progress of Christian Missions in Moslem lands. Vol. II, No. 1. January 1912. London. 8°.
- De reorganisatie van het bestuur in Nederlandsch Oost-Indië. Amsterdam 1912. 8°.
- "God first" or Hester *Needham*'s work in Sumatra, her letters and diaries arranged by Mary Enfield. With a preface by the late Miss S. G. Stock. London 1899. 8°.
- Noble (C. F.), A voyage to the East Indies; containing an account of the islands of St. Helena and Java, of the city of Batavia, of the government and political conduct of the Dutch, of the empire of China, with a particular description of Canton; and of the religious ceremonies, manners and customs of the inhabitants. Interspersed with many useful and curious observations and anecdotes. London 1765. 8°.
- Lijst van gedrukte geschiedkundige Nota's, samengesteld met gebruikmaking van tot het Regeeringsarchief behoorende bescheiden. Batavia 1905. fol.
- Oever (H. ten), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijks-universiteit te Groningen. Assen z. j. 8°.
- Offringa (J.), Over de beteekenis van het calcium voor het organisme. Een kritisch-experimentale studie. Academisch proefschrift. Groningen 1911. 8°.
- The conference of *Orientalists* including Museums and Archæology conference held at Simla Juli 1911. Simla 1911. fol.
- Osborne (T. B.) and L. B. Mendel with the co-operation of Edna L. Ferry. Washington D. C. 1911. 8°. (Carnegie Institution of Washington, publication N°. 156).
- Ouseley (W.), Persian miscellanies: An essay to facilitate the reading of Persian manuscripts; with engraved

- specimens, philological observations, and notes critical and historical. London 1795. 4°.
- Nota van toelichting betreffende de zelfbesturende landschappen Paloe, Dolo, Sigi en Beromaroe. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV). Batavia 1912. 8°.
- Nota van toelichting over de berglandschappen boven het Paloedal. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk, deel LIV). Batavia 1912. 8°.
- Parker (D. W.), Calendar of Papers in Washington Archives relating to the Territories of the United States (to 1873). Washington D. C. 1911. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 148).
- Perdrizet (P.), Bronzes grecs d'Egypte de la collection Fouquet expliqués par — Paris 1911. fol.
- The Persian and Turki dîvâns of Beyram Khân, Khân-Khânân. Edited by E. Denison Ross. Calcutta 1910. 8°. (Bibliotheca Indica.)
- Plas (H. M.), De functionaalvergelijking van Predholm opgelost met behulp van cosinus-reeksen. Academisch proefschrift. Groningen 1911. 8°.
- Platen's sämtliche Werke in vier Bänden. Mit einer biographische Einleitung von Karl Goedeke. Stuttgart z. j. 8°.
- Pleyte (C.M.), De inlandsche Nijverheid in West-Java als sociaal ethnologisch verschijnsel. Eerste stuk. Batavia 1911. 8°.
- Pleyte (C. M.), Wawatjan Soelandjana, nja eta tjarita tatanen djaman koena. Bandoeng 1907. 4°.
- Publications of the Royal Historical Research Society.
  - The record kept by the Princess Narinda Devi from 1767—1820.
- II. The mission of Sir James Brooke to Siam in 1850. Queljoe (E. de), Roentoenannja sair boeroeng baijan dan sair boeroeng noerie mengimpi. Batavia 1912. 8°.
- Rahim (Abdur), The principles of Muhammedan jurisprudence according to the Hanafi, Maliki, Shafi'i and Hanbali Schools. London 1911. 8°.

- Ranneft (J. E.), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijks-universiteit te Groningen. Aldaar 1911. 8°.
- Roggenkamp (P. M. J.), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijksuniversiteit te Groningen. Aldaar 1911. 8°.
- De reis van Mr. Jacob Roggeveen ter ontdekking van het Zuidland (1721 1722.) Verzameling van stukken, deze reis en de daaraan voorafgaande ontdekkingsplannen van Arend Roggeveen (1675 1676) betreffende. Uitgegeven door E. F. Baron Mulert. Met een aanhangsel over de waarnemingen der kompas-miswijzing op Roggeveen's tocht verricht, door Dr. W. van Bemmelen. 's Gravenhage 1911. 8°. (Werken uitgegeven door de Linschoten-vereeniging N°. IV.)
- Ronggåwarsitä (R. Ng.), Sĕrat wirit Sopanaläjä. Soerakarta 1912. 8°.
- Sanskrit mahâjana Maleisch mahdjana. Mededeeling van Dr. Ph. S. van *Ronkel*. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.) Batavia 1912. 8°.
- Russell (H. N.), Determinations of Stellar parallax. Washington D. C. 1911. 4°. (Carnegie Institution of Washington, publication N°. 147.)
- Rutgers (D.), Het inlandsch reglement. Leiddraad voor studie en praktijk. Amsterdam 1911. 8°.
- Scholtens (A. W.), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijks universiteit te Groningen. Aldaar 1911. 8°.
- Seidenadel (C. W.), The first grammar of the language spoken by the Bontoc Igorot with a vocabulary and texts mythology folklore historical episodes songs. Chicago 1909. 8°.
- Seligmann (C. G.), The Melanesions of British New-Guinea. With a chapter by F. R. Barton, and an appendix by E. L. Giblin. Cambridge 1910. 8°.

Mededeelingen betreffende de Koloniale Tentoonstelling te Semarany in 1913. 8°. N°. 1.

Sĕrat Trigoena. Soerakarta 1901. 8°.

Sĕrat Soewondâ Mardidarmâ. Soerakarta 1832. 4°.

Sĕrat Maneka Tjarita. Soerakarta 1904. 4º.

The conference of Orientalists including Museums and archæology conference held at Simla July 1911.

Sjair Laki Rabi. Bangil z. j. 4°.

Sjair Paras Nabi. Bangil z. j. 4º.

Sjair Dagang. Bangil 1330. 4°.

Sjair Fatimah. Bangil z. j. 4°.

Sluis (J. A. van der), Over de radicaal-operatie van breuken. Academisch proefschrift. Groningen 1910. 8°.

Smit (M. Sypkens), Viscositeit en viscosimetrie van het bloed. Academisch proefschrift. Groningen 1911. 8°.

Smith (D. E.) and L. C. Karpinski, The Hindu-Arabic numerals. Boston and London 1911. 8°.

Soepartå (Raden Mas Pandji Ardjå), Serat Dorawitjå. Soerakarta 1906. 4°.

Soerjå di Lågå, Korte beschrijving van de voorwerpen en de modellen, op verzoek van de Regeering voor de permanente tentoonstelling te Deventer bijeengebracht. Op verzoek van den Pangéran Adipati geschreven door Dr. I. Groneman. Tweede uitgaaf. Jogjakarta 1912. 8°.

Somer (W. H.), Eenige gevallen van rhachitis tarda. Academisch proefschrift. Assen 1911. 8°.

Sonies (K.), De tijdsbepaling van het eerste psalmboek. (Ps. 1-41.) Academisch proefschrift. Groningen 1911. 8°.

Spieth (J.), Die Religion der Ewer in Süd Togo. Leipzig 1911.8°.

Stachouwer (A. W. L. Tjarda van Starkenborgh), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijks-universiteit te Groningen. Aldaar 1911. 4°.

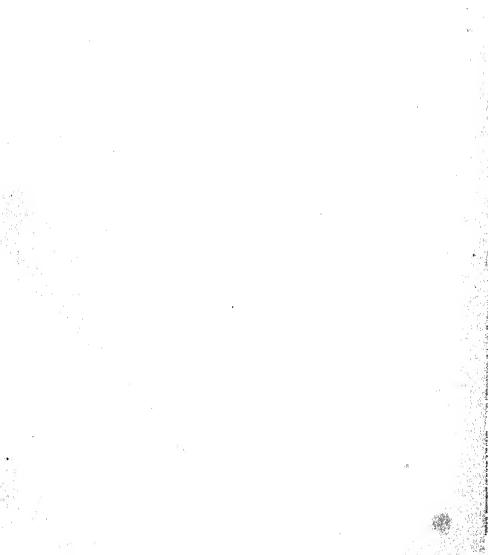
Steenhuis (T. S.), Experimenteel en kritisch onderzoek over de gevolgen der poortader-afsluiting. Academisch proefschrift. Groningen 1911. 8°.

- Steuerwald (C. G. Langguth), Over de incrusteerende kleurstof van het Suikerriet. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie N°. 12.) Soerabaia 1911. 8°.
- Stort (P. van Genderen), Nederlandsch-Kěnjà Dájàksche Woordenlijst. (Overg. uit Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen deel LIX.) Batavia 1912. 4°.
- Sunier (A. L. J.), Les premiers stades de la différentiation interne du myotome et la formation des éléments sclérotomatiques chez les Acraniens les Sélaciens et les Téléostéens. Academisch proefschrift. Leiden 1911. 8°.
- De economische en financieele toestand der Kolonie Suriname. Rapport der Commissie benoemd bij besluit van zijne excellentie den minister van koloniën van 11 Maart 1911, afd. B. No. 56. 's Gravenhage 1911. 8°.
- Swart (J.), De theologie van Kronieken. Academisch proefschrift. Groningen 1911. 8°.
- Tan Tjhan Hie, Sair ikan, disalinken dari hoeroef Arab. Batavia 1897. 8°.
- Tan Kit Tjoan, Saier boeroeng baijan dan saier boeroeng noerie mengimpie. Batavia 1911. 8°.
- Terpstra (H.), De vestiging van de Nederlanders aan de kust van Koromandel. Akademisch proefschrift. Groningen 1911. 8°.
- Nota betreffende het landschap Toli-Toli. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV). Batavia 1912. 8°.
- Tys (L. G.), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de Rijks-universiteit te Groningen. Aldaar 1910. 4°.
- Programme of the coronation of His Majesty Vajiravudh, King of Siam. Bangkok 1911.
- Visscher (H.), Religion und soziales Leben bei den Naturvölkern. I. Band. Prolegomena. Bonn 1911. 8°.

- Visser (M. W. de), Japansche kleurendrukken in het Rijksethnographisch Museum te Leiden. 3st. in 1 band. Overg. uit Elsevier's geïllustreerd maandschrift. 4°. N°. IV.
- Vissering (G.), Muntwezen-handel-bankwezen. (Overg. uit "Nederlands-Indië.) 1911. 4°.
- Vries (D. Pietersz. de), Korte Historiael ende Journaels aenteyckeninge van verscheijden voyagiens in de vier deelen des wereldts-ronde, als Europa, Afrika, Asia, ende Amerika gedaen. Uitgegeven door Dr. H. T. Colenbrander. 's Gravenhage 1911. 8°. (Werken uitgegeven door de Linschoten-vereeniging N°. III).
- Vrieze (J. de), Stellingen tot het verkrijgen van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijksuniversiteit te Groningen. Winschoten 1911. 4°.
- Wedeven (J.), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijksuniversiteit te Groningen. Aldaar 1911. 8°.
- Weigand (K. L.) Der Tabakbau in Niederländisch-Indien, seine ekonomische und kommerzielle Bedeutung mit besonderer Berücksichtiging van Deli-Sumatra. Jena 1911. 4°.
- Wellan (J. W. J.), Verzameling van reglementen en keuren van politie in de residentie Oostkust van Sumatra. Medan 1912. 8°.
- Wensinck (A. J.), De beteekenis van het Jodendom voor de andere Semitische volken van Voor-Azië. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het hoogleeraarsambt aan de rijks-universiteit te Leiden. Aldaar 1912. 8°.
- Werner (E.), Kaiser-Wilhelms-Land. Beobachtungen und Erlebnisse in den Urwäldern Neuguineas. Freiburg im Breisgau. 1911. 8°.
- Wiggers (H. D.), Wetenswaardige en verborgen aangelegenheden van Java en de buitenbezittingen, tevens beknopte mededeelingen der handelingen van inlandsche hoofden, ambtenaren en beambten aldaar, hunne be-

kwaamheid, intellectueele ontwikkeling, hunne sleur en laksheid en verder de onder hen voorkomende ambtsmisdrijven en overtredingen, aangevuld met natuur- en aardrijkskundige bijdrage. (Zonder plaats of jaartal) 8°.

- Wilde (A. Neytzel de), Een en ander omtrent den welvaartstoestand der inlandsche bevolking in de Gouvernementslanden van Java en Madoera (de particuliere landen uitgezonderd) (Landbouw, Veetcelt, Boschwezen, Visscherij). Weltevreden 1911. 8°.
- Wolthers (S. R.), Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschap aan de rijks-universiteit te Groningen. Aldaar 1910. 8°.
- Wiistenfeld (F.), Vergleichungs-Tabellen der Muhammedanischen und christlichen Zeitrechnung, nach dem ersten Tage jedes Muhammedanischen Monats berechnet und im Auftrage und auf Kosten der Deutsche Morgenländischen Gesellschaft herausgegeben. Leipzig 1903. 8°.
- Het Zendingsblad van de Gereformeerde Kerken in Nederland. (Heidendom en Mosterdzaad.) Wageningen 8°. Jaargang 1909, ontbreken Nos. 1/8.
  - , 1910, , , 7,9.
  - " 1911, " " 6, 8—12.

OVERNUMMERING

VAN

VOORWERPEN UIT DE OUDHEIDKUNDIGE VERZAMELING.

Nummer	opgenomen in		wordt
21α	Notulen	1892	218
114a	*	1892	1140
338a	>	1887	338d
422	>	1893	422d
422a	>	1893	422 <i>e</i>
468	>	1887	468 <i>a</i>
518a	>	1893	518 <i>6</i>
· 853 <i>a</i>	>>	1891	85 <i>3f</i>
· 1106a ^I	>	1890	1106 <i>8</i>
1106 <i>a</i>	*	1888	1106 <i>e</i>
1238g	>>	1910	1238h
127 <i>2c</i>	>	1896	1272 <i>d</i>
1458 <i>a</i>	>	1897	1458 <i>b</i>
1551 <i>i</i>	>	1895	1561z
1561 <i>8</i>	Catalogus		1561α
1561 <i>c</i>	Notulen	1890	15618
1583a	>	1892	1583h
1668 <i>ð</i>	>	1890	1668 <i>d</i>
1705a	>	1892	1705 <i>d</i>
1741α	>	1899	1741 <i>g</i>
1762 <i>e</i>	>	1888	17622
1802h	>	1899	18022
1802z	*	1899	1802v
1802k	>	1900	180 <i>2‡</i>

$\mathbf{X}\mathbf{X}\mathbf{I}\mathbf{I}$

$1802a^{I}$			1802πυ
1819 <i>d1</i>			1818 <i>l</i>
$1819e^{I}$			1818 <i>m</i>
1819 <i>t</i>			181812
1850c	Notulen	1899	1850 <i>i</i>
1850d	*	1899	1850 <i>k</i>
1850 <i>c</i>	>>	1899	1850 <i>l</i>
1856 <i>a</i>	>	1903	1856 <i>0</i>
1858a	*	1898	1858c
1897 <i>c</i>	>	1903	1897 <i>k</i>
1924 <i>c</i>	»	1910	19240
1925	>	1888	1925a
1948a	*	1892	1948 <i>d</i>

AANWINSTEN

VAN DE

ETHNOGRAPHISCHE VERZAMELING IN 1912.

Nieuw-Guinea.

- 15050. Draagzakje van gevlochten palmblad, langwerpig vierkant, bodem dubbel zoo breede slagen als de zijden. Voorkant versierd met paarse vlechtreepen en daarin driehoeken van gele orchideestengels. Op dezelfde zijde eveneens een stuk paradijsvogelhuid. Draagsnoer van vezelkoord, viervoudig, aan katoenen strooken op de smalle zijden van den zak genaaid, bevestigd. W. N.-Guinea, Kg. Gimor (Bira).
- 15051. Halssieraad van vier glimmende, bruine stukjes vruchtschaal en een wit nootje, waarop een gezicht is gesneden. Als boven.
- 15052. Armband, twee met basis en spitsen aan elkaar verbonden zwijnstanden. Als boven.
- 15053. Armband van zwarte vezels gevlochten; aan den buitenkant versierd met roode en gele orchideestengels in zigzagpatroon. Als boven.
- 15054. Borstsieraad, halvemaanvormig stuk paarlmoer met draagkoord. Als boven.
- 15055. Oorlogstooi bestaande in een bundel zwarte vederen, gestoken in een vogelklauw? aan den basis omvlochten en met roode, glazen kraaltjes. Als boven.
- 15056. Kokertje, bamboe, met deksel aan boven- en onderkant en zeven om en om roode en zwarte ringen, alle van vlechtwerk met een patroontje in natuur-

- kleur. Op deksel en bodem gele orchideestengels ingevlochten. Als boven.
- 15057. Hoofdband van zwarte vezels gevlochten met snoer; aan de buitenzijde met veelkeurige, glazen kraaltjes versierd. Als boven.
- 15058. Tol, kegelvormig lichaam, met cylindrischen taats en kegeltje op den top. Hout. Als boven.
- 15059. Schort van vezels, deels in natuurkleur, deels zwart gebeitst. Als boven.
- 15060. Pijl van palmbladnerf met stuurvin en geweerhaakte spits uit de nerf zelf gesneden. Als boven.
- 15061. Pijl, als voren, met gladde spits. Als boven.
- 15062. Pijl, als voren, met opgezette bamboespits, meervoudig geweerhaakt. Als boven.
- 15063. Pijl, als voren, grooter spits. Als boven.
- 15064. Pijl, rieten schacht met lange, geweerhaakte, bamboe punt; enkelen met been. Als boven.
- 15065. Pijl, als boven, grooter spits. Als boven.
- 15066. Nokversiersel eener woning, mannelijk beeld, gesneden uit een boomvaren met sporen van versiering met roode kleurstof. Humboltsbaai.

Java.

- 15067. Stijgbeugel, ijzer, het onderstuk à jour gewerkt, de beugel een gestyleerde slang voorstellend, aan weerskanten vierkant gat tot doorlating van den beugelriem; het geheel met zilver geïncrusteerd. Paar. Moeria gebergte, Besowo.
- 15068. Huismodel in de spanten van den poeöen van Tjikeusik. Badoej.
- 15069. Huismodel, als voren, van den geurang seurat van Tjikeusik. Als boven.

Borneo.

15070. Gesnelde kop, zonder onderkaak. Wester afdeeling.

Nieuw-Guinea.

- 15071. Hoofdversiering, 24 rotanstrengen aan het bovenste derde omwoeld zóó, dat eenigszins de ronding van den schedel wordt aangegeven. Naar beneden convergeeren de strengen en zijn daar opnieuw omwoeld tot een kegel. Aan het boveneinde van de strengen is een krulletje haar ingevlochten, waarmede het versiersel op den kruin bevestigd wordt. Uitsluitend voor volwassenen. Westhelling Goliathberg.
- 15072. Pijp, uit twee deelen bestaande als: een dikkere buis met gegraveerde versiering, het mondstuk, en een dunnere voor de tabak, welke in een blad gerold, ongekorven daarin gestoken wordt.

De dunne buis wordt onder een hoek tegen het gat in het schot van de dikkere geplaatst, waarna men de verbinding zoo goed mogelijk met de handen afsluit. Vervolgens wordt gezogen aan en geblazen in het open einde van de dikke buis. Als boven.

- 15073. Dolkje uit het achterpootsbeen van een boomkangoeroe en versierd met een snoertje Jobstranen en de staartpluim van een buideldier. Als boven.
- 15074. Penisdop van de punt van een kalebas, Lagenaria vulgaris var. waarvan de opperhuid is afgekrabt om de bruine kleur te krijgen. Aan de opening omvlochten, en voorzien van een snoer ter bevestiging van den dop om het scrotum. Als boven.
- 15075. Eikeldop met gekorven en roodgemaakte versiering en snoer ter bevestiging als boven. Dracht van een volwassen man. Digoelrivier-Zwaluwbivak.
- 15076. Peniskoker, gevlochten gelijk een fuikje. Het steeltje aan den top hangt naar omlaag. Dracht van 15 jarige jongens. Als boven.
- 15077. Peniskoker, als boven, anders gevlochten. Als boven.
- 15078. Peniskoker, als boven, anders gevlochten. Als boven.

Afdeeling Buitenzorg.

15079. Veldteeken van bladeren gevlochten met fakkel; behoort bij de vereering van Nji-sri. Tji-teureup.

Vorstenlanden.

- 15080. Sabel, aan het boveneinde met goud geïncrusteerd en met diamantjes versierd. Soeasa greep, zilveren scheede. Vervaardigd door Pakoe Boewono IV. (zie monogram op het lemmer). Soerakarta.
- 15081. Degenstok, rotan met gesneden hoornen knop. Het lemmer met zilveren lotwerk aan het boveneinde. Vervaardigd door Pakoe Boewono VII. Soerakarta.
- 15082. Kris, bizonder groot, met zilveren greep in de gestalte van een met schild en zwaard gewapenden, zittenden olifant, en gedreven messingen scheede. Het bovendeel van het lemmer met bloemwerk in goud en zilver geïncrusteerd. Djokjakarta.
- 15083. Hindoekris, mooi specimen, in houten met zilver overtrokken scheede. De greep verknoeid door het aanbrengen van diamanten oogen, zilveren ooren en een soeasa omhulsel. De kris werd oorspronkelijk opgegraven.
- 15084. Staatsie-kapmes van buitengewone grootte met geincrusteerd opschrift luidend Soerakarta 1764. Vervaardigd door Pakoe Boewono V. Soerakarta.
- 15085. Buks met toebehooren, onder den haan Singowidjojo, Soerakarta. Vervaardigd door R. M. Djojodiningrat I. Regent Keparakkiri. Soerakarta.
- 15086. Sabel, buitengewoon groot, met messingen scheede en dito greep. Vervaardigd door Pakoe Boewono V. Soerakarta.

Noord Nieuw-Guinea.

Verzameld door het Exploratie-detachement 1).

N.B. 1). De zending ging vergezeld van een zeer uitvoerigen catalogus van de hand van den heer K. Gjellerup, Officier van Gezondheid der 1e klasse. Not. 19 Febr. 1912, blz. 17. De ontbrekende nummers werden niet aangetroffen.

- 15087. Vrouwenlendedoek van geklopte boomschors. Nimboeran.
- 15088. Rouwkleeding voor vrouwen. Wordt na het overlijden van familieleden of stamhoofden boven beide kuiten (de groote soort) en op beide bovenarmen (de kleine soort) gedragen, zoolang totdat zij van het lichaam vallen. Moeris.
- 15089. Rouwkleeding a. b., vervaardigd van pandanvezels, om beide polsen gedragen en bevestigd door het lange touw door alle kleine randlussen te halen. Als boven.
- 15090. Rouwkleeding voor mannen, boven beide kuiten gedragen. Als boven.
- 15091. Onderscheidingsteeken, tevens kleedingstuk voor mannen, die reeds één of meer vijanden hebben gedood. Gedragen, nederhangend over het zitvlak, bevestigd aan het lendetouw. Nimboeran.
- 15092. Schoudertasch, gedragen door volwassen mannen, hierop tropheën van nedergelegd wild (varken en casuaris). Wordt vervaardigd op dezelfde wijze als beschreven door Dr. v. d. Sande in "Nova-Guinea". Als boven.
- 15093. Vrouwenversiersel, vervaardigd van menschenhaar (van overleden personen, in Tanah-Merah van familieleden), gedragen even boven het voorhoofd, de banden achter de ooren onder het achterhoofd samengebonden. Tanah-Merah.
- 15094. Vrouwenversiersel. Als boven.
- 15095. Voorhoofdsband, versierd met glagahzaden en kwastjes van koeskoeshaar. Gedragen door mannen. Nimboeran.
- 15096. Schouderketting van varkenstanden, wordt als bandelier in 1 of 2 ex. gedragen door volwassen mannen. Tarfia.
- 15097. Schouderketting van zeeschelpen, overlangs afgeslepen. Door volwassen mannen gedragen. Mawes.

XXVIII

- 15098. Voorhoofdsversiersel, bestaande uit een reep casuarisvel met veeren. Gedragen door volwassen mannen. Nimboeran.
- 15099. Neusversiersel van twee varkensslagtanden, gestoken door het doorboorde neusseptum en met de punten naar boven gericht. Door volwassen mannen gedragen. Als boven.
- 15100. Voorhoofdsversiersel van koeskoesvel. Gedragen door volwassen mannen. Als boven.
- 15101. Hoofdversiersel van casuarisvederen. Wordt vastgebonden op het voorhoofd (de banden gaan achter de ooren onder het achterhoofd), met de pluim achter over den schedel liggend, meestal samen met 15102 gedragen. Nimboeran.
- 15102. Voorhoofdsversiersel voor volwassen mannen. Wordt veelvuldig gebruikt om N°. 15101 te bevestigen, doch ook alleen gedragen. Tarfia.
- 15103. Lendegordel, versierd met witte schelpjes en zwarte kralen. Gedragen door volwassen mannen en groote jongens. Tarfia.
- 15103α Schoudertasch voor vrouwen (wordt ook wel door mannen gedragen), bestemd voor kleine benoodigdheden. Nimboeran.
- 15104. Schoudertasch met versierselen voor volwassen mannen. Als boven.
- 15105. Schoudertasch a. b. Nimboeran.
- 15106. Armband, gedragen om den bovenarm en vervaardigd van eene fungussoort. Gedragen door volwassen mannen. Tanah-Merah.
- 15107. Halsversiersel van varkensslagtanden, gedragen door volwassen mannen. Nimboeran.
- 15108. Borstversiersel, bestaande uit twee varkensslagtanden, gedragen door volwassen mannen aan een band om den hals. Tanah-Merah.
- 15109. Armband (bovenarm) van de afgeslepen basis van eene Trochusschelp, gedragen door volwassen mannen. Moeris.

- 15110. Armband a. b., doch van eene gespleten varkensstaart, gedragen door volwassen mannen. Nimboeran.
- 15111. Polsbeschermer (linker) van gevlochten rotan, gebruikt bij het boogschieten. Als boven.
- 15112. Oorring van casuarisvleugelpennen, voornamelijk door vrouwen, doch ook door mannen gedragen. Tanah-Merah.
- 15113. Oorring van schildpad met parelmoerhangers (vischmotief), gedragen door vrouwen. Moeris.
- 15114. Oorversiersel (varkensstaart), gedragen door mannen. Wordt door een gat in de oorlel gestoken met de pluim naar voren. Als boven.
- 15115. Neusversiersel voor mannen, bestaat uit een versierd bamboestokje, dat door het septum wordt gestoken. Tarfia.
- 15116. Haarkam, zes of zeventandig, versierd met paradijsvogelvederen, gedragen door mannen. Moenggé.
- 15117. Haarkam, viertandig, met vogelvederenversiering, door mannen gedragen. Tarfia.
- 15118. Lepel, uit een klapperdop gesneden, om het klappervleesch uit te schrapen. Nimboeran.
- 15119. Dolk van casuarisbeen met schouder-draagband. Nimboeran.
- 15120. Boog en pijlen voor de vogeljacht, de pijlen vervaardigd uit de bladnerven van de sagopalm. Tarfia.
- 15121. Vogelpijl met vederentrophée, gebruikt door jongens bij het leeren schieten. Als boven.
- 15122. Boegversiering, gebeeldhouwd, voor zeeprauwen (vogel- en vischmotief, 2 ex. beschilderd). Jakari.
- 15123. Boegversiering a. b., beschilderd, zijnde die beschildering eene combinatie van visch, vogelkop en hagedis. Tanah-Merah.
- 15124. Vischharpoen, wordt vastgebonden aan een ± 5 M. langen zwaren stok, van eene gleuf voorzien. Als boven.
- 15125. Vischspeer, zestandig, wordt op een ± 3 M. langen dunnen bamboestok bevestigd. Als boven.

- 15126. Vischnet (schepnet) om in ondiep water en aan het strand te visschen. Wordt gewoonlijk door vrouwen gebruikt. Als boven.
- 15127. Oorlogspijl. Jakari.
- 15128. Bamboekoker, versierd, om kralen in te bewaren. Tanah-Merah.
- 15129. Kalkkoker van een sagenaria-vrucht vervaardigd, met daarbij behoorende stokjes (1 ex. versierd, dit is regel). Jakari.
- 15130. Dubbele haak, versierd, om in de huizen tasschen enz. op te hangen. Als boven.
- 15131. Kalkkoker, zie 15129. Tanah-Merah.
- 15132. Bamboekoker voor het opbergen van kralen. Meestal versierd. Als boven.
- 15133. Vrouwentaschje, bestemd om kleine hoeveelheden sago en tuinvruchten in te dragen. Als boven.
- 15134. Schoudertasch voor mannen, bestemd voor sirih, tabak, kalkkoker en andere voorwerpen. Tanah-Merah.
- 15135. Schoudertasch a. b. Tanah-Merah.
- 15136. Hoofdversiersel met veerentooi, in gebruik bij dansfeesten. Jakari.
- 15137. Halsversiersel uit kralen, schelpjes en twee varkensslagtanden bestaande. Gedragen door volwassen mannen (zie N°. 15138). Als boven.
- 15138. Voorhoofdsversiersel voor mannen, bestaande uit kralen en varkensslagtanden. Wordt gedragen hoog op het voorhoofd, met de varkenstanden ter hoogte van de slapen naar voren uitstekend. Hetzelfde versiersel wordt ook als halstooi gedragen (zie N°. 15137). Als boven.
- 15139. Armring met kralen en schelpversieringen. Wordt door mannen om den bovenarm gedragen boven den biceps. Als boven.
- 15140. Lendegordel versierd met schelpjes en kralen, door mannen gedragen. Als boven.

- 15141. Schilpadring met geslepen schelpstukken (Trochus), gedragen door mannen en vrouwen. Als boven.
- 15142. Polsring, bestaande uit twee afgeslepen Trochusschelpen. Een band met waarlooze schelpenschijven. Wordt langs de geheele kust tusschen Tanah-Merah en Janina gedragen door mannen. Tanah-Merah.
- 15143. Oorversiersel, bestaande uit een schildpadring waaraan kleine ringen met hangers van jaarvogelsnavels. Tanah-Merah.
- 15144. Borstversiersel van een witte schelp, hangt met een snoertje om den hals. Wordt door jongens gedragen. Als boven.
- 15145. Haarkam, gedragen door mannen, zijdelings achter in het haar gestoken. Tanah-Merah.
- 15146. Sagovork, drie of viertandig, om sagopap te eten. Djakari.
- 15147. Lepel van been (casuaris, varken) om sago te eten en klappervleesch te schrapen. Als boven.
- 15148. Dolk van casuarisbeen. Als boven.
- 15149. Muziekinstrument, mondtrommel, (overeenkomend met de Javaansche grinding), bamboevork en beenen stokje, door mannen en jongens met ijver bespeeld. Als boven.
- 15150. Sagovork. Tanah-Merah.
- 15151. Draagmand, gevlochten van klapperbladeren. Tarfia.
- 15152. Bijl van steen. Wordt in de kuststreken slechts als ruilartikel onderling en als betalingsmiddel voor den bruidschat gebruikt. Djakari.
- 15152a Zeeprauw (model) met daarbij behoorende mast, zeil, riemen (2), schildpad en vischspeer. Tanah-Merah.
- 15152b Zeeprauw (kleiner model) overigens als 15152a.

  Als boven.
- 15153. Bijl van steen, voor het uithollen van boomstammen voor prauwen. Kaiserin Augustarivier-Middenloop.
- 15154. Bijl a. b., voor het uithollen van sagoboomen. Als boven.

- 15156. Aardewerkpot, grijszwart, groot model. Op den slanken hals is in eene decoratieve basrelieflijst, een fantastische vogelkop (casuaris) gemodelleerd in hautrelief, gedeeltelijk geelwit beschilderd. Waarschijnlijk water- of sagoreservoir. Als boven. Benedenloop.
- 15157. Aardewerkpot, klein model, roodgeel, met uitstaande ooren en twee platte knoopen, gemodelleerd onder den gegolfden bovenrand. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15158. Aardewerkpot, a. b., bolvormig, rood, met gemodelleerden bovenrand en decoratieve beschildering in geelwit. Als boven.
- 15159. Aardewerkpot, a. b., wijdmondig, kegelvormig, zwart, versierd in basrelief met monstergezichten (menschengezichten) omgeven door decoratief gebogen lijnen en randversiering van platte ringen. Als boven.
- 15160. Aardewerkpot, a. b., zwart, rood en wit beschilderd. Rijk versierd in basrelief met fantastische menschengezichten, overgaand in gebogen lijnen. Aan den rand eene omloopende golflijn, waaronder rondovale en streepvormige decoraties, alles in basrelief. Als boven.
- 15161. Aardewerkpot, a. b. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15162. Aardewerkpot, a. b., (gebroken). Als boven.
- 15163. Mand, laag rond model, met open bodem, uit gevlochten gespleten rotan bestaande, versierd met casuarisvederen en kleine witte veertjes. Bestemd om er aarden potten in te plaatsen. Als boven.
- 15164. Kalebas, rond, met rond uitgesneden kleine opening, wit en zwart beschilderd. Omvlochten met rotan en voorzien van een beugelvormig handvat. Waarschijnlijk bestemd om drinkwater in te bewaren. Als boven.
- 15165. Mand, groot, laag, open model, van gevlochten rotan, de rand is versterkt met aangebonden rotan. Gebruik onbekend. Als boven.

- 15166. Mand, groot langwerpig model, met nauwe opening, van gevlochten rotan, bestemd om tuinproducten te vervoeren en te bewaren. Als boven.
- 15167. Mand, klein wijdmondig fleschvormig model, van gevlochten rotan, voor het vervoer van kleine visschen. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15168. Vischfuik van gevlochten rotan. Als boven. Benedenloop.
- 15169. Draagtasch van lontarbladeren of boombastvezels, met doorvlochten patronen in roodbruin en zwart, met draagriem van gevlochten boombasttouw en voorzien van lontartouwkwastjes. Door vrouwen gedragen. Als boven.
- 15170. Vrouwenhoed, bestaande uit twee langwerpig vierkante stukken lontarbladstof, waarvan de lange en de korte zijden zijn samengenaaid in den vorm van een capuchon. Doorvlochten decoratief patroon in zwart en rood. Als boven.
- 15171. Tabakspijp, bestaande uit twee stukken bamboe: Een dik stuk waarvan het eene einde wordt afgesloten door een geledingstusschenschot, waarin een gat is geboord en waarvoor onder een hoek van ± 150° de tweede dunne bamboepijp van hetzelfde model wordt gehouden. Versierd met ingekrabde of ingebrande figuren, roodbruin beschilderd. In gebruik bij mannen en vrouwen. Als boven. Middenloop.
- 15172. Tabakspijp a. b., doch is de dikke bamboepijp hier vervangen door eene lange slanke kalebas; slechts de dunne bamboepijp is versierd. Als boven.
- 15173. Rol van groene tabak, bewaard in een stuk ruw bewerkt schorsdoek, omwonden met basttouw. Als boven. Bovenloop.
- 15173a Rolletje van los opgevouwen, groenzwarte tabaksbladeren, voor onmiddellijk gebruik bestemd. Als boven. Middenloop.

- 15174. Kalkkoker van kalebas, bestemd voor sirihkalk. Langwerpig model, versierd met ingesneden menschengezichten en decoratieve figuren en met in hars gevatte paarlmoerstukjes. Door mannen gedragen. (De hierbij behoorende stokjes voorzien van met snijwerk versierde koppen, weigerden de inboorlingen af te staan). Als boven. Benedenloop.
- 15175. Kalkkoker a. b., kort dik model, onversierd. De hierbij behoorende stok (niet afgestaan) was van hout en onversierd. Waarschijnlijk door vrouwen gebruikt. Als boven.
- 15176. Kalkkoker a. b., versierd met ingebrande figuren. Is gebroken en gerepareerd met gespleten rotan en ter versterking gedeeltelijk overtrokken met eene dierenblaas (varken). Gedeeltelijk gevuld met sirihkalk en voorzien van twee onversierde kalkstokjes van wit been. Als boven.
- 15177. Kalkkoker a. b., half lang model, met gebogen hals en gat voor den stok boven op den hals. Rijk versierd met ingebrande decoratieve breede lijnen. Door mannen gebruikt. Als boven. Middenloop.
- 15178. Kalkkoker a. b., langwerpig fleschvormig model, eenvoudig versierd met ingebrande lijnen. Gevuld met sirihkalk van rivierschelpen bereid. Gebruikt door mannen en vrouwen. Als boven.
- 15179. Kalkkoker a. b. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15180. Stok voor kalkkoker, behoorende bij N°. 15179 van puntig geslepen segment van casuarisbeen. Als boven.
- 15181. Kalkkoker van kalebas, kort fleschvormig model, onversierd. Gevuld met grove halfbereide kalk van riviermosselschelpen. Gebruikt door een ouden man en soms door vrouwen. Als boven.
- 15182. Stok voor kalkkoker, van casuarisbeen. Als boven.
- 15183. Kalkkoker van kalebas, langwerpig fleschvormig model. Nieuw en onversierd. Als boven.
- 15184. Stok a. b. K. Augustarivier. Middenloop.

- 15185. Stok a. b. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15186. Stok a. b. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15187. Riviermosselschelpen, gebruikt voor de bereiding van sirihkalk. Als boven.
- 15188. Bakje van hout, langwerpig ovaal, eindigend in een uitgesneden krokodillekop en in een fantastischen snavelkop, bij wijze van handvat. Uitwendig versierd met decoratief snijwerk. Waarschijnlijk gebruikt voor sirihkalk of om eene verfstof in te doen. Als boven. Benedenloop.
- 15189. Bakje van palmhout, klein model, in den vorm van een liggende vrouwelijke figuur, buik en borst zijn uitgehold, bovenhoofd transversaal geperforeerd (voor ophangen), waarschijnlijk kalkbakje of talisman. Als boven.
- 15190. Penisdop van bamboe, voorzien van twee openingen, versierd met ingebrande lijnen en figuren. Gedragen door jonge en volwassen mannen. Als boven. Middenloop.
- 15191. Penisdop van eene kleine doorgesneden, donkerbruine kokosnoot. Gedragen door oude mannen. Als boven.
- 15192. Penisdop van kalebas, onversierd of eenvoudig versierd met ingebrande lijnen. Door mannen gedragen.
  Als boven.
- 15193. Penisdop van eenen kalebashals, versierd met ingebrande figuren. Gedragen door volwassen mannen. Als boven.
- 15194. Penisdop van kalebas, lang licht gebogen model, versierd met ingebrande lijnen. Als boven.
- 15195. Vrouwenschort of rok van gras en boomschorsfranjes, bruinrood, oranje, wit en havanabruin geverfd, bevestigd aan vier touwen van ineengedraaid boombastvezel. Als boven.
- 15196. Vrouwenschort of rok van ongeverfd grof gras, als franjes nederhangend van het lendetouw van boombastvezel. Als boven.

IVXXX

- 15197. Schoudertasch van gevlochten, gebreid of geknoopt boombastvezeltouw, voor volwassen mannen. Versierd met een jaarvogelkop en id. pooten, gele en zwarte vederen, bladreepen, lange rotandraden en hangers van varkensstaarten. Als boven.
- 15198. Taschje, klein model, doorvlochten in roodbruin en zwart patroon en versierd met hangers van graszaden (glagahzaden). Als boven.
- 15199. Taschje a. b. met draagbanden. Als boven.
- 15200. Taschje a. b. met doorvlochten roodbruin en zwart patroon. Als boven.
- 15201. Tasch, groot model, met draagband. Aan de tasch zijn een klein taschje en twee dolken van casuarisbeen bevestigd. Als boven.
- 15202. Schoudertasch, gevlochten of gebreid, met draagband en versierd met witte en zwarte jaarvogelvederen, bladreepen en een bundel van klapperende uitgeholde boschvruchten, versierd met decoratief snijwerk. Als boven.
- 15203. Schoudertasch, gevlochten of gebreid, versierd met witte en zwarte jaarvogelvederen en met hangers van glagahzaden en roode boschvruchten. Met draagband. Als boven.
- 15204. Schoudertasch a. b. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15205. Tasch, gevlochten of gebreid, met draagband. Als boven.
- 15206. Tasch, a. b., versierd met doorvlochten strepen in roodbruin en zwart. Als boven.
- 15207. Tasch, a. b. versierd met paradijsvogelvederen. K. Augustarivier. Bovenloop.
- 15208. Tasch, a. b., onversierd, met draagband. Als boven.
- 15209. Halsborstversiersel, van gevlochten touw, bezet met glagahzaden. Door mannen gedragen. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15210. Halsborstversiersel, bestaande uit twee, van bruinzwart vezeltouw, gevlochten banden, die samenloopen

- in een breeder gedeelte in den vorm van een dierenkop (krokodil) met open bek, uitpuilende oogen en met uitstaande ooren en nekknobbel. De banden eindigen resp. in een knoopsgat en in een dunnen band met knoop. Als boven. Benedenloop.
- 15211. Halsketting van beenstukken (korte cylinders) en zwarte boschvruchtkralen. Gedragen door volwassen mannen. Als boven. Middenloop.
- 15212. Halsketting van vezeltouw, met glagahzaden versierd, gedragen door mannen en jongens. Als boven.
- 15213. Halsketting a. b. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15214. Halsketting a. b., bovendien versierd met karmozijnroode, ronde, schijfvormige vruchtpitten. Gedragen
  door jongens van <u>+</u> 8 jaar. Als boven.
- 15215. Halsketting, bestaande uit een vezeltouwsnoer waaraan vermiljoenroode vruchtpitten zijn geregen. Gedragen door jongens van ± 10 jaar. Als boven.
- 15216. Halsketting a.b., waaraan glagahzaden geregen zijn. Gedragen door volwassen mannen. Als boven. Benedenloop.
- 15217. Halsversiersel, bestaande uit twee overlangs gespleten varkensslagtanden, ieder doorboord met vier gaten, de basissen samengebonden met een kort dik dubbel touw. Gedragen door ongehuwde jonge vrouwen. Als boven. Middenloop.
- 15218. Halsschouderketting, bestaande uit een dun dubbel snoer met aangeregen glagahzaden, waarvan de dikke einden zijn afgesneden, zoodat zij in elkander grijpen. Gedragen door volwassen mannen. Als boven. Bovenloop.
- 15219. Halsketting, zijnde een snoer (touw) waaraan eene rij kangoeroetanden is gebonden, afwisselend met kleine dunne bamboecylinders, aan de einden versierd met rijen ingeprikte donkere stippels, en eene doorboorde riviermosselschelp. Gedragen door mannen. Als boven.

XXXVIII

- 15220. Borstversiersel, bestaande uit een kort breed stuk gevlochten band, waaraan hangers van glagahzaden en uitgeholde droge klapperende boschvruchten zijn . bevestigd. Versierd geweest met vogelvederen, waarvan nog een zwarte veder over is. Gedragen door volwassen man. Als boven. Middenloop.
- 15221. Lendeketting (band) bestaande uit een snoer of een smal gevlochten band, versierd met glagahzaden. Gedragen door mannen en jongens. Als boven.
- 15222. Lendeketting a. b. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15223. Lendeketting a. b. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15224. Voorhoofdsband, zijnde een breede, van grof vezeltouw gevlochten (gebreide) band, waaraan glagahzaden zijn geregen, aan beide einden uitloopend in een dunner snoer. Gedragen door volwassen man. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15225. Voorhoofdsversiersel, bestaande uit een langwerpig stuk casuarisvel met korte vederen. Gedragen door mannen bij dansfeesten. Als boven.
- 15226. Oorversiersel, bestaande uit twee kleine, door gespleten rotan met den basis verbonden varkensslagtanden. Door mannen gedragen. Als boven.
- 15228. Neusversiersel, zijnde een klein dun bamboecylinder, aan de uiteinden versierd met ingebrande lijnen. Als boven.
- 15229, Neusstokje, onversierd. Als boven.
- 15230. Neusversiersel, zijnde een bamboecylindertje, de beide einden versierd met roode vruchtzaden en den hoorn van een neushoornkever, waaraan drie afgeslepen schelpenbasissen met touwsnoertjes zijn bevestigd. Als boven.
- 15231. Bundeltje draad, vervaardigd uit de vezels van eene klimplant. Als boven.
- 15232. Armband, gevlochten van den binnenstengel van eene klimplant, of van gespleten rotan. Gedragen door een jonkman boven den rechter elleboog. Als boven.

- 15233. Armband van fijn gevlochten bies. Als boven.
- 15234. Armband, gevlochten van dunne, ongespleten rotan (vuurkoordrotan); gedragen door een jonkman. Als boven.
- 15235. Halsborstversiersel bestaande uit een samenstel van gevlochten of gebreide banden van touw. Gedragen door volwassen mannen. Als boven.
- 15236. Armband van gevlochten of gebreid vezeltouw en een hierbij behoorend stuk casuarisvel met vederen. Gedragen door een jonkman. Als boven.
- 15237. Bovenarmbandversiersel, bestaande uit een stuk casuarisvel met vederen en een varkensstaart. Gedragen door jongens van + 12 jaar. Als boven.
- 15238. Armband van dunne ongespleten rotan. Als boven. Bovenloop.
- 15239. Armband van gevlochten vuurkoordrotan. Als boven.
- 15240. Beenband van gevlochten (gebreid, geweven) bastvezeltouw. Gedragen door mannen. Als boven.
- 15241. Beenband van dubbelgevlochten touw, menierood geverfd. Gedragen door volwassen mannen. Als boven.
- 15242. Koeskoeshuid, waarvan kop, staart, voor- en achterpooten zijn afgesneden. Als boven. Benedenloop.
- 15243. Priem van puntig geslepen vogelbeen. Als boven.
- 15244. Rolletje touw. Als boven. Middenloop.
- 15245. Varkensslagtand en stukken daarvan, overlangs gespleten, afgesneden en afgeslepen tot snijdende voorwerpen. Gebruikt als messen en schrappers. Als boyen.
- 15246. Stokje, hout, met bindrotan omwonden, aan de uiteinden voorzien van twee kleine varkensslagtanden. Waarschijnlijk gebruikt voor snijden en schrapen en bij de pijlbewerking gebezigd. Als boven. Benedenloop.
- 15247. Instrument, bestaande uit twee scherpe boschmuistanden, bevestigd tusschen de uiteinden van twee evenwijdige bamboelatjes, welke met lianentouw

- stevig tegen elkander zijn gebonden. Gebruikt voor het inkrabben van versieringen op pijlpunten en schachten. Als boven. Middenloop.
- 15248. Steenscherf met scherpen kant, bestemd voor het snijden en gladschaven van pijlschachten. Als boven.
- 15249. Kleefachtige stof (getah-pertja), waarschijnlijk bestemd tot het bevestigen van pijlpunten in schachten, het bevestigen van vederversieringen enz. Als boven.
- 15250. Segment, bamboe, langwerpig vierkant afgesneden, waarvan het eene einde wordt gevormd door een segment van het geledingstusschenschot. Gebruik onbekend. Als boven.
- 15251. Slijpsteen van lichtgrijzen zandsteen. Als boven.
- 15252. Zakje van bladeren, waarin eene bruinroode verfstof, waarschijnlijk laterit. Als boven. Middenloop.
- 15253. Hoofdsteunsel, hout, met vier pooten van dikke rotan. Het steunhout is aan beide einden uitgesneden; aan het eene einde een liggende mannelijke figuur, aan het andere einde eene hurkende menschelijke gedaante. Beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven. Benedenloop.
- 15254. Hoofdsteunsel, a. b., versierd met roodgeverfd biezentouw, eindigend in kwastjes. Het steunhout is boogvormig uitgesneden in den vorm van een krokodil. Beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven.
- 15255. Haak, zijnde eene boomstam of tak, met drie zijtakken. Het onderste gedeelte uitgesneden in den vorm van een dierenkop (hond), het middengedeelte uitgesneden in basrelief (vliegende vogels). Het geheel beschilderd in rood, wit en zwart. Aan het boveneinde eene rotanlus ter ophanging. Als boven.
- 15256. Haak, hout, de steel eindigt in een breeder, ovaal gedeelte, aan de eene zijde uitgesneden in den vorm van een menschelijk gezicht. Aan den bovenrand een groot gat, voor het ophangen. Beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven.

- 15257. Bak van pinangbladscheede, samengebonden met gespleten rotan. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15258. Vuurtang van een gevouwen niboenglatje. Als boven.
- 15259. Stokje van niboenghout, bestemd om pap te roeren.
  Als boven.
- 15260. Bundel groote groene, versche bladeren, omwonden met een droog blad en touw van plantenstengels. Gebruik onbekend. Als boven.
- 15261. Stuk in elkander gevouwen klapperbladscheede. Waarschijnlijk waterzeef. Als boven.
- 15262. Steen van cylindrisch model, ruw afgewerkt, met botpuntig toeloopende en afgeronde einden. Kleur grijszwart. Gebruikt om spijs fijn te kloppen, te stampen of te malen. Als boven.
- 15263. Eetlepel van een plat afgeslepen casuarisbeen.
- 15264. Lepel van klapperdop, de buitenkant van het handvat sierlijk uitgesneden en à jour bewerkt. Het snijwerk rood beschilderd. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15265. Lepel van klapperdop, eindigend in een dunnen korten steel met een knoop of haakje aan het uiteinde. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15266. Bijl, zwarte steen, met houten steel, grof vervaardigd en afgeslepen, slechts aan het snijdend gedeelte is eenige zorg besteed. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15267. Bijl a. b., doch bestaat de steel uit één stuk hout. Uit het bijlblad zijn stukken gesprongen. Als boven.
- 15269. Bijl a. b., klein model, eveneens beschadigd, de achtereinden van de dwarshouten van den steel zijn versierd met grof snijwerk. Als boven.
- 15270. Bijl a. b. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15271. Bijl, steen, groot model. De steel bestaat uit een gebogen boomtak, op het afgeplatte dwarsstuk is met gespleten rotan een conisch, overlangs gespleten stuk kromhout gebonden, in welks gespleten uiteinde het bijlblad is gestoken en stevig bevestigd door

11.

- omwindingen met dikke gespleten rotan. Het bijlblad is grof afgewerkt. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15272. Bijl a. b., doch kleiner model. Als boven.
- 15273. Bijl, blauwgrijze steen; de steen is aan het boveneinde half bolvormig geslepen, aan den onderkant plat afgerond en aan den puntkant eenigszins hol. Als boven.
- 15274. Bijl a. b. De steen is van boven half bolvormig, de onderkant plat, de punt hol en schuin naar boven geslepen. K. Augustarivier. Bovenloop.
- 15275. Pagaaj, zwaar, donkerbruin hout, met kort halvemaanvormig uitgesneden blad, versierd met eenvoudig snijwerk en met aangebonden casuarisvederen. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15276. Schepnet, zijnde een ovaal raam van ongespleten rotan, zonder handvat, met een in het raam gespannen, geknoopt net. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15277. Vischpijl, schacht van riet, lange slanke onversierde houten punt. De verbindingsplaats omwonden door fijn gespleten rotan. Als boven.
- 15278. Vischspeertje, met zeer lichten rieten schacht; de punt bestaande uit 17, puntiggesneden niboenghoutjes. De verbindingsplaats omwonden met fijn gespleten rotan en biestouw. Als boven.
- 15279. Vischpijl, riet, met 4 bamboepunten. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15280. Vischpijl met lichten rieten schacht, en met 8 punten, van niboenghout. Ombinding met fijn touw. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15280a Vischpijl met eene ronde niboengpunt, zonder ombinding (onafgewerkt). Als boven.
- 15281. Vischspeertje met rieten schacht en 18 punten van niboenghout. Ombinding met fijn touw en varenvezels. Als boven.
- 15282. Speertje met rieten schacht en lange punt van niboenghout. Ombinding van gespleten rotan (van

- boven in den vorm van een gevlochten ring) en biezentouw. Als boven.
- 15283. Stok van niboenghout, bestemd tot steun bij het loopen en om klein gedierte te dooden. Gedragen door oude vrouwen. Als boven.
- 15284. Speer met houten schacht, waarvan het onderste einde verlengd is door een stuk, met rotan daaraan gebonden, bamboe. De punt bestaat uit 4 lancetvormige niboenghoutpunten, door rotan met elkander verbonden en van weerhaken voorzien. De verbinding tusschen schacht en punt geschiedde door gevlochten en stevig gebonden rotan. Het schachtboveneinde is versierd met snijwerk. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15285. Boog, palmhout, dicht bij de einde is het booghout omvlochten met rotan of basttouw. Een gedeelte van het booghout is bovendien omwonden met pandanbladeren. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15286. Boog a. b., zwaar model, met rotanpees. Op het midden van het booghout versierd met 4 banden van fijn gespleten, gevlochten rotan, bij de peesverbinding met 3 kwastjes boombasttouw en met vederen versierd. Als boven.
- 15287. Boog a. b. Het booghout in het midden voorzien van rotanbanden. Als boven.
- 15288. Boog a. b., met rotanomwinding in bandvorm en daaronder met eene beschildering in rood; aan de uiteinden versierd met 3 kwastjes van boombasttouw, uitgeplozen aan de einden, en versierd met vederen. De pees van rotan. Als boven.
- 15289. Boog a. b., glad geschaafd en gepolijst. De einden versierd met banden van fijn gevlochten, gespleten rotan en met kwastjes van bastvezels. De pees van rotan. K. Augustarivier. Bovenloop.
- 15290. Boogje, hout, met platronde rotanpees. Gebruikt door kinderen. K. Augustarivier. Middenloop.

- 15291. Boogje, vervaardigd van een boomtak, met pees van rotanbast, waarschijnlijk kinderspeelgoed. Als boven.
- 15292. Pijl, behoorende bij boog 15287, bestemd voor de jacht en den oorlog, versierd met snijwerk op de tusschenschacht, beschildering in rood, wit en zwart, vogelvederen en rotanomwindingen. De punten voorzien van groote weerhaken. De schachten voorzien van ingekrabde streepversieringen. Als boven.
- 15293. Oorlogspijl. Als boven.
- 15294. Pijl a. b., het snijwerk waarschijnlijk voorstellend een gestyleerd menschelijk gezicht. Schacht versierd. Als boven.
- 15295. Pijl a. b., behoorende bij een der bogen van N°. 15288. Als boven.
- 15296. Pijl voor jacht en oorlog. De breede bamboepunt is op het breedste gedeelte à jour uitgesneden en voorzien van een puntig geslepen kangaroebeen. Als boven.
- 15297. Stuk kangaroebeen, bestemd voor het vervaardigen van pijlpuntspitsen. Als boven.
- 15298. Oorlogspijl van een bergbewoner. Klein model. De punt van bamboe of palmhout is versierd met snijwerk, vederen, rood, wit en zwart beschilderd en omwonden met rotan. Dubbel stel weerhaken. De schacht is onversierd. K. Augustarivier. Bovenloop.
- 15300. Oorlogswapen, in den vorm van een bijl, met lange, lancetvormige, puntige spits uit niboenghout vervaardigd. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15301. Oorlogswapen a. b., doch de spits van been vervaardigd. Als boven.
- 15303. Dolk van casuarisbeen, versierd met in hars gevatte, witte schelpen en met lange touwhangers, versierd met casuaris-, papegaai- en andere vederen en met snijwerk in den vorm van menschelijke gezichten. Als boven.

- 15304. Dolk a. b. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15305. Dolk a. b. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15306. Dolk a. b. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15307. Dolk a. b. K. Augustarivier. Benedenloop.
- 15308. Dolk of priem van been (casuaris of varken), klein model. Als boven.
- 15309. Dolk van casuarisbeen, rond afgeslepen. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15310. Handtrom in tifavorm, van eene uitgeholde boomstam vervaardigd. Het ondereinde is tot eene hoogte van 25 c.M. versierd met snijwerk, en beschilderd in rood, wit en zwart. Het vel is leguanenhuid. Als boven.
- 15311. Handtrom a. b., bijna cylindrisch, zonder trommelvel.
  Als boven.
- 15312. Leguanenhuid, gedroogd, met rotanstrengen in de randen van een raampje van gebogen rotan gespannen. Als boven.
- 15313. Handtrom als 15310. In het midden een rotanstrop om de trom in huis op te hangen. K. Augustarivier. Middenloop.
- 15314. Seinhoorn van een uitgeholde niboengstam, onversierd. Als boven.
- 15315. Dansschild, hout, versierd met ingesneden figuren en beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven.
- 15316. Schild a. b. In het snijwerk een onduidelijk menschelijk gezicht (oogen en neus). Als boven.
- 15317. Schild a. b. Het hoofdmotief in het snijwerk bestaat in 2 gestyleerde gezichten. Als boven.
- 15318. Schild a. b., van sagoboomschors, versierd met figuren en beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven.
- 15319. Schild, van hout, met convex gebogen voorkant; het midden wordt gevormd door eene vooruitspringende, overlangsche lijst, waardoor het menschelijk gezicht, dat het versieringsmotief vormt, profiel krijgt.

Versierd met snijwerk in laag basrelief en beschilderd in rood, wit en zwart. In het doorboorde neusseptum en de ooren kwastjes van roodgeverfd gras. Het benedeneinde vertoont gestyleerde voeten. Aan de achterzijde een stevig, rood beschilderd handvat. K. Augustarivier. Benedenloop.

- 15320. Schild a. b., doch smal en met afgeronde hoeken. Voorkant sterk convex, met in het midden in basrelief, een menschelijk gezicht. Het overige van het schild versierd met snijwerk in laag basrelief en beschilderd in rood, wit, zwart en geel. Op het hoofd een helmvormige hoed, met in het midden een ster of zon. Het handvat bestaat uit twee overlangsche lijsten ± 4 c.M. hoog en ± 0,40 M. lang, welke met rotan, touw en een dwarshout met elkander verbonden worden. Als boven.
- 15321. Schild a. b., à jour uitgesneden. Het bovenste gedeelte geeft een menschelijk gezicht weder, het onderste gedeelte uitgesneden in gestyleerde voeten. Over het midden van den vlakken voorkant loopt eene overlangsche, getande lijst. Voorkant beschilderd in rood, wit en zwart. De gaten in den rand dienen waarschijnlijk voor draagtouwen. Als boven.
- 15322. Beeld, hout, in schildvorm. Het bovengedeelte uitgesneden tot een menschelijk gezicht, het ondergedeelte als gestyleerde voeten. Het tusschenstuk, trapeziumvormig afgerond. Gezicht en voeten in basrelief uitgesneden. Voor- en achterzijde beschilderd in rood, wit en zwart. Boven de voeten, voor en achter, een klein menschelijk gezicht geschilderd. Als boven.
- 15323. Beeld a. b., doch voor- en achterkant bewerkt, t. w. aan het boveneinde als twee verschillende menschelijke gezichten, het voeteneinde is glad, niet uitgesneden, de middenpartij aan den eenen kant uitgesneden in basrelief, in den vorm van een men-

- schelijk gezicht. Aan den anderen kant glad, slechts beschilderd, zoo ook het overige van het beeld in rood, wit en zwart. Op de plaats der ooren bevinden zich kwastjes van roodgeverfd gras. Het boveneinde, een houten knoop met gat, dient tot ophangen. Als boven.
- 15323a Beeld, hout, plat, in schildvorm. Het bovengedeelte uitgesneden als een fantastisch menschelijk gezicht met groote septumdoorboring. Van het septum loopt eene slurfvormige verlenging tot het schildvormige middenstuk, dat is uitgesneden in basrelief. Op het hoofd een tiaravormig versiersel. Beugelvormig voetstuk, van onderen eindigend in een punt. Aan de bovenzijde een rond gat tot ophangen. Beschilderd in rood, wit en zwart; de uitgesneden onderkant evenzoo beschilderd. Als boven.
- 15324. Beeld a. b. Hoofd, lichaam en armen, septum doorboord, ooren klein en doorboord met twee gaten. Het lichaam eindigt van onderen in een korten, ronden stijl, overgaand in gestyleerde voeten. Voorkant beschilderd in rood, wit en zwart, achterkant onversierd. Aan het achterhoofd een houten beugel om het beeld te dragen of op te hangen. Als boven.
- 15325. Beeld a. b., de ooren doorboord en versierd met roodgeverfde graskwastjes. Aan het boveneinde van het hoofd een gat voor het ophangen of dragen. Beschilderd in rood, wit, geel en zwart; alleen de beenen zijn aan den achterkant ook beschilderd. Als boven.
- 15326. Beeld, 5, a. b., rond uitgesneden menschelijke figuur, septum doorboord en op de plaats van de niet aangegeven ooren, een gat. Onder de kin is een halvemaanvormig schild uitgesneden, waarschijnlijk voorstellend een hals- en borstversiersel. Beenen zeer kort, de voeten uitgesneden, in verlenging van de beenen

- staan op een halvemaanvormig gestyleerd voetstuk (prauw?). Beschilderd in rood, wit en zwart, de achterkant rood. Aan het achterhoofd een uitgesneden beugel voor het ophangen of dragen. Als boven.
- 15327. Beeld 5 a. b., septum niet doorboord; midden op het voorhoofd een onregelmatig rond uitsteeksel. Voorkant beschilderd in rood, wit en zwart, achterkant in rood en zwart. Aan het achterhoofd een uitgesneden beugel. Als boven.
- 15328. Beeld 5 a. b., de oogappels wedergegeven door 2 ronde schijven paarlemoer, septum niet doorboord, om de rechterpols een armband van roodbruin vezeltouw, waaraan een kwastje. Voorkant beschilderd in rood, wit en zwart, achterkant in rood en zwart. Als boven.
- 15329. Beeld to a. b., gezicht grof uitgesneden. Op de plaats van het borstbeen eene vrij diepe driehoekige gleuf. Voorkant beschilderd in zwart en wit, achterkant in zwart. Als boven.
- 15330. Beeld to a. b., rond uitgesneden, het gezicht in hautrelief, septum niet doorboord, borsten en spieren in relief uitgevoerd. Beschilderde voor- en achterzijde in rood, wit en zwart. Als boven.
- 15330α Beeld to a. b., hoofd groot, septum niet doorboord, voeten weinig uitgewerkt. Beschilderd in rood, wit en zwart, achterzijde in rood en zwart. Als boven.
- 15331. Beeld Q a. b., ooren doorboord en versierd met roode vezelkwastjes. Aan het achterhoofd een uitgesneden beugel. Het beeld staat op een klein gestyleerd voetstuk. Beschilderd in wit en zwart; aan den achterkant zwart. Als boven.
- 15332. Beeld, Q, a. b., hoofd gemodelleerd in hautrelief, septum niet doorboord, de kleine ooren zijn versierd met roode bladvezelkwastjes, zoo ook de polsen met armbanden van rood vezeltouw. Achterhoofd beugelvormig uitgesneden. De bovenste helft beschilderd

- in wit en zwart, aan den achterkant zwart, de onderste helft aan beide kanten rood. Het gestyleerde voetstuk ook hier aanwezig. Het beeld stelt blijkbaar eene oude vrouw voor. Als boven.
- 15333. Beeld, $\mathcal{Q}$, a. b., hoofd plat, met het gezichtsvlak concaaf uitgesneden, septum niet doorboord, ooren aangeduid hoog aan den rand van het hoofd. Gezicht beschilderd in rood, wit en zwart, het overige van het lichaam rood, zoo ook de achterzijde. Als boven.
- 15334. Beeld, Q, a. b., gezicht in natuurlijken vorm gesneden, oogen voorgesteld door twee witte schelpen, septum doorboord en versierd, evenals de oorschelpen, met kwastjes rood vezeltouw; de voeten staan gebogen over het gestyleerde voetstuk. Aan het achterhoofd een kleine beugel uitgesneden. Beschilderd aan beide zijden in rood. Het beeld stelt blijkbaar eene maagd of jonge vrouw voor. Als boven.
- 15335. Beeld, \$\Pi\$, a. b., klein model, hoofd plat, gezicht uitgesneden in hautrelief, neus lang, bijgewerkt met roode klei, septum doorboord, zoo ook de ooren. In een der oorgaten hangt een snoertje basttouw met een versiersel van wit vlierhout. Op den hals en het bovenste gedeelte der borsten is eene witgeschilderde, halvemaanvormige figuur uitgesneden. Om de heupen een franjeschort van roode en gele bladvezels. De voeten staan op een kort houten blokje. Beschilderd in rood, zwart en wit, aan beide zijden. Het beeld stelt waarschijnlijk eene menstrueerende of barende vrouw voor. Als boven.
- 15336. Beeld, Q, a. b., klein model, hurkend, hoofd afgerond driehoekig, septum doorboord, zoomede de grof aangeduide ooren. Beenen, vrij van elkander gesneden, sterk gebogen in heup en knie, met de plomp wedergegeven voeten opgeslagen tegen den onderbuik. Op de plaats van den anus is een groot

- gat, waarschijnlijk bestemd om een stok in te steken en zoodoende het beeld te dragen. Oogen, mond en borsten beschilderd in rood en zwart. Als boven.
- 15337. Beeld $\pm$ a. b., klein model, rond uitgesneden. Hoofd eindigt boven in een hoekigen knoop. Gestyleerde neus met groote septumdoorboring. Aanduiding van ringbaard. Op de borst een, van den hals nederhangend, tongvormig uitgesneden versiersel. Beenen, vrij van elkander, de knieschijven als twee kleine knobbels aangeduid. Staat op een afgerond houten blokje. Onbeschilderd. Als boven.
- 15338. Beeld, & a. b., hoofd lang met een puntigen, conischen, met snijwerk versierden hoed, die zich naar beneden verlengt in eene om het gezicht loopende lijst. Neus monstrueus verlengd, olifantslurfachtig gebogen, de punt vastzittend op het midden van de borst, gleufvormige septumdoorboring. Borst versierd met ingesneden, ovale lijnen. De voeten uitgesneden in de zijvlakken van het voetstukblok. Het geheel rood beschilderd. Als boven.
- 15339. Beeld to a. b., van den neus de punt omgebogen tegen den navel. Voeten vrij, staan eenigszins uit elkander. Zwart beschilderd. Als boven.
- 15340. Beeld & a. b., de hoofdbedekking rijk uitgesneden, ooren doorboord en versierd met graskwastjes, de punt van den neus rust op de basis van den penis, en is in het midden doorboord en versierd met graskwastjes; de punt versierd met snijwerk. Op den buitenkant van het zitvlak twee kleine ronde knoopjes van hout. Beenen wijd uit elkander. Rood beschilderd. Als boven.
- 15341. Beeld to a. b., hoofd beschadigd. Hoofdbedekking, hoog torenvormig, versierd met snijwerk. Ooren doorboord, de neus is waarschijnlijk kort en slurf-

achtig geweest, de punt vrij nederhangend. Voeten met slechts drie teenen uitgesneden in de zijvlakken van het kleine, ronde, schijfvormige voetstuk, zonder verbinding met de onderbeenen. Onbeschilderd. Als boven.

- 15342. Beeld & a. b., hoofd goed uitgewerkt. Hoofdbedekking klein, conisch uitgesneden in zigzaglijnen en met de punt tegen het voorhoofd. Neus lang, gebogen, septum niet geheel doorboord. Kin en wangen omgeven door een ringbaard, wedergegeven door eene verhoogde lijst met inkervingen. Het lichaam, zonder ledematen, is voorgesteld door een platten kolom, à jour bewerkt met driehoekige uitsnijdingen en verhoogde dwarslijsten. Als voetstuk een houten blokje. Zwart beschilderd. Als boven.
- 15343. Beeld, Q van palmhout. Hoofd goed uitgewerkt, neus sterk gedetailleerd, septum doorboord. Op het hoofd zijn met klei menschenharen vastgezet (grootendeels verloren); eene borst ontbreekt. De voeten staan op een driehoekig, in een punt uitloopend, voetstukje. Beschilderd in rood, zwart en wit. Als boven.
- 15344. Beeld to a. b., rond uitgesneden. Borst en buik versierd met ingesneden figuren. Het beeld zit, in halfstaande houding, op een korten, ronden houten kolom, in welks boven en zijvlakken het achterlijf en de beenen met voeten in hautrelief zijn uitgesneden. Op de schouders van het beeld zit, uit het zelfde houtblok gesneden, eene vogelfiguur (adelaar), waarvan kop en hals juist boven het hoofd van het beeld uitsteken. Versierd met snijwerk en beschilderd in rood, wit en zwart. Het voetstuk is hol. Als boven.
- 15345. Masker, hout, plat, slechts weinig geprofileerd.

  De neusgaten worden voorgesteld door groote peervormige gaten door en door gaand, mond evenzoo,

naar boven concaaf, met dikke lippen, tanden op de lippen geschilderd. Ooren ontbreken. Boven aan het voorhoofd een groot rond gat om het masker te dragen of op te hangen. Beschilderd in rood, wit en zwart. Achterzijde onbeschilderd. Als boven.

15346. Masker a. b., sterk geprofileerd, hoofd bedekt met een, met uitgesneden lijnen voorzien, conisch versiersel, waarvan eene verlenging diep over het voorhoofd uitloopt. Oogen schuin, dwarsovaal, uitgesneden, door en door gaand. Neus lang en puntig, het septum doorboord, mond kleine diepe dwarsgleuf, omgeven door vooruitspringende lippen; ooren ontbreken. Aan den bovenrand een vierkant gat, ter ophanging of bevestiging. Beschilderd in rood, geel, wit en zwart. Als boven.

Masker a. b., geheel en profiel gesneden. Het boven-15347. einde van het hoofd, kalotvormig bijgesneden, eindigt in een vooruitspringenden rand boven het voorhoofd, is zwart geschilderd en stelt blijkbaar haar voor. Gezicht wit geschilderd met fijne, gebogen, lusvormige roode lijnen, oogen voorgesteld door twee ronde, kleine afgeslepen schelpen, neus groot, septum doorboord, mond vooruitspringend, naar boven concaaf, de onderrand der kin doorboord met 2 gaten, waarschijnlijk bestemd om versierselen aan te brengen, ooren doorboord en versierd met roode vezeltouwkwastjes. Aan den achterbovenrand is aan iedere zijde een gat geboord, welke gaten verbonden zijn door een gespleten rotantouw ter ophanging of bevestiging. Als boven.

15348. Masker a. b., half geprofileerd. Conisch, met snijwerk versierde hoofdbedekking, in een punt tegen het voorhoofd uitloopend. Oogen spleetvormig, door en door gaand, neus kort met groote septum-doorboring; tusschen den neuswortel en het gezichtsvlak bevindt zich een halfcylindrisch houten blokje met ingesne-

- den dwarsgleuven; ooren even aangeduid. Mond klein, naar boven concaaf. Beschilderd in rood, geel en wit. Als boven.
- 15349. Masker a. b., uitgesneden in basrelief, oogen voorgesteld door twee onregelmatig ronde stukken paarlemoer, neus lang, septum niet doorboord, met uitgesneden tanden en vrij lange, uitgestoken tong. Beschilderd in rood, wit en zwart, de achterkant in zwart en rood. Als boven.
- 15350. Masker a. b., hautrelief. De conische hoofdbedekking eindigt op het voorhoofd in een driehoekig, vooruitspringend gedeelte, dat zich voortzet in een houten beugel, vrij over het gezicht gaand en even onder den mond ingesnoerd. Oogen uitgehold, neus lang met doorboord septum, een dwarsgleuf als mond tusschen vooruitspringende lippen, de kin vooruitspringend en afgebroken. Aan den bovenrand een rond gat. Beschilderd in rood, wit en zwart, achterkant onbeschilderd. Als boven.
- 15351. Masker (?), bestaande uit het geheele schild van een rivierschildpad, waarvan het rugschild is beschilderd in rood, wit en zwart als een menschelijk gezicht, met peervormige oogen en open mond, omgeven door lijnen en figuren. Waarschijnlijk gedragen op een stok, gestoken tusschen borst en rugschild.

  Achterkant onbeschilderd. Als boven.
- 15352. Zeer groot masker, van à jour gevlochten rotan en beschilderd in rood, wit en zwart. Boven op de kruin eene pluim van menschenhaar, ook de wang en kinrand is nog gedeeltelijk versierd met haartressen. Het gezicht is wedergegeven in hautrelief. Op de wangen zijn ronde schijven van gevlochten rotan bevestigd (de rechter ontbreekt). Als boven.
- 15353. Masker a. b., vervaardigd van samengenaaide klapperbladscheede. De rand is omzoomd met gespleten rotantouw, versierd met casuarisvederen. De wenk-

brauwen zijn aangegeven door lange casuarisvederen. Neus groot met septumdoorboring. Mond en ooren wedergegeven door ovaal geschilderde strepen. Beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven.

15354. Masker a. b., klein model, van gedeeltelijk à jour gevlochten rotan, gevormd over een rotan geraamte.

Oogen ronde gaten, neus met groote septumdoorboring, mond breed met groote afgeronde tanden.

Het gezicht is omgeven door driehoekige stralen met de punten naar buiten en bevestigd aan een omloopend gevlochten rotantouw. Beschilderd in rood, wit en zwart, de achterkant rood. Als boven.

15355. Danshoed of masker van gevlochten rotan, in kegelvorm. Het voorste gedeelte van den hoed vormt een monstergezicht, ongeven door eene hooge, à jour gevlochten, rotanlijst. Oogen wedergegeven door ronde rotanschijven, de neus door een langen, breeden, lusvormiggebogen, gevlochten rotanband, de mond breed, open, gevormd door een ovaal gebogen, dikke, met gespleten rotan omwikkelde rotan, de tong steekt onder de onderlip uit. De gezichtsomlijsting is versierd met vezeltouwfranjes, waaraan witte vederen gebonden zijn. Beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven.

15356. Danshoed of masker van klapperbladscheede, beschilderd in rood, wit en zwart. De onderrand versierd met een à jour gevlochten, omwikkelde lijst van rotan. De hoed eindigt van boven in een stevig, met gespleten rotan omvlochten, lusvormig rotanhandvat. Op den voorkant van den hoed is een klein houten masker bevestigd met rotantouwen door een gat aan den bovenrand en twee gaten door den achterrand van de kin. Dit masker is uitgesneden in sterk profiel, oogen wedergegeven door twee ronde stukken paarlemoer, waarin pupillen zijn geboord, neus lang, septum doorboord, mond vooruitspringend

met smalle lippen, kin scherp wigvormig. Beschilderd in zwart en wit, met op het voorhoofd een peervormige roode figuur. Als boven.

15357. Danshoed a. b., beschilderd in rood, wit en zwart met decoratieve figuren en lijnen. Van achter loopt de onderrand van den hoed uit in eene ronde puntige staart van klapperbladscheede, eindigend in eene sagitaal gestelde kroon van gevlochten rotan. De staart is voorzien van dwars er door gestoken, lange houten pinnen en is op den bovenkant beschilderd met vogelachtige figuren in rood, wit en zwart. Als boven.

vogelachtige figuren in rood, wit en zwart. Als boven. Dansversiersel, kroonvormig, bestaande uit een stel 15358. zware, verticale en horizontale gespleten rotanstokken, verbonden met dun gespleten rotan. Het boveneinde bestaat uit twee laterale lange verlengstukken, en een mediaal kort, langwerpig-vierkant verlengstuk. zoodat een soort drietakkige kroon wordt gevormd. Aan den onderkant steken twee zware rotanstokken De voorkant van het toestel is bekleed met nit. witgeschilderde sagoschors, waarop, op het breedste gedeelte, in zwart, twee groote oogvormige figuren zijn geschilderd. Tusschen deze oogen is een langwerpig, plat uitgesneden, houten masker bevestigd, waarvan de kin steunt op een tongvormig uitstaand, van boven witgeschilderd consoletje van sagoschors. Het masker is rood, wit en zwart beschilderd, t. w. oogen rood, voorhoofd rood met zwarten rand, neus zwart, neusgaten rood, mond rood, op de wangen twee zwarte knobbels, overigens Het versiersel is omgeven door een rand van gevlochten rotan, waarin casuarisvederen bevestigd zijn en waaraan gedroogde gele vruchten zijn ge-Op de achterzijde is een handvat van gevlochten rotan. Wordt waarschijnlijk op een stok gedragen en voor het gezicht of boven het hoofd gehouden. Als boven.

15359. Dansversiersel, staartvormig, bestemd om om de lendenen te worden bevestigd. Bestaat uit een gordel. samengesteld uit à jour verbonden, gevlochten rottanbanden, vereenigd door dwarsstukken van gevlochten rotan. De gordel is van buiten rood beschilderd. Boven op het staartstuk zijn een aantal versieringen aangebracht, t. w., dicht bij den beugel een aantal, naar boven en naar buiten schuin uitstekende pennen, waarop bevestigd zijn tolvormige stukken vlierhout, zwart en wit beschilderd. Bovendien bevinden zich aan de houten pennen gele droge vruchten en witte kakatoevederen. In het midden van dezen ring rust, op een gevlochten rotanring, een sierlijk in vierkant uitgesneden menschenhoofd, zwart, rood en wit beschilderd, septum doorboord en versierd met een kwastje van roode vezels. Hierop volgt een stel van vier zandloopervormige stukken vlierhout, zwart, rood en wit beschilderd. daarop vier in dwarsrij geplaatst, in vlierhout uitgesneden, witte kakatoes met de koppen naar voren gericht, in nek en rug zijn witte kakatoevederen bevestigd. Verder bevinden zich op het toestel twee dwarsstokken, op het einde voorzien van schijven, wit en zwart beschilderd, de einden der stokken steken buiten de schijven uit, versierd met droge gele vruchten en witte kakatoevederen. Het toestel eindigt in vier licht divergeerende, dunne stokken, aan welker basissen vier langwerpige, dobbervormige, zwart en rood beschilderde vlierhoutstukken zijn geregen. De einden zijn versierd met tolvormige, in schijven eindigende, zwart, wit en rood beschilderde vlierhoutstukken, waarin witte kakatoevederen gestoken zijn. Onder het midden van het staartdeel hangen lange versieringen van roodgeverfde grasvezels en gele bladrepen. Als boven.

15360. Dansversiersel, bestaande uit twee groote ronde schijven van vlierhout, in het midden doorboord en geregen aan een streng gespleten rotan, van boven eindigend in eene witte veder. Het ondervlak van de schijven is licht convex en ongeverfd, de rand rood beschilderd en versierd met ingestoken kleine witte vederen. Het bovenvlak licht concaaf, uitgesneden in drie niveaux, in het midden een kleine ronde knoop. Het geheel beschilderd in rood, wit en zwart in gebogen lijnen en ronde figuren. Bij gebruik worden de schijven tegen het hoofd bevestigd ter hoogte van de ooren (waarschijnlijk aan de ooren). Als boven.

Dansversiersel, bestaande uit eene tweetandige vork 15361. van palmhout, door rotanomwindingen vereenigd met een steel van gespleten rotan, versierd met geel en rood vezeltouw, uitgeplozen in kwastjes. Boven den steel is een waaiervormig versiersel van vlierhout; de basis wordt gevormd door twee vogelkoppen, de halzen loopen samen tot een hartvormig gedeelte, van welks bovenkant twee vogelpooten uitgaan, wijd uit elkander en met de klauwen naar boven gericht. De snavelpunten en de klauwen zijn, evenals het hartvormige middenstuk, verbonden met den onderkant van een halvemaanvormig, gestyleerd menschelijk gezicht van vlierhout. Aan den bovenrand van het gezicht zijn op houten pennen vastgestoken acht plat afgesneden, kegelvormige roode vlierhoutschijven, aan den bovenrand versierd met kippevederen. In de septumboorboring en aan de vogelpooten zijn gele en roode vezelkwastjes bevestigd. Vooren achterzijde beschilderd in rood, wit en zwart. Gebruikswijze onbekend, wordt waarschijnlijk in het haar gestoken. Als boven.

15362. Dansversiersel, bestaande uit een lange palmhouten pen, gestoken in een platcylindrisch, met uitsnijdingen

versierd stuk vlierhout. Het onderste gedeelte beschilderd in rood, wit en zwart, het bovenste gedeelte versierd met roode, witte, zwarte en bonte vederen, deels gestoken onder omgebonden bladrepen, deels gestoken in het vlierhout. Het vlierhout verder ombonden met vezeltouw, doorvlochten met haar (?). Als boven.

- 15362a Dansversiersel, zijnde een stuk vlierhout, uitgesneden in den voren van een varkenskop, de oogen voorgesteld door twee groote, lusvormige figuren, ooren doorboord en versierd met kwastjes van roode vezels. Aan den bovenkant is een vezeltouw bevestigd, waarschijnlijk bestemd om het versiersel te dragen of op te hangen. Als boven.
- 15363. Danskam, drietandig, van palmhout en versierd met overlangs gespleten, halve witte vederen (kakatoe?). Als boven.
- Dansstok, bestaande uit een bamboehandvat, ver-15364. sierd met drie horizontale, wigvormige schijven van gevlochten rotan, de bovenste versierd met een krans van casuarisvederen. In dit handvat is met een houten verlengstuk bevestigd een in hout, sierlijk uitgesneden, gestyleerde vogel (haan?), staande op den bek van een langgerekten krokodillekop. den bovensnavel van den vogel en de neusgaten van den krokodil bevinden zich kleine kwasties van rood vezeltouw. In de wangen van den vogel zijn twee gaten, waarin lange lussen van rood vezeltouw, eindigend in kwastjes. De rug van den vogel is kamvormig getand en doorboord met kleine gaatjes, waarin kwastjes van rood vezeltouw. Handvat. zwart en wit beschilderd, de schijven rood, vogelen krokodillekop rood, wit en zwart. Als boven.
- 15365. Dansstok, a. b., doch zonder handvat. Vogel en krokodillekop mooi uitgewerkt. Zwart, rood en wit beschilderd. Als boven.

- 15366. Dansstaaf van palmhout, voorkant licht convex, achterkant licht concaaf. Het breedere boveneinde stelt een menschelijk gezicht voor, met oogen van witte schelpjes, doorboorde ooren en septum, versierd met kwastjes van rood vezeltouw. Gezicht rood, wit en zwart beschilderd. Het halsstuk is versierd met acht lange kwastjes van rood vezeltouw en twee roodgeverfde breede banden van gevlochten rotan, en overigens rood beschilderd met witte ringen. Het wordt beneden afgesloten door eene verdikking van den stok, het daaronder liggend gedeelte is eenvoudig rood geschilderd. Aan het achterhoofd een houten beugel, waaraan eene stevige gevlochten rotanlus. Als boven.
- 15367. Dansstaaf, hout, in slangvorm; boven het staarteinde een rond gat. Beschilderd in rood, wit en zwart, de buik zwart. Als boven.
- 15368. Dansstaaf, a. b., doch zonder staartgat. Beschilderd rood, geel, wit en zwart, buik zwart, met gele en witte vlekken. Als boven.
- 15369. Dansstaaf, a. b., kop beschilderd in rood, wit en zwart, lichaam en staart: rechterhelft wit, linkerhelft zwart met witte vlekken, buik zwart. Klein gat even boven de staartpunt. Als boven.
- 15370. Dansstaaf a. b., geen staartgat, zwart en wit beschilderd, staartpunt zwart, buik zwart, de staart met uitzondering van de punt, wit gestreept. Als boven.
- 15370a Dansstaaf a. b., kop rood, wit en zwart beschilderd, lichaam wit met eene zwarte overlangsche streep; buik zwart. Als boven.
- 15371. Boveneinde van een dansstaaf, uitgesneden in hout, in den vorm van een plat menschelijk gezicht, van boven eindigend in een kegelvormige knoop, op het voorhoofd een dwarsovaal, verhoogd versiersel. Onder de kin een rond gat; hals dun, afgebroken. Rood, wit en zwart beschilderd, achterkant rood. Als boven.

- 15372. Werpstok, bamboe, handvat van rotan, versierd met 15372a een in hout uitgesneden krokodillekop, de bamboe is verder overlangs breed opengespleten en van boven afgesloten door een met snijwerk versierden en doorboorden knoop. Als boven.
- 15373. Krokodillekop, in hout uitgesneden, waarvan de hals eindigt in een klein uitgesneden menschelijk gezicht. Onbeschilderd. Bestemd ter bevestiging op een werpstok. Als boven.
- 15374. Schedelmasker, vervaardigd uit een menschelijken schedel, en daarbij behoorende, door rotantouw en klei bevestigde onderkaak. De natuurlijke gezichtsvorm is gemodelleerd in opgelegde klei, waardoor wenkbrauwen, neus met doorboord septum, wangen, kin en ooren zeer natuurgetrouw en artistiek zijn wedergegeven. Als oogen fungeeren twee afgeslepen witte schelpjes. In de kleimassa boven het voorhoofd is eene halve krans van tressen haar vastgezet. Gezicht beschilderd in rood, wit en zwart. Gebruik onbekend. Als boven.
- 15375. Schedelmasker, a. b., doch met verschillend versieringsmotief en kort, dik haar. De oorschelpen doorboord en versierd met witgeverfde stukjes vlierhout, een ketting van coix-zaden en een schijf, opgehangen aan een touwtje. De mond is zeer breed en vertrokken als bij een lijk. Als boven.
- 15376. Schedelmasker, gemodelleerd in klei, als oogen dienen ovale, witte schelpen. Op het voorhoofd eene horizontale, kamvormige lijst, waarin zijn vastgezet platte ringen van afgeslepen schelpen, daarboven een krans van tressen haar. Groote septum-doorboring, ooren niet doorboord. Gezichtsuitdrukking als van een lijk. Beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven.
- 15377. Schedelmasker, a. b., doch met verschillend beschilderingsmotief, groote oogschelpen en voorhoofd, versierd met in de klei gestoken sagopitten.

15378. Schedelmasker, a. b., doch kleiner model en onafgewerkt. Beschilderd in rood en wit. Als boven.

Dansstok, bamboehandvat, omvlochten met rotan, aan het ondereinde voorzien van een rotanlusje, de bamboe versierd met ingekrabde versieringen. De stok is versierd met twee gevlochten rotanringen. Van den bovensten ring gaan drie buigzame, dunne rotanstaafjes uit, aan den basis onderling verbonden door een boogvormig gevlochten rotanband. De twee buitenste staafjes eindigen in à jour gevlochten, horizontale rotanschijven, aan den rand versierd met casuarisvederen; het middelste staafje is korter dan de anderen en eindigt boven in een van rotan gevlochten vogelfiguur (de kop is van hout); in den nek steekt eene groote pluim van casuarisvederen. Beschilderd in wit, zwart en roodbruin. Als boven.

15379. Lepel, palmhout. Oenoeroem.

15380. Lepel, a. b., versierd met snijwerk. Doetasin.

15381. Lepel, a. b. Doetasin.

15382. Vork van sagobladnerfjes. Oenoeroem.

15383. Papedavork, palmhout. Doetasin.

15384. Papedavork a. b. Oenoeroem.

15385. Lepel of schraper van varkensbeen, het boveneinde uitgesneden in den vorm van een haak. Als boven.

15386. Lepel van een varkensschouderblad. Oenoeroem.

15387. Eetstok, tevens kalkstok, van casuarisbeen. Als boven.

15388. Kalkkoker van een bamboecylinder, onversierd. Als boven.

15389. Kalkkoker van kalebas, onversierd. Nimbotong.

15390. Kalkkoker a. b., klein langwerpig model, onversierd. Oenoeroem.

15391. Kalkkoker a. b., groot langwerpig model, onversierd, voor vrouwen. Als boven.

15392. Kalkkoker a. b., afgeplat rond model, voor vrouwen. Stop van hout of samengevouwen bladeren. Oenoeroem.

LXII

- 15393. Kalebas, fleschvormig, dikbuikig model, onversierd, bestemd om zoutwater in te bewaren. Doetasin.
- 15394. Bundel tabak, gerold in een stuk geklopte boomschors. Als boven.
- 15395. Boomschorsdoek, geklopt, bestemd tot vrouwenlendenkleed. Als boven.
- 15396. Priem van been. Oenoeroem.
- 15398. Haarkam, palmhout, achttandig, versierd met eene aangebonden koeskoesstaart. Als boven.
- 15399. Haarkam a. b., zestandig, met ombinding van vezeltouw en draden van een zwarten paddestoel. Doetasin.
- 15400. Haarkam, hout, zestandig, het bovenstuk versierd met snijwerk. Oenoeroem.
- 15401. Neusversiersel, bestaande uit twee plat afgeslepen varkensslagtanden, waarvan de basissen zijn verbonden. Als boven.
- 15402. Neusstokje van onversierde bamboecylindertjes. Als boven.
- 15403. Neusstokje van rietcylindertjes. Als boven.
- 15404. Oorring, vervaardigd van een, in elkander gebogen, casuarisslagpen. Tambang.
- 15405. Oorring a. b., versierd met een kleinen rietcylinder en met een korten, met ingebrande figuren versierden, bamboecylinder. Doetasin.
- 15406. Oorring a. b., versierd met den bovenkaak van een papagaai met een klein stukje van de halshuid. Tambang.
- 15407. Oorhanger, bestaande uit twee verbonden ringetjes van in elkander gebogen, gedroogde jaarvogelluchtpijp. Doetasin.
- 15408. Oorversiersel, bestaande uit den onderkaak met hals en borsthuid van een flamingo. Als boven.
- 15409. Oorstok van bamboecylinders, waarvan het eene einde schuinpuntig is afgesneden. Oenoeroem.
- 15410. Oorversiersel van kalebaspunt. Nimbotong.

- 15411. Oorring als 15404, met hangers van kralen en schelpen. Oenoeroem.
- 15412. Halsketting van zwarte kralen en witte afgeslepen schelpen, gedragen door jonge meisjes. Doetasin.
- 15413. Halsschouderketting van witte schelpen op een gevlochten band bevestigd. Gedragen door oude vrouwen. Oenoeroem.
- 15414. Borsthanger van krokodilletand, gedragen aan een touw om den hals. Als boven.
- 15415. Bundeltje staartvederen aan een rotan, bestemd voor versiering van pijlschachten, tasschen enz. Als boven.
- 15416. Voorhoofdsversiersel, bestaande uit een ringvormig gebogen reep casuarisvel met vederen en versierd met grashangers. Oenoeroem.
- 15417. Bovenarmband van dun gevlochten rotan. Oenoeroem.
- 15418. Bovenarmband a. b., doch dunner en kleiner. Doetasin.
- 15419. Bovenarmband van gespleten, gevlochten rotan.
  Als boven.
- 15420. Bovenarmband van slangenhuid. Oenoeroem.
- 15422. Bovenarmband van gevlochten bies. Oenoeroem.
- 15423. Polsband van gevlochten blinjoebasttouw. Oenoeroem.
- 15424. Lendenketting, bestaande uit een blinjoebasttouw, waaraan cylinders van varkensbeen en kralen van groote, bruine vruchtpitten zijn geregen. Oenoeroem.
- 15425. Lendenketting a. b., doch bovendien versierd met blauwe en witte glaskralen en eene afgeslepen zeeschelp. Doetasin.
- 15426. Lendenketting a.b., bovendien versierd met blauwe en groene glaskralen en eene groote zeeschelp. Tambang.
- 15427. Lendetouw, versierd met eene groote zeeschelp. Oenoeroem.
- 15428. Lendeband van gevlochten rotan, versierd met nassaschelpen. Doetasin.

- 15429. Mannenbilschort geknoopt van blinjoetouw en versierd met doorgeknoopte blauwe, bruine en zwarte strepen en vierkante figuren. Gedragen door hen, die reeds een of meer vijanden hebben verslagen. Oenoeroem.
- 15430. Schaamschortje voor mannen, a. b. Doetasin.
- 15481. Schaamschortje a. b., voor jongens, klein model. Doetasin.
- 15432. Taschje van blinjoetouw, lang smal model, met draagband, bestemd om om den hals te worden gedragen, nederhangend op de borst. Gedragen door mannen. Oenoeroem.
- 15433. Taschje a. b., doch aan den onderrand versierd met eene rij afgeslepen schelpen. Gedragen door oudere mannen. Als boven.
- 15434. Taschje a. b., doch versierd met een hanger van varkenshaar en hangers van varkensscrota. Gedragen door jonge, volwassen mannen. Als boven.
- 15435. Taschje a. b., klein model. Gedragen door jonge mannen. Als boven.
- 15436. Hals of schoudertasch, klein model. Gedragen door mannen. Oenoeroem.
- 15437. Hals- of schoudertasch, a. b. Doetasin.
- 15438. Schoudertasch, van blinjoetouw gebreid, voor mannen. Versierd met aangebonden jachttropeeën als casuariskoppen, hangers van varkensstaarten, casuarisvederen en gras. Doetasin.
- 15439. Schoudertasch a. b., kleiner model, eveneens versierd met jachttropeeën. Nimbotong.
- 15440. Schoudertasch a.b., klein model, versierd met hangers van varkensscrota, over rietstokjes gespannen. Gedragen door mannen. Oenoeroem.
- 15441. Rugtasch van gebreid blinjoetouw, gebruikt voor transport van tuinprodukten en andere zaken. Gedragen door mannen en vrouwen. Oenoeroem.
- 15442. Rug- of schoudertasch, a.b., kleiner model. Oenoeroem.

- 15443. Rug- of schoudertasch a.b., klein model. Gedragen door vrouwen. Als boven.
- 15444. Boomschors, geklopt, dun en soepel, bestemd om waardevolle voorwerpen in te bergen. Doetasin.
- 15445. Roostergereedschap van gespleten sagobladsteel, voor het droogen van tabak boven vuur. Doetasin.
- 15446. Sagoklopper van palmhout. Als boven.
- 15447. Instrument voor het inkrabben van versieringen op pijlen, bestaande uit twee bamboelatjes, waartusschen twee scherpe tanden van een boschmuis zijn bevestigd, ombinding met gespleten rotan en vezeltouw. Oenoeroem.
- 15448. Dolk van overlangs gespleten casuarisbeen, onversierd, min of meer glad gepolijst. Oenoeroem.
- 15449. Dolk a. b., klein model. Oenoeroem.
- 15450. Oorlogspijl met houten punt en groote weerhaken. Oenoeroem.
- 15451. Oorlogspijl a.b., met kleine weerhaken. Als boven.
- 15452. Oorlogspijl a. b., met groote en kleine weerhaken. Als boven.
- 15453. Oorlogspijl a.b., met groote weerhaken. Als boven.
- 15455. Oorlogspijl a. b., met groote en kleine weerhaken. Oenoeroem.
- 15456. Oorlogspijl met houten punt, uiterste punt versierd met een kangaroebeen, kleine weerhaken. Als boven.
- 15457. Oorlogspijl met houten punt en kleine weerhaken; de uiterste punt is voorzien van een kangaroebeen met kleine weerhaken. Als boven.
- 15458. Oorlogspijl met houten punt, voorzien van kleine weerhaken en inkervingen. Als boven.
- 15459. Oorlogspijl met slanke, dunne houten punt met kleine weerhaken. Als boven.
- 15460. Oorlogspijl met houten punt en ronde inkervingen; de uiterste punt van kangaroebeen. Als boven.
- 15461. Oorlogspijl met houten punt, voorzien van vele, kleine weerhaken. Als boven.

- 15462. Oorlogspijl met flauw gebogen houten punt, voorzien van groote en kleine weerhaken, versierd met nassaschelpen. Als boven.
- 15463. Oorlogspijl met driehoekige houten punt, zonder weerhaken. Als boven.
- 15464. Oorlogspijl met platte bamboepunt, voorzien van groote weerhaken. Versierd met ingesneden figuren, nassaschelpen en casuarisvederen. Als boven.
- 15465. Oorlogspijl a.b., doch met licht gebogen punt, voorzien van groote weerhaken. Als boven.
- 15466. Oorlogspijl met bamboepunt, zonder weerhaken, versierd met nassaschelpen en aan de holle zijde met ingesneden figuren. De spiraalvormige schachtversiering stelt een bloem voor. Als boven.
- 15467. Oorlogspijl met breede, platte bamboepunt, zonder weerhaken, versierd met ingekrabde en roodbruin geverfde figuren. Oenoeroem.
- 15468. Jacht- en oorlogspijl met lange bamboepunt, onversierd, zonder weerhaken. Als boven.
- 15469. Vogelpijl met drie houten punten, voorzien van weerhaken. Als boven.
- 15470. Visch- en vogelpijl met zes dunne houten punten (vijf langere in een kring, een kortere in het centrum), zonder weerhaken. Als boven.
- 15471. Oorlogspijl, tevens gebruikt voor de jacht. Als boven.
- 15471a Boog van palmhout met rotanpees. Als boven.
- 15472. Pijlpunt van kangaroebeen, versierd met zwartgeverfde uitgesneden figuren. Als boven.
- 15473. Boog van palmhout met rotanpees. Als boven.
- 16474. Boog a. b., klein model, bestemd voor jongens van 12 tot 15 jaar. Doetasin.
- 15475. Lendeband van een katoenen lap, waarop cylinders van varkensbeen en kralen van ronde, bruine vruchtpitten zijn geregen. Gedragen door groote jongens en mannen. Aibasé.

- 15476. Borstversiersel, bestaande uit twee met den basis aan elkaar verbonden varkensslagtanden, het middenstuk is versierd met een breeden band, waarop nassaschelpen en zwarte kralen zijn bevestigd. Als boven.
- 15477. Schoudertasch van blinjoetouw, versierd met een casuariskop, hangers van varkensscrota, varkensstaarten en casuarisvederen. Als boven.
- 15478. Rugtasch van blinjoetouw. Als boven.
- 15479. Draagnet van blinjoetouw. Als boven.
- 15480. Schaamschort van blinjoetouw, door mannen gebruikt.
  Als boven.
- 15481. Kalkkoker, afgeplatte, ronde kalebas. Als boven.
- 15482. Oorlogs- en jachtpijl, met houten of bamboepunt, met of zonder weerhaken. De schacht versierd met ingekrabde, bruin of zwartgeverfde figuren en lijnen. Als boven.
- 15483. Boog van palmhout met rotanpees. Als boven.
- 15484. Papedavork van zacht wit hout, drie- of viertandig met uitgesneden handvat. Kaptiau.
- 15485. Eetlepel van varkensbeen met kaak aan het boveneinde. Als boven.
- 15486. Haarmuts van gevlochten haartressen. Gedragen door mannen. Als boven.
- 15487. Hartooi voor vrouwen, bestaande uit korte haartressen, aan een snoer geregen. Als boven.
- 15488. Haarkam voor mannen, bestaande uit zes divergeerende palmhouten tanden, van boven verbonden met touw en plantenvezels. Het topstuk eindigt in eene vruchtpit en is versierd met een bos pandanvezels, vederen en de huid van eene blauwwitte ijsvogel. Gebruikt bij dansfeesten. Als boven.
- 15489. Armband van gevlochten luchtwortelvezels (ficus), voor mannen. Als boven.
- 15490. Boomschors, geklopt, vrouwenlendendoek. Als

LXVIII

- 15491. Zitvlakbedekking van gebreid blinjoetouw, doorvlochten met blauwe strepen en vierkante figuren. Als boven.
- 15492. Taschje van blinjoetouw, doorvlochten met blauwe strepen en aan den onderrand versierd met kleine witte zeeschelpen. Gedragen door mannen. Kaptiau.
- 15493. Draagtasch van blinjoetouw, versierd met blauwe en bruine strepen en vierkante figuren. Als boven.
- 15494. Draagtasch a. b., versierd met roode, blauwe en bruine dwarsstrepen. Gebruikt door vrouwen. Als boven.
- 15495. Handtrom in tifavorm, versierd met snijwerk en voorzien van een uitgesneden beugel. Vel van slangenhuid. Wordt bij dansfeesten met de rechterhand geslagen. Als boven.
- 15496. Boog van palmhout met rotanpees, gebruikt voor jacht en oorlog. Als boven.
- 15497. Pijl voor jacht en oorlog. Schacht en punt eenvoudig versierd. Als boven.
- 15498. Vogelboog van hout met rotanpees en versierd met een uitgesneden hagedisfiguur. Als boven.
- 15499. Vogelpijltje van sagobladnerf. Als boven.
- 15500. Dolk van een overlangs gespleten casuarisbeen, versierd met eene ingekrabde dierenfiguur. Als boven.
- 15501. Vogelboog van hout met rotanpees en versierd met een uitgesneden hagedisfiguur. Tarfia.
- 15502. Vogelpijltje van sagobladnerf. Als boven.
- 15503. Voorhoofdsversiersel, bestaande uit een breeden band, versierd met nassaschelpen en zwarte en blauwe kralen, met groote varkensslagtanden en bladerenversieringen. Gebruikt bij dansfeesten. Bonggo.
- 15504. Haartooi voor jonge maagden, bestaande uit twee touwsnoertjes waaraan haar van overleden ouders bevestigd is. Als boven.
- 15505. Halsketting voor mannen, touwsnoertje waaraan witte zeeschelpen en groote zwarte en witte kralen geregen zijn. Als boven.

- 15506. Armband van gevlochten bies, versierd met blauwe, roode, witte, groene en bruine kralen. Als boven.
- 15507. Armband van gevlochten touw, de einden voorzien van een lus. Versierd met een borduursel van roode, witte, donker- en lichtblauwe kralen. Als boven.
- 15508. Dakversiering voor een nieuw ingerichte kariwari (mannenhuis), zijnde twee dwars doorgesneden klapperdoppen, rood, wit en zwart beschilderd. Door gaten in de toppen der klappers loopt een rotantouw, beneden eindigend in een langen hanger van uitgeplozen klapperblad. Oinake. (Duitsch N.-Guinea).
- 15509. Versiering, zijnde eene groote, droge vrucht, opgehangen aan een rotantouw aan het dak van een in aanbouw zijnde kariwari. Als boven.
- 15510. Penisdop van kalebas, met ingebrande versieringen. Als boven.
- 15511. Boog van palmhout met rotanpees, versierd met banden van gevlochten rotan en snijwerk. Als boven.
- 15512. Oorlogspijl met houten of bamboepunt, de schacht versierd met ingekrabde zwarte figuren en lijnen.
  Als boven.
- 15513. Oorlogs- en jachtboog, palmhout, glad gepolijst, met rotanpees. Aan boven- en benedeneinde versierd met smalle, gevlochten rotanbanden. Sekanto.
- 15514. Oorlogs- en jachtpijl, met houten- of bamboepunt, met ingekrabde bruine figuren en lijnen. Als boven.
- 15515. Bijlblad van groengrijzen steen. Sëkofro (Duitsch N.-Guinea).
- 15516. Pantserhemd van gevlochten rotan met schouderbeschermers van gevlochten rotantouw, hoog opstaand nekstuk, bijna rond in doorsnede. Aan den achterkant een band van schorstouw om het pantser op te hangen. Krisi (Duitsch N.-Guinea).
- 15518. Oorlogs- of jachtpijl, met houten of bamboepunt, met of zonder weerhaken, de punt rood beschilderd.

  Als boyen.

- 15519. Bijl. Het blad van blauwgroenen steen is met eene zware rotanombinding bevestigd op een steel, n.l. een gebogen boomtak. Keeromriviervlakte.
- 15520. Lendengordel, bestaande uit een snoer van gespleten rotan, waarop beencylinders en kleine beenen ringetjes zijn geregen. Als boven.
- 15521. Lepel van palmhout. Sekó.
- 15522. Lepel van casuarisbeen. Als boven.
- 15523. Vork van varkensbeen, drietandig. Als boven.
- 15524. Vork van palmhout, drietandig. Als boven.
- 15525. Vork a. b., met dubbele tanden. Als boven.
- 15526. Vork, eentandig, dubbel, vervaardigd van eene doorgebogen sagobladnerf. Als boven.
- 15527. Vork, dubbele, eentandig, palmhout. Als boven.
- 15528. Boomschors, geklopt, waarin tabak wordt bewaard. Seko.
- 15529. Koker, fleschvormige kalebas, voor sirihkalk, onversierd. Als boven.
- 15530. Voorhoofdsversiersel, bestaande uit een breeden band van aan touw geregen coix-zaden, eindigend in een bundel dunne touwtjes. Midden op den bovenrand eene pluim van casuarisvederen. Gedragen door mannen bij feesten. Als boven.
- 15531. Voorhoofdsband van rood katoen, waarop eene zigzaglijn van witte kralen. Als boven.
- 15532. Voorhoofdsversiersel; de pluim van eene varkensstaart. Als boven.
- 15533. Haarkam van palmhout, zeven- of achttandig. Als boven.
- 15534. Pluim van casuarisvederen, bestemd als voorhoofdsversiersel. Als boven.
- 15535. Oorversiersel, bestaande uit een, tot en met drie, verbonden schildpad- of beenringen, versierd met blauwe glaskralen. Als boven.
- 15536. Oorversiersel, bestaande uit een schildpadring, waaraan een hanger van kralen en coix-zaden, eindi-

- gend in een lange kwast. Gedragen door mannen. Als boven.
- 15537. Oorversiersel, bestaande uit dotten koeskoesvel, bevestigd aan een snoer of een reep katoen. Als boven.
- 15538. Halsband van gevlochten smal touw, waaraan geregen twee rijen graszaden, aan den onderrand hangers van roode katoenreepjes. Gedragen door mannen. Als boven.
- 15539. Schouderborstband in bretelvorm, langs de randen met borduursel van coixzaden. Als boven.
- 15540. Bovenarmband van dunne in elkander gedraaide rotan en gebruikt voor het maken van vuur. Gedragen door mannen. Als boven.
- 15541. Bovenarmband, bestaande uit twee, aan basis en punt doorboorde varkensslagtanden, door gespleten rotan met elkander verbonden. Door mannen gedragen. Als boven.
- 15542. Bovenarmband, bestaande uit afgeslepen ringen van den basis van eene zeeschelp. Als boven.
- 15543. Bovenarmband, gevlochten van de draden van een zwarten fungus-mycelium. Als boven.
- 15544. Bovenarmband a. b., versierd met witte, afgeslepen zeeschelpringen. Als boven.
- 15545. Schelpring voor armbandversiering. Als boven.
- 15546. Bovenarmband van gevlochten touw, versierd met nassaschelpen en groene en zwarte kraaltjes. Gedragen door mannen. Als boven.
- 15547. Beenversiersel, zijnde een band van gevlochten touw of bies, versierd met coix-zaden en eindigend in kwastjes uitgeplozen touw. Als boven.
- 15548. Boomschorskleed, geklopt, bestemd voor een vrouwenlendendoek. Als boven.
- 15550. Ring van gevlochten gespleten rotan, bestemd om er kookpotten in te zetten. Als boven.
- 15551. Mand van pinangbladscheede. Als boven.

LXXII

- 15552. Mand van gevlochten klapperbladeren. Als boven.
- 15553. Draagmand van samengenaaide stukken pinangbladscheede. Gebruikt door vrouwen. Hierin worden ook de kleine kinderen medegedragen. Als boven.
- 15554. Draagmand van gevlochten gespleten sago- of klapperbladnerven. Gebruikt door vrouwen. Als boven.
- 15554a Schepnet met rotan beugel, voor het vangen van kleine visschen. Gebruikt door vrouwen. Als boven.
- 15555. Hoofdsteunsel, hout, aan de einden uitgesneden in den vorm van den kop en den staart van een krokodil. Als boven.
- 15556. Naald van hout, versierd met snijwerk; op het midden een vischfiguur, aan het eene einde een krokodillekop, gedeeltelijk beschilderd met kalk. Gebruikt voor het knoopen van netten en tasschen. Als hoven.
- 15557. Kapstok van hout, versierd met snijwerk. Als boven.
- 15558. Kapstok a. b., beschilderd in rood, wit, bruin en zwart. Als boven.
- 15559. Kapstok a. b., groot model en beschilderd in rood, wit, zwart en blauw. Op het bovenstuk zijn twee slangen uitgesneden. Als boven.
- 15560. Kapstokbeschermer, zijnde een platte, ovale of vierkante houten schijf, in het midden doorboord en versierd met snijwerk. Beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven.
- 15561. Plankje, versierd met snijwerk en beschilderd in rood, wit en zwart. Dient tot versiering van het dak van een kariwari-huis. Als boven.
- 15562. Hoosvat voor prauwen, hout. Het boveneinde uitgesneden in den vorm van een menschelijk hoofd, gezicht beschilderd in zwart en rood, met op de schouders een vliegende visch. Als boven.
- 15563. Beeldje, mannelijk, uitgesneden in licht, wit hout en beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven.

- 15564. Snijwerk van vlierhout, in den vorm van eene zeeschildpad, aan het staarteinde is een kleine, uitgesneden, vogelfiguur bevestigd. Als boven.
- 15565. Voorhoofdsversiersel, bestaande uit een platten, houten, halven ring, aan eene zijde versierd met snijwerk en eene beschildering in rood, wit, geel en zwart. De einden zijn voorzien van gaten, waarin kwastjes van uitgeplozen touw. Als boven.
- 15566. Danshoed, bestaande uit een geraamte van gevlochten rotan, versierd met varens, vederen enz., met daarboven een fantastische, hooge figuur (visch?), vervaardigd van aan elkander genaaide schorsplaten, voorzien van lang uitstekende, haakvormige vleugels, van boven eindigend in een punt en versierd met gekleurde lappen, bladeren en vederen. De figuur is beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven.
- 15567. Heilige fluit, bamboe, in twee spitse punten uitloopend. Als boven.
- 15568. Heilige fluit, bamboe, uitloopend in één punt en versierd met snijwerk. Als boven.
- 15570. Dolk van overlangs gedeeltelijk opengespleten casuarisbeen met ronde, afgeslepen punt, onversierd. Als boven.
- 15571. Dolk, vorkvormig casuarisbeen. Lemmet convexconcaaf. Als boven.
- 15572. Dolk, groot model, van overlangs gespleten casuarisbeen, de onderste helft met lange smalle punt, de bovenste helft versierd met ingesneden lijnen.
  Als boven.
- 15573. Dolk a. b., met breede punt, glad gepolijst. Het heft versierd met ingesneden gebogen lijnen. De scheede van gevlochten touw, is versierd met schelpjes, coix-zaden en touwkwastjes. Seko.
- 15574. Schild, hout, convex-concaaf, versierd met snijwerk en beschilderd in rood, wit en zwart. Aan den

- bovenrand een kleine vierkante knoop, aan den linkerbovenrand twee gaten. Als boven.
- 15575. Schild a. b., doch zonder knoop aan den bovenrand en met slechts éen gat rechts. Als boven.
- 15575a Schild a. b., licht convex-concaaf, aan den voorkant versierd met snijwerk in basrelief en beschilderd in rood, wit en zwart. Aan den bovenrand een driehoekig uitsteeksel; op het midden twee gaten, waardoor eene lus van lianenstengel gaat, waaraan het schild gedragen wordt. Arok en Djoembi (Duitsch N.-Guinea).
- 15576. Boog van palmhout met rotanpees, onversierd. Seko.
- 15578. Oorlogspijl met punt van niboenghout en versierde schacht, beschilderd in bruin en zwart. Als boven.
- 15579. Jachtpijl met bamboepunt. Als boven.
- 15580. Oorlogspijl met niboenghouten punt en versierde schacht. Als boven.
- 15581. Vischpijl met zes- of zeven niboenghouten punten.
  Als boven.
- 15582. Schoudertasch, gebreid, versierd met blauwe, gele en witte groote kralen en met touwfranjes. Als boven.
- 15582a Penisdop, kleine peervormige kalebas, met ingebrande versieringen. Als boven.
- 15583. Voorhoofdsversiersel van casuarisvel met vederen. Gedragen door mannen bij dansfeesten. Tobadi.
- 15584. Voorhoofdsversiersel, zijnde een smalle band, versierd met nassaschelpen en aan de einden met kleine varkensslagtanden en hangers. Door mannen gedragen. Als boven.
- 15585. Sierhaarkam van palmhout, met acht divergeerende tanden, het boveneinde versierd met koeskoesvel en uitgesneden kakatoevederen. Gedragen door mannen. Als boven.
- 15586. Achterhoofdssierkam van palmhout, drietandig, versierd met eene lange uitgesneden vin, in wier top eene witte kakatoeveder gestoken is. Als boven.

- 15587. Sierhaarkam, palmhout, achttandig, ombindingsplaats versierd met koeskoesvel; op het boveneinde twee witte vederen en eene palmyrucht. Als boven.
- 15588. Halsversiersel van gevlochten pandanvezeltouw, versierd met coix-zaden en franjes van pandanvezeltouw. Gedragen door mannen bij dansfeesten. Als boyen.
- 15589. Bovenarmband van gevlochten pandantouw en zwarte fungus-myceliumdraden, versierd met twee platgeslepen, witte schelpringen. Gedragen door jongens voor de opname in de kariwari. Tobadi.
- 15590. Bovenarmband van gevlochten zwarte fungus-myceliumdraden, versierd met platgeslepen, witte schelpringen. Gedragen door volwassen mannen na opname in de kariwari. Als boven.
- 15591. Bovenarmband a. b., versierd met acht schelpringen. Gedragen door oude mannen. Als boven.
- 15592. Schoudertasch, doorweven met blauwe en roode dwarsstrepen en versierd met ponpons van koeskoesvel, kralen, coix-zaden, vruchtpitten, hondetanden en touwfranjes. Aan den achterkant hangen aan touwtjes en dunne stalen kettinkjes twee kleine koperen belletjes en eene bel van schelp. Tobadi.
- 15593. Schoudertasch a. b., doch van ander weefsel en minder rijk versierd. Als boven.
- 15594. Schoudertasch a. b., klein model en met bruine en groengrijze dwarsstrepen. Als boven.
- 15595. Schoudertasch a. b., versierd met roode en blauwe dwarsstrepen en touwhangers. Als boven.
- 15596. Danshoed, helmvormig, bestaande uit rotangeraamte, niboengpennen en gespleten sagobladnerven, verbonden met boomschors, en overtrokken met wit papier en zwart, rood en blauw katoen. De staartvormige verlenging is, in ringvorm, overtrokken met rood, wit en zwart katoen en eindigt in eene pluim van kakatoe- en kippevederen. Als boven.

LXXVI

- 15597. Boog, palmhout, met rotanpees en van boven versierd met een lap rood katoen. Als boven.
- 15598. Oorlogspijl met punt van niboenghout, voorzien van weerhaken. Als boven.
- 15599. Oorlogspijl met lange, gladde punt van niboenghout, roodbruin beschilderd met zwarte figuren, korte schacht. Als boven.
- 15600. Sirihkalkkoker voor vrouwen, van klapperdop vervaardigd en versierd met uitgesneden figuren en lijnen. Als boven.
- 15601. Sirihkalkkoker a. b., doch met ander versieringsmotief. Als boven.
- 15602. Sirihkalkkoker a. b., versierd met een uitgesneden vrouwelijke figuur. Als boven.
- 15603. Sirihkalkkoker van een bolvormige kalebas met ingebrande versieringen. Als boven.
- 15604. Lepel, hout, met sierlijk uitgesneden steel. Als boven.
- 15605. Lepel, hout, lang slank model, het boveneinde van den steel is met snijwerk versierd. Als boven.
- 15606. Knoophoutje van bamboe, plat, aan beide zijden van openingen voorzien en versierd met snijwerk. Gebruikt bij het knoopen van tasschen. Als boven.
- 15607. Spinstaafje, hout, cylindrisch model, versierd met snijwerk. In gebruik bij het vervaardigen van touw van pandan-luchtwortels. Als boven.
- 15608. Hoofdsteunsel met houten dwarsstuk en pooten van rotan. Het dwarshout is aan de einden met snijwerk versierd. Als boven.
- 15609. Dolk van casuarisbeen versierd met een uitgesneden krokodillefiguur. Als boven.
- 15610. Dolk a. b., klein model, versierd met twee uitgesneden krokodillefiguren. Als boven.
- 15611. Vischnet van geknoopt pandanvezeltouw, aan den bovenrand voorzien van vruchtschilstukjes en met snijwerk versierde stukjes hout tot drijvers, de onderrand voorzien van schelpen zinkers. Als boven.

- 15612. Schepnet van geknoopt blinjoeschorstouw met rotanraam. Als boven.
- 15613. Vischspeer met lange, gladde punt. Als boven.
- 15614. Vischspeer, kort slank model, met weerhaken. Als boven.
- 15615. Talisman, plankvormig, met uitgesneden figuren en beschilderd in roodbruin en zwart. Gebruikt ter voorkoming van diefstal. Als boven.
- 15617. Nokstijl voor een woonhuis, aan het eene einde uitgesneden in den vorm van een visch, beschilderd in rood, zwart en wit. Entsjace.
- 15618. Plank, met uitgesneden versiering, afkomstig van eene groote zeeprauw, beschilderd in wit, roodbruin en zwart. Als boven.
- 15619. Plank met vischfiguur, beschilderd in rood en zwart.
  Wordt opgehangen aan het dak of in het huis.
  Als boven.
- 15620. Heilige fluit, bamboe, onversierd. Als boven.
- 15621. Danshoed, geraamte van gespleten rotan, overtrokken met natuurlijk haar, waarin kleine varentakken gestoken zijn. Op den top eene lange dunne gespleten rotan aan wier punt een waaiervormig kroontje bevestigd is, in het centrum bekleed met gekleurd katoen en papier en aan den rand voorzien van dunne bamboespaken. Als boven.
- 15622. Oorversiersel voor vrouwen. Bestaat uit meerdere schildpadringen, met een touwsnoertje met gekleurde kralen, nassaschelpen, eene zwarte zaadpit en twee hondetanden. Als boven.
- 15623. Dansattribuut?, rugschild van een zeeschildpad. Als boven.
- 15624. Rugschild van een zeeschildpad a. b., beschilderd in roodbruin en zwart en versierd met twee vederversieringen. Als boven.
- 15625. Oorlogspijl met lange, zwartgeverfde niboenghouten punt, voorzien van weerhaken. Entsjace.

LXXVIII

- 15626. Speer, hout, voorzien van een ijzeren geweerhaaktepunt op een dun houten eindstuk. Gebruikt voor de schildpadjacht. Entsjau.
- 15627. Bamboekoker met stop, versierd met ingesneden en zwartgeverfde figuren. Als boven.
- 15628. Boog van palmhout met rotanpees. Bestemd voor jacht en oorlog. Als boven.
- 15629. Oorlogs-, jacht- en vischpijl. Als boven.
- 15630. Danspijl, in gebruik bij den springdans. Als boven.
- 15631. Hoofdsteunsel, hout, met rotanpooten. Het dwarshout aan het eene einde uitgesneden tot een menschelijke figuur, aan het andere einde als een duizendpoot. Als boven.
- 15632. Klopper van zwaar, hard hout, gebruikt door vrouwen om boomstammetjes murw te slaan, waarvan het inwendige deel gebruikt wordt om flambouwen te maken. Als boven.
- 15633. Beeld, hout, vrouwelijk, versierd met menschenhaar en beschilderd in roodbruin en zwart. Dient tot versiering van het tempeldak. Als boven.
- 15634. Halsketting van gevlochten vezeltouw, versierd met nassaschelpen, enkele groote groene, blauwe, gele en bruine kralen en met kleine roode en witte kraaltjes. Gebruikt door mannen. Tjibaai.
- 15635. Halsborstversiersel, bestaande uit vier paar varkensslagtanden, de basissen en punten verbonden door gespleten rotan. Als boven.
- 15636. Boog van palmhout met rotanpees. Het booghout, boven en beneden, versierd met smalle gevlochten rotanbanden. Als boven.
- 15637. Oorlogspijl met bamboepunt en weerhaken, basis der punt roodgeverfd. De schacht versierd met ingebrande figuren en lijnen. Als boven.
- 15638. Boog a. b., met rotanring, waarin de reservepijlen worden gestoken. Djoengri.

- 15639. Oorlogs- of jachtpijl, met bamboe- of niboengpunt, met of zonder weerhaken. Schacht versierd met enkele strepen. Als boven.
- 15640. Oorlogspijl met niboenghouten punt. Als boven.
- 15641. Boog van palmhout met rotanpees, versierd met smalle bandjes van gevlochten rotan aan boven- en benedeneinde. Wambersi.
- 15642. Oorlogspijl met bamboe- of houten punt, voorzien van weerhaken en beschilderd in roodbruin, zwart of rood, wit en zwart. De schacht versierd met ingekraste lijnen. Als boven.
- 15643. Stokje van riet, bestemd om papeda te roeren. Arso.
- 15644. Vork, drietandig, vervaardigd van een dubbel gebogen bamboelatje, versierd met ingesneden figuren.
  Als boven.
- 15645. Eetvork a. b., doch met ander versieringsmotief. Sawia.
- 15646. Schrapper van varkensbeen. Arso.
- 15647. Aardewerkpot, klein model, van roode leemaarde. Als boven.
- 15648. Schil van eene ronde boomvrucht met eene opening om den duim door te steken. Wordt gebruikt bij de pottenfabricatie. Woesbager.
- 15649. Spatel van hout, plat model, met smal uitloopend handvat, eindigend in een knoop. In gebruik bij de pottenfabricatie. Als boven.
- 15650. Mand van pinangbladscheede, aan de beide einden samengehouden door twee houten klemmen. Arso.
- 15651. Klem van hout voor papedamanden. Als boven.
- 15652. Klem a. b., versierd met een vruchteschil. Sawia.
- 15653. Mand van pinangbladscheede met twee rotan lussen.
  Arso.
- 15654. Mand a. b. Sawia.
- 15655. Waterschepper van klapperdop met ruw afgewerkten houten steel. Arso.
- 15656. Waterbak van gevouwen pinangbladscheede, in elk-

- ander genaaid met gespleten rotan en voorzien van een draagband. Als boven.
- 15657. Waterbak a. b. Sawia.
- 15658. Mand van pinangbladscheede, slank model. Aan den bovenraad twee rotanlussen. Arso.
- 15659. Mand van sagoschors, cylindrisch model, met rotan samengenaaid, de boven- en benedenrand zijn versterkt met ringen van dikke rotan. Van boven gesloten door een klapdeksel van sagoschors of pinangbladscheede; de bodem bestaat uit een roosterwerk van dun gespleten rotan. Bestemd voor het rooken van varkens- en casuarisvleesch; de lus aan den bovenrand dient om de mand boven de stookplaats te hangen. Sawia.
- 15660. Mand a. b. Arso.
- · 15661. Mand a. b., uit de kariwari, groot model, mooier en solieder afgewerkt dan de gewone huismodellen. Het deksel bestaat uit gespleten bamboelatjes, de hanglus is stevig omvlochten met gespleten rotan. Arso.
  - 15662. Rooster van gespleten bamboe, om tabak boven het vuur te droogen. Als boven.
  - 15663. Sirihkalkkoker van kalebas, versierd met ingebrande figuren, door mannen en vrouwen gebruikt. Als boven.
  - 15664. Sirihkalkkoker a. b. Sawia.
  - 15665. Penisdop van kalebas, versierd met ingebrande figuren, gedragen door volwassen mannen. Arso.
  - 15666. Penisdop a. b. Sawia.
  - 15667. Penisdop van een eivormige kalebas, klein model, versierd met ingebrande figuren, opening boven aan het steeleinde. Awia.
  - 15668. Penisdop a. b. Yaté.
- 15669. Voorhoofdsband van gevlochten blinjoeschorstouw, versierd met blauwgrijze coixzaden. De band eindigt van achteren in touwfranjes, waaraan vederen en eene amulet van krokodilletanden zijn bevestigd.

- Door mannen gedragen, die reeds vele varkens hebben gedood. Arso.
- 15670. Amulet voor de varkensjacht, zijnde een touwsnoertje met een of meer krokodilletanden. Wordt aan den voorhoofdsband bevestigd of om den hals gedragen. Als boven.
- 15671. Voorhoofdsband a. b., versierd met coixzaden en van achteren eindigend in touwfranjes. Wordt door jonge mannen gedragen. Arso.
- 15672. Voorhoofdsband a. b. Sawia.
- 15673. Voorhoofdsband van gevlochten blinjoetouw, versierd met bonte boomslakkehuizen en eindigend in een touw dat achter om het hoofd wordt gebonden. Gedragen te samen met 15669 door mannen, die reeds vele varkens hebben gedood. Arso.
- 15674. Voorhoofdsband van gevlochten, dun gespleten rotan.
  Arso.
- 15675. Pluim van paradijsvogelvederen, bevestigd op een houten pin. Dansversiersel. Arso.
- 15676. Sierkam van palmhout, de tanden convergeeren naar boven. Versierd met gele kam van de witte kakatoe. Arso.
- 15677. Sierkam a. b. Sawia.
- 15678. Sierkam a. b. Sawia.
- 15679. Halsketting van gevlochten blinjoetouw, versierd met coixzaden. Arso.
- 15680. Halsband van gevlochten blinjoetouw versierd met hondetanden. Sawia.
- 15681. Halsband van gespleten rotan, waarop roode vruchtpitten geregen zijn. Arso.
- 15682. Halsband van een cirkelvormig gebogen rotanstreng, omwikkeld met blinjoetouw of gespleten rotan. Op den band zijn met blinjoetouw afgeslepen witte schelpbodems bevestigd. Als boven.
- 15683. Halsband a. b. Arso.
- 15584. Bundel casuarisvederen. Als boven.

LXXXII

- 15685. Oorstaafje van riet met ingesneden en donker gekleurde versieringen. Als boven.
- 15686. Oorstaafje van bamboe, versierd met ingesneden figuren. Sawia.
- 15687. Neusversiersel van riet, versierd met ingesneden cirkellijnen en aan beide einden met ingestoken roode vruchtpitten. Gedragen door mannen. Sawia.
- 15688. Neusversiersel, bestaande uit een recht of licht gebogen stuk Tridacna-schelp. Als boven.
- 15689. Neusversiersel, zijnde een licht gebogen, afgeslepen stuk varkensslagtand. Als boven.
- 15690. Neusversiersel, bestaande uit twee halve, sterk gekromde, afgeslepen Tridacna-schelpen, de basissen met vezeltouw aan elkander verbonden. Arso.
- 15691. Halsborstversiersel, bestaande uit een gevlochten band van blinjoetouw, waaraan eene versiering van twee aan elkander verbonden, plat geslepen varkensslagtanden. Aan den band hangen franjes van bladrepen en gras. Arso.
- 15692. Halsborstversiersel van drie paar doorboorde varkensslagtanden, waaraan eene groote witte zeeschelp bevestigd is. Arso.
- 15693. Halsborstversiersel van, in bretelvorm gebonden, blinjoetouw, versierd met coixzaden. Als boven.
- 15694. Halsborstversiersel a. b., doch smal, en eenvoudig versierd. Sawia.
- 15695. Armband van in elkander gedraaide, dunne rotan. Gebruikt als polsbeschermer en als vuurkoord. Arso.
- 15696. Bovenarmband van gevlochten, dun gespleten rotan.Door mannen en vrouwen gedragen. Als boven.
- 15697. Bovenarmring van een grooten, sterk gekromden varkensslagtand. Door volwassen mannen gedragen. Arso.
- 15698. Bovenarmring a. b., doch aan punt en basis doorboord om een touw of rotanstreng door te halen. Sawia.
- 15699. Bovenarmring van twee of drie paar, aan punten en basissen, verbonden varkensslagtanden. Arso.

- 15700. Bundel uitgeplozen blinjoeschors, dient tot versiersel en wordt onder den bovenarmband gestoken.
  Als boven.
- 15701. Lendenband van gebreid blinjoetouw, versierd met coixzaden, touwhangers- en varkensbeencylinders.

  Door mannen gedragen. Arso.
- 15702. Lendeband a. b., versierd met touwhangers en coixzaden. Sawia.
- 15703. Lendenketting van gespleten rotan, waarop korte varkensbeencylinders en lange kroonduifbeencylinders zijn geregen. Gedragen door jonge mannen. Arso.
- 15704. Vrouwenschaamschortje, van dun ineengedraaid blinjoetouw, waarvan franjes van blinjoetouwvezels nederhangen. Sawia.
- 15705. Vrouwendansschort vervaardigd van bruingeverfde blinjoetouwfranjes. Arso.
- 15706. Vrouwenlendenketting van gevlochten blinjoetouw, versierd met coixzaden. Als boven.
- 15707. Beenband van gevlochten blinjoetouw, versierd met touwfranjes en coixzaden. Worden door beide geslachten boven de kuiten gedragen. Arso.
- 15708. Netmasker van gevlochten blinjoetouw, doorvlochten met bruine, blauwe, bruingele en bruinroode strepen en aan den onderrand versierd met franjes van coixzaden, roode vruchtpitten en bonte glaskralen. Gebruikt bij ritueele (jagis) feesten. Als boven.
- 15709. Danshoed, bestaande uit een, à jour gevlochten, geraamte van hout en rotan, van boven eindigend in eene lange punt; het geheel kegelvormig, en dicht bekleed met aangebonden casuarisvederen, van boven eindigend in eene pluim. Versierd met kwastjes en franjes van uitgeplozen blinjoeschors, sago- en andere sierbladeren. Op den top wordt dikwijls een pluim van paradijsvogelvederen gestoken. Gedragen door mannen bij ritueele feesten. Arso.

LXXXIV

- 15710. Dansmantel van sagobladeren, gebruikt bij ritueele feesten. Als boven.
- 15712. Signaalhoorn, hout, cylindrisch model, het mondstuk trapvormig uitgesneden. Arso.
- 15713. Signaalhoorn a. b., klein model. Arso.
- 15714. Heilige fluit, bamboe, lang model, beschilderd in rood, wit en zwart. Arso.
- 15715. Fluit a. b., halflang model. Arso.
- 15716. Fluit a. b., kort smal model. Arso.
- 15717. Dansboog, aan beide einden versierd met eene beschildering in rood en wit. Arso.
- 15717a Danspijl. Als boven.
- 15718. Raam, bestaande uit eene peervormig gebogen boomtak, waarop twee dwarshouten bevestigd zijn. Dient ter vervaardiging van gevlochten blinjoetouwbanden. Als boven.
- 15719. Schoudertasch van blinjoeschorstouw. Als boven.
- 15720. Schoudertasch van gevlochten blinjoetouw, versierd met een à jour gevlochten bovenrand en met bruinroode, bruingele en blauwe dwarsstrepen. Arso.
- 15721. Tasch a. b., met draagband van boomschors. Door vrouwen gebruikt. Sawia.
- 15722. Tasch a. b., groot model. Sawia.
- 15723. Tasch a. b., klein model, aan den onderrand versierd met touwfranjes. Arso.
- 15724. Tasch a. b., versierd met touwfranjes, glaskralen en hangers van uitgeplozen sagobladeren, waarop knoopen gebonden zijn. Als boven.
- 15725. Taschje a. b., voorzien van een draagband, door vrouwen en kinderen om den hals gedragen. Arso.
- 15726. Sierschoudertasch voor mannen, versierd met pluimen van casuarisvederen, varkensstaarten, varkensscrota en lussen van varkenshuid. Sawia.
- 15727. Bezem, bestaande uit de bloeiwijze van een palm. Sawia.

- 15728. Kapstok, zijnde een boomtak met drie kort afgekapte zijtakken, omwonden met gespleten rotan en opgehangen aan een rotanstreng. Bestemd voor het ophangen van tasschen, netten, manden enz. Arso.
- 15729. Priem van casuarisbeen, rond en puntig afgeslepen.
  Arso.
- 15730. Priempje van kalongbeen, puntig geslepen, bestemd voor het uitsteken van in het lichaam gedrongen dorens. Arso.
- 15731. Gereedschap om dakbedekking te vervaardigen. Sawia.
- 15732. Draagriem van boomschors, om kleine kinderen in te dragen. Arso.
- 15733. Bamboecylindertje, waarin verfstof wordt bewaard, afgesloten door een stop van samengevouwen bladeren. Als boven.
- 15734. Bamboecylinder, om coixzaden in te bewaren. Sawia.
- 15735. Sagoklopper van hout, het klopeinde licht concaaf, de verbinding tusschen steel en klophout van rotan of gespleten liaan. Als boven.
- 15786. Sagoklopper a. b. Arso.
- 15737. Gereedschap om de uitholling aan het slageinde van den sagoklopper te reinigen. Bestaat uit een met rotan omwonden steeltje, waaraan aan de einden varkenssnijtanden bevestigd zijn, of uit een stuk pijpbeen, in welks mergholte een varkenssnijtand vastgezet is. Sawia.
- 15738. Bijl, steen, met houten steel. Sawia.
- 15789. Bijl a. b. Arso.
- 15740. Bijlsteen. Arso.
- 15741. Hoosvat van een halfhol gebogen sagobladsteel met een dwars er door gestoken houten handvat. Arso.
- 15743. Schepnet, gespannen in een rotan raam, breed peervormig model. Arso.
- 15744. Oorlogspantser van stevig gevlochten rotan, van achteren hoog opstaand ter bescherming van den nek,

LXXXVI

- van voren lager, om het hoofd vrij te kunnen bewegen, aan den bovenrand van de zijkanten twee boogvormige uitsnijdingen voor de armen. Over de schouders worden rotan- of boomschorslussen gebonden. Arso.
- 15745. Dolk van casuarisbeen, eenigszins opengespleten en puntig afgeslepen, versierd met ingesneden figuren en lijnen. Arso.
- 15746. Dolk a. b., doch klein smal model, Arso.
- 15747. Dolk als 15745, versierd met ingesneden lijnen. Sawia.
- 15748. Oorlogs en jachtboog, palmhout, met gespleten rotanpees; het booghout aan beide einden versierd met smalle gevlochten rotanbandjes. Arso.
- 15749. Boog a. b. Sawia.
- 15750. Boog a. b., doch korter model. Sawia.
- 15751. Boog a. b., het boven- en ondereinde van het booghout is dicht ombonden met zwartgeverfd blinjoetouw. Sawia.
- 15752. Boog a. b., of van op elkander gebonden bamboelatjes. Door kinderen gebruikt. Arso.
- 15753. Pijltje van riet of sagobladnerf, behoort bij boog 15752. Als boven.
- 15754. Kinderboogje van palmhout. Sawia.
- 15755. Pijltje van sagobladnerf, behoort bij boog 15754.
  Als boven.
- 15756. Jachtpijl met rieten schacht en breede, platte bamboepunt. Arso.
- 15757. Visch- en vogelpijl, voorzien van drie palmhoutpunten. Als boven.
- 15758. Oorlogspijl met rieten schacht en bamboepunt. Als boven.
- 15759. Oorlogspijl met rieten schacht en ronde, gladde niboengpunt. Als boven.
- 15760. Oorlogspijl met rieten schacht en smalle niboengpunt, voorzien van korte weerhaken. Als boven.

- 15761. Oorlogspijl met rieten schacht en lange, dubbele palmhouten punt, iedere punt langs eene zijde voorzien van groote kromme weerhaken. Als boven.
- 15762. Oorlogspijl met rieten schacht en lange palmhoutpunt, versierd met insnijdingen en voorzien van drie groote, kromme weerhaken. Als boven.
- 15763. Oorlogspijl met rieten schacht en ronde palmhoutpunt, aan het einde voorzien van een puntig kangaroebeen. Als boven.
- 15764. Oorlogspijl met rieten schacht en breede palmhoutpunt, aan beide kanten voorzien van vijf gesloten, groote kromme weerhaken en aan de spits van een korten weerhaak. Als boven.
- 15765. Oorlogspijl met rieten schacht en ronde palmhoutpunt, voorzien van een korten weerhaak en versierd met eene spiraalvormige insnijding. Als boven.
- 15766. Jachtpijl met versierde rieten schacht en breede, platte bamboepunt. Sawia.
- 15767. Oorlogspijl met rieten schacht en lange, smalle en sterk concave bamboepunt, aan den concaven kant versierd met snijwerk in basrelief en voorzien van weerhaken en spleetvormige uitsnijdingen. Als boven.
- 15768. Oorlogspijl met rieten schacht en hoekige palmhoutpunt, voorzien van vele kleine weerhaken. Als boven.
- 15769. Oorlogspijl met rieten schacht en zware, hoekige palmhoutpunt, voorzien van korte, plompe weerhaken en zwart en wit beschilderd. Als boven.
- 15770. Oorlogspijl met rieten schacht en ronde palmhoutpunt, versierd met eene ringvormige beschildering in kalk. Als boven.
- 15771. Oorlogspijl met rieten schacht en tweesnijdende, platte palmhoutpunt, voorzien van vier weerhaken, waarvan de twee ondersten dubbel zijn. Als boven.
- 15772. Oorlogspijl met rieten schacht en breede palmhoutpunt, aan een kant voorzien van éen, aan den anderen

LXXXVIII

- kant van vijf groote, kromme weerhaken en wit en zwart beschilderd. Als boven.
- 15773. Oorlogspijl met rieten schacht en breede bamboepunt, aan één kant voorzien van twee, aan den anderen kant van een weerhaak, op de concave en convexe zijde versierd met bruinzwarte figuren. Als boven.
- 15774. Oorlogspijl met rieten schacht en punt van bamboe of palmhout, voorzien van weerhaken. Awia.
- 15775. Oorlogs- en jachtpijl met versierde rieten schacht en bamboe- of palmhoutpunt. Jate.
- 15776. Rotanstreng, waaraan tal van korte knoopentouwtjes van bladeren bevestigd zijn. Toover- of voorbehoedmiddel tegen ziekte bij kinderen. Sawia.
- 15780. Tabakstasch van geklopte boomschors met een bandje van plantenvezel. Sekanto.
- 15781. Oorstok van bamboe, versierd met ingekraste, bruingeverfde lijnen en figuren. Awia.
- 15782. Voorhoofdsband van geknoopt blinjoetouw, versierd met coixzaden. Als boven.
- 15783. Halsketting, zijnde een dunne rotanband, met ombinding van blinjoetouw en waarop roode vruchtpitten of witte schelpen geregen zijn. Als boven.
- 15784. Halsband van kleine, ronde, bruinzwarte vruchten, geregen aan een dun rotan draadje. Als boven.
- 15785. Borstversiersel, bestaande uit twee paar varkensslagtanden, aan elkander verbonden door een breeden, platten rotanband, versierd met witte, blauwe en groene glaskralen en van onderen eindigend in een schelp. Wordt met een rotanband om den hals gedragen. Awiah.
- 15786. Borstversiersel van twee, aan den basis verbonden, varkensslagtanden, met een smal gevlochten lus van blinjoetouw. Als boven.
- 15787. Halsband van smal gevlochten blinjoetouw, waaraan drie schelpen bevestigd zijn. Als boven.

- 15788. Armband van in elkander gedraaide, dunne rotan. Als boven.
- 15789. Lendenketting van korte en lange beencylinders, aan een rotantouw geregen. Als boven.
- 15790. Schoudertasch van gevlochten blinjoetouw, versierd met een à jour gewerkten bovenrand en voorzien van een draagband van boomschors. Zwerfstam t. Z. van Sawia.
- 15791. Halstaschje van blinjoetouw. Als boven.
- 15792. Casuarisslagpen, oorversiering. Als boven.
- 15793. Halsketting van gevlochten blinjoetouw, versierd met coixzaden. Als boven.
- 15794. Halsketting van boomschorstouw, versierd met hondeen kangaroetanden, die aan den basis zijn doorboord. Als boven.
- 15795. Borstversiersel, bestaande uit twee, plat afgeslepen varkensslagtanden, waarvan de basissen met blinjoetouw verbonden zijn. Als boven.
- 15796. Varkensslagtand. Als boven.
- 15797. Lepel van gedeeltelijk gespleten en plat geslepen varkensbeën. Als boven.
- 15798. Bijl van groenzwarten steen, dubbel convex geslepen, aan den onderkant eenigszins afgeplat, met houten steel. Bijlhouder en steel zijn door houten en bamboelatjes en eene ombinding van rotan aan elkander bevestigd. Als boven.
- 15799. Boog van palmhout met pees van gespleten rotan; het boveneinde versierd met een gevlochten band van fijn gespleten rotan. Als boven.
- 15800. Oorlogs- en jachtpijl met rieten schacht, bamboepunt met of zonder weerhaken. Als boven.
- 15801. Kalkkoker van een fleschvormige kalebas. Nafri.
- 15801a Kalkkoker, klein rond model. Als boven.
- 15802. Bamboekoker, versierd met ingesneden lijnen en figuren. De opening omvlochten met een rotanbandje. Als boven.

- 15803. Klapperdop met ingesneden, lusvormige figuren, met kalk wit gemaakt. Bestemd om kalk in te bewaren. Als boven.
- 15804. Tabakstasch bundel boombastschors. Als boven.
- 15805. Pot van roode aarde, groot model, de onderkant staat op een stevig gevlochten rotan ring, terwijl het midden en de opening van den pot zijn omvlochten met dunne rotan ringen, aan vier zijden onderling verbonden door van boven naar beneden loopende rotan strengen. Onder den rand der opening eene versiering van ingesneden lijnen. Als boven.
- 15806. Scherven van een roodaarden pot; onder den rand eene ingesneden lijnenversiering. Als boven.
- 15807. Pot van roode leemaarde, kogelvormig model, onder den rand eene ingekerfde lijnversiering; over den buik loopen zwartgeverfde, onregelmatige strepen. Als boyen.
- 15808. Pot, groot model, met voetstuk. Gebroken. Als boven.
- 15809. Pot, middelmatig model, onder den rand een ingekerfde lijnversiering; op den buik rood, wit en zwartgeverfde menschelijke gezichten. Als boven.
- 15810. Pot, om den rand een dunne band van vezeltouw en daaronder eene ingekerfde lijnversiering. Als boven.
- 15811. Pot, onder den rand eene lijnversiering; de buik versierd met rood, wit en zwart beschilderde menschelijke gezichten. Als boven.
- 15812. Scherven van een roodaarden pot, met eene lijnversiering onder den rand; de buik beschilderd met roode en zwarte strepen. Als boven.
- 15813. Pot van roode leemaarde, met eene ingekerfde lijnversiering onder den rand; de buik beschilderd met witte en gele ringen. Als boven.
- 15814. Pot, met eene ingekerfde lijnversiering om den rand; de buik met roode, witte en zwart beschilderde hagedisfiguren. Als boven.

- 15815. Pot, met witte en roodgeverfde figuren versierd.
  Als boven.
- 15816. Pot, groot model, gebroken, onbeschilderd. Als boven.
- 15817. Pot, onversierd, zwartgebrand. Als boven.
- 15818. Pot, versierd met eene uitspringende lijnversiering. Als boven.
- 15819. Pot, groot model, met nauwe opening en omgebogen rand, onder den rand eene gegolfde lijnversiering in basrelief. Het geheel omvlochten met een netwerk van boomschors. Als boyen.
- 15821. Pot, met wijde opening en ingekerfde lijnversiering om den rand. Als boven.
- 15822. Lepel van een halven klapperdop, met langen steel van een boomtak. Waterschepper. Als boven.
- 15823. Lepel van een stuk klapperdop, met een krommen, houten steel; breed handvat. Als boven.
- 15824. Sagoroerder, groot model, het boveneinde knopvormig toegesneden, versierd met een uitgesneden menschelijk gezicht. Als boven.
- 15825. Lepel, hout, klein model. Als boven.
- 15826. Lepel van varkensbeen. Als boven.
- 15827. Lepel van varkensbeen. Als boven.
- 15828. Vork van palmhout, bestaande uit twee stokjes, waarvan de boveneinden door twee gevlochten rotanbandjes bij elkander zijn gebonden. Als boven.
- 15829. Vork van een dubbel gebogen sagobladnerf. Als boven.
- 15830. Lepel, klein model, van een stuk klapperdop. Als boven.
- 15831. Boomschors, geklopt. Als boven.
- 15832. Draagtasch van gevlochten blinjoetouw. Als boven.
- 15833. Rug- of schoudertasch, van gevlochten touw. Als boven.
- 15834. Rugtasch. Als boven.

- 15835. Draagtasch, versierd met eene rij gekleurde, kleine kralen. Als boven.
- 15836. Draagtasch, versierd met twee groote, blauwe kralen en een band van rood katoen. Als boven.
- 15837. Draagtasch, versierd met doorgevlochten roode en blauwe strepen en een lap rood katoen. Als boven.
- 15838. Dansschort van dun geklopte, fijn uitgeplozen boomschors. Als boven.
- 15840. Bundel uitgeplozen jonge sagobladeren. Als boven.
- 15841. Streng gevlochten touw van uitgeplozen jonge sagobladeren. Als boven.
- 15842. Streng touw van gevlochten jonge sagobladeren, gekleurd. Als boven.
- 15843. Bundeltje boombastvezels (blinjoe). Als boven.
- 15844. Blinjoetouw. Als boven.
- 15845. Bundeltje touw. Als boven.
- 15846. Naald van kalongbeen. Als boven.
- 15847. Boomschors, geklopt, met vruchtensap blauw en rood geverfd. Als boven.
- 15848. Bundel geklopte boomschors. Als boven.
- 15849. Bundel. Als boven.
- 15850. Bundel. Als boven.
- 15851. Bundel. Als boven.
- 15852. Pot, klein model, roode leemaarde, met eene versiering onder den rand. In den rand twee gaten om den pot boven het vuur te hangen. Als boven.
- 15853. Stukken roode leemaarde met ingekraste figuren. Grondstof voor roode verfstof. Als boven.
- 15854. Stamper, steen, rond of langwerpig model. Als boven.
- 15855. Hoofdversiersel van gevlochten touw met eene versiering van casuarisvederen. Als boven.
- 15856. Hoofdversiersel, a. b. Nafri.
- 15857. Hoofdversiersel van koeskoesvel. Als boven.
- 15858. Band van zwart katoen, versierd met roode, witte en zwarte kraaltjes en eenige witte hemdsknoopjes. Als boven.

- 15859. Touwsnoertje, waaraan bevestigd of geregen groote blauwe en gele kralen, kleine kraaltjes, nassaschelpen en hondetanden. Sierhanger voor verschillende voorwerpen. Als boven.
- 15860. Vrucht van de motoä, met uitgesneden figuren versierd. Als boven.
- 15861. Vrucht, a. b. Ingesneden versiering: kikkerlarven.
  Als boven.
- 15862. Vrucht, a. b. Ingesneden versiering: vogels. Als boven.
- 15863. Vrucht, a. b. Ingesneden versiering: decoratief patroon. Als boven.
- 15864. Haarkam, achttandig, met eene versiering van rood band en daarin gestoken witte kakatoevederen. Als boven.
- 15865. Haarkam, tweetandig, met eene versiering van paradijsvogelvederen. Als boven.
- 15866. Haarversiering van paradijsvogelvederen. Als boven.
- 15867. Haarversiering van hanevederen. Als boven.
- 15868. Haarversiering van kroonduifvederen. Als boven.
- 15869. Taschje, geklopte boomschors. Als boven.
- 15870. Ketting van groote blauwe kralen, diverse andere kralen en kleine beenen ringen. Als boven.
- 15871. Ketting van groote en kleine gekleurde kralen. Als boven.
- 15872. Ketting van groote blauwe kralen en kleine vischwervels. Als boven.
- 15873. Ketting, touwsnoertje, waaraan kleine zwarte schelpen geregen zijn. Als boven.
- 15874. Staafje van schelp, aan beide einden met een ombinding van dun touw. Neusversiersel voor jonge mannen. Als boven.
- 15874a Stukken schelp. Als boven.
- 15875. Oorring uit groote dunne schildpadringen bestaande, waaraan kleinere schildpadringen, schelpen, blauwe kralen en tanden bevestigd zijn. Als boven.

- 15876. Touwsnoertje, met twee kwasten van casuarisvel.
  Als boven.
- 15877. Bundel draad van den fungus mycelium. Als boven.
- 15878. Band van gevlochten myceliumdraad met vier ronde schelpringen. Als boven.
- 15879. Band van rood katoen, versierd met negen groote schelpringen. Als boven.
- 15880. Bovenarmband van een grooten varkensslagtand, waarvan de punt en de basis door een touwsnoertje met elkander verbonden zijn. Als boven.
- 15881. Armband, afgeslepen schelpsegment. Als boven.
- 15882. Lendenband van gevlochten touw, versierd met opgeregen nassaschelpen, kleine vruchtpittencylinders en zwarte, groene en blauwe kraaltjes. Als boven.
- 15883. Lendenband van katoen, versierd met nassaschelpen en groote blauwe kralen. Als boven.
- 15884. Tasch van gevlochten touw, waarin zes en twintig groote varkensslagtanden. Als boven.
- 15885. Mand van sierlijk gevlochten rotan; met deksel. Als boven.
- 15886. Mandje a. b. Nafri.
- 15887. Tasch van gevlochten klapperbladeren. Als boven.
- 15888. Mand, groot model, van gevlochten ruwe rotan.

  Als boven.
- 15889. Mand van samengedraaide niboengschorsstukken met twee draaglussen. Als boven.
- 15890. Draagtasch, groot model, van klapperbladeren, in den vorm van eene reistasch. Als boven.
- 15891. Mand, klein model, van pinangbladscheede. Als boven.
- 15892. Gebogen rotan, waarvan de einden zijn vereenigd door eene ombinding van boombastvezels en met een raam van touw. Zeef. Als boven.
- 15893. Sagoklopper van hout; in het slageinde is aan het ondereinde een puntige, kegelvormige steen gestoken, vastgehouden door eene rotanomvlechting; het ondereinde van den steen is uitgehold. Als boven.

- 15894. Steen, a. b., puntig bijgeslepen, met eene uitholling aan het ondereinde. Als boven.
- 15895. Steen, bijlblad. Als boven.
- 15896. Houten hamer. Als boven.
- 15897. Bijl met houten steel en ijzeren blad. Als boven.
- 15898. Beitel, gespleten stuk hout, waarin een breede ijzeren beitel gestoken is. Ombinding met gevlochten rotan.
  Als boven.
- 15899. Beitel, het handvat en middengedeelte uitgesneden in den vorm van een menschelijk gezicht en figuren. Het gespleten ondereinde, waarin de beitel steekt, is met stevige rotanbanden omvlochten. Als boven.
- 15900. Hoofdsteunsel van hout met vier bamboepooten; de uiteinden versierd met uitgesneden figuren. Als boven.
- 15901. Hoofdsteunsel van sagobladsteel, met pooten. Als boven.
- 15902. Hanger voor tasschen; boomtak met een haakvormigen zijtak. Als boven.
- 15903. Hanger, in den vorm van een visch?, versierd met lus en oogvormige figuren; aan de bovenzijde een gat om het voorwerp op te hangen. Haak voor tasschen. Als boven.
- 15904. Hanger a. b. Nafri.
- 15905. Hanger in ankervorm, met uitgesneden figuren versierd en een gat aan het boveneinde ter ophanging van tasschen enz. Als boven.
- 15906. Hanger a. b., zoodanig uitgesneden, dat op sommige plaatsen de opperhuid is weggenomen en witte vlakken zijn ontstaan. Als boven.
- 15907. Hanger a. b., de uitgeneden lus en oogvormige figuren wit beschilderd. Als boven.
- 15908. Hanger, uitgesneden in den vorm van eene slang en versierd met uitgesneden figuren. Als boven.
- 15909. Hanger, uitgesneden in den vorm van een schild, met aan de concave zijde twee menschelijke beeld-

- jes, met de ruggen aan het schild vast gebleven. Het geheel versierd met uitgesneden figuren, afgewisseld door witte vakken. Taschhaak. Als boven.
- 15911. Netten van gevlochten touw. Als boven.
- 15912. Vischspeer van hout of bamboe met groote niboenghouten punt en gevlochten rotanringen. Als boven.
- 15913. Vischspeerpunt, bestaande uit zes niboenghoutenpunten door drie kleine rotanringen bij elkander gehouden. Als boven.
- 15914. Sierstaf, bestaande uit een torpedovormig geraamte van bamboe en rotan gevlochten, op een langen stok bevestigd. Op de lengteas van het geraamte is de ruggegraat en de kop van een visch gebonden, terwijl het versierd is met gele vruchten en franjes van uitgeplozen bladeren. Gemaakt ter herinnering aan een feestelijken maaltijd van een grooten visch. Als boven.
- 15915. Boeiplank, een vischfiguur voorstellend, versierd met uitgesneden figuren, afgewisseld door witte vakken en zwartgebrande gedeelten. Als boven.
- 15916. Voorstevenversiering, hout, bestaande uit een versierd onderstel, naar voren en naar boven uitloopend in vier vischfiguren en een vogelkop. Als boven.
- 15917. Prauwversiering, het boveneinde stelt een hond voor, het middengedeelte vertoont een visch en aan de binnenzijde een menschelijk gezicht. Het geheel beschilderd in rood, zwart en wit en van drie gaten voorzien. Als boven.
- 15918. Prauwversiering, uitgesneden in den vorm van een hond, versierd met uitgesneden figuren en beschilderd in rood, wit en zwart. De staart, puntig toegesneden, dient om het voorwerp in den achtersteven te steken. Als boven.
- 15919. Stut van een uitlegger, uitgesneden in den vorm van een vork, versierd met uitgesneden figuren en vakken, rood en zwart beschilderd. Als boven.

- 15920. Sierstaaf van een hoofdenprauw, waarvan het boveneinde is uitgesneden in den vorm van een hond met daarboven een zittend beeldje, het geheel beschilderd in rood, wit en zwart. Aan het ondereinde zijn figuren uitgesneden. Als boven.
- 15922. Pagaai van ijzerhout. Het blad is licht convexconcaaf en aan beide zijden versierd met lijnen en figuren. Als boven.
- 15923. Pagaai a. b., met breed blad, aan beide zijden plat en versierd met figuren en lijnen in vischmotief. Als boven.
- 15924. Pagaai a. b., het blad versierd. Als boven.
- 15925. Pagaai, klein model, het blad met eenvoudig uitgesneden versiering. Als boven.
- 15926. Stuk sagomerg met ingestoken, zwarte vogelvederen; toovermiddel. Als boven.
- 15927. Tol van een klapperdop, rond, aan beide zijden met ingesneden figuren versierd. Door een klein gat in het midden steekt een rond stokje; kinderspeelgoed. Als boven.
- 15928. Mondtrom met figuren versierd. Als boven.
- 15929. Signaalhoorn; groote zeeschelp. Als boven.
- 15930. Trom, klein model, vel van casuarishuid omgeven door een dikken, ronden band van omvlochten bastvezels. Aan den trom een groot, uitgesneden handvat. Als boven.
- 15931. Trom a. b., doch kleiner. Als boven.
- 15932. Schalblok, aan beide zijden puntig toeloopend met in het midden eene vierkante uitholling. Het geheel heeft den prauwvorm. Heilig voorwerp uit de kariwari. Als boven.
- 15933. Twee langwerpig ronde stukken hout, versierd met uitgesneden menschelijke en vischfiguren, waarmede een soort van muziek gemaakt wordt door de houten met kracht tegen den vloer te werpen. Afkomstig uit de kariwari. Als boven.

XCVIII

- 15934. Groot houten beeld, Q, afkomstig uit de kariwari. Hoofdhaar wedergegeven door natuurlijk haar. Als boven.
- 15935. Heilige fluit van bamboe, afkomstig uit de kariwari. Als boven.
- 15936. Fluit a. b., met ingesneden figuren versierd. Als boven.
- 15937. Hoed, rond, bestaande uit gevlochten klapperbladnerven, omkleed met menschenhaar. Op het haar is nog eene versiering van vederen en bloemen gestoken. Als boven.
- 15938. Dansversiersel, bestaande uit een gevlochten rotangeraamte, dat op het hoofd wordt gezet. Op het geraamte is eene kamvormige, houten versiering bevestigd, in de gedaante van een vogel, paars, groen en wit beschilderd. Het halvemaanvormig gedeelte, dat den kop en den staart van den vogel vereenigt, is omwikkeld met rood, wit en blauw katoen. Hierboven uit steekt een lange stok, eveneens omwikkeld met vlaggedoek, aan de punt voorzien van hanevederen. In den bek van den vogel is een witte wimpel bevestigd, de staart versierd met een bosje vederen, terwijl ook in het halvemaanvormige gedeelte eenige groote vederen steken. Als boven.
- 15939. Dansversiersel, bestaande uit een helmvormig, vlierhouten geraamte, met uitgesneden figuren versierd en beschilderd met paarse, blauwe en witte strepen. Op het geraamte een halvemaanvormige kam, bespannen met rood, wit en blauw doek, in den rand van den kam steken eenige groote hanevederen. Als beven.
- 15940. Danshoed, bestaande uit een gevlochten rotan geraamte, waarop eene houten versiering bevestigd is, in den vorm van een visch, versierd met uitgesneden figuren en beschilderd in paars, groen en wit. Op de uitgesneden rugvinnen van den visch een

halvemaanvormig rotanvlechtwerk, bespannen met rood, wit en blauw doek en versierd met eenige groote hanevederen. Aan den staart zijn met rood vlaggedoek eveneens eenige vederen gebonden. Als boven.

- 15941. Danshoed, bestaande uit een stuk uitgehold vlierhout, waarboven eene uitgesneden slang, versierd met uitgesneden figuren en ringen, beschilderd in rood, wit, grijs en geel. Boven op de slang is een rotangeraamte bevestigd, bespannen met rood, wit en blauw doek, beplakt met groen papier. Hierboven uit steekt een stok, omwikkeld met rood en blauw doek en aan de punt een versiering van vederen. Ook in den rand van het halvemaanvormig stel zijn eenige groote hanevederen gestoken. Als boven.
- 15942. Danshoed, bestaande uit een gevlochten geraamte versierd met roode katoenen bandjes en kleine hanevederen. Het geraamte is bespannen met een stuk gebogen vlierhout, waarop een gevlochten stel van rotan, bekleed met rood, wit en blauw doek en versierd met eenige, in den rand gestoken, hanevederen. Als boven.
- 15943. Danshoed, uit één stuk hout vervaardigde helm, met het model van een prauw als helmteeken.

  De helm is met uitgesneden figuren versierd, rood, wit en zwart beschilderd. De prauw is met rood, wit en blauw doek bekleed, in den voorsteven staat eene vlaggestok, versierd met vederen. Als boven.
- 15944. Stok, het bovengedeelte uitgesneden als een visch, het middengedeelte als ringen. Beschilderd in wit en blauw. Als boven.
- 15945. Tweepuntige dolk van casuarisbeen; het boveneinde versierd met ingesneden figuren. Als boven.
- 15946. Boog van palmhout met rotanpees. De einden versierd met twee gevlochten rotanbanden. Als boven.

- 15947. Pijl met rieten schacht, met ingesneden lijnen versierd.

  De punt bestaat uit twee gedeelten. Het onderste gedeelte is rijk met figuren besneden, terwijl hierboven eene lange, breede, convex-concave bamboepunt is aangebracht, met het onderste gedeelte verbonden door eene rotanombinding. Als boven.
- 15948. Pijl van bamboe met holle bamboepunt. Als boven.
- 15949. Pijl met rieten schacht, met lange niboenghouten punt, van weerhaken voorzien, en versierd met ingesneden figuren. Het uiterste gedeelte van de punt is gewapend met een puntig geslepen kangaroebeen. Als boven.
- 15950. Pijl met rieten schacht, versierd met ingebrande lijnen en figuren; de lange niboenghouten punt is van weerhaken voorzien en met ingesneden figuren versierd. Als boven.
- 15951. Pijl met rieten schacht, versierd met ingebrande figuren en lijnen en voorzien van een niboenghouten punt, al dan niet van weerhaken voorzien. Als boven.
- 15952. Vischpijl met rieten schacht; de punt van palmhout drietandig en versierd met omvlochten rotanbanden.
  Als boven.
- 15953. Pijl met rieten schacht, voorzien van lange, breede bamboe- of niboenghouten punt; versierd met uitgesneden figuren, omvlochten touwbandjes en van weerhaken voorzien. Als boven.
- 15954. Versiering, bestaande uit een stel schildpadden en schelpringen, versierd met gekleurde en witte kralenkettinkjes en hondetanden. Als boven.
- 15955. Kalkkalebas, langwerpig, versierd met ingebrande lijnen en figuren; stop, tevens kalklepel, uitgesneden tot een mannelijk beeldje. Als boven.
- 15956. Kalkkalebas, met ingebrande lijnen en figuren versierd en een eenvoudig gesneden houten stop. Sentani-meer (Ase).

- 15957. Kalkkalebas, langwerpig met op den hals ingebrande figuren en lijnen en met een houten stop. Als boven.
- 15958. Kalkkalebas, klein model, met houten stop, onversierd. Als boven.
- 15959. Kalkkalebas, zeer klein model, onversierd, zonder stop. Als boven.
- 15961. Klapperdop, met uitgesneden figuren en lijnen versierd en met eene kleine ronde opening. Als boven.
- 15962. Klapperdop a. b., de opening afgesloten door een bundeltje gedroogde bladeren. Als boven.
- 15963. Lepel van klapperdop, aan de bolle zijde versierd met ingesneden figuren en lijnen. Als boven.
- 15964. Lepel, hout. Als boven.
- 15965. Vork van niboenghout of been, drietandig, handvat eenvoudig uitgesneden. Als boven.
- 15966. Lepel van casuarisbeen. Als boven.
- 15967. Lepel van varkensbeen, versierd met ingesneden figuren en lijnen. Als boven.
- 15968. Eetstokje, bestaande uit twee niboenghouten stokjes; de boveneinden aan elkander verbonden door een omvlochten rotanbandje. Als boven.
- 15969. Eetvorkje, bestaande uit een dubbel gebogen sagobladnerf. Als boven.
- 15970. Lepel van hout, de steel is uitgesneden tot een beeldje.
  Als boven.
- 15971. Vork van hout, drietandig, het boveneinde versierd met eene uitgesneden figuur. Als boven.
- 15972. Sagoroerder, hout, het boveneinde met uitgesneden figuren versierd. Als boven.
- 15973. Stuk hout. Het ondereinde gespleten, het handvat uitgesneden als een mannelijk beeldje. Onder het boveneinde twee gevlochten rotanringen. Gebruikt bij het sagowasschen. Als boven.
- 15974. Sagoklopper van hout. Het klopeinde bestaat uit een uitgeholden, kegelvormigen steen. Als boven.

- 15975. Sagoschotel van hout, aan de convexe zijde versierd met ingesneden figuren. Aan den schotel bevindt zich een oor, bestemd om deze op te hangen. Als boven.
- 15976. Vrouwelijk houten beeldje. Als boven.
- 15977. Stuk steen. Als boven.
- 15978. Bijl, steenen lemmer. Als boven.
- 15979. Bijl a. b., klein model. Als boven.
- 15980. Bijl. De steel is met figuren en met een beeldje uitgesneden. Nabij het topeinde is een rond gat geboord, waarin een gespleten stuk hout steekt, in welks ondereinde een puntig geslepen steen met rotanombinding bevestigd is. Als boven.
- 15981. Beitel. In het gespleten ondereinde van den steel is de ijzeren beitel door rotanom vlechtingen stevig bevestigd; het handvat uitgesneden als een beeldje. Als boven.
- 15982. Hamer van, hout, de steel versierd met uitgesneden figuren. Als boven.
- 15983. Wiedgereedschap in den vorm van een plat houten spatel. Als boven.
- 15984. Pagaai met smal plat blad, aan beide zijden met uitgesneden figuren versierd. Als boven.
- 15985. Pagaai met zeer smal blad, onversierd. Als boven.
- 15986. Model van eene prauw. Als boven.
- 15987. Band van gevlochten rotan, versierd met horizontale en vertikale zwarte strepen. Als boven.
- 15988. Versiersel, bestaande uit een vlechtwerk van lianentouw, versierd met platgeslepen varkensslagtanden en met, door gom vastgehouden, zwarte vruchtpitten en nassaschelpen. Aan den onderkant touwfranjes. Het geheel heeft een hartvorm. Borstversiersel bij dansfeesten en in den oorlog. Als boven.
- 15989. Tasch van gevlochten touw met roode, blauwe en gele strepen. Aan de tasch hangen als versiersels, touwfranjes, kleine blauwe kralen, kleine grijze vruchtpitten, gedroogde bladeren en een stuk geklopte boomschors. Als boven.

- 15990. Knoophout, aan beide zijden versierd met ingesneden figuren en aan de uiteinden van een gat voorzien. Als boven.
- 15991. Hanger, hout, vogel, met ingesneden figuren versierd. Aan den bovenkant een rond gat.
- 15992. Mand van gevlochten lianentouw, met deksel. Als boven.
- 15993. Danshoed, bestaande uit een geraamte van rotan, ombonden met boomschorstouw en van boven uitloopend in een palmhouten pen, waarop een houten vischje is gestoken. Als boven.
- 15994. Hoofdversiersel, bestaande uit eene stervormige, houten, halve maan, aan de voorzijde beschilderd in wit, blauw, rood en geel. Wordt met een touw boven op het hoofd gedragen. Als boven.
- 15995. Haarkam van niboenghout, veertientandig, versierd met koeskoesvel. Op den kam is een dun bamboelatje gebonden, op welks boveneinde, een houten dierenfiguur, beschilderd in rood en blauw en versierd met eenige kippevederen. Als boven.
- 15996. Haarpen, tweetandig. Als boven.
- 15997. Dierenfiguur, hout, beschilderd in rood, blauw en geel. Haarkamversiering. Als boven.
- 15998. Visch, vlierhout, beschilderd in rood, blauw, zwart en wit. Als boven.
- 15999. Varken, hout, beschilderd in zwart en wit. Dansversiersel. Als boven.
- 16000. Visch, vlierhout, rood en blauw beschilderd. Als boven.
- 16001. Beeldje, hout, hurkend. Dansversiersel. Als boven.
- 16002. Visch, vlierhout, rood, wit en zwart beschilderd. Dansversiersel. Als boven.
- 16003. Prauw, vlierhout, waarin een zittend popje. De prauw is met uitgesneden figuren versierd, rood, wit, zwart en groen beschilderd. In het haar van het popje steken eenige vederen. Dansversiersel. Als boven.

- 16004. Dansversiersel, hout, voorstellende twee visschen. Het onderstel wordt met een touw op het hoofd gebonden. Beschildering in rood, zwart en wit. Als boven.
- 16005. Danshoed, het onderstel bestaat uit een van vlierhout gesneden, helmvormigen hoed, waarop een varken staat. Helm en varken vormen één geheel en zijn uit één stuk hout gesneden. Het varken is beschilderd met roode, blauwe en witte strepen. Als boven.
- 16006. Danshoed, zeer groot, vlierhout, in den vorm van eene casuaris, en overtrokken met een natuurlijken balg. Hals en kop met rood doek en blauw papier omwonden. Het onderstel is uitgehold om den hoed op het hoofd te plaatsen. Als boven.
- 16007. Trom in tifavorm. Het trommelvel van casuarishuid is omsloten door een dikken, ronden band van boombastvezels. De trom is met uitgesneden figuren versierd en voorzien van een uitgesneden handvat.

  Als boven.
- 16008. Kalebas, met langen hals en met ingebrande figuren versierd. Als stop dient een stokje, waarop een mannelijk houten beeldje is uitgesneden. Beeuw.
- 16009. Kalebas met ingebrande lijnen versierd. Als boven.
- 16010. Stukken reukschors. Worden met de sirih gekauwd.
  Als boven.
- 16011. Vuurtang van een doorgebogen stokje. Als boven.
- 16012. Vuurtang. Waf.
- 16013. Vuurtang. Beeuw.
- 16014. Sagoroerder, beschilderd met roodgeverfde ringen, aan het boveneinde is een klein menschelijk gezicht uitgesneden. Als boven.
- 16015. Sagoroerder, versierd met zwartgeverfde ringen. Als boven.
- 16016. Sagoroerder, groot model, met op het midden eene uitgesneden versiering en met eene beschildering in zwarte lijnen. Waf.

- 16017. Sagoroerder, met uitgesneden versiering. Oedjang.
- 16018. Sagoroerder met uitgesneden versiering. Als boven.
- 16019. Lepel van klapperdop met steel. Beeuw.
- 16020. Eetstokje van sagobladnerfjes met eene omvlechting van rotan. Als boven.
- 16021. Eetstokje met rotanomvlechting. Als boven.
- 16022. Eetvork, uit hout gesneden, viertandig. Als boven.
- 16023. Eetlepel van een varkensschouderblad. Als boven.
- 16024. Eetlepel van geslepen been. Als boven.
- 16025. Eetstokje van bamboe met rotanomvlechting. Oedjang.
- 16026. Eetstokje met rotanomvlechting. Als boven.
- 16027. Eetlepel van casuarisbeen. Als boven.
- 16028. Lepel van casuarisbeen. Als boven.
- 16029. Eetstokje van bamboe met rotanomvlechting. Als boven.
- 16031. Bak van pinangbladscheede. Beeuw.
- 16032, Puntig geslepen been (casuaris of kangaroe). Als boven.
- 16033. Bezem van een pinangbloeiwijze. Als boven.
- 16034. Puntig en scherp afgeslepen bijl. Als boven.
- 16035. Sagoklopper, hout. Als boven.
- 16036. Tasch van gevlochten touw. Als boven.
- 16037. Tasch van gevlochten touw met rood katoenen band. Als boven.
- 16038. Tasch, groot model a. b. Beeuw.
- 16039. Taschje a. b. Waf.
- 16040. Taschje, groot model. Als boven.
- 16041. Taschje van gevlochten touw met twee houten cylindertjes als hangers. Beeuw.
- 16042. Taschje a. b. Beeuw.
- 16043. Lendenkleed, boombast, geklopt. Beeuw.
- 16044. Streng touw van gevlochten plantenvezels. Beeuw.
- 16045. Schaambedekking. Beeuw.
- 16046. Bandje van gevlochten lianen. Beeuw.
- 16047. Band van gevlochten lianen. Waf.
- 16048. Band a. b. Beeuw.

- 16049. Voorhoofdsband van gevlochten lianenstengel met versiering van nederhangende casuarisvederen. Beeuw.
- 16050. Oorring van een omgebogen casuarisslagpen. Als boven.
- 16051. Oorring met versiering van kalongbeentjes. Als boven.
- 16052. Bamboekoker met ingebrande en uitgesneden figuren versierd. Als boven.
- 16053. Bamboekoker a. b. Beeuw.
- 16054. Bamboekoker a. b., met ander versieringmotief.
- 16055. Bamboekoker a. b. Beeuw.
- 16056. Bamboekoker, aan eene zijde afgesloten. Versierd met ingesneden en ingebrande figuren. Beeuw.
- 16057. Bamboekoker a. b. Beeuw.
- 16058. Halssnoertje met vleugels van een kever, bestemd voor kinderen. Beeuw.
- 16059. Armband van in elkander gedraaide rotan. Beeuw.
- 16060. Armband a. b., van een lianenstengel. Beeuw.
- 16061. Armband a. b. Waf.
- 16062. Armband a. b. Beeuw.
- 16063. Houten bal met gat, muziekinstrument. Beeuw.
- 16064. Muziekinstrument, uitgesneden stuk hout. Oedjang.
- 16065. Muziekinstrument, uitgesneden stuk hout. Waf.
- 16066. Heilige fluit, bamboe met ingesneden en ingebrande figuren versierd. Oedjang.
- 16067. Heilige fluit a. b., met ander versieringsmotief.
  Als boven.
- 16068. Heilige fluit a. b., met andere versiering. Waf.
- 16069. Heilige fluit a. b., onversierd. Als boven.
- 16070. Heilige fluit. Als boven.
- 16071. Dolk van puntig geslepen casuarisbeen. Oedjang.
- 16072. Boog van palmhout met rotanpees. Aan een der einden een versiering van zes gevlochten rotanbandjes. Als boven.
- 16073. Pijl met bamboeschacht, met bamboe, niboenghouten of kangaroebeenen punt, inkervingen en uitgesneden figuren versierd. Als boven.

- 16074. Boog van palmhout met rotanpees en versiering met omvlochten lianentouwbanden aan een der einden. Beeuw.
- 16075. Boogpees van gevlochten, gespleten rotan. Beeuw.
- 16076. Boog van palmhout met rotanpees. Als boven.
- 16077. Kleine boog van bamboe met rotanpees. Bestemd voor de vogeljacht of tot kinderspeelgoed. Als boven.
- 16078. Pijl met bamboeschacht, versierd met ingebrande figuren. De punt van niboenghout of bamboe, al dan niet van weerhaken voorzien. Ombinding met vezeltouw of rotan. Als boven.
- 16079. Pijl van bamboe met ingebrande versiering; de punt is van inkervingen voorzien en gewapend met een casuarisbeen. Beeuw.
- 16080. Pijl van sagobladsteel. Als boven.
- 16081. Boog van palmhout met rotanpees. Waf.
- 16082. Pijl van bamboe met lange, breede, bamboe of niboenghouten punt, van inkervingen voorzien. Ombinding met vezeltouw. Waf.
- 16083. Boog van palmhout met rotanpees. Bora.
- 16084. Pijl als 16082. Bora.
- 16085. Boog van palmhout met rotanpees en versiering met gevlochten rotanbanden. Borra.
- 16086. Pijl van niboenghout of bamboe, licht model, voorzien van een punt met weerhaken en ombinding met vezeltouw. Bora.
- 16087. Kalebas met ingebrande figuren versierd. Woke.
- 16088. Eetstokje van sagobladnerfjes met omvlechting van plantenvezel. Woke.
- 16089. Sagoroerder, met roode en zwartgeverfde ringen versierd. Als boven.
- 16090. Lepel van been. Als boven.
- 16091. Lepel a. b. Als boven.
- 16092. Priem van puntig geslepen been. Woke.
- 16093. Tasch van gevlochten touwwerk. Als boven.
- 16094. Taschje a. b. Woke.

- 16095. Schaambedekking voor mannen; koord van gevlochten plantenvezels. Woke.
- 16096. Vrouwenlendekleed. boombast. Als boven.
- 16097. Oorring van een gebogen casuarisslagpen met een gevlochten lianenbandje als versiering. Als boven.
- 16098. Neusstaafje, stukje schelp, aan beide kanten puntig afgeslepen. Als boven.
- 16099. Borstversiersel band van gevlochten touw. Als boven.
- 16100. Band van gevlochten rotan of lianenstengel. Als boven.
- 16101. Versiering van droge palmbladeren. Als boven.
- 16102. Muziekinstrument plat houten staafje. Als boven.
- 16103. Heilige fluit van bamboe met ingebrande figuren. Als boven.
- 16104. Heilige fluit a. b., met ander versieringsmotief.
  Als boven.
- 16105. Boog van palmhout met rotanpees. Als boven.
- 16106. Pijl van riet met ingebrande versiering en punt van niboenghout of bamboe, gewapend met een kangaroebeen en van inkervingen voorzien. Als boven.
- 16107. Waterkalebas, groot model. Mande.
- 16108. Sagoroerder met zwartgeverfde ringen versierd.
  Als boven.
- 16109. Eetstokje van sagobladnerfjes met lianen omvlechting. Als boven.
- 16110. Sagoklopper, hout. Als boven.
- 16111. Bezem van een palmbloeiwijze. Als boven.
- 16112. Priem van puntig geslepen been. Als boven.
- 16113, Plat afgeslepen varkensslagtand. Als boven.
- 16114. Mes van bamboe. Als boven.
- 16115. Vrouwenlendenkleed, boombast. Als boven.
- 16:16. Schort van gevlochten touwwerk. Mannenschaambedekking. Als boven.
- 16117. Tasch van gevlochten touw. Als boven.
- 16118. Tasch a. b., klein model, met twee pompons van casuarisvel. Mande.
- 16119. Taschje a. b. Als boven.

- 16120. Taschje a. b. Mande.
- 16121. Gelaatsbedekking, band van katoen met versiering van casuarisvederen. Als boven.
- 16122. Hoofdversiersel van gevlochten touw, waarop nassaschelpen en zwarte kralen zijn bevestigd. Als boven.
- 16123. Oorring, slagvleugelpennen van den casuaris. Als boven.
- 16124. Neusversiersel, twee geslepen stukjes schelp. Als boven.
- 16125. Halsband met eene versiering van zeeschelpen. Als boven.
- 16126. Schouderband van gevlochten touw. Als boven.
- 16127. Armband van gevlochten touw met opgeregen nassaschelpen en zwarte kralen. Als boven.
- 16128. Lendenband a. b. Als boven.
- 16129. Lendenketting, een touwsnoer met aangeregen beencylinders en groote doorboorde vruchtpitten. Als boven.
- 16130. Versiersel, stuk vlierhout met ingestoken vederversiering. Als boven.
- 16131. Muziekinstrument. Zie 16064 en 16065. Als boven.
- 16132. Heilige fluit van bamboe met ingebrande figuren versierd. Als boven.
- 16133. Heilige fluit a. b. Als boven.
- 16134. Dolk van casuarisbeen. Als boven.
- 16135. Boog van palmhout met rotanpees. Als boven.
- 16136. Pijl met rieten schacht, versierd met ingebrande figuren. De lange punt van bamboe of niboenghout is van weerhaken voorzien, versierd met ingesneden figuren. Ombinding met lianentouw. Als boven.
- 16137. Pijl met rieten schacht, versierd met ingebrande figuren. De punt met ingesneden figuren versierd is met een puntig kangaroebeen gewapend. Als boven.

- 16138. Graveerinstrument, twee bamboe stokjes tusschen welker uiteinden twee boschmuistanden gestoken zijn, omwikkeld met touw. Mande.
- 16140. Kalebas met ingebrande figuren versierd. Saoe.
- 16142. Eetstokje van sagobladnerfjes. Als boven.
- 16143. Dolk van varkensbeen. Als boven.
- 16144. Sagoroerder, hout. Om het handvat een bundeltje boombastvezels en een snoertje gevlochten plantenvezels. Als boven.
- 16145. Vuurtang, dubbelgebogen stokje. Als boven.
- 16146. Waterschepper, halve klapperdop. Als boven.
- 16147. Bak van pinangbladscheede. Als boven.
- 16148. Sagoklopper van hout. Als beven.
- 16149. Puntig geslepen been. Als boven.
- 16150. Schaamgordel, bundel gevlochten touw van plantenvezels. Als boven.
- 16151. Vrouwenlendenkleed, boombast. Als boven.
- 16152. Tasch van gevlochten blinjoe. Als boven.
- 16153. Taschje a. b. Als boven.
- 16154. Voorhoofdsband, touwsnoer met daaraan geregen schelpen en een versiering van een jaarvogelsnavel. Als boven.
- 16155. Oorring van een gebogen casuarisslagpen. Als boven.
- 16156. Oorstaafje, bamboekokertjes met ingebrande figuren versierd. Als boven.
- 16157. Neusversiersel, dun bamboekokertje, in welks uiteinden kleine, roode vruchtpitten gestoken zijn. Als boven.
- 16158. Armband van gevlochten lianenstengel. Als boven.
- 16159. Buikband van gevlochten lianenstengel. Als boven.
- 16160. Staartvormig versiersel bestaande uit een bundel drooge palmbladeren. Wordt van achter onder de touwen schaambedekking gestoken. Als boven.
- 16161. Bromtol, ovale holle vrucht, klein model, met rond gat. Als boven.

- 16162. Heilige fluit van bamboe, met ingesneden figuren versierd. Saoe.
- 16165. Kalebas, Sekar.
- 16166. Eetstokje van sagobladnerfjes met lianenstengelomvlechting. Als boven.
- 16167. Eetstokje a. b. Als boven.
- 16168. Sagoroerder met uitgesneden handvat en versierd met zwartgeverfde ringen. Als boven.
- 16169. Vuurtang van een doorgeknikt bamboelatje. Als boven.
- 16170. Dolk van puntig geslepen been. Als boven.
- 16171. Dolk of priem van puntig geslepen been. Als boven.
- 16172. Mannenschaamgordel, bundel touw. Als boven.
- 16173. Vrouwenlendenkleed, boombast, geklopt. Als boven.
- 16174. Taschie van gevlochten touw. Als boven.
- 16175. Tondelkokertje, bamboe. Als boven.
- 16176. Voorhoofdsband met een versiering van casuarisvederen. Als boven.
- 16177. Voorhoofdsband met een opgeregen schelpenversiering. Als boven.
- 16178. Voorhoofdsband met eene opgeregen schelpenversiering. Als boven.
- 16179. Voorhoofdsband met aangeregen witte glaskralen, zwarte, doorboorde rotanvruchten en twee hangers van varkensstaarten. Als boven.
- 16180. Halsband van dunne rotan met aangeregen, groote, roode, rotanvruchten. Als boven.
- 16181. Oorring van een omgebogen casuarisslagpen met hangers van dierlijken oorsprong (rieken naar muscus). Als boven.
- 16182. Oorstaaf bamboekokertje met versierde figuren.
- 16183. Neusversiersel, naald van been. Als boven.
- 16184. Naald a. b. Als boven.
- 16185. Lendengordel band van gevlochten lianenstengel.
  Als boven.

- 16186. Staartvormig versiersel. Zie 16160. Sekar.
- 16187. Heilige fluit van bamboe, versierd met ingebrande figuren. Als boven.
- 16188. Boog van palmhout met rotanpees, met breede lianenstengel onder aan de einden. Als boven.
- 16189. Kleine boog van palmhout met rotanpees. Als boven.
- 16190. Pijl met rieten schacht, versierd met ingebrande figuren. De punt is van weerhaken voorzien en gewapend met een kangaroebeen. Ombinding met lianentouw. Als boven.
- 16191. Vischpijl met rieten schacht, versierd met ingebrande figuren en met eene lange, zesvoudige punt van palmhout. Als boven.
- 16192. Vischpijl, doch met kortere punt en lianenomvlechting. Als boven.
- 16193. Pijl met rieten schacht, versierd met ingebrande figuren. De breede bamboepunt is aan het ondereinde versierd met eene lianenomvlechting. Als boven.
- 16194. Pijl a. b., de bamboepunt voorzien van nederwaarts gerichte weerhaken. Als boven.
- 16195. Pijl a. b., met andere schachtversiering; de bamboepunt is van weerhaken voorzien en versierd met eene ingebrande figuur. Als boven.
- 16196. Pijl a. b., met puntige palmhoutpunt. Als boven.
- 16197. Pijl a. b., met uitgesneden palmhoutpunt en gewapend met een puntig geslepen kangaroebeen. Als boven.
- 16199. Pijl a. b., met andere punt. Als boven.
- 16200. Pijl a. b. Als boven.
- 16201. Pijl met meervoudige palmhouten punt en met lianenomvlechting. Als boven.
- 16203. Kalkkoker, kalebas met ingebrande figuren versierd. Sarmi.
- 16204. Net van gevlochten touwwerk. Sawar.

- 16205. Taschje van gevlochten touw met roode, blauwe en gele strepen versierd en aan den onderkant voorzien van touwfranjes. Sawar.
- 16206. Tasch van gevlochten touw met roode, blauwe en paarse strepen versierd. Serwar.
- 16207. Vrouwenlendenkleed, boombast, geklopt. Als boven.
- 16208. Feestkleeding voor vrouwen, mat van gevlochten draden, wit, rood, geel en grijs gestreept. Als boven.
- 16209. Weefraam voor matwerk. Sarmi.
- 16210. Lendengordel van nederhangende, uitgeplozen boomschors. Schaambedekking voor mannen. Serwar.
- 16211. Buikgordel van gevlochten touw, waarop figuren van opgeregen nassaschelpen en zwarte kralen. Serwar.
- 16212. Bandje van gevlochten bies. Halsketting. Sarmi,
- 16213. Halsborstversiersel, bestaande uit een stel gevlochten touwbanden in bretelvorm, versierd met opgeregen nassaschelpen, bonte glaskralen, hangers van zeekrabben, touwfranjes en kangaroestaarten. Serwar.
- 16214. Schepnet van gevlochten touwwerk. Als boven.
- 16215. Mondharp, bamboe. Sarmi.
- 16216. Draaitolletje, een wildevijgenvrucht, gestoken op een sprietje van sagobladnerf. Als boven.
- 16217. Jachttropeën, bestaande uit samengebonden rotanstaafjes, eindigende in een beugel, over welke een varkensscrotum gespannen is. Worden aan de zolderstijlen of aan de taschhaken in de huizen opgehangen en moeten een volgenden jachttocht begunstigen. Serwar.
- 16218. Heilige fluit van bamboe met ingebrande figuren versierd. Als boven.
- 16219. Boog van palmhout met rotanpees, de einden versierd met omvlochten rotanbanden. Sarmi.
- 16220. Pijl met bamboeschacht, versierd met ingebrande figuren. De punt van bamboe of van palmhout, is van weerhaken voorzien en versierd met ingesneden figuren. Als boven.

- 16221. Boog van palmhout met rotanpees, de einden versierd met omvlochten lianenbanden. Serwar.
- 16222. Pijl van bamboe met ingebrande versiering en met versierde punt. Als boven.
- 16222a Schildpadspeer, hout, het boveneinde is uitgesneden met menschelijke gezichten en figuren beschilderd in zwart en rood. Als boven.
- 16223. Sierbalk voor een tempeltrap, uitgesneden als een mannelijke figuur en beschilderd in rood, wit en zwart. Wakde.
- 16224. Prauwversiering, hout, versierd met ingesneden figuren en beschilderd in zwart en rood. Poeloe Masi-Masi.
- 16224a Prauwversiersel, hout met ingesneden visch- en vogelfiguren en beschilderd in rood en zwart. Jamna.
- 16225. Houten beeldje, mannelijk beschilderd in rood en zwart. Wordt waarschijnlijk op een stok gestoken. Jamna.
- 16226. Houten beeldjes, mannelijk en vrouwelijk, beschilderd in rood, zwart en wit. In de ooren van het vrouwelijke beeld een wit hemdsknoopje en een rood kraaltje. Wakde.
- 16226a Model van eene prauw; de voor en achtersteven versierd met zwartgeverfde lijnen en figuren. Schouten eilanden.

Zuid-Nieuw-Guinea.

16227. Vogelfiguur, plat, van hout gesneden; de kop waarschijnlijk voorstellende die van eene kakatoe, aan beide zijden met rood en zwart beschilderd. De snavel rood; het verdere van den bek omlijnd door een rooden en daaromheen zwarten band, waaronder een breede, roode band. Op den onderkant van het vogellichaam een roode gekartelde lijn. Het ondereinde van den staart omlijnd door een dunnen, zwarten band, waarboven kleine roodbeschilderde wigvormige inkervingen. Wordt bij dansen boven het hoofd gehouden. Mimika.

- 16228. Vogelfiguur. Aan beide zijden rood beschilderd. Over den langen snavel, de hals en ¹/₄ van het lijf loopt een roode smalle lijn, welke zich op het vogellichaam in verschillende bochten kronkelt en bij den staart eindigt. Op den staart vier verticale roode lijnen. Als boven.
- 16229. Vogelfiguur. Aan beide zijden rood en zwart beschilderd. Op den snavel bevinden zich roode en zwarte lijnen en op het midden daarvan een ronde zwarte ring; op beide ringen komen witte vlekken voor. Het vogellijf is ongeveer halvemaanvormig. Het ondereinde van den staart omgeven door een smallen, zwarten band, waarboven kleine roodbeschilderde wigvormige inkervingen. Als boven.
- 16230. Hoofdkussen, hout, à jour met wigvormige figuren uitgesneden, aan ééne zijde met kalk wit gemaakt. Aan de uiteinden bevinden zich twee ronde gaten, bestemd voor twee houten klossen, waarop het hoofdkussen rust. Als boven.
- 16231. Hoofdkussen, a. b., doch geheel à jour uitgesneden. Als boven.
- 16232. Hoofdkussen, doch slechts aan eene zijde met ingekerfde figuren. Als boven.
- 16233. Bamboeroeper, versierd, aan eene zijde schuin afgesneden, zoodat een rand is uitgespaard. Als boven.
- 16234. Steel voor beitels, hout. Het daarop uitgesneden beeld vertoont aan de voorzijde één of twee menschenfiguren boven elkander. Het boveneinde knopvormig uitgesneden, het ondereinde puntig toeloopend, met eene inkerving, waarin de beitel gestoken wordt en voor meerdere stevigheid omwonden met dunne rotan. Als boven.
- 16234a Steel b. a., doch met ijzeren beitel. Als boven.
- 16235. Zak van gevlochten touw. Wamberimi. Dwergendorp aan den bovenloop van de Kapare-rivier.
- 16236. Zak. Als boven.

- 16237. Halsketting, bestaande uit een snoertje waaraan een klein gevlochten zakje; aan het snoertje hangen een achttal koeskoesstaarten, (waarschijnlijk amuletten). Wamberimi.
- 16238. Bamboehaarpen. Het boveneinde uitgesneden. De tanden aan den bovenkant omwonden door een snoertje. Als boven.
- 16239. Dito, als boven, doch viertandig, de tanden zijn in het midden bovendien verbonden door een dwarsbamboetje. Het boveneinde der pen omwonden met dunne rotan. Als boven.
- 16240. Bos touw. Als boven.
- 16241. Naalden van been of vischgraat. Als boven.
- 16242. Penisschelp. Mimika.
- 16243. Armband van gevlochten plantenvezels met kleine schelpen versierd. Als boven.
- 16244. Armband, doch smaller. Als boven.
- 16245. Oorversierselen voor de oorlel, bestaande uit ronde schijven van bamboestokjes, met touw en rotan aan elkander verbonden, met afhangende touwtjes, waaraan kralen en rotancylindertjes. Wamberimi.
- 16246. Halsversiering, bamboereepjes door touw en rotan aan elkander verbonden, waaraan een smal touwsnoertje, teneinde deze om den hals te kunnen dragen. Mimika.
- 16247. Sierbuikbanden bestaande uit gespleten rotan (8 à 9 reepen) met touw doorvlochten en versierd met kleine zeeschelpen. Aan den onderkant eenige touwtjes, waaraan roode en witte vruchtenzaden en aan de uiteinden eenig koeskoeshaar. Als boven.
- 16248. Ooglap voor weduwen; een uit plantenvezels gevlochten band. Als boven.
- 16249. Grasschort, dat jongens, eenigen tijd voor het manbaar worden, dragen. Als boven.
- 16250. Buikband van gevlochten rotan. Als boven.

- 16251. Schort van plantenvezels, voor vrouwen tot bedekking van het zitvlak. Mimika.
- 16252. Lijfje, van plantenvezels gevlochten. Kleedingstuk voor vrouwen. Als boven.
- 16253. Weduwenmuts, van plantenhaar gevlochten. Als boven.
- 16254. Beenband van gevlochten rotan. Wordt ook wel om de armen gedragen. De armband van twijgen dient om bij het schieten met pijl en boog den arm niet te verwonden bij het terugslaan van de boogpees. Als boven.
- 16255. Armband van gevlochten rotan, aan de buitenzijde versierd met vederen van den casuaris. Als boven.
- 16256. Armband, bestaande uit twee varkenstanden, de punten en basissen met touwtjes aan elkander verbonden. De punten der tanden met figuren bekrast. De figuur op het eene stel stelt een menschengelaat voor. Als boven.
- 16257. Zakje van gevlochten touw, doorvlochten met dunne, gele orchideënstengels, wordt om den hals gedragen met eenige voorwerpen erin tot amulet. Als boven.
- 16258. Vuurmaker, bestaande uit een overlangs gespleten stuk hout, waartusschen een steentje is geplaatst en een daarbij behoorende dunne reep gespleten rotan, waarmede vuur wordt gedrild. Wamberimi.
- 16259. Drinkmok, met figuren bewerkte klapperdop.
  Mimika.
- 16260. Tabakspijp, bestaande uit een rotan cylindertje met tusschenschot, waarin een klein gat is geboord.
  Als boven.
- 16261. Peniskoker, kalebasschil. Als boven.
- 16262. Peniskoker bamboe, versierd met figuren. Mimika.
- 16263. Peniskoker der dwergen. Vervaardigd van een kalebasschil. Wamberimi.

- 16264. Halsketting, een gevlochten touw waarin casuarisvederen gestoken zijn. Mimika.
- 16265. Halsketting, doch klein model. Als boven.
- 16266. Sagofilter; mat van gevlochten rotan, eenigszins zakvormig. Als boven.
- 16267. Touw. Als boven.
- 16268. Taschje, van gevlochten rotan, in den vorm van een sigarenkoker. Als boven.
- 16269. Dolk van den naald van een stekelrog (niet inbeemsch: imitatie van een Dajakschen dolk; eenigst opgemerkt exemplaar). Als boven.
- 16270. Dolk, met figuren uitgesneden handvat, de punt bestaande uit een roggestekel, (Imitatie). Als boven.
- 16271. Boog (één van hout, één van bamboe) met rotanpees en daarbij behoorende rotanpijltjes. Kinderspeelgoed. Als boven.
- 16272. Sagoklopper, bestaande uit een rond stuk hout, het boveneinde eenigszins knopvormig, versierd met een ingesneden figuur en met een rond gat, waarin een tweede kegelvormig hout past, eveneens met een uitgesneden figuur, van onderen van eene holte voorzien. Het geheel heeft den houweelvorm. Als boven.
- 16273. Knots, vervaardigd van de helft van den snuit van eene zaagvisch. Als boven.
- 16274. Sagoklopper. Zie 16272.
- 16275. Houten sagomes, in den vorm van een hakmes, een breede bruinachtig gekleurde lijn loopt zig-zag-gewijs over het lemmet. Als boven.
- 16276. Trom. Het trommelvel van leguanenhuid, waarop wasdopjes zijn gekleefd. Deze laatsten dienen om het instrument te stemmen en zijn verplaatsbaar. Versierd met een vischgraatmotief, overgaand in een rijk versierd handvat met twee naar elkander toegekeerde menschengezichten, besneden en onderverdeeld in een grooter en een kleiner handvat. Mimika.

- 16277. Schotel, gemeenschappelijke, om visch, sago of vleesch uit te eten. De uit hout gesneden schotel geeft in zijn geheel het lichaam van een langbekkigen vogel weder. Het voorste gedeelte is zoowel aan de binnen- als aan de buitenzijde rijk met figuren uitgesneden; aan den kop bevindt zich een klein bosje plantenvezels. De schotel eindigt in een korten staart. Op het achterste gedeelte des schotels komt aan de buitenzijde ook nog een ingesneden figuur voor. Mimika.
- 16278. Schotel. Het voorste gedeelte is rijk uitgesneden, doch defect. Aan de binnenzijde van den schotel loopt over de geheele lengte, juist in het midden, een rijk, à jour uitgesneden, richel. De schotel eindigt in een korten staart. De schutten of afscheidingen, in de lengteas geplaatst, dienen om de sago van, vleesch of visch gescheiden te houden. Als boven.
- 16279. Schotel, waarschijnlijk een visch voorstellend, aan buiten- en binnenzijde versierd met uitgesneden figuren. Aan de binnenzijde een fraai uitgesneden en gekartelde richel zich aansluitend aan den gekartelden bovenrand. De schotel eindigt in een puntigen, uitgesneden staart. Als boven.
- 16280. Schotel, waarschijnlijk een schildpad voorstellend.

  Aan de buitenzijde met ingesneden figuren rijk
  versierd en het schild van de schildpad duidelijk
  wedergevend. Als boven.
- 16281. Knots, hout, met aan de onderzijde eenige onregelmatige inkepingen. Om den stok een kransje casuarisvederen en daarbeneden een ring van haar. Lengte 1,30 M., breedte 0,10 M. Als boven.
- 16282. Knots, hout. De eigenlijke knots is een vierhoekig toegesneden punt, omgeven met de huid van een rog, vastgehouden door rotanreepen. Als boven.

- 16283. Beeld, hout, in den vorm van een spits toeloopenden stok. Het bovenste gedeelte van den stok geeft, regelmatig, symetrisch uitgesneden, een menschenfiguur te zien. Onder het beeld bevindt zich op den stok een uitgesneden ring; rood beschilderd. De menschenfiguur is in rood, zwart en wit beschilderd. De stok wordt waarschijnlijk als afgodsbeeld in den grond gestoken. Mimiks.
- 16284. Knots, hout. Het knotseinde bestaat uit drie reeksen dorenvormige uitsteeksels, ieder van acht en dertig stuks. De punt is zeshoekig toegesneden. Als boven.
- 16285. Knots, hout. Het knotseinde, ± 0,50 M. lang. De dorenachtige uitsteeksels zijn behouden, doch de knots is versierd met uitgesneden figuren en met bosjes gras. Aan een der knotsen bevindt zich boven het knotseinde eene versiering van casuarisvederen, waaraan kleine witte veertjes zijn bevestigd. Als boven.
- 16286. Knots, a. v. Knotslengte (z. g. slag) ± 0,55 M. Het verdikte houten gedeelte, bestaat uit drie ribben; een der ribben heeft dorenachtige uitsteeksels. Op de beide andere ribben zijn sierlijke figuren uitgesneden. De knots eindigt in eene lansvormige punt, waarin hier en daar gaatjes zijn geboord. Als boven.
- 16287. Knots, a.v. Het dunnere kopgedeelte draagt in het centrum, een ronden doorboorden steen, onregelmatig, geribd (6, 7, 9). Als boven.
- 16288. Knots, a. v., doch met ronden steen. Als boven.
- 16289. Knots, a. v., doch met geribden steen 20 ribben. Als boven.
- 16290. Bijl van steen. De steel van bamboe (van een der ex. van hout). De steenen bijl zelf is een rolsteen waaraan een scherpe kant geslepen is. Als boven.

- 16291. Boog, palmhout, met rotanpees. Aan de uiteinden versierd met casuarisvederen. Mimika.
- 16291a Boog, als boven, korter, met casuarisnagel. Als boven.
- 16292. Lans, hout. De spits, versierd met uitgesneden figuren, regelmatig en symetrisch uitgevoerd, rood en zwart beschilderd. Waarschijnlijk gebruikt voor feest- of sierlans. Als boven.
- 16293. Lans, a. v. De spits met weerhaken; op de plaats waar de spits overgaat in den schacht, een uitgesneden figuur in den vorm van een zandlooper. De spits rood en zwart beschilderd. Als boven.
- 16294. Lans, a. v. De spits is voorzien van weerhaken. Overigens onversierd. Onder de spits eene versiering van casuarisvederen. Als boven.
- 16295. Lans, a. v. De spits wordt naar de punt toe eerst breeder, daarna smaller, is met à jour bewerkte figuren versierd en van weerhaken voorzien. In een der gaten bevindt zich een bosje plantenvezels. Als boven.
- 16296. Lans, a. v. De spits, eerst verbreed, loopt daarna puntig toe. Fraai bewerkt met ingesneden zig-zagsgewijze loopende figuren en van op- en nederwaartsche weerhaken voorzien. Als boven.
- 16297. Lans, a. v. De spits versierd met zig-zagsgewijze ingesneden figuren en voorzien van vier puntige weerhaken, zoowel op- als nederwaartsche. Als boven.
- 16298. Lans, a. v. De spits voorzien van groote, vierpuntige weerhaken, waaronder een gedeeltelijk à jour uitgesneden figuur, waaronder een zandlooper. Het ondereinde van den schacht is spits toegesneden, ten einde dezen in den grond te kunnen plaatsen. Alle bovenomschreven lansen zijn klaarblijkelijk sierof feest-lansen. Mimika.
- 16299. Lans, a. v. Schacht en spits gaan geleidelijk in elkander over. De spits is voorzien van een zestal, ver uit elkander staande, nederwaartsche weerhaken. Als boven.

- 16300. Elger, hout, uitloopend in 4 à 5 met rotan stevig aan elkander verbonden naalden, die allen in een scherpe punt eindigen, al dan niet van weerhaken voorzien. Aan het boveneinde van den schacht zijn deze spitsen nogmaals met rotan bevestigd. Lengte 2,25 M. Als boven.
- 16300a Vischpijl, elgervorm, bamboe. De spits bestaat uit een bundel van 3, 4 of 5 uit rotan of hout gesneden pijlvormige staafjes, al dan niet van weerhaken voorzien en onderling met elkander verbonden. Als boven.
- 16301. Lans, hout, op een afstand van 0,20 M. van de punt, breed, schildvormig uitgesneden, en à jour bewerkt met lusvormige figuren. Het geheel zeer symetrisch afgewerkt. Onder het schild bevindt zich een figuur in golvende lijnen. De punt is voorzien van weerhaken.
- 16301a Lans a. b., doch kleiner; om den schacht bevindt zich bij het boven- en ondereinde een gevlochten rotanring. De schacht aan het ondereinde puntig toegesneden om dezen in den grond te kunnen plaatsen.

  Als boven.
- 16302. Lans, a. v. De spits aanvankelijk verbreed en daarna puntig toeloopeud, vertoont van boven vier en van onderen eveneens vier, over elkander heenvallende, vierpuntige, geweerhaakte inkervingen, aan elkander verbonden door een glad afgewerkt middenstuk. In de onderste inkerving twee gaten. De spits gedeeltelijk rood beschilderd. Onder de spits eene versiering van casuarisvederen. In het puntig toeloopend ondereinde bevindt zich een gat; tevens is het omvlochten met een ± 20 c.M. breeden rotanring; voorts beschilderd met twee roode banden. Mimika.
- 16303. Schepriem, hout. Lengte van het blad 0,57 M., breedte 0,19 M. Voorvlak van het blad zeer fraai

bewerkt, door fijne, symetrisch aangebrachte lijnen. Van sommige gedeelten van het blad is de opperhuid weggenomen, zoodat een figuur verkregen is van afwisselende lichte en donkere vlakken. De versierende lijnen vormen een menschelijk masker. Lengte 3 M. Als boven.

- 16304. Schepriem a. v. Het blad geeft aan de voorzijde een menschelijk masker weder en is aan de achterzijde versierd met ingesneden figuren. Als boven.
- 16305. Schepriem a. v. Lengte van het blad 0,63 M. breedte 0,13 M., de vorm wijkt aanmerkelijk van die der vorige schepriemen af en is sierlijker. Alleen aan de voorzijde bewerkt. Ook hier is het hoofdmotief een menschelijk masker, versierd met twee bosjes plantenvezels. Als boven.
- 16806. Lans, hout, met enkele inkervingen voorzien en spits van casuarisbeen. Als boven.
- 16307. Lans, bamboe, met houten punt, voorzien van weerhaken; daaronder een uitgesneden figuur. Op de plaats, waar de punt in de schacht is gestoken omwonden met rotan. Als boven.
- 16308. Lans a. v. De punt geweerhaakt met eenvoudige inkervingen. Als boven:
- 16309. Lans a. v. De punt geweerhaakt. Als boven.
- 16310. Lans a. v. De punt met vier reeksen inkervingen, elke reeks bestaande uit 23 nederwaarts gerichte, doornachtige uitsteeksels. Als boven.
- 16311. Lans a. v. De punt bestaat uit een tweetandige vork, waarvan een der tanden is afgebroken, terwijl de tweede tand aan de binnenzijde is voorzien van twee groote, nederwaarts gerichte weerhaken. Onder de vork drie eenvoudige inkervingen. Mimika.
- 16312. Pijl. De schacht van bamboe, de punt al dan niet van flauwe weerhaken voorzien. Waar de punt in de schacht overgaat, omvlochten met rotan. Als boven.

- 16313. Pijl a. v. De punt voorzien van een casuarisnagel of van een roggestekel. De verbindingsplaats van steel en punt is met plantenvezels omwonden. Als boven.
- 16314. Pijl a. v. De punt voorzien van weerhaakinkervingen. De verbindingsplaats van steel en punt is met plantenvezels omwonden. Lengte 1,35 M. Als boven.
- 16315. Pijl a. v. De bovenste helft van de zeer dun toeloopende punt is voorzien van kleine weerhaken, rood beschilderd. De verbindingsplaats van steel en punt met plantenvezels omwonden en met kalk bestreken. Als boven.
- 16316. Pijl a. v. De punt voorzien van weerhaakinkervingen. De verbindingsplaats van steel en punt is met plantenvezels omwonden en met kalk bestreken. Als boven.

Noord-Nieuw-Guinea.

- 16317. Lendenband van casuarisvederen, gebezigd bij dansfeesten. Takar.
- 16318. Voorhoofdsversiering van casuarisvederen, bij wijze van opstaande kuif. Als boven.
- 16319. Voorhoofdsband van casuarisvederen. Als boven.
- 16320, Achterhoofdsband van casuarisvederen. Als boven.
- 16321. Buikband van casuarisvederen. Als boven.
- 16322. Voorhoofdsband van casuarisvederen. Als boven.
- 16323. Armband van casuarisvederen. Als boven.
- 16324. Polsband van casuarisvederen. Als boven.
- 16325. Halsversiering, gevlochten touwsnoertje, versierd met nassaschelpen, waaraan van onder een rond uitgeslepen schelp bevestigd is.
- 16326. Oorversiering van schelpen. Als boven.
- 16327. Boog en pijlen. Als boven.
- 16328. Boog en pijlen. Foja,
- 16329. Zitvlakbedekking van touw. Als boven.
- 16330. Halstaschje van gevlochten touw. Als boven.

- 16331. Tasch van gevlochten touw. Foja.
- 16332. Taschje van gevlochten touw, waaraan twee varkensstaarten gebonden zijn. Talisman voor de varkensjacht. Als boven.
- 16333. Sagovork van hout, het boveneinde met uitgesneden figuren versierd. Als boven.
- 16384. Rotan armband. Als boven.
- 16335. Pen van casuarisbeen, bestemd voor het uithalen van splinters. Als boven.
- 16336. Sagolepel van varkensbeen. Als boven.
- 16337. Houten hoofdkussen met snijwerk versierd. Saberi.
- 16338. Haartooi van menschenhaar, met rotan doorvlochten en omwonden. Als boven.
- 16339. Tasch van gevlochten touw. Als boven.
- 16340. Bamboekoker gebezigd als vuurmaker. Als boven.
- 16342. Aarden pot, bestemd voor het koken van sago. Als boven.
- 16343. Bezem de gedroogde bloeiwijze van een palm. Als boven.
- 16344. Trom, bespannen met leguanenhuid. Als boven.
- 16345. Voorwerp van casuarisbeen, gebruikt om klappers te splijten. Als boven.
- 16346. Sagoklopper, hout. Als boven.
- 16347. Neusversiering, bamboekokertje met aan weerszijden roode vruchtenpities. Als boven.
- 16348. Bamboekoker, roeper. Als boven.
- 16349. Mandje van sagobladscheede. Als boven.
- 16350. Pijl, gebezigd tot het dooden van slangen. Als boven.
- 16351. Pijl, om vrouwen te dooden; heilig. Als boven.
- 16352. Pijl, om mannen te dooden. Als boven.
- 16353. Pijl met bamboepunt om varkens te schieten. Als boven.
- 16354. Oorlogspijl met punt van bamboe, niboenghout, of casuarisbeen. Als boven.
- 16355. Boog van palmhout met rotanpees. Als boven.
- 16356. Dunne, houten stok, gebruikt om elkander bij dansplechtigheden te slaan. Als boven.

CXXVI

- 16357. Boog van niboenghout met rotanpees. Saberi.
- 16358. Bamboepijl met punt van bamboe, niboenghout of been. Als boven.
- 16359. Trom, bespannen met casuarisvel. Gebruikt bij feesten en dansen. Als boven.
- 16360. Heilige fluit, gebruikt bij godsdienstige plechtigheden in de kariwari. Als boven.
- 16361. Bamboeroeper. Als boven, ...
- 16362. Bamboeroeper. Als boven.
- 16363. Houten hoofdkussen. Als boven.
- 16364. Schaambedekking voor mannen, uit boombast gevlochten. Als boven.
- 16365. Rotan armband. Als boven.
- 16366. Sierband van schelpen, om het voorhoofd gedragen.
  Als boven.
- 16367. Voorhoofdsband van sagopitten. Als boven.
- 16368. Schouderband van gevlochten touw met daarop bevestigde vruchtenpitten. Als boven.
- 16369. Snavel van den neushoornvogel. Dient tot versiering. Als boven.
- 16370. Bamboekokertje, neusversiering. Als boven.
- 16371. Oorversiering, stervormig geslepen schelp. Als boven.
- 16372. Oorlelversiering, bundeltje van zeven bamboekokertjes. Als boven.
- 16373. Taschje van gevlochten matwerk. Als boven.
- 16874. Taschje van gevlochten touw waarin een bezweringsmiddel. Als boven.
- 16375. Bamboekoker, gebruikt als vuurmaker. Als boven.
- 16376. Sagolepel van varkensbeen. Als boven.
- 16377. Mes van casuarisbeen, om klappers te splijten. Als boven.
- 16378. Houten sagoroerder. Als boven.
- 16379. Sagovork. Als boven.
- 16380. Pijl met punt van casuarisbeen of niboenghout, gebruikt tot harpoen bij de vischvangst. Als boven.
- 16381. Kalkkoker. Als boven.

- 16382. Scherven van een aarden pot. Saberi.
- 16383. Mondharp van bamboe. Als boven.
- 16384. Voorhoofdsband van casuarisvederen. Als boven.
- 16385. Bamboekoker, oorlelversiering. Als boven.
- 16386. Varkenstand, bestemd om versieringen op pijlen en bamboekokers aan te brengen. Als boven.
- 16387. Menschenschedel, aan een stok gebonden. Bij het dansen wordt deze heen en weer bewogen, z.g. n. om de muziek levend te maken. Als boven.
- 16388. Sagoklopper, de steel met snijwerk versierd. Waropen.
- 16389. Houten sagobak. Als boven.
- 16390. Houten sagostamper, met snijwerk versierd. Als boven.
- 16391. Aardewerkvorm, om sagokoeken te bakken. Als boven.
- 16392. Aarden schotel, waarin de sago op het vuur wordt gaar gemaakt. Als boven.
- 16393. Mandje, tot sagozeef. Als boven.
- 16394. Sagoroerder met snijwerk versierd. Als boven.
- 16394a Sagoschepper. Als boven.
- 16395. Waterschepper gebezigd bij het koken van sago. Als boven.
- 16396. Vuurtang tot het aanvatten van brandende stukken hout. Als boven.
- 16397. Houten schaaltje, dienende tot het bewaren van gekookte visch. Waropen.
- 16398. Mand van gevlochten pandanbladeren. Als boven.
- 16399. Bamboekoker om de sagoweer in op te vangen.
  Als boven.
- 16400. Drinknap, besneden klapperdop. Als boven.
- 16401. Kalebas waarin de sagoweer bewaard en vervoerd wordt. Als boven.
- 16402. Besneden kalkkoker. Als boven.
- 16403. Besneden kalkkoker. Als boven.
- 16404. Stop van week hout. Als boven.
- 16405. Mandje van gevlochten boomvezels. Als boven.
- 16406. Haarkam, met snijwerk versierd en aan het boveneinde voorzien van een blauwe kraal.

- 16407. Oorversiering, glazen ring. Waropen.
- 16408. Neusversiering, vervaardigd van geslepen zeeschelpen. Als boven.
- 16409. Polsband van gevlochten, oude bamboevezels. Als boven.
- 16410. Polsband van akar laoet. Als boven.
- 16411. Polsband van, met een stukje rotan, aan elkander verbonden geslepen stukken schelp. Als boven.
- 16412. Halsband van gele en zwarte kralen, waaraan bevestigd een kleine, uit vischbeen gesneden, versiering benevens een uit hout gesneden amulet. Als boven.
- 16413. Versiering van kleine schelpen, afhangende van een halsband en daaraan verbonden door een smalle reep pandanblad. Als boven.
- 16414. Versiering van kralen, bestaande uit twee smalle banden. Als boven.
- 16415. Vrouwenschaamkleedje met kralen versierd en gebruikt bij dansfeesten. Als boven.
- 16416. Buikband, versierd met kralen. Als boven.
- 16417. Hoofdsteunsel van donker hout met aan weerszijden uitgesneden figuren. Als boven.
- 16418. Hoofdsteunsel, bestaande uit een ronde, fraai besneden bamboe. Waropen.
- 16419. Mesheft uit vischbeen vervaardigd en besneden. Als boven.
- 16420. Vuurboor. Als boven.
- 16421. Tifa, aan ééne zijde bespannen met leguanenhuid. Als boyen.
- 16422. Vischnet, gedeeltelijk. Als boven.
- 16423. Touw van pandanvezels. Als boven.
- 16424. Spoel, waarmede netten worden geknoopt. Als boven.
- 16425. Touwvlechter. Als boven.
- 16426. Pijl met niboenghouten punt en voorzien van kleine weerhaken. Als boven.
- 16427. Bamboeboog met rotanpees, gebruikt bij het visschen. Als boven.

- 16428. Vischheining bestaande uit aan elkander sluitende gabalatjes. Waropen.
- 16429. Lans van niboenghout, de schacht aan het boveneinde met snijwerk versierd en met breede bamboepunt. Wordt medegenomen bij sneltochten. Als boven.
- 16430. Korte pijl met houten punt voorzien van weerhaken. Gebezigd bij het schieten op groote afstanden en op sneltochten. Als boven.
- 16431. Oorlogspijl met punt van bamboe, niboenghout, vogelbeen of roggestekel. Als boven.
- 16432. Trompet, tritonschelp, waarmede signalen worden gegeven. Als boven.
- 16433. Amulet tot zelfbescherming. Als boven.
- 16484. Amulet tot het maken van gevangenen. Als boven.
- 16435. Amulet tot voorspoed in liefdesaangelegenheden.
  Als boven.
- 16436. Borstband van geweven touw, versierd met twee soorten pitten en lapjes rood katoen. Taroenggare.
- 16437. Penisbedekking. Als boven.
- 16438. Draagzak van gevlochten touw. Als boven.
- 16439. Bamboekoker met primitieve versiering van rechte en zig-zaglijnen. Taroenggare.
- 16440. Mondharp van bamboe, zie 15149). Als boven.
- 16441. Sagoklopper van wildhout. Als boven.
- 16442. Vuurmaker van gespleten, droog hout, waartusschen een pinangnoot is geklemd. Als boven.
- 16443. Gedroogd mos, dienende tot brandmateriaal. Als boven.
- 16444. Rotanreep voor een vuurmaker. Als boven.
- 16445. Boog van niboenghout en twee pijlen met bamboe en kroonduifbeenen punt. Als boven.
- 16446. Draagzak van gevlochten touw. Jabi.
- 16447. Kalebas, kalkkoker. Als boven.
- 16448. Bamboekoker, met uitgesneden figuren versierd. Als boven.
- 16449. Cocon van een vlinder, met daarin verpakte tabaksbladeren. Als boven.

- 16450. Boog en twee pijlen. Jabi.
- 16451. Vuurtang van bamboe. Als boven.

Zuid-Nieuw-Guinea.

- 16452. Steenen klopper, waarmede de ruwe tot bijl bestemden steen behouwen wordt. Pater le Cocq d'Armandville-rivier (bovenloop).
- 16453. Steenen bijl in afwerking. Als boven.
- 16454. Ruw behouwen steenen bijl. Als boven.
- 16455. Steenen bijl zonder steel. Als boven.
- 16456. Steenen knots zonder steel. Oetoemboewe.
- 16457. Armband van gevlochten menschenhaar. Als boven.
- 16458. Schaamkleed van grasstengels voor vrouwen. Als boven.
- 16459. Neussieraden, beenen cylindertjes, gedragen in het neustusschenschot, (zie 15799). Als boven.
- 16460. Draagmand van gevlochten boombastvezels. Als boven.
- 16461. Bamboekoker, blaasinstrument. Als boven.
- 16462. Halssieraad, touwsnoertje met kralen versierd, waaraan een uitgesneden bamboelatje bevestigdis. Als boven.
- 16463. Kalebas. Als boven.
- 16464. Dolk van casuarisbeen. Als boven.
- 16465. Penisschelp, Als boven.
- 16465a Rotan buikband.
- 16465b Twee rotan armbanden.
- 16466. Touwzakje. Noord-West-rivier.
- 16467. Houten pijpje. Als boven.
- 16468. Draagnet van touw. Als boven.
- 16468a Peniskoker. Als boven.
- 16469. Benoodigdheden tot het maken van vuur. Als boven.
- 16470. Draagnet van touw. Als boven.
- 16471. Bijl, steen. Als boven.
- 16472. Boog en elf pijlen. Als boven.
- 16473. Afgodsbeeldje, hout, voorstellende een menschelijke figuur, zeer onvolkomen afgewerkt, beschilderd in rood, wit en zwart. Als boven.
- 16474. Afgodsbeeldje. Als boven.

- 16475. Prauwmodel. Noord-West-rivier.
- 16476. Bijl met steel. Als boven.
- 16477. Schild, hout met uitgesneden figuren versierd. Rood beschilderd. Pater le Cocq 'd Armandville-rivier.
- 16478. Net van gevlochten touw. Als boven.

Java.

16479. Krisheft, goudblik over een schellakachtige substantie geslagen, voorstellend een gestyleerde raksasa, die op de knieën ligt. Ongeproportioneerd groot hoofd, spitse neus en uitpuilende oogen, overdadig geornamenteerde kleedij. Kroon, diadeem, armbanden, borst-, buik- en verdere versierselen met holten voor edelgesteenten, waarvan enkele kleinere nog aanwezig. Djombang.

Historische Verzameling.

- 16480. Lila, brons, versierd met wigvormige figuren; even voor het zundgat een figuur in ster, bloem of knopvorm. Minahasa.
- 16480a Lila als 16480, doch op de bovenzijde, vóór het zundgat, een krokodillefiguur. Op het midden van de bovenzijde twee versierde beugels in den vorm van handvatsels, doch te klein om daarvoor te dienen en dus waarschijnlijk alleen bestemd ter versiering. Op het midden van den bovenkant van den mond een korrel, voorstellende het bovenlichaam van een zeepaardje.
- 16480b Lila als boven. Op de achterste helft zijn, aan de buitenzijde, breede spiraalvormige groeven aangebracht. De achterrand van den loop is versierd met bladvormige figuren. Als boven.
- 16480c Lila als boven. De achterste helft van den loop is, behalve met wigvormige figuren, bovendien versierd met een breeden omloopenden band, waarvan het grondmotief een blad weergeeft. Als boven.

CXXXII

- 16480d Lila a. b. De achterrand van den loop vorsierd met groote, bladvormige figuren. Minahasa.
- 16480e Lila als boven. Behalve met wigvormige figuren bovendien versierd op de bovenzijde met een kleine vierkante figuur in het midden en met een wielvormig figuurtje aan de voor- en achterzijde. Als boven.
- 16481. Oudhollandsch kanon, brons, met verschillende versierde banden. Aan de bovenzijde is, even achter den mond, een wapen aangebracht, voorstellende de Hollandsche Leeuw in klimmende houding met in den eenen klauw een pijlenbundel en in den anderen een opgeheven zwaard. Op de bovenachterzijde staat, omsloten door een versierden rand, "Concordia- Res- Par- vae- crescunt, daaronder het jaartal 1621. Aan de achterzijde is een rand aangebracht, waarop de woorden voorkomen "Willem Wegewaert- Me- Fecit- Hagae." Afkomstig uit de Minahasa.

LIJST

der voorwerpen, die in het jaar 1912 voor de Archæologische Verzameling zijn verkregen.

(26ste vervolg van den Catalogus).

A. BEELDEN EN ANDERE VOORWERPEN VAN STEEN.

16b (inv. 5262). Brahmakop, waarvan de vier hoofdbedekkingen op de gewone wijze tot één geheel vereenigd zijn. — Hoog 17. Afk. waarschijnlijk Oost-Java. — Not. 1912 p. 73.

103k (inv. 5219). Çiwa. Geschonden beeld, waaraan de voeten en het voetstuk ontbreken. Vierarmig; de voorhanden vóór den buik, in de achterhanden rechts het bidsnoer en links de vliegenwaaier. Platte hoofdbedekking met verhooging in het midden. Het gelaat vertoont Chineesche trekken. — Hoog 80. Aangetroffen op het erf van den amanuensis. Afgebeeld foto Oudheidk. Commissie N°. 844.

324c (inv. 5238). Nandi, steen, liggend. — Lang 68, hoog 38. Afk. onbekend. — Not. 1912 p. 55.

331b (inv. 5237). Lecuwtje, steen. — Lang 33, hoog 19. Afk, onbekend. — Not. 1912 p. 55.

392k (inv. 5236). Badkuip, steen, met inscriptie, uitvoerig beschreven in Oudheidk. Rapp. 1907 p. 196. — Hoog 95, lengteas bovenaan van binnen gemeten 2.15, korte as 1 M., diepte 70, dikte van de wanden 13 à 19 c.M. Afk. res. Soerabaja(?) — Not. 1912 p. 55.

416h (inv. 5261). Spuier, bestaande uit een lange goot, uitloopend in een makarakop, welks opgeheven slurf overgaat in een leeuw. Uit den bek daarvan hangt een zaadsnoer neer op een vogeltje, dat bovenop het spuigat in de bek van den makara staat. Lang 88, breed 18, hoogte van de goot 19, van den kop 28. Afk. waarschijnlijk Oost-Java. — Not. 1912 p. 73.

448a—c (inv. 5244, 5245 en 5246). Kalkklompjes, wellicht bij het weven gebruikt. — Afk, desa en onderdistr. Ketosobo, distr. Garoeng, afd. Wonosobo, res. Kedoe. — Not. 1912 p. 62.

461k (inv. 5239) Ornament in den vorm van een torentempelmodelletje. — Lang 22 c.M. Afk. onbekend. — Not. 1912 p. 55.

B. BEELDEN EN ANDERE VOORWERPEN VAN METAAL.

658a (inv. 5225). Ongedetermineerd beeldje, brons, zittend op lotuskussen met voetstuk, achterstuk en zonnescherm. Tweearmig, geen attributen, doch diadeem, halsketting, enz. Echtheid twijfelachtig. — Hoog met zonnescherm 11 c.M. Afk. waarschijnlijk Kedoe. — Not. 1912 p. 37.

788b (inv. 5263). Gouden plaatjes, vier stuks, en één zilveren plaatje, alle van langwerpig model en uitloopend aan één der smalle zijden in een punt, evenals verscheiden beschreven steenen. De gouden plaatjes met eenige regels schrift beschreven, gedeeltelijk ontcijferd door Dr. Brandes, het zilveren slechts met een paar letterteekens. — Lang resp. 7.5, 5.5, 6, 5.8, en 7.5 c.M., breed bijna 2 c.M. Afk. van den Penanggoengan. — Not. 1912 p. 114.

791α (inv. 5264). Gouden plaatjes, drie stuks, benevens één plaatje en twee fragmenten van vermengd goud; alle

van vierkant model en beschreven, de drie gouden met Kawi-legende, het vierde met den godennaam Wisnu. — Lang resp. 19, 18, 20 en 14, breed 18, 18, 14 en 13 m.M. Afk. Tjandi Dwarawati op het Diëng plateau. — Not. 1912 p. 110, 112; Oudheidk. Versl. 1912 p. 76.

838c (inv. 5243). Drievoet, brons, als onderstel. — Afk. desa en onderdistr. Ketosobo, distr. Garoeng, afd. Wonosobo, res. Kedoe. — Not. 1912 p. 62.

892w (inv. 5248). Bidschel, metaal, met bronzen vajravormig handvat. — Afk. desa Poerbojo, onderdistr. Tadjinan, distr. Gondanglegi, afd. Malang, res. Pasoeroehan. — Not. 1912 p. 61.

1009a (inv. 5230). Dierklok, ovaal, met bladwerk aan den bovenkant. — Hoog 11 c.M.; doorsnede met de punten 12.5 c.M. Afk. desa Djoemo, distr. Kaloran, afd. Temanggoeng, res. Kedoe. — Not. 1912 p. 37.

1097a (inv. 5242). Lamp, brons, aan ketting, in den vorm eener kinnari. — Afk. desa en onderdistr. Ketosobo, distr. Garoeng, afd. Wonosobo, res. Kedoe. — Not. 1912 p. 62.

1215d (inv. 5257). Vaas, brons, met ronden buik, van onderen iets smaller toeloopend en met korten hals, eindigend in een overigens onversierden omgeslagen rand. Aan twee kanten boven op den buik een ringvormig spoor, dat er iets bevestigd is geweest, wellicht een ketting. — Hoog 41, grootste middellijn 50, middellijn van de opening 26. Afk. desa Soegian, distr. Tengaran, afd. Salatiga, res. Semarang. — Not. 1912 p. 82 en 111.

1317b (inv. 5254). Ring, goud, bolvormig verbreed aan de ééne zijde; met gefigureerde voorstelling. — Afk. doekoeh Pangempon, desa Loeian (Sapoeran), onderdistr. Kalikadjar, distr. Sapoeran, afd. Wonosobo, res. Kedoe. — Not. 1912 p. 81, 82.

CXXXVI

1317c (inv. 5255). Ring, goud, van denzelfden aard als het vorig nummer; de figuur is echter van afwijkenden vorm. — Afk. en Not. als 1317b.

1320¢ (inv. 5253). Ring, goud, bolvormig verbreed aan de ééne zijde, met een gefigureerd cri-teeken.—Afk. doekoeh Pangempon, desa Loeian (Sapoeran), onderdistr. Kalikadjar, distr. Sapoeran, afd. Wonosobo, res. Kedoe. — Not. 1912 p. 81, 82.

1367a (inv. 5223). Ring, goud, met ledige kas. — Afk. doekoeh Boeloe, desa Pagentan, distr. Batoer, afd. Bandjarnegara, res. Banjoemas. — Not. 1912 p. 16.

1376b (inv. 5224). Ring, van metaal, met groenen steen, waarop inscriptie. — Afk. desa Soeren-lor, distr. en afd. Trenggalek, res. Kediri. — Not. 1912 p. 18.

1418c (inv. 5241). Topstukje, goud, geornamenteerd, in den vorm eener vajra. — Afk. gehucht Boengkoeson, desa Goemawang-kidoel, onderdistr. Watoemalang, distr. Leksono, afd. Wonosebo, res. Kedoe. — Not 1912 p. 63.

1431a (inv. 5232 a, b). Sieraad, goud, bestaande uit negentien gouden plaatjes, geregen aan een gouddraad; ook aan de buitenzijde heeft gouddraadversiering geloopen.—Lang 8 c.M.; in twee stukken gebroken. Afk. gehucht Mendala, desa Langkop, distr. Boemiajoe, afd. Brebes, res. Pekalongan.—Not. 1912 p. 37, 38.

1436d (inv. 5233 en 5234). Oorsieraden (paar), goud, met aan de voorzijde een olifantskop met opgeheven slurf.

— Afk. desa Djemoenang, onderdistr. Wagir, distr. Kotta Malang, afd. Malang res. Pasoeroehan. — Not. 1912 p. 38.

1443g (inv. 5226). Oorsieraad, goud, van denzelfden aard als de overige nummers 1443. — Afk. desa Kertowinangoen of Soemberwoeni, distr. Gondanglegi, afd. Malang, res. Pasoeroehan. — Not. 1912 p. 37.

1470a (inv. 5240). Oorhangers (paar), goud, ringvormig gedraaid.— Afk. desa Toeko, afd. Grobogan, res. Semarang.
— Not. 1912 p. 60.

1494b (inv. 5249). Hangplaatje, goud, aan een ketting van kruisvormige schakels. Aan de voorzijde een vrouw met een kind, aan de achterzijde een gestileerd crī. — Afk. desa Karanganjar, afd. Bondowoso, res. Besoeki. — Not. 1912 p. 61.

1511b (inv. 5247). Ketting, goud, aan weerszijden in een knop eindigend. — Afk. desa Pamottan, distr. Toeren, afd. Malang, res. Pasoeroehan. — Not. 1912 p. 61.

1546e (inv. 5252). Sieraad, goud, in den vorm van een holle blimbingvrucht, waarschijnlijk deel van een halsketting.

Afk. doekoeh Pasoeroehan, desa Ngadisono, onderdistr. Ngalian, distr. Kaliwiro, afd. Wonosobo, res. Kedoe. — Not. 1912 p. 81, 82.

1558e (inv. 5227). Beslagplaatje, brons, vierkant met bloemornament; in het midden een haakje, waaraan een ketting is bevestigd. — Grootste diagonaal 9 c.M.; lengte van den ketting 35 c.M. Afk. desa Kertowinangoen of Soemberwoeni, distr. Gondanglegi, afd. Malang, res. Pasoeroehan. — Not. 1912 p. 37.

1647m (inv. 5228). Lanspunt van gewonen vorm. — Lang 30 c.M. Afk. desa Kertowinangoen of Soemberwoeni, distr. Gondanglegi, afd. Malang, res. Pasoeroehan. — Not. 1912 p. 37.

1647n (inv. 5229). Lanspunt van gewonen vorm, zonder insteek. — Lang 23.5 c.M. Afk. desa Kertowinangoen of Soemberwoeni, distr. Gondanglegi, afd. Malang, res. Pasoeroehan. — Not. 1912 p. 37.

1696p (inv. 5220 a, b). Versierde rand van een bronzen pot, in twee stukken. — Afk. desa Kamoeljan, distr. Kaliredjo, afd. en res. Banjoemas. — Not. 1912 p. 3.

1724c (inv. 5259). Kom, brons, met voet en breeden horizontalen rand, welke onversierd is en aan vier zijden sporen van de bevestiging van een ketting vertoont. — Hoog 13, middellijn met rand 24.5, middellijn van de opening 19.5. Afk. desa Soegian, distr. Tengaran, afd. Salatiga, res. Semarang. — Not. 1912 p. 82 en 111.

1747f (inv. 5258). Waterketel, brons, waaraan de tuit ontbreekt. Dikke buik en smalle hals met een uitspringenden parelrand, daarop een koepelvormig deksel met koepelvormig knopje. — Hoog met deksel 32, zonder deksel 24.5, grootste middellijn 22, middellijn van de opening 10. Afk. desa Soegian, distr. Tengaran, afd. Salatiga, res. Semarang. — Not. 1912 p. 82 en 111.

1760i (inv. 5222). Metalen lepel met op het binnenvlak grī in bloembladversiering. — Diameter 11 c.M. Afk. Boro-Budur. — Not. 1912 p. 23, 24.

1774a (inv. 5221). Metalen bord, op het binnenvlak çri in bloembladversiering. — Diameter 32 c.M. Afk. Boro-Budur. — Not. 1912 p. 23, 24.

1820b (inv. 5260). Presenteerblad, brons, met omgeslagen rand; op het binnenvlak een gestileerde dikbuikige vaas in bladornament. — Middellijn 48. Afk. desa Soegian, distr. Tengaran, afd. Salatiga, res. Semarang. — Not. 1912 p. 82 en 111.

C. AARDEWERK.

1912b (inv. 5256). Potje van grauw aardewerk, met uitstekenden buik en zonder opstaanden rand. — Hoog 3.5 c.M., diameter van de opening 3 c.M. Afk. doekoeh Pangempon, desa Loeian (Sapoeran), onderdistr. Kalikadjar, distr. Sapoeran, afd. Wonosobo, res. Kedoe. — Not. 1912 p. 81, 82.

2008a (inv. 5231). Kom van grijsgroen aardewerk, onversierd. — Hoog 8 c.M., diameter 32.5 c.M. Afk. desa Djoemo, distr. Kaloran, afd. Temanggoeng, res. Kedoe. — Not. 1912 p. 37.

2024b (inv. 5212). Gebroken urn van aardewerk, gevonden met doodsbeenderen. — Afk. Tanah Priok, Moesi Oeloe, Palembang. — Not. 1911 p. 84 en 1912 p. 5.

D. BESCHREVEN STEENEN.

- D. 125. Beschreven steen. Hoog 70, breed 34, dik 16 c.M., met jaartal 1472. Afk. Koffietuin Tjondrogeni, onderdistr. Poedak, distr. Poeloeng, afd. Ponorogo, res. Madioen. Not. 1912 p. 40, 53. Oudheidk. Verslag 1912 p. 6.
- D. 126. Beschreven steen van onregelmatigen vorm. Ongeveer 50 bij 25 c.M., met één afgebroken regel schrift: jaya[]iddha[. Afk. van Bangka. Not. 1911 p. 95 en 1912 p. 103.
- D. 127. Vier kleine steentjes met inscriptie, tot één geheel vereenigd. Sinds 1894 in de verzameling, doch ongenummerd aangetroffen. Het schrift werd door den Heer Moquette als Himjarisch gedetermineerd. Afk. van Hadhramaut. Not. 1894 p. 74.

E. KOPERPLATEN.

E. 47. Eén plaat (36 × 15 c.M.), aan één zijde beschreven met 10 regels. Begin van een oorkonde van Krtanagara van 1188. — Afk. van Pakis (distr. Tegalredjo, afd. Magelang).

Litteratuur: Not. 1911 p. 121, 1912 p. 77; Rapp. 1911 p. 117—123 en plaat 181.

E. 48. Eén plaat (34.8 × 6.5 c.M.), aan de voorzijde beschreven met 6, aan de achterzijde met 2 regels. Slot

van een pabañolan, gedateerd in 1463. — Afk. van Goenoeng Kentong (?), desa Goeboeg Klakah, ten Oosten van Toempang (afd. Malang).

Litteratuur: Not. 1909 p. 190 sq., 1912 p. 83, 84; Tijd-schrift 55 p. 257, 258.

F. REPRODUCTIES.

F. 10 (inv. 5235). Gipsafgietsel van den beschreven steen van Leran. — Not. 1912 p. 45, 55.

G. PRÆHISTORICA.

- 5213. Steenen bijl, bruin. $13 \times 5.5 \times 1.3$. Afk. Mambang, Moesi Oeloe, Palembang. Not. 1911 p. 84 en 1912 p. 5.
- 5214. Steenen bijl, bruingrijs. 17×5.8 . Afk. Tanah Priok, Moesi Oeloe, Palembang. Not. 1911 p. 84 en 1912 p. 5.
- 5215. Steenen bijl, grijs. $14.5 \times 5.4 \times 1.3$. Afk. Tanah Priok, Moesi Oeloe, Palembang. Not. 1911 p. 84 en 1912 p. 5.
- 5216. Steenen bijl, roodgrijs. 11 × 4.7. Afk. Tanah Priok, Moesi Oeloe, Palembang. Not. 1911 p. 84 en 1912 p. 5.
- 5217. Steenen bijl, zwartblauw. $8.5 \times 3.4 \times 0.9$. Afk. Tanah Priok, Moesi Oeloe, Palembang. Not. 1911 p. 84 en 1912 p. 5.
- 5218. Steenen bijl, doorschijnend wit. $-5.4 \times 4.8 \times 1$. Afk. Sonder, Minahassa. Not. 1912 p. 5.

INVENTARIS

VAN DE

WETENSCHAPPELIJKE NALATENSCHAP VAN WIJLEN Dr. J. G. F. RIEDEL, EERELID DES GENOOTSCHAPS.

- I. 1. Ingebonden klein fo. schrift, bevattende aanteekeningen welke gediend hebben voor hoofdstuk VII van het werk "De sluik- en kroesharige rassen tusschen Selebes en Papua".
  - 2. Idem voor het tiende hoofdstuk; voorts diverse aanteekeningen voor andere hoofdstukken van genoemd boek.
- II. Handschrift van de Pintu Gerbang Pengatahuwan.
- III. Aanteekeningen gediend hebbende voor hoofdstuk I van genoemd werk.
- IV. Aanteekeningen voor hetzelfde werk, benevens de platen.
  - V. Ethnologische aanteekeningen in het Gorontaleesch met interlineaire vertaling, over: geboorte, huwelijk, dood en begrafenis, benevens enkele woordenlijsten.
- VI. 1. Woordenlijst der talen van Rotti, Sawoe, Timor, Soemba.
  - 2. Woordenlijst der talen van Sangir, Tomboeloes, Bantik, Mongondow, Bolangoeki, Kaidipan en Gorontalo.
    - N.B. De Kaidipansche lijst is in twee exemplaren, één met potlood, één met inkt geschreven. Hieruit is getrokken hetgeen over deze taal voorkomt in het derde deel van "De Bare'esprekende Toradja's" van Adriani en Kruijt.

- 3. Woordenlijst Lettisch-Maleisch.
- 4. Maleisch-Kisser-Roma.
- 5. Fabel in het Timoreesch (Sonnebait) met interlineaire vertaling, benevens bijdragen voor het Timoreesch.
- 6. Maleisch opstel over ziekten onder de Soloreezen; verder over gebruiken bij allerlei gelegenheden.
- VII. 1. Gorontaleesche bescheiden, liedjes, enz.
  - 2. Woordenlijst: Hollandsch-Bolangoekisch-Kaidipansch.
  - 3. Gorontaleesche tekst over de bevolking van Boalemo.
  - 4. Maleisch-Gorontaleesche woordenlijst.
  - 5. Gorontaleesch gedicht over den Java-Oorlog met vertaling in het Maleisch en het Hollandsch.
  - 6. Gorontaleesche pantoens, verhalen en fabelen.
  - 7. Andere Gorontaleesche verhalen, gedeeltelijk met Maleische en Hollandsche vertaling.
- VIII. 1. Mededeeling in het Maleisch over Tomboeloe's sche landbouwgebruiken.
  - 2. Tomboeloe'-sche gedichten, gedeeltelijk met Maleische vertaling.
  - 3. Verhaal van het ontstaan der eerste menschen, in het Tomboeloe'sch.
  - 4. Verhalen in het Maleisch over zeden en gebruiken der Tomboeloe's, met Tomboeloe'-sche gedeelten.
  - 5. Tomboeloe'-sche liederen, met Maleische vertaling.
  - 6. Stukken over godsdienst, en gebruiken der Tomboeloe'.
  - 1X. 1. Woordenlijst: Hollandsch Bolangoekisch Atinggolasch.
    - 2. Aanteekeningen over het landschap Kaidipan in de landstaal, met vertaling.
    - 3. Zinnetjes, woordjes en versjes in het Mongondowsch.
    - 4. Tomboeloe' sche opstellen over zeden en gebruiken.

- 5. Tomboeloe'-sche verhalen, met afzonderlijke Maleische vertaling.
- 6. Idem in het Tontemboansch.
- 7. Diverse nota's over Timor.
- 8. Verhaal van Pandagian in het Tomboeloe'-sch.
- 9. Handschrift van de Nederlandsch-Sangirsche woordenlijst, indertijd uitgegeven in het Tijdschrift van 't Bat. Gen. X, 375 (1861).
- 10. Hollandsch-Tomboeloe'-sche woordenlijst.
- 11. Gorontaleesche stukken met interlineaire Mal. vertaling, bestemd voor een leesboek.
- 12. Hollandsch-Kaidipansche woordenlijst.
- X. 1. Over het vogel-orakel onder de Gorontaleezen.
  - 2. Hikajat karadja'an Atinggola.
  - 3. Droomuitlegging onder de Gorontaleezen.
  - 4. Gorontaleesche primbon's in het Maleisch.
  - 5. Bepalingen omtrent Mohammedaansche feesten.
  - 6. Over de geschiedenis der verhouding tusschen Limboto en Gorontalo, in het Maleisch.
  - 7. Over de geschiedenis van Gorontalo, Maleisch, gedeeltelijk met Gorontaleeschen tekst.
  - 8. Maleisch geschrift over de geschiedenis van Gorontalo.
  - 9. Geschiedenis in het Maleisch van Gorontalo, Bolango en Limboto.
  - 10. Iets over Boalemo, Limboto en Boeol, in het Maleisch.
  - 11. Een bruiloftslied in het Gorontaleesch, in Arabisch schrift.
  - 12. "Instructie tot Narigt en Observantie van de Luitenants ter zee Jan Doedes en Johan Christoffel Kreuger gaande met de galuiretes D'Exter en De Arend ter Bekruissing naar de Bogt Tomminy en vervolgens nae Parigi".
  - 13. Een archiefstuk over de expeditie naar Palele in 1772.

- 14. Verslag nopens Bolango, in het Maleisch.
- 15. Bepalingen omtrent het tegengaan van zeeroof in de Tominibocht.
- 16. Over Mo'oe en andere landen in de Tominibocht, in het Maleisch.
- XI. 1. Over het planten van gierst e.a., in het Maleisch.
  - 2. Aanteekeningen over het planten van gewassen, in het Maleisch, betrekking hebbende op de Tenimber-eilanden.
  - 3. Aanteekeningen over Timor Laut en Tenimber, Hollandsch en Maleisch, met woordenlijsten.
  - 4. Aanteekeningen over Timor Laut, grootendeels Maleisch.
- XII. 1. Geschiedenis van Kisser, Maleisch.
  - 2. Aanteekeningen over Kisser, Maleisch.
  - 3. Liederen bij den landbouw, in het Tomboeloe'-sch.
- XIII. 1. Dezelfde verzameling als in IX, 5 en 6, in het Tonsea'-sch.
  - 2. Grootere verzameling, met Tontemboansche gedeelten.
  - 3. Verhaal in het Tomboeloe'-sch.
- XIV. 1. Aanteekeningen over den Watoebela-archipel.
  - 2. Boeroe (Maleisch).
  - 3. " Wetter
  - 4. Een Duitsch stuk over Galela en Tobelo, ethnografische aanteekeningen.
  - 5. Aanteekeningen over de taal van Loeang.
  - 6. , in het Maleisch over Loeang.
  - 7. Stukken over Boeroe.
  - 8. Aanteekeningen over Serang Lao.
  - 9. Maleische aanteekeningen over Watoebela.
- XV. 1. Mongondowsche zinnen, met vertaling in het Maleisch.
  - 2. Aanteekeningen over Gorontalo in het Maleisch.
  - 3. " " Soela " "
  - 4. Boegineesche woordenlijstjes.

- Over zeden en gebruiken op Rotti (drie schriften). 6. " Sawoe.
- Fransche verhandeling over Boeroe. 7.
- Eenige liederen van Boeol, en in het Maleisch iets over de toestanden aldaar.
- Over het district Langowan (Minahassa)... XVI.
  - Tomboeloe'-sch opstel over gemeenschappelijken 2. tuinarbeid op de sawah's.
  - Legenden en verhalen in het Tomboeloe'-sch.
  - Over de verschillende goden in het Tomboeloe'-sch. 4.
  - 5. Tomboeloe'-sche liedjes.
  - Maleische potloodaanteekeningen over de verhouding van de Minahasers tot de Mongondowers.
  - Maleische verhandeling over districten in de Minahasa.
  - Over gebruiken bij den landbouw in de Minahasa. (Maleisch).
  - Over de oude geschiedenis der Minahasa.
  - 10. Over het district Tombasian.
  - Over bestuurstoestanden op Aroe (Maleisch). 11.
  - 12. Over het district Kakaskasen.
  - Het verhaal van Matindas, Minahasa'sch. 13.
  - 14. Tontemboansche verhalen.
  - Het verhaal van Mamanoea (Maleisch). 15.
  - " Loetam Mokosamboer (Maleisch). 16.
  - "Oetoe Wa'ilan. 17.
  - Maleisch-Gorontaleesche woordenlijst (in drie 18. schriften).
  - Woordenlijst van negen talen uit den Solor-19. en Alor archipel.
  - 20. Woordenlijst van de Binongko-taal.
  - " taal van Moa. 21.
  - " . " Ambonsche dialecten. 22.
  - 23. Maleisch-Haroekoesche woordenlijst.
- 1. Aanteekeningen in het Maleisch over Ende. XVII.
  - 2. en schetskaarten van West-Timor.

- 3. Aanteekeningen over het eiland Solor, met woordenlijst.
- 4. Aanteekeningen over de binnenlanden van Solor (Maleisch).
  - 5. Aanteekeningen over de vorsten van Timor.
  - 6. Tonsea'-sche verhalen (zie IX, 5 en 6).
  - 7. Godsdienstige formulieren en zangen der Tontemboans (Pakewasch), verzameld door A. L. Waworoentoe, met Maleische vertaling.
  - 8. Idem der Tomboeloe's.
  - 9. Aanteekeningen over den steen bij Pinewetengan.
  - 10. Over den dierenriem bij de Tomboeloe's.
  - 11. Tomboeloe'-sch verhaal van Moentoe-oentoe.
  - 12. Maleische teksten over gebruiken in de Minahasa.
  - 13. Tomboeloe'-sche gezangen.
- XVIII. 1. Eene verzameling Tomboeloe'-sche liedjes, genummerd 34-102, met eene Maleische vertaling, met potlood genummerd 1-93, met inkt: 3-80. Het opschrift "panerka" is onjuist.
  - 2. Met potlood geschreven opstel van 7 bl., voor een deel uitgevlakt, getiteld: Een woord vooraf.
  - 3. Tontemboansche liederen, verdeeld in 82 soorten, gezongen bij het uitzaaien der padi, met interlineaire vertaling in het Maleisch, verzameld door Waworoentoe, te Sarongsong, 10 Maart 1864.
  - 4. Maleisch opstel over den landbouw in de Minahasa. Dit stuk bevat eene beschrijving der godsdienstige gebruiken; hetgeen door de tuinpriesters werd voorgedragen, in het Tomboeloe'-sch, door Matoelandi, gedateerd Tombariri (Woloan), 22 Juni 1863.
  - 5. Tomboeloe'-sch opstel over zeden, gebruiken en geschiedenis der Minahasa met interlineaire vertaling, afwisselend met inkt en potlood, beginnende met bl. 17, doorloopende tot 39.

- 6. Tomboeloe'-sche verhandeling over idem met inkt geschreven, met interlineaire Maleische vertaling.
  7. Tomboeloe'-sche liederen, zeer duidelijk geschre-
- ven, zonder vertaling, 650 nnmmers.
- Gezangen en gebeden aan god Mandai, zeer duidelijk in het Tomboeloe' sch geschreven, met interlineaire, slecht met potlood gekraste, Maleische vertaling; eene duidelijke potlood copie is er bij. Een dergelijk stuk aan god Pinonto'an, ook met duidelijke potloodcopy, en aan god Roemengan, verder aan de goden Manarangsang, Koemiwel, Lololing, Makaliwe, Mangaloe oeng, Manalea, Mana beang, Mana beka, Manawa ang, Makawalang, Taloemangkoeng, Marinoja', Moentoe'oentoe en Lingkambene'. Tomboeloe'-sche plechtigheden en gebruiken bij huwelijk, zwangerschap en geboorte; korte inleiding, met potlood, in het Hollandsch; gebeden en zangen aan de goden Mandai, Pinonto'an, wederom Mandai, weer Pinonto'an, enz. als boven, voorts een aantal verzen ter verheerlijking van de goden Mandai, Pinonto'an en Ambelengan.
- 10. Geschiedenis van de godin Loemimoe oet en haren zoon Toar in het Maleisch, afkomstig van Tondano en van Makarema en Loemimoe oet. Voorts: geschiedenis van Salangkew in het Tondanosch.
- 11. Maleisch opstel over Tomboeloe'sche gebruiken bij den huisbouw, geschreven door Matoelandi in 1864, Maart; verder: 28 strofen van het gezang Mahaengket, met gebrekkige interlineaire Maleische vertaling.
- 12. Woordenlijst van gelijkluidende, althans gelijk gespelde Tomboeloe' sche woorden. Verder 32 Tomboeloe' sche liederen met eenige verklaringen in het Tomboeloe' sche. Hollandsch-Tomboeloe' sche woordenlijst, met potlood, van A tot Liggen. Verschillende mededeelingen omtrent Tomboeloe' sche goden; lijvig H.S.

XIX. 1. Over de titels in de Minahasa, Hollandsch. Familielijst van Mongondowsche hoofden; Maleisch verhaaltje over zekeren Panto.

Brief van zekeren Petrus Mandawi.

2. Eenige woordverklaringen van Moluksch-Maleische en Tomboeloe'-sche woorden.

Bijdrage tot de kennis van eenige houtsoorten in de Minahasa, 2 bl. potloodschrift.

Maleisch verslag van eene prauwreis van Menado naar Kwandang en terug, door zekeren Montolaloe.

- 3. Maleisch stukje geschiedenis, over de stichting van Menado.
- 4. Stukje over den Tondanoschen waterval.
- 5. Opsomming van titels van hoofden, priesters, namen van boomen en planten, schadelijk gedierte, enz.
- 6. Maleische verhandeling (potlood) over zeden en gebruiken der Mongondowers.
- 7. Maleische verhandeling over tooverij en spokerij op Ambon.
- 8. Affeiding van eenige namen van eilanden in het Ambonsche, potlood, Maleisch.
- 9. H.S. van het Tominische verhaal, uitgegeven in Bijdragen, 3° volgr. 6° deel, bl. 166-184.
- 10. Verhaal van de kat en den gemsbuffel in het Tominisch, 2 exx.
- 11. Over de geschiedenis van Mongondow, Maleisch.
- 12. H.S. van Namo Leo, uitgegeven in het Tijdschrift van N. I.
- 13. Aanteekeningen over het eiland Damar; verder verschillende notities in het Maleisch en het Hollandsch, ook woordenlijsten. Zeer gevlekt.
- 14. Allerlei aanteekeningen in het Tomboeloe'-sch over Minahasischen godsdienst en gebruiken.
- 15. Een Maleisch verhaal.
- 16. Verhandeling over het belastingwezen in Gorontalo en omstreken, netjes met inkt geschreven, 1874.

- 17. Opstel over Indonesische rechtsbegrippen omtrent den eigendom van den grond.
- 18. Verzameling Tomboeloe'-sche verhalen, enkele met Maleische vertaling, o. a. het verhaal van de verdeeling der Minahasische stammen. Verder andere verhalen op de geschiedenis der Minahasa betrekking hebbende. Net geschreven.
- 19. 116 raadsels in het Maleisch, afkomstig uit Ambon.
- 20. Eenige Minahasische liederen (mahakaria) met aanteekeningen; 650 coupletten.
- 21. Verhaal omtrent de godin Loemimoe'oet in het Tomboeloe'-sch, Roentoeroring, Mamanoea enz.
- XX. 1. Eenige blaadjes met Tominische liederen.
  - 2. Gorontalosche liederen met interlineaire Maleische vertaling.
  - 3. Aanteekeningen in het Maleisch, welke gediend hebben voor het werk "De sluik- en kroesharige rassen".
  - 4. Over het Kakian-verbond.
  - 5. Maleische aanteekeningen over Ceram.
  - 6. Maleische verhandeling over Alfoersche gewoonten in de residentie Ambon.
  - 7. Aanteekeningen over West-Ceram.
  - 8. Lijvige Hollandsche verhandeling over Ceram, met inhoudsopgave.
  - 9. Over het dragen van kain kadoe op Noord-Ceram.
  - 10. Opstellen over zeden en gewoonten, en plaatsbeschrijving van Ceram in het Maleisch.
- XXI. 1. Aanteekeningen over Tobelo en Galela, Maleisch en Hollandsch.
  - 2. Woordenlijst van het Tomboeloe'-sch, zeer gebrekkig.
  - 3. Tonsea'-sche liederen, met inleiding en aanteekeningen.

- 4. Aanteekeningen voor de uitgave van de Pintoe Gerbang.
- 5. Aanteekeningen over Minahasische poëzie, 12 stukken.
- 6. Lijsten van namen van inlandsch gereedschap.
- 7. Versregels gezongen bij het maharemba, Tomboeloe'-sch met Maleische vertaling; idem bij het mahaengket.
- 8. Tomboeloe'-sch verhaal van Roemimpoenoe'.
- 9. Aanteekeningen behoorende bij het Nederduitsch-Minahasa-Maleisch woordenboek.
- 10. Over oude gebruiken der Tomboeloe's; Hollandsch, potloodschrift; twee stukken.
- 11. Verhaal van den priester Kora', Tomboeloe'-sch, potlood.
- 12. Maleische verhandeling over huwelijksgewoonten in de Minahasa.
- 13. Ethnografische bijzonderheden omtrent de bevolking van Galela en Tobelo; Hollandsch, potlood.
- XXII. 1. Vijfvoudige woordenlijst: Maleisch, Galelasch, Soelasch, Boeroesch, Tobelosch. De woorden zijn geordend in de Maleische kolom naar het Arabische alfabeth, hoewel alles in Latijnsch karakter geschreven is. Zeer duidelijk schrift.
  - 2. Een lijstje van 37 woorden in tien dialecten van Alor, links Maleisch; zeer goed schrift.
  - 3. Een gesprek in de behasa Sapalewa (Ceram), met interlineaire vertaling in het Maleisch, 7 bl. lang. Vervolgens een oud gedicht over zekeren Dati Tamaoela van het dorp Paoelohi, eveneens met interlineaire Maleische vertaling. Aan het slot eene kleine verklaring in het Maleisch.
  - 4. Een eedformulier in kolommen opgesteld met Maleische vertaling er naast (behasa Alifoeroe, waarschijnlijk Ceramsch).

- 5. Lijst van Ceramsche woorden met Maleische vertaling:
  - I. Amahaj en Sahoekoe.
  - II. Elpapoeti.
  - III. Zuid-Ceram.
  - IV. Awaja.
    - V. Wahaj.
- 6. Maleische verhandeling over godsdienstige gebruiken uit Noniani (Noniali), Ceram.
- 7. Een schoolschrift met Ceramsche liederen en interlineaire Maleische vertaling (dialect van Roemakoe). Aan het slot eene opgave van de telwoorden.
- 8. Woordenlijsten en zinnen in verschillende Ceramsche dialecten en Maleisch, potlood.
- 9. Een gezang in het dielect van Amahai, Zuid-Ceram, dat gezongen werd door jonge meisjes, wier tanden reeds gevijld waren, met interlineaire Maleische vertaling. Aan het eind eene verklaring in het Maleisch.
- 10. Liedjes in de volkstaal uit de afdeeling Wahai (West-Ceram) met vertaling en verklaring in het Maleisch. Eedsformulier in dezelfde taal met interlineaire Maleische vertaling.

Een zang met interlineaire Maleische vertaling over het koppensnellen.

Woorden en zinnetjes (potlood), Maleisch en Nomanisch of Lomanisch, Noord Ceram.

- 11. Een lied uit West-Ceram, met interlineaire Maleische vertaling. Vooraf wordt verklaard dat het op vier wijzen (pois, oud-Holl. voois) gezongen wordt; duidelijk schrift. Aan het eind eene korte verklaring in het Maleisch, over de zangwijzen.
- 12. Een gezang bij gelegenheid van het tandenslijpen, afkomstig van Elpapoeti, West-Ceram, met interlineaire Maleische vertaling, duidelijk schrift. Aan het eind eene toeliebting in het Maleisch.

- 13. Ceramsch lied uit Sapaleva, met interlineaire Maleische vertaling, en toelichting in het Maleisch aan het eind.
- 14. Maleisch-Ceramsche woordenlijst van de taal van Sapaleva, Eti en Tala; duidelijk schrift.

Een gesprek in diezelfde taal met interlineaire Maleische vertaling.

15. Lijst van talen, en de plaatsen waar zij gesproken worden op Ceram.

Woordenlijst (potlood) in de taal van Teloeti en Maleisch.

- 16. Drie losse bladen waarop met potlood eene lijst van een der Ceramsche dialecten, met Hollandsche vertaling.
- 17. Een Maleisch leesboekje; zeer verbleekte inkt.
- 18. Eene verzameling Maleische spreuken en uitspraken, gedateerd Tanawangko⁵, 1862.
- 19. H.S. van het Maleische werkje Pintu Gerbang, deel XIV, handelende over aanplantingen.
- 20. Verhandeling (potlood) over Flores.
- 21. Tomboeloe'-sche eedsformulieren (potlood); daarnaast verklaring van een aantal woorden. Achteraan eene Engelsche vertaling.
- 22. Gorontaleesch-Maleisch woordenlijstje (potlood).
- 23. Verhandeling over Indonesische rechtsbegrippen over den eigendom van den grond.
- 24. Woordenlijst in het Hollandsch-Sangirsch (Siaoe), Tomboeloe', Bantiksch, Mongondowsch, Bolangoeki, Kaidipansch en Gorentaleesch. Achter de Mongondowsche woorden staat met potlood de vertaling in het Talaoetsch; duidelijk schrift.
- 25. Gorontaleesch gezang met interlineaire Maleische vertaling.
- 26. Gezang in het Bolangoeki, met interlineaire Maleische vertaling.

- XXIII. 1. Negentien Sangireesche verhalen (potlood), met interlineaire Maleische vertaling.
  - 2. Idem, zonder nummers.
  - 3. Sangireesche verhalen, zonder vertaling.
  - 4. H.S. van de Sangireesche volksliederen, uitgegeven in het Tijdschrift v. d. T. L. en V. K. v. N. I. XVII: 281.
  - 5. Twee Sangireesche verhalen, gevolgd door twee Maleische over Sangir.
  - 6. Autobiographie van een Sangirees; daarnevens eene Maleische vertaling, met potlood.
  - 7. 97 Sangireesche liederen.
  - 8. Maleisch verhaal van Matan Sangiang, blijkbaar uit het Sangireesch.
  - 9. Sangireesche gezangen "kakoembaede", 2 bladz.
  - 10. Sangireesche versregels.
  - 11. Vertaling in het Maleisch van Sangireesche poëzie.
  - 12. Lijstje van hoofden van eenige Sangirsche landschappen.
  - 13. Sangireesch gedicht Matan Sangiang.
  - 14. Maleisch-Sangireesche woordenlijst (potlood), in de volgorde van het Arabische alphabeth; niet voltooid.
  - 15. Sangireesche liedjes met interlineaire Maleische vertaling (potlood).
  - 16. Een blaadje met Sangireesche liederen, genummerd 18-24.
  - 17. Een stukje geschiedenis van Siaoesche hoofden.
  - 18. Aanteekeningen over eenige Sangirsche landschappen.
  - 19. Aanteekeningen over Sangir.
  - 20. Aanteekeningen over Sangireesche spraakkunst.
  - 21. Reis naar de Sangirsche eilanden met de "Etna" in April 1854.
  - 22. Opstel over de Sangir- en Talaut-eilanden, April 1854.

- 23. Eenige losse bladen met aanteekeningen over Sangir en de taal; daarbij losse stukjes litteratuur.
- 24. Een reisverhaal in het Sangireesch.
- 25. Sangireesche verhalen.
- 26. 16 verhalen in het Sangireesch, uitgegeven als leesboek, Dep. v. Leermidd. No. 298.
  - 27. 100 Bantiksche verhaaltjes; duidelijk geschreven.
- by 128. Idem, in potlood.
  - 29. Tagaalsch alphabet, in staand en cursorisch schrift, met proeven van Tagaalsche zinnen, met transscriptie.
  - 30. Twee Soewawasche vertellingen, waarvan een is uitgegeven (overdruk bijgevoegd).
  - 31. Gedeelte van hetzelfde H.S. als 27 en 28, potlood, slecht leesbaar.
  - 32. Hollandsch-Bantiksche woordenlijst (potlood), n.l. de letters A. B. C. D.
  - 33. Bantiksche versregels met Maleische vertaling, potlood, goed leesbaar.
  - 34. Bantiksche verhalen met interlineaire Maleische vertaling, waarbij nog twee beter leesbare copieën.
  - 85. Dagboek met aanteekeningen over reizen van Menado uit ondernomen.
  - 36. 17 artikelen met bepalingen in het Sangireesch, Siaoesch dialect, van een hoofd, genoemd Soekalawoe.
  - 37. Catechisatieboek in het Sangireesch in twaal. lessen, in vragen en antwoorden.
  - 38. Sangireesche verhalen, potlood, genummerd met Romeinsche cijfers LXXII—XCII.
  - 39. Gorontaleesch verhaaltje, potlood, met interlineaire Maleische vertaling.

Burto Barrer Barrer Ba

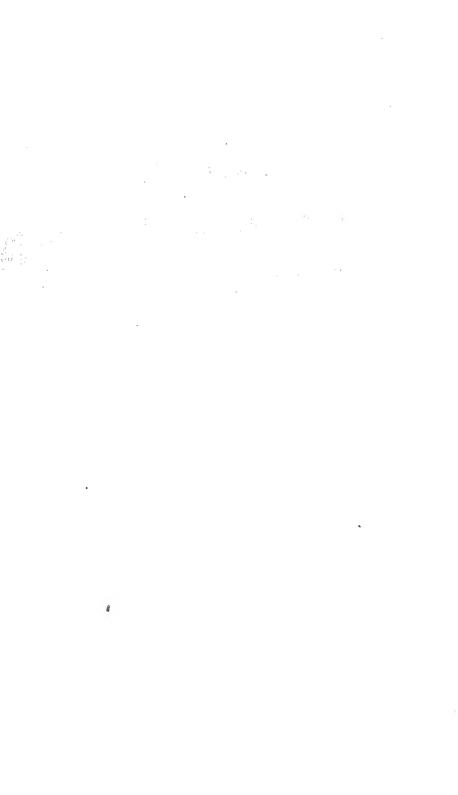
AANWINSTEN

DER

NUMISMATISCHE COLLECTIE IN 1912.

Assam. Vierkante zilveren munt, met Perzische legende, van Siva Simha en Pramathesvari, geslagen te Gargaon in 't jaar 1651 Saka (1729 A. D.). (Geschenk van den Heer H. K. Briscoe, onder-Secretaris van het Gouvernement van Oost-Bengalen en Assam).

Belgie. Bronzen medaille der Brusselsche tentoonstelling in 1910.

LIJST

van ingekomen boekwerken gedurende het 3e en 4e kwartaal 1912.

- 'Abdoe'llah (Mas), 'Ilmoe Bahasa Melajoe. Bagi orang jang beladjar akan goeroe bantoe dan sekalian orang jang hendak beladjar sendiri. I. 2° druk. Weltevreden 1911. 8°.
- Paråmåsastrå Djåwå. Minångkå gagaran kanggo marsoedi dewe. Anggitane M. 'Abdoe'llah. Semarang z. j. 8°.
- Abendanon (J. H.), Het onderwijs in Nederlandsch-Indië. Overdruk uit: Neerlands Indië. 4°.
- Adriani (N.) en Alb. C. Kruijt, De Bare'e-sprekende Toradja's van Midden-Celebes. Eerste deel. Land- en Volkenkunde. Batavia 1912. 8°.
- Adriani (N.), Se'imo soera Ndapebasa. Batavia 1911. 8°. Adriani (N.), Se'imo soera ndapangerdja pai ndapebasa. Batawi 1911. 8°.
- Alviella (Goblet d'), La migration des symboles. Paris 1891. 8°. Amstel (J. E. van), De temperatuursinvloed op physiologi
  - sche processen der alcoholgist. (Academisch proefschrift.)
    Amsterdam 1912. 8°.
- Tatakrama oerang Soenda. Djilid I beunang-ngarang D. Ardawinata. Tjitakan kaopat. Bandoeng 1911. 8°.
- Serat tjarios hingkang kasawaban hing nama door M. Poedja Ardja. Semarang 1911. 8°.
- Poemilia serat dongeng sarimoelja karanganipoen, M. Poedja Ardja. Batavia 1912 8°.
- Het voorbeeldige dorpsmeisje door M. Poedja Ardja. Batavia 1912. 8°.

- Serat koela-pratama karanganipoen Radèn Marta Ardjana. Batavia 1912. 8°.
- Asakawa (K.), Some of the contributions of feudal Japan to the new Japan. (Reprinted from the Journal of Race development 1912.) 8°.
- Asmoso (Mas Prawiro), Parèbhasan èterrangaghi sarana dhoengèng. Esalen dari òtjaq djhaba biq. Semarang 1911. 8°.
- Woewoelang betjiq salawé idji, panoentoening Boedi Oetama, kinarang déning Mas Mangkoe Atmadja. Batawi 1911. 8°.
- Onoranze centenarie internazionali ad Amedeo Avogadro. 24 Settembre 1911. Torino. 4°.
- Aynard (Raymond), L'Oeuvre française en Algérie. Paris 1912. 8°.
- Nota van toelichting betreffende het landschap Balangnipa. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.) Batavia 1912. 8°.
- Batjoet Sapeuë. Leesboek voor Atjehsche kinderen. Batavia 1911. 8°.
- Benedict (F. G.) and E. P. Slack, A comparative study of temperature fluctuations in different parts of the human body. Washington, D. C., 1911. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 155).
- Blink (H.), De Nederlandsche statistiek. In het bijzonder de economische statistiek in verband met de kennis van Nederland. (Overdruk uit Vragen van den Dag 1912). Amsterdam. 8°.
- Supplementary catalogue of the Archæological Collection of the Indian Museum, by the late Theodor Bloch. Calcutta 1911. 8°.
- Overdruk uit "Het boek", tweede reeks van het tijdschrift voor boek- en bibliotheekwezen. z. p. en j. 8°.
- Nota van toelichting omtrent het landschap Boentoe-Batoe, behoorende tot de federatie Doeri. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV). Batavia 1912. 8°.

- Bolsius (A.), Toelichting bij het artikel: K-um a of-Ku-ma. (Overg. uit de Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenk. van Ned.-Indië deel 66.) 8°.
- Brune (P.), Dictionnaire des artistes et ouvriers d'art de la Franche Comté. Paris 1912. 4°. Publications pour faciliter les études d'art en France, par Provinces.
- Mededeelingen van het Bureau voor de Bestuurszaken der Buitenbezittingen bewerkt door het Encyclopædisch Bureau. 's Hage 1911. 8°. Aflevering 1, 2.
- Voorloopige verzameling voorschriften betreffende den burgerlijken geneeskundigen dienst. Batavia 1911. 8°.
- Publications of the Carnegie Institution of Washington. Pricelist, classified descriptive lists and index of authors. Washington 1912. 8°.
- Case (E. C.), A revision of the Cotylosauria of North-Amerika. Washington, D. C., 1911. 4°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 145.)
- Catalogue of the Rost collection in the Raffles library. Singapore 1897. 8°.
- Catalogus der Koloniale Landbouw-tentoonstelling Deventer 1912 6 tot en met 21 Juli. Deventer. 8°.
- Catalogus der Bibliotheek van den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst te Batavia. (Bijgewerkt tot 1 April 1912.)
  Weltevreden 1912. 8°.
- Chatelier (A. le), Politique Musulmane. Lettre à un Conseiller d'État. (Extrait du Revue du monde Musulman 1910). Paris. 8°.
- Coblentz (W. W.), A physical study of the firefly. Washington, D. C. 1912. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 164).
- Bibliotheca Universitatis Leidensis. Codices manuscripti III.

  Codices bibliothecæ publicæ Latini.
- Cordier (H.), Bibliotheca indosinica. Dictionnaire bibliographique des ouvrages relatifs à la péninsule Indochinoise.

  Vol. I. (Publications de l'école française d'extrême orient vol. XV). Paris 1912. 8°.

- Dalgado (S. R.), Dialecto Indo-Portiguès de Ceylão. Lisbos. 1900. 8°.
- "Traibuhmi" Buddhist cosmogony ascribed to Phraya Lidaya King of Srisajanalay Sukhoday about 660 A. D. copied in 1778 in Bejrapuri edited with a preface of His Royal Highness Prince Damrong and distributed at the cremation of their Royal Highnesses Princesses Prasansrisai & Prabaisrisaat. Bangkok 1912. 8°.
- Tjarios lalampahan Daoed bin Oetia oerang Palembang. Batavia 1911. 8°.
- Måntjå-Warnå djilid I. Lajang watjan kangga ing pamoelangan Djåwå anggotané Soetjiptå Darmå. Batavia 1912. 8°.
- Tjampoer bawoer uit het Maleisch vertaald door Darmawiata. Semarang 1911. 8°.
- Day (A. L.) and R. B. Sosman, with an investigation of the metals by E. T. Allen, High temperature gas thermometry. Washington, D. C., 1911. 8°. (Carnegie Institution of Washington, publication N°. 157.)
- Deenik (A. C.) en Mas Moehamad Rais. Nederlandsch-Soendasche samenspraken. Bandoeng 1912. 8°.
- Boekoe nasehat aken priaji-priaji dalam mendjalangken kepolisiean terkarang oleh Raden Batin *Djajanegara*. Betawi 1912. 8°.
- Wawatjan poetri Djohar Manikam. Semarang z. j. 8°.
- Nota van toelichting omtrent de federatie *Doeri* of Talloe-Batoe-Papan, bestaande uit de landschappen Maloewa, Allah en Boentoe-Batoe. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.) Batavia 1912. 8°.
- Nota van toelichting omtrent het landschap Allah, behoorende tot de federatie Doeri. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.) Batavia 1912. 8°.
- Doorninck (D. J. van), Hollanders op Java en in Holland. Haarlem 1912. 8°.

- Lajang ngèlmoe-boemi kapoelowan Indijå-wetan. Djilidan I. Tanah Djåwå. Kaanggit déning M. Ng. Dwidjåsewåjå. Batavia 1912. 8°.
- Ennen (H.), Het derde leerjaar in de inlandsche scholen. Handleiding voor het onderwijs in het Hollandsch op de inl. scholen der 1° klasse. Eerste deeltje. Batavia 1911. 8°.
- Enthoven (K. L. J.), Het adatrecht der inlanders in de jurisprudentie. Academisch proefschrift. 's Gravenbage 1912. 8°.
- The faras nāma of Hâshimi, edited in the original Persian with English notes by lieut. colonel D. C. Phillot. Calcutta 1910. 8°. (Bibliotheca Indica.)
- Fergusson (J.), The study of Indian Architecture. London 1867. 4°.
- Wat volwassen jongens wel eens mogen weten door prof. Fournier te Parijs. Volgens de Hollandsche vertaling van dr. Stephan in het Javaansch bewerkt door Achmad. Batavia 1911. 8°.
- Lajang kanggo sinaoe étong, katoeroen såkå ing tëmboeng Melajoe, déning Raden Gåndå Werdjåjå. Djilidan ångkå VII. Betawi 1912. 8°.
- The Ganita-Sāra-Sangraha of Mahavīrācarya with English translation and notes by M. Rangācārya. Published under the orders of the Government of Madras. Madras 1912. 8°.
- Soeradji (Lotgevallen van een Javaansch militair) door L. F. van *Gent*, met medewerking van R. Ng. Soera di Poera. Weltevreden 1907. 8°.
- Gerland (G.), Der Mythus von der Sintflut. Bonn 1912. 8°. Gids voor de toepassing der tarieven van in en uitvoerrechten in Nederlandsch-Indië. Uitgegeven door het Hoofdbureau der in en uitvoerrechten en accijnzen. (September 1911.) Batavia 8°.
- Gomes (E. H.), Children of Borneo. Edinburgh and London z. j. 8°.

- Gommers (J. W. A.), Beschrijving van Rijsbergen. Uitgegeven door het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noordbrabant. 's Hertogenbosch. 8°.
- Groneman (I.), Ruins of Buddhistic temples in Praga valley.

  Tyandis Barabudur, Mendut and Pawon. Translated from the Dutch by J. H. Semarang 1912. 8°.
- Groneman (I.), Natah Wajang Wélulang, das Meisseln der ledernen Wajang-Puppen der Javaner in den Vorstenlanden. (Separat-Abdruck aus: "Internationales Archiv für Ethnologie 1912.) fol.
- Rechtsgeleerde observatiën, dienende tot opheldering van verscheidene duistere, en tot nog toe voor het grootste gedeelte onbewezene passagien uit De Inleidinge tot de Hollandsche Rechtsgel. van wijlen Mr. Hugo de Groot, door een Genootschap van Rechtsgeleerden. 4 dln. in 2 banden. Amsterdam 1776—1778. 8°.
- Dertig vraagen, uit de inleidinge van Mr. Hugo de Groot, met derzelver antwoorden. 's Gravenhage 1777. 8°.
- Harloff (W. H. Th.) en L. G. Langguth Steuerwald, Over den invloed van het magnesiagehalte bij de carbonatatie. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie N°. 27.) Soerabaia 1912. 8°.
- Hazewinkel (J. J.) en C. Lourens, De uitvoering der polarisatie vóór inversie bij Clerget-bepalingen in melasse. (Mededeelingen van het proefstation voor de Javasuikerindustrie N°. 21.) Soerabaia 1912. 8°.
- Hazewinkel (J. J.), Theoretische beschouwingen over het zoogenaamde "colloïdwater" in de vezelstof van suikerriet. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie N°. 25.) Soerabaia 1912. 8°.
- Hazewinkel (J. J.), Over het verband tusschen Corrosie en Aciditeit van Brüdenwater. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie N°. 26.) Soerabaia 1912. 8°.

- Wali sanga. De Javaansche geheime leer, samengesteld door de negen wali's van Java. Vertaald en aangevuld door H. A. van *Hien*. Bandoeng 1912. 8°.
- Hien (H. A. van), Eenige weinig bekende Javaansche legenden. Bandoeng 1912. 8°.
- Hollands Oogh-water, verklarende de oogen der Hollanders, ende de loosheyt der Engelsche, bij hun ghepleeght in de handelinghe der Vredes Tractaten, tot Londen. Vervat in seker brief gheschreven aan mijn Heer Libertus Amstelius. Z. p. 1652. 4°.
- Houdus (O.), L'Islamisme. Ouvrage couronné par l'Académie française. Nouvelle édition. Paris 1908. 8°.
- Noticia dos trabalhos executados pela Direcção dos Estudos de Hydraulica na India Portuguesa. (Janeiro de 1904 a Março de 1906). Sociedade de Geographia de Lisboa. 8°.
- Indische Penkrabbels. 1° Bundel. Teekeningen van Menno van Meeteren Brouwer. Tekst van Diederik Baltzerdt. Weltevreden 1912. 4°.
- Jaarverslag der tinwinning op Banka over het exploitatiejaar 1910/11. Batavia 1912. 8°.
- Jasper (J. E.) en Mas Pirngadie, De inlandsche kunstnijverheid in Nederlandsch-Indië. 's Gravenhage 1912. 8°.

  I. Het vlechtwerk.
- Jones (H. C.) and W. W. Strong, The absorption spectra of solutions of comparatively rare salts including those of godolineum, dysprosium, and samarium, the spectrophotography of certain chemical reactions and the effect of high temperature on the absorption spectra of non-aqueous solutions. Washington, D. C., 1911. 8°. (Carnegie institution of Washington publication N°. 160.)
- Juten (G. C. A.), Cartularium van het begijnhof te Breda.

   Uitgave van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen 'Noord-Brabant.—'s Hertogenbosch. 8°.
- Kakôfein ma kakajik kuker farkor 40. Batavia 1911. 8°.

- Warnasari karanganana Raden Lenggang Kantjana. Batavia 1912. 8°.
- Ngamoemoele badan karangan Raden Karta di Radja. Batavia 1912. 8°.
- Dieren-kwelling door Mas Karta-Siswaja. Semarang 1912. 8°. Kats (J.), Rano. Leesboek voor de Holl. Inl. scholen I—III. Weltevreden 1910/12. 8°.
  - Käyser (C. C.), Verslag der Corantijn-expeditie. (19 Juli 1910 – 1 April 1911.) (Overg. uit het Tijdschrift van het Kon. Aardrijksk. Genootschap 1912.) Leiden. 8°.
  - Tjeritera peri kehidoepan Santoe Tarcisioes dikarang oleh A. Kimeleng. Batavia 1911. 8°.
  - Kley (J. van der), Nederlandsch-Boegineesche samenspraken met verklaringen en woordenlijst in Latijnsch karakter. Batavia 1911. 8°.
  - Pratikel moerih soedaning karojalan. Anggitanipoen Raden Marta Koesoema. Batavia 1911. 8°.
  - Algemeen verklarend woordenboek, vijfde druk van Kramers' algemeene kunstwoordentolk, herzien en vermeerderd door Henri Zondervan. Gouda 1912. 8°.
  - Krom (N. J.), De beelden van Tjandi Rimbi. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.) Batavia 1912. 8°.
  - Labberton (D. van Hinloopen), Lajang Oenggah-Oenggoehing Basa. Oefeningen in het recht gebruik van Hoog- en Laag Javaansch. Eerste stukje. Krama en Ngoko. Batavia 1912. 8°.
  - Labberton (D. van Hinloopen), Is het Sanskreta Mahadjana ook het Javaansche Medjana? (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.) Batavia 1912. 8°.
- The festivals of the twelve months by His Majesty the late King Culalongkorn printed and distributed by Lady Se at the eremation of Chao Phraya Nararatna Prajmanit (to) with a preface of His Royal Highness Prince Damrong. Bangkok 1912, 8°.

- Lagemann (H.) en Marah Alam, Soera Wombaso. 6 st. 's Gravenhage 1907, 4°.
- Departement van Gouvernementsbedrijven in Nederlandsch-Indië. — Landsdrukkerij. Verslag over 1911. Batavia 1912. 8°.
- Learned (M. Dexter), Guide to the manuscript materials relating to American history in the German state Archives. Washington, D. C. 1912. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 150.)
- Lourens (C.) en H. T. M. van Nes, Het verband tusschen de door contrôle verkregen cijfers onderling en het nut hunner verwerking. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java Suikerindustrie N°. 19.) Soerabaia 1912. 8°.
- Kitab pengadjaran serani jang pandak, jang menoeroet titah seri padoeka Mgr. Edmundus Sybrandus Luypen. Menado 1911. 8°.
- The ma'asir-i-rahimi of Mullat 'abd ul-baqi nahavandi. Part. I, fasc. 1. Calcutta 1910. 8°. (Bibliotheca Indica.)
- Boegineesche vertaling van het Makassaarsche leesboekje van Intje Nanggoeng door Rahing Daeng Magassing. Batavia 1912. 8°.
- Maisondeau (N.), Mrs. Nelly Waterhouse Dorne, "Down under." A year in Netherlands India. The commonwealth. The dominion. Colombo 1912. 8°.
- Nota van toelichting omtrent het landschap Maloewa, behoorende tot de federatie Doeri. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.)
  Batavia 1912. 8°.
- Boegineesche vertaling van Wisselink's rekenschool door Latoeppoe daeng Mappoeli e.a. 3 st. Batavia 1911. 8°.
- Acht Javaansche vertellingen, door R. M. Mangkoedimedja.
  Batavia 1911. 8°.
- Martyrologium ex codice Bernensi 289 secundum apographum a cl. V Wilh. Arndt descriptum ediderunt socii Bollandiani. Bruxelles 1881. 4°.

- Mayer (A. Goldsborough), Ctenophores of the Atlantic coast of North America. Washington, D. C., 1912. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 162.)
- Modellenboek tevens handleiding voor het voeren der administratie der in en uitvoerrechten en accijnzen. Uitgegeven door het Hoofdbureau der In- en Uitvoerrechten en Accijnzen. Batavia 1912. 8°.
- Tri wangsa. Leesboek voor de leerlingen der 4° en hoogere klasse van de lagere scholen door Mas Mochamad Rais e.a. 1° en 2° st. 1° druk. Batavia 1912. 8°.
- Serba serbi ja'ni berbagai-bagai tjeritera terkarang oleh Soetan *Moeh*^d. Sa'id. Betawi 1912. 8°.
- Wawatjan tjarita Mochammad Kaja. Batavia 1912. 8°.
- Mochamad Tahir, Soera papiladjang kana Mangkasara nipattoedjoewa ri sikola taoe lélenga. Batawi 1906 I, 1912 IV.
- Moesa (R. H. Moehamad), Dongeng-dongeng pieunteungeun. Batavia 1912. 8°.
- Tjarita Abdoerrahman djeung Abdoerrahim Karanganana R. M. Moehamad Moesa. Ditjitak kaopatkalina. Batavia 1911. 8°.
- Moquette (J. P.), De grafsteenen te Pasé en Grissee vergeleken met dergelijke monumenten uit Hindoestan. (Overg. uit Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.) Batavia 1912. 8°.
- Mnemosyne. Bibliotheca philologica Batava. Nova Series, volumen quadragesimum. Pars 1, 2. Lugduni Batavorum 1912. 8°.
- Moresco (E.), De wetgevende raden in Britsch-Indië. Uitgegeven op last van den minister van koloniën. 's Gravenhage 1911. 8°.
- Munnick (O. M. de), Mijn ambtelijk verleden. (1858—1894.)
  Autobiografie. Amsterdam 1912. 8°.
- De nar als vorst. Javaansche klucht. Batavia 1911. 8°.
- Nasa (I. K'toet), Balineesch leesboekje. 3 stukjes. Batavia 1911. 8°.

- Natawisastra (Mas), Wawatjan Sultan Abdullah djering Hasam. Bandoeng 1912. 8°.
- Toetoeroetjingan basa Soenda ditembangkeun koe Mas Natawisastra. Batavia 1911. 8°.
- Instructie voor de scheepsmeters in Nederlandsch-Indië. Vastgesteld bij beschikking van den commandant der Zeemacht en chef van het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië van 15 December 1911 N°. 13120. Treedt in werking op 1 April 1912. 8°.
- Begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1913.

   Indisch ontwerp. Batavia 1912. fol.
- Beretning om den anden Skandinaviske Matematikerkongres i Kjobenhavn 1911. Udgiven af Niels *Nielsen*. Kjobenhavn, Kristiania 1912. 8°.
- Nöldeke (Th.), Burzoes Einleitung zu dem Buche Kalila waDimna übersetzt und erläutert. Strassburg 1912. 8°.
- Nyayasārah, by Acārya Bhāsarvajna together with the commentary called Nyāyātparyadipikā by Jayasemha Sūri. Calcutta 1910. 8°. (Bibliotheca Indica).
- Nijhoff (Wouter), Nederlandsche bibliographie van 1500 1540. Afl. 1 (A.) Overdruk uit "Het Boek". 's Gravenhage 1912. 8°.
- De obligatie als geldbelegging. Nederlandsch-Indische effecten- en prolongatie bank. Batavia 1912. 8°.
- Oendang oendang sekolah, jaitoe pada menjatakan peratoeran hal pengadjaran boemi poetera. Dikeloearkan dengan perintah Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid. Betawi 1911. 8°.
- Ong Keng Ho. Kitab aken beladjar pegang boekoe. Djilid I. Boekhouden enkelvoudige methode. Bandjermasin 1912. 8°.
- Glossarium behoorende bij het Maleisch leesboek door Ch.
  A. van Ophuysen. Leiden 1912. 8°.
- Osborne (Th. B.) and Lafayette B. Mendel, with the cooperation of Edna L. Ferry. Feeding experiments with isolated foodsubstances. Washington, D. C., 1911. 8°.

- (Carnegie Institution of Washington publication No. 156, part II.)
- Ossenbruggen (F. D. E. van), Mr. G. D. Willinck over wijlen Professor Dr. G. A. Wilken. Den Haag 1911. 8°.
- Levenswijsheid door Ki Padmasoesastra. Semarang 1911. 8°. Palanggeran noeliskeun basa Soenda koe aksara Walanda. Batavia 1912. 8°.
- Poespa warna terkarang oleh Soetan Pamoentjak. Betawi 1912. 8°.
- Pant (D. F. van der) en Ki Padma Soesastra, Serat doertjara ardja. Semarang 1911. 8°.
- Pappiladjârang ri basa Mangkasaraka nakaranga Intje Hoesain daeng Parani I, II. Batawi 1912. 8°.
- Porlok Parsanggoelan na binaen ni Dja Parlagoetan. Batawi 1912. 8°.
- Piloeangeun, karanganana M. Partadiredja. Djilid II. Batavia 1911. 8°.
- Piloeangeun, karangan M. Partadiredja. Djilid ka I. Batavia 1911. 8°.
- Tjarita roepa roepa karangana M. Partadiredja. 3 st. Batavia 1911. 8°.
- Boekoe leutik pangatik moerangkalih karangan M. Partadiredja. Bandoeng 1911. 8°.
- Memoirs of the Peabody Museum of American archeology and ethnography, Harvard University, Cambridge 1911. 4°. Vol. V. N°s. 1 and 2.
  - Explorations in the Department of Peten, Guatemala Tikal by Theobert Maler.
  - Preliminary study of the ruins of Tikel, Guatemala by Alfred M. Tozzer.
- Pemimpin bagi orang jang hendak memilih pendjahalian.
  Dikarang dan dikeloearken oleh Commissie voor de
  volkslectuur. Serie A. Djilid II dan III. Batavia
  1911. 8°.

- Plate (L. M. F.), Bijdrage tot de kennis van de lykanthropie bij de Sasaksche bevolking van Oost-Lombok. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.) Batavia 1912. 8°.
- Pleyte (C. M.), Badoejsche geesteskinderen. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.)
  Batavia 1912. 8°.
- Javaansche verhalen, door R. Ng. Soera di *Poera*. Weltevreden 1911. 8°.
- Serat Sabda Rahajoe. Uit het Soendaneesch vertaald door R. Poerwasoewignja. 2 dln. Semarang 1911. 8°.
- Cultuur-maatschappij Pondok-Gedeh 1887-1912. 4°.
- Pradja (Mas Among), Tweede sĕsĕla. Leesboekje voor de 2º klasse. Batavia 1911. 8º.
- Bijgeloof bij de Javanen door R. Prawirawinarsa. Batavia 1911. 8°.
- Verzameling van voorschriften betreffende de protestantsche kerken in Nederlandsch-Indië vervaardigd onder toezicht van het bestuur over de protestantsche kerken in Nederlandsch-Indië. Batavia 1912. 8°.
- Tjangkriman basa Djawa nganggo tembang. Dikoempoelaké déning kandjeng toean W. Meyer Ranneft. Batavia 1912. 8°.
- Régismanset (Ch.), Questions coloniales (1900-1912). Paris 1912, 8°.
- Berichte der Rheinischen Missionsgesellschaft 1911. 8°.
- Revision of the amphibia and pisces of the permian of North America. Washington, D. C., 1911. 4°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 146.)
- Riemsdijk (H. M. D.) dan J. Habbema, Tjëritera boenga. Betawi 1912. 8°.
- Ronkel (Ph. S. van), Le roman de la Rose dans la littérature malaise. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel LIV.) Batavia 1912. 8°.
- Ronkel (Ph. S. van), Une amulette Arabo-Malaise. Extrait du Journal Asiatique Mars-Avril 1912. Paris. 8°.

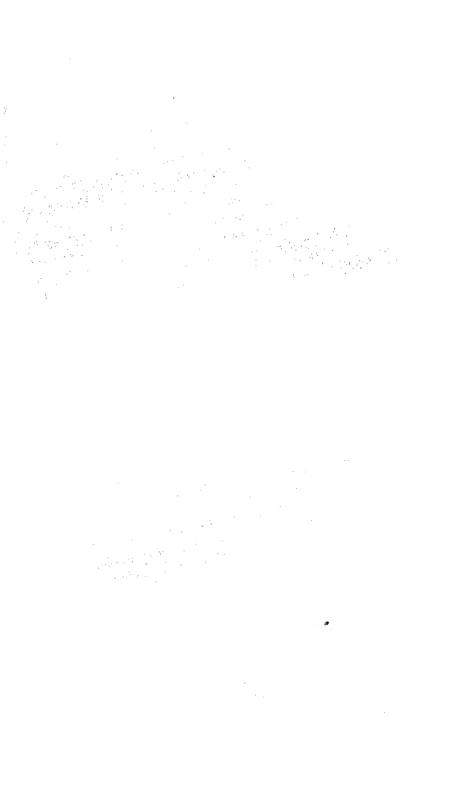
- Lajang panggoebah anggitané R. Ng. Tjitra Santana. Djilidan kang kapisan lan kapindo. Semarang 1911. 8°.
- Kitab jang menjatakan djalan bahasa Melajoe terkoetip dari kitab bahasa Belanda oleh Koewatin, Sasrasoegonda. Semarang 1910. 8°.
- Wadining étoengan warna-warna, kadjawaqake saka temboeng walanda dening Raden Sasrasoeganda. Semarang 1911. 8°.
- Saundaranandam Kāvyam by Arya bhadanta Asva Ghosa.

  Calcutta 1910. 8°. (Bibliotheca Indica.)
- Schets van eene boekhouding voor handel en bedrijven van inlanders en vereenigingen van inlanders. Batavia 1911. 8°.
- Wawatjan tjarita koeja kadjedjaden dikaloearkeun koe Commissie voor de volkslectuur. Prins Schildpad. Batavia 1911. 8°.
- Schmidt (P. W.), Grundliniën einer Vergleichung der Religionen und Mythologien der austronesischen Völker. (Sonder-Abdruck aus den Göttingischen gelehrten Anzeigen unter der Aufsicht der Königl. Gesellschaft der Wissenschaften.) Berlin 1911. 8°.
- Hikajat Pandji Semirang. Djilid I. Dikeloearkan oleh Commissie voor de volkslectuur. Batavia 1911. 8°.
- Woelang goeroe Kaangit dening M. N. Dwidja Sewojo. Batavia 1911. 8°.
- Sengoetroe dongèng djaman koena bab botjah wadon désa ing tembé dadi garwané radjapoetra. Batawi 1911. 8°.
- Sērat piwoelang bab satroening manoengsa sadjatija ikoe čmim kang wadjib tjiněgahan. Buitenzorg 1912. 8°.
- Sieger (W.), Het aethyleeren van chloorbenzol. Academisch proefschrift. Amsterdam 1912. 8°.
- "Sindanglaija". Hotel. 8° oblong.
- Acta sancta Huberti episopi Leodie in Belgio edidit, commencatario prævis, annotationibus et appendice de gloria postuma illustravit Carolus de *Smeth*, hagiographus Bollandianus. Bruxellis 1887. fol.

- Smit (G.), Mohammedaansche propaganda en Christelijke zending in onze Oost. Bewerking van G. Simon's "Islam und Christentum in Kampf um die Eroberung der animistischen Heidenwelt. Utrecht 1912. 8°.
- Smith (V. A.), The early history of India from 600 B.C. to the Muhammedan conquest including the invasion of Alexander the Great. Second edition revised and enlarged. Oxford 1908. 8°.
- Soedirdjo (M. Karto), Madoereesche vertaling van de Javaansche verzameling van zedelijke verhalen van C. F. Winter Sr. 2e deel. Batavia 1911. 8c.
- Serat sotijorinontje, Javaansche verhalen door Raden Soerjapranata. Semarang 1911. 8°.
- Verhaal van Djaka Setija en Djaka Sedija door M. Ardja Soewita. Semarang 1912. 8°.
- Stap (H. W.), Nederlandsch-Tobasche Woordenlijst. Leiden 1912. 8°. — Uitgaven van het Bataksch Instituut, N°. 8.
- Steller (C. W. J.), Natuurlijke leesleerwijze voor Sangirsche kinderen. Voortgezet leesonderwijs, 1, 2. Leiden 1911. 8°.
- Steuerwald (L. G. Langguith), Absorbeerend vermogen van rietgom en rietvezelstof. Absorptiewater in ampas. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie N°. 24.) Soerabaia 1912. 8°.
- Strothmann (R.), Das Staatsrecht der Zaiditen. (Studien zur Geschichte und Kultur des islamischen Orients, Heft 1.) Strassburg 1912. 8°.
- Strothman (R.), Kultus der Zaiditen. Strassburg 1912. 8°. The Tadhkira i kusknavisān of Manlana Ghulam Muhammad Dehlavi. Calcutta 1910. 8°. (Bibliotheca Indica.)
- Tafel A tot het berekenen der hoogteverschillen en der horizontale afstanden in de kaart bij metingen met den ketting. (Samengesteld bij de IX^{de} afdeeling van het departement van oorlog, topographische dienst.) Batavia 1912. 8°.

- Ijanê Agoerdebasawoegî nawinzoec Antjé Moehâmmá Taheré II, III. Batavia 1911. 8°.
- Tattvacintāmani didhiti prakasa by Bhavananda Siddhantavagisa. Vol. I fasc. 1—3. Calcutta 1910. 8°. (Bibliotheca Indica.)
- Tattvacintāmani didhitivivriti by Gadadhara Bhattacharyya.
  Vol. 1, fasc. 1, 2. Calcutta 1910. 8°. (Bibliotheca Indica.)
- Goemegilmalaria rèja apa. Anggitana toewan Dr. J. F. Terburg. Semarang 1911. 8°.
- Terreinleer samengesteld bij de IX^{de} afdeeling van het Departement van Oorlog (Topographische dienst), 4° herziene uitgave. Batavia 1911. 8°.
- Thierbach (R. A. H.), Taalcursus voor het Nederlandsch ten dienste van de inlandsche scholen eerste klas. Het eerste en het tweede taalboek. Amsterdam 1911. 8°.
- Tirthacontāmani of Vācaspati Missa, fasc. 1. Calcutta 1910. 8°. (Bibliotheca Indica.)
- Tjeritera peroepamaän. Semarang 1911. 8°.
- Poenika serat Mardisiwaja Radèn Ngabéi Tjitrasantana. 2° druk. Semarang 1910. 8°.
- Reports of the Cambridge anthropological expedition to Torres Straits. Vol. IV. Arts and crafts. Cambridge 1912. 4°.
- Verhoeckx (P. M.), Proeve eener theorie van het roteerend magnetisch veld. Academisch proefschrift. 's Gravenhage 1912. 8°.
- A translation and commentary on the Kalyani Inscription in Pegu by Phra Maha Vidyadharm distributed at the cremation of Phra Sasanasobhana and Phra Darmarajanuvatti. Bangkok 1912. 8°.
- Vissering (C. M.), Een reis door Oost-Java. Haarlem 1912. 4°. On Chinese Currency. Preliminary remarks about the monetary reform in China by Dr. G. Vissering, president of "De Javasche Bank", monetary adviser to the Chinese Government, with the co-operation of Dr. W. A. Roest, former co-manager of "De wissel- en effectenbank" in Rotterdam, acting as secretary. Batavia 1912. 8°.

- Lijst van technische benamingen ten dienste van het onderwijs in *Vormleer* en *Landmeten* op de openbare Inlandsche scholen. Z. p. en j. 8°.
- Pitoeah Poepoerieun nja eta roepa-roepa tjarita karang Wadi Wastra djeung Ardiwinata. Verhalen van zedelijke strekking. Batavia 1911. 8°.
- Saroeni sarosopan nja eta roepa-roepa dongeng pepeling karang Wadi Wastra djeung M. Paradiredja. — Klarinetten van diverse grootte en geluid. 2 st. Batavia 1911. 8°.
- Wawaton panoelisē bāsā Djāwā nganggo aksārā Walandā. (Kanggo ing pamoelangan Djāwā.) Z. p. en j. 8°.
- Wentholt (L. R.), Stranden en Strandverdediging, met atlas. Academisch proefschrift. Delft 1912. 8°.
- Algemeene bepalingen van wetgeving voor Nederlandsch-Indië. Batavia 1911, 8°.
- Williamson (R. W.), The Mafulu mountain people of British New-Guinea. With an introduction by A. C. Haddon. London 1912. 8°.
- Dieren-verhalen door R. Soekardi alias Prawira Winarsa. Semarang 1912. 8°.
- Winter (C. F.), Dierenfabels enz. vertaald uit het Hollandsch en het Engelsch. Batavia 1911. 8°.
- Serat "Walidarma" Karanganipoen Sardjoena alias Radèn Wirawangsa. Batawi 1911. 8°.
- Wright (F. E.), The methods of petrographic-microscopic research, their relative accuracy and range of application. Washington, D. C., 1911. 8°. (Carnegie Institution of Washington N°. 158.)
- Zondervan (H.), Zie Kramers.

LIJST DER FOTO's

VAN HET

BATAVIAASCH GENOOTSCHAP VAN KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN

BEWAARD OP HET OUDHEIDKUNDIG BUREAU.

Volg- nummer.	PLAATS.	OMSCHRIJVING.	Oud nummer.
1	Singasari	steenen nandi	1a
$2 \cdot 4$	Banten	ruw bewerkte steenen beelden	8
5.8	Wlingi (Sirahkentjong) thans Mus. Bat. 383a	steenen kegel met het kar- nen van de melkzee	4
9-12	Midden-Java	bronzen beeldjes	5
13		zeven schellen	6
14-19	Karang anjar b. Blitar thans assres. Blitar	steenen beelden	7
20	Wrondja b. Wlingi, thans regentserf Blitar	steenen Durga	8
21	Sawentar, thans id.	steenen medaillon en beel- den	8
22-25	Panataran	achterzijde der rakşasa's	8
26	Wrondja, thans reg. Blitar	steenen leeuwen	8
27	Regentserf Blitar	Ganeça (die met de in- scriptie)	8
28, 29	Panataran	badplaats	9
30, 31	Minahasa	Watoe rerumëran	10
32, 33	Coll. te Semarang	krisheften	11
34		bronzen beeldje	12
35	Blitar, regentserf	steenen beelden	13
36, 37	Bara (Blitar)	steenen Ganeça met mon- sterkop aan de achterzijde	14

CLXXVI

Volg- nummer,	PLAATS.	OMSCHRIJVING.	Oud nummer.
38.43	Panataran	rakşasabeelden	15.
44		Garuda-relief	15
45	**	kleine tempel	15
46	"	pendopo-terras	15
47	Koto (b. Toeban)	tempeltje	17
48	Mus. Bat. 208c	steenen zittende nandi	18
49	Mus. Bat. 246	gipsafgietsel van bet Mañ-	18
		juçri-beeld	
50, 51	Ternate	steenen beelden	19
52	Selagriya	tjandi	20
53-56	Pringapus	tjandi	21
57-58	Malang (part. bezit)	steenen raksasa's	22
59	Museum Batavia	steenen beelden	23
60	Plaosan	bas-relief	24
61	Tjoepoe-watoe, thans	dagob	25
	Verz. Jogja		
62 .	Tjandi Idjo	bas-relief	26
63	id.	voetstuk en lingga	26
64	Blitar, regentserf	steenen beelden	27
65	Toeban	ingang moskee	28
66	Soerabaja	steenen Aksobhya (Djaka	29
	•	Dolok)	
67-76	Tj. Mendut	reliefs	30
77-78	Kedoe, thans Mus. Bat.	steenen raksasa	81
	210		11
79-91	Jogjakarta	Collectie Dieduksman	33
92	Prambanan	gezicht op de tempelgroep	34
93.103	"	hoofdtempel, met details	34
104, 105	77	Wişnutempel	34
106	***	Brahmatempel	34
107	77	nanditempel	34
108-115	"	hoofdtempel, met details	34
116-123	77	hoofdtempel, Ramayana-	34
		reliefs	
124-134	"	hoofdtempel, iconogr. ver-	34
		sieringen	3.3
135-138	n	Wiṣṇutempel	34
139-162	" "	hoofdtempel, Ramayana-	34
		reliefs	1
•	'		

Volg- nummer.	PLAATS.	OMSCHRIJVING.	Oud nummer.
163-186	Prambanan	hoofdtempel, iconogr. ver- sieringen	34
187-188	Tjeta	tjandi	35
189	Soekoeh	monument	35
190-195	Tj. Sewoe	hoofd- en bijtempels	36
196	Jogja, thans part. bezit	bronzen Awalokiteçwara	37
197	Sadon (b. Magetan)	abklatsch eener inscriptie	38
198	Sendangkamal(b. Maos- pati)	beschreven steen	38
199	Prambanan	hoofdtempel, Çiwabeeld	38
200	Panaraga	negatief-abklatsch van een	38
		rijsttempeltje	
201	Bandjoe Ardja (b. Malang)		39
202, 203		steenen Parwati	40
204	Jalatunda, thans Mus. Bat. 374 en onbekend	steenen urn, bak en beelden	40
205-207	Biara Si-Pamotoeng (Sumatra)	tempeltjes en beelden	41
208	Moeara Takoes	stupa-ruine	42
209	id.	leeuwekoppen	42
210	Midden Java	bronzen beeldjes	43
211	Sirah kentjong, thans Mus. Bat. 1103a		44
212, 213	Mus. Bat. $373a$ en $373b$	steenen stupa'tjes	44
214	Mus. Bat. 208c	steenen zittende nandi	44
215, 216	Mus. Bat. 839b, c, e en f en 1537	topversieringen van pries- terstaven en diadeem	44
217	Tekarran (Solo) thans Mus. Bat. 509	bronzen Awalokiteçwara	44
218	Mus. Bat. 721a	olifant	44
219	Poeloeng (Madioen),	klok	44
	thans Mus. Bat. 958a		
220	Mus. Bat. 1212 en 681b	metalen vaas en eunuch	44
		met schaal	1000
221	Diëng, thans Mus. Bat.	Çiwa en Wişnu op hun	44
	17 en 28	dragers	
222	Tj. Surawana	reliefs	45

CLXXVIII

Volg- nummer.	PLAATS.	OMSCHRIJVING.	Oud nummer.
223	Oengaran	bronzen beeldjes	45
224, 225	Tj. Surawana	reliefs	45
226	Bowerno (Rembang)	voetstuk en beeld	45
227-248	Soekoeh en omgeving	monumenten, reliefs en beelden	46
249-274	Prambanan	Brahma-tempel, reliefs	47
275-302	27	Wisnu-tempel, reliefs	47
303.462	Boro-Budur	reliefs op den bedolven voet	48
463-466	n	gezicht op den ontblooten voet	48
467-481	Jogjakarts, thans ge- deeltelijk Mus. Bat.	bronzen beeldjes uit de coll. Dieduksman, Kläring en Cephas (o. a. de Trai- lokyawijaya)	49
482-492	Mus. Bat.	zilveren plaat met Tamil- inscriptie	50
493.496	Ragasela, thans Doro (Pekalongan)	steenen beelden	51
497	Diëng, thans Doro	steenen Mahişasuramardini	51
498.505	Plaosan, thans ged. Verz. Jogia	Bodhisattwabeelden	52
506	Plaosan	relief	52
507	Bali	beeldjes	53
508	Petoeng-krijana (Pe- kalongan)	beelden en steenen voor- werpen	54
509.512	Patoeng-krijana	naga-voetstuk	54
513	Tjandi Sewu	raksasa's	55
514	i sitti 🔐 .	bijtempels	55
515	Tjandi Lumbung	gezicht op de tempelgroep	55
516, 517	Tjandi Sewu	hoofdtempel en bijtempels	55
518	Boeloeh (Jogja)	residentiehuis	55
519	Boro-Budur	half-aanzicht	55
520	Tjandi Pawon	gezicht van de voorzijde	55
521, 522	Prambanan	hoofdtempel, Nandiçwara-	56
	- ,	en Mahakala-beelden	11 11 1
523	n	hoofdtempel, Gurubeeld	56
524	n	hoofdtempel, Durgabeeld	56
25	7	hoofdtempel, wandversie-	56
0.		ring	1.1

Volg- nummer.	PLAATS.	OMSCHRIJVING.	Oud nummer.
526	Prambanan	hoofdtempel, Ganeçabeeld	56
527	77	nandi uit den nandi tempel	56
528	Tj. Morangan	voorzijde	57
529.531	Klaten, assres. erf	steenen beelden	57
582, 588	77	bronzen naga en klok	57
534	Tj. Morangan	zijkant	57
535-538	Tj. Mendut	beelden uit het adyton	58, 59
539, 540	"	zij- en voorkant	60, 61
541	27	relief aan den ingang	61
542	Goegoe (Pad. Bovenl.)	bewerkte steen	62
543	Blitar, regentserf	steenen Mahisasuramardini	68
544, 545	Trenggalek	steenen beelden (z. g. n. Tj. Tontonan	64, 65
546	Marke Miller (1997) (1997) (1997) (1997) (1997) (1997) (1997) (1997) (1997) (1997) (1997) (1997) (1997) (1997)	steenen beelden (z. g. n. Tj. Lodji)	66
547	Boeloe pasar (Kediri)	steenen raksasa	67
548	Sarangan (Magetan)	beeld spuiers van een bad-	68
g a f		plaats	
549	Sadon (Magetan)	bewerkte en beschreven steenen	69
550	Toeban	steenen beelden	70
551	Tji Idjo	voetstuk en lingga	71
552	Djomblang, schoutserf	steenen beelden	72
558	Bodjongkalong (Preanger)	steenen beelden en voet- stukken	73
554	Solok (Djambi), thans Mus. Bat. 459b	steenen makara	74
555	Solok (Djambi)	steenen zuiltje op lotus- kussen	75
556, 557	Patjinaän (Djambi)	steenen olifant en beeld	76, 77
558	Banten	Polynesisch beeld	78
559, 560	•	lingga met voetstuk	79, 80
561	"	Polynesische nandi	81
562-567	Moeara Takoes	reliektoren en omgeving	83, 84
568, 569		Tjandi Toea	84
570, 571		zilveren Wajrasattwa	85
-10, 011	thans Mus. Bat. 602b		1
572	Tj. Panataran	voorzijde	86
573	Singasari	beelden bij den tempel	86
	~	,	•

			Security of the second section of the section	and the second design of the co
	Volg- nummer.	PLAATS.	OMSCHRIJVING.	Oud
	754	Tj. Djabung	zijaanzicht	86
	. •	Panataran	kleine tempel	88, 89
	577 578	Tj. Djabung	zijkanten	90, 91
	579, 580			92, 93
	581	aj. menampa (Djemeer)	steenen beelden	94,
	582	verdwenen	kris Knaud	95
	583-599		tempels en beeldwerk	96
	600 602		steenen beeld en lotus-	97
	000 002	(Kediri)	kussen	
	603-606		steenen makara's	98
		Mus. Bat. $459b$, c , d en e		
	607-609	Tj. Kalasan	gezicht van verschillende zijden	99
	610-613	Tj. Sari	gezicht van de vier zijden	100
	614	Prambanan	gezicht op de tempelgroep	101
	615, 616			102
	015, 010	IJ. I anas(oij magerang)	den en bouwfragmenten	102
	617	Tawang-wangoe (bij	steenen beelden	108
		Solo)	300.00	
	618	Sarangan (Magetan)	beeldspuiers van een bad-	104
			plaats	
	619	Mersi (Banjoemas),	keteltrom	105
	-	thans Mus. Bat. 1071c		1.3
	620-635	Museum Batavia	gezichten in het inwendige	106
	636	Boro-Budur	gezicht van uit de pasang-	107
			grahan	
	637-639	Tj. Mendut	restauratie-steiger om het	108
			gebouw	1,1
	640-643	Bandoeng (erf Meyl)	steenen beelden en naga	
	644	Tj. Sewu	hoofdtempel	~~y~~ 1.,
	645	77	hoofdtempel, versierings-	-
		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	detail	1 - 1 miles
	646	"	bijtempel	
(	647-667	Tj. Panataran	reliefs aan den tweeden	<del>, , , , , , , , , , , , , , , , , , , </del>
		1	omgang	11 4
(	5 6 8, 669	'n	reliefs aan den eersten	4
,	350		omgang www.m	
(	370	'n	relief aan den tweeden	·
			omgang	11
			·	

Volg- nummer.	PLAATS.	OMSCHRIJVING.	Oud nummer.
671, 672	Tangoelangin, thans Sidhoardjo	steenen beelden	302
673-677	Sangsit (Bali)	gezichten op de tjandi	303
678, 679		steenen beelden, rijst- schuur en relief	304
680	Blitar, regentserf	steenen Mahişasuramardini	306
681	Tj. Djabung	gezicht van terzijde	308
682, 683		gezicht van twee zijden	309
684, 685	Soerabaja	steenen Aksobhya (Djaka Dolok)	310
686	Tralaja	ingang der begraafplaats	311
687	Kedaton (b. Modjokerto)		311
688, 689	Trawoelan	z. g. n. menak djinggo .	311
690, 691	Soeroaso (Sum. Westk.)	beschreven steen	312
692	Petoengomboh, thans Soerabaja (coll. Gentis)	steenen beeld	313
693	Tangoelangin, thans Mus. Bat. 228b	steenen monniksbeeld	314a
694	Ethn. Mus. Leiden 1403/1759	steenen Ganeça	315a
695, 696	Toek Mas (b. Magelang)	rotsinscriptie	314b
	Pasirpanjang (Karimon)	rotsoever en beschreven steen	318
699	Penampihan (coll. v.d. Plas)	koperplaat met het begin van de inscriptie van 1191	319
700, 701		koperplaat	320
702-705	Babakan (b. Tjiandjoer) thans Mus. Bat, 1071e	keteltrom	321
706	Wlahanwetan (b. Tji-	bronzen kom en bel	322
707-712	latjap) Lematang Ilir (Palem-	steenen beelden en andere	324
710 715	bang)	voorwerpen steenen Awalokiteçwara	325
713-715	Padangtjandi (Batang- hari districten)		
716	Tjirebon	gouden voorwerpen	326

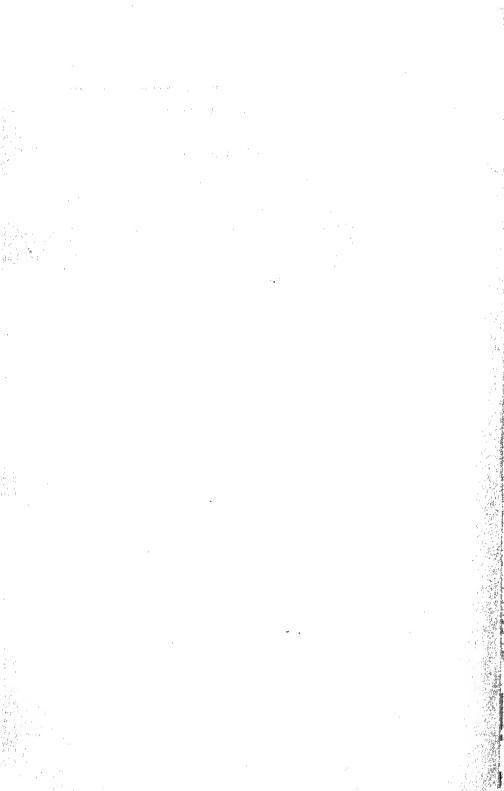
Volg- nummer.	PLAATS.	OMSCHRIJVING.	Oud nummer.
717, 718	Paree (Kediri), thans Mus. Bat. D. 108	beschreven Ganeça-beeld	327
719	Boro-Budur	gerestaureerde poort	328
720	Tj. Panataran	overzicht	329
721, 722		twee bas-reliefs ann de	882
121, 122	Boro-Badar	eerste gaanderij	
723	geen aanwijzing	bronzen beeldje	338
724	Diëng	solfataren	341
725-728	Boro-Budur	ontbraken bij de overname	348
729	Kloerak (b. Pramba-	beschreven steen	345
. 20	nan), thans Mus. Bat.		ŀ
	D. 44		
730	Tj. Sewu, thans Mus.	steenen Buddha's	348
.00	Bat. 224c en Verz. Jogja.		,
731	Prambanan	hoofdtempel	349
732		relief	349
733	n	Ciwabeeld in den hoofd-	349
100	n	tempel	
734		Brahmabeeld	349
73 ~~4~~ 735	, n	nanditempel	349
736, 737	Tj. Šewu	voorzijde en tempelwachter	349
738, 131	Diëng	Tj. Bima	349
739.	, and the second	tempelgroep	349
740	77	Tj. Ardjoena en Semar	349
741.746	n	natuurtafreelen in de om-	349
141.140	n	geving	L'a
747	Midden-Java	ossekar	349
748, 749		koperplaat	350
140, 140	Bat. E. 46	Roporpinas	
750	Prambanan	Garuda-beeld	366
		opnamen in plaats van	
751-753	Boro-Budur	Van Kinsbergen's cliché's	001 000
	"	6, 9 en 10 (Buddha, Bud-	, 5
		dhakop en leeuw)	
75 4 700	Dames ile segontari		
754-760	Brunswijk, regentserf		
761	geen aanwijzing	steenen beeld	
762	Soekoeh?	steenen beeld	
763	geen aanwijzing	steenen beeld	1

Volg- nummer.	PLAATS.	OMSCHRIJVING.	
764	Soekoeh	steenen beeld	1 - 2 - 5 - 5 - 5 - 5 - 5 - 5 - 5 - 5 - 5
765, 766	, ?	steenen beelden .	
767	geen aanwijzing	naga	20.1
768	Sarangan (b. d. Lawoe)	vrouwenspuiers	٠,
769	geen aanwijzing	steenen beelden en voetstuk	
770 804	Penampihan, coll. v.	koperplaten der oorkonde	
225	d. Plas	van 1191	,
805	Tj. Sewu	beschreven steen (Melville)	
806	n	beschreven steen (water-	
00#	77 1 1 1 (1 7)	leiding)	' '
807	Kebon dalem (b. Pram-	beschreven steen	,
000	banan)	1	
808	Tj. Sadjiwan	beschreven steen	
809-811	Mus. Batavia	beschreven plaat (Tamil-	
812-832	(bundel Holle, althans	inscriptie) lontar-handschriften	
012-002	gedeeltelijk)	. tontar-nandscarified	
883-885	Kawali	beschreven steenen	}
836	Sadapaingan, thans	klok	}
000	Mus. Bat. 970	RIOR	
837	Tjiaroeten	beschreven steen	
838-840	Djamboe	beschreven steen	
841-842	Kebon-kopi	beschreven steen	*,
843-847	Diëng, thans Mus. Bat.	beschreven steen	
	D. 58		
848	Madioen, thans Mus.	beschreven steen	
	Bat. D. 60		
849-851	Tj. Lor, thans Mus.	beschreven steen	
	Bat. D. 59		
$852 \cdot 856$	Socrabaia, thans Minto	beschreven steen	
	House		
857	Kloerak, thans Mus.	beschreven steen	
	Bat. D. 44		1
858	Mus. Bat.	ringen met inscriptie	1
859	Malang	koperplaat	
860	Tj. Toempang, thans		
	coll. Oefele	inscriptie	
861		abklatsch van den beschre-	
	Bat. D. 44	ven steen	

CLXXXIV

862, 863 Watoe-sirah 864 Brangkal (Modjokerto) 865 Pelem, thans Mus. Bat. E. 21 866 Jogja 867 Verz. Jogja 868 Selasirah (Madioen) 869 Jogja, verz. Dieduksman 870 Pereng, thans Mus. Bat. D. 77 871 Jogja, verz. Dieduksman 872 Tj. Sewu, later id. 873 Kalasan, later id. 874 Jogja, verz. Dieduksman 875 Kalasan, later id. 876 878 By Buitenzorg 880 Buitenzorg 880 Buitenzorg 880 Mus. Leiden bundel Holle 881, 882 883 Tj. Sewu 884 Tj. Sewu 885 Soerabaja, thans Mus. Bat. D. 72 Tj. Sewu 885 Soerabaja, thans Mus. Bat. Bat. 886 geen aanwijzing 887 888 (Diëng?) ws. Ngabean 889 Batavia 880 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 891 bundel Holle 892 Versierde steen met in- scriptie koperplaat beschreven steen beschreven steen beschreven steen beschreven steen koperplaat beschr		Volg- nummer.	PLAATS.	OMSCHRIJVING.	76
Brangkal (Modjokerto) Pelem, thans Mus. Bat. E. 21 Jogja Verz. Jogja Selasirah (Madioen) 869		862, 863	Watoe-sirah		
Reference of the state of the s		0.01	Durantal (Madialanta)		
Bat. E. 21 Jogja Verz. Jogja Selasirah (Madioen) 869 Jogja, verz. Dieduksman 870 Pereng, thans Mus. Bat. D. 77 871 Jogja, verz. Dieduksman 872 Tj. Sewu, later id. 873 Kalasan, later id. 874 Jogja, verz. Dieduksman 875 Kalasan, later id. 876-878 Bundel Holle 879 Buitenzorg 880 Mus. Leiden 881, 882 Bat. D. 72 Tj. Sewu 883 Tj. Sewu 884 Tj. Sewu 885 Soerabaja, thans Mus. Bat. D. 72 Tj. Sewu 886 geen aanwijzing 887 geen aanwijzing 888 (Diëng?) ws. Ngabean 889 Batavia 890 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle 891 bundel Holle 892 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 Bundel Holle 893 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 Bundel Holle 894 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 Bundel Holle 895 Verz. Jogja ring met inscriptie beschreven steen koperplaat ringen met inscriptie new-Jav.) inscriptie op een Durgabeeldje. beschreven steen koperplaat ringen met inscriptie new-Jav.) inscriptie op een Durgabeeldje. beschreven steen koperplaat ringen met inscriptie net inscriptie					
See Selasirah (Madioen) See Selasirah (Madioen) See Jogja, verz. Dieduksman Sero Pereng, thans Mus. Bat. D. 77 Sero Jogja, verz. Dieduksman Sewu, later id. Seschreven steen Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Sero Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Sero Bundel Holle Sero Bundel Holle Sero Buttenzorg Seo Mus. Leiden Selat D. 72 Tj. Sewu Sero Bat D. 72 Tj. Sewu Soerabaja, thans Mus. Bat. D. 72 Tj. Sewu Soerabaja, thans Mus. Bat. D. 72 See Geen aanwijzing Sero Batavia Secon Bata		000		Koperpiaat	
Selasirah (Madioen) Selenem met inscriptie (nieuw-Jav.) inscriptie op een Durgabeeldje. beschreven steen koperplaat selenem met inscriptie facsimile van beschreven steenen beschreven s		866		ring met inscriptie	
Selasirah (Madioen) Selasirah (Madioen) Selasirah (Madioen) Jogja, verz. Dieduksman Pereng, thans Mus. Bat. D. 77 Jogja, verz. Dieduksman Tj. Sewu, later id. Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Koperplaat ringen met inscriptie beschreven steen koperplaat ringen met inscriptie beschreven steen koperplaat beschreven steenen beschreven steenen beschreven steenen beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven steenen beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven steenen beschreven s					
Jogja, verz. Dieduksman Pereng, thans Mus. Bat. D. 77 Jogja, verz. Dieduksman Tj. Sewu, later id. Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Kalasan, later id. Koperplaat beschreven steen koperplaat beschreven steen beschreven steen koperplaat beschreven steen beschreven stee		0.95			
man Pereng, thans Mus. Bat. D. 77 871 Jogja, verz. Dieduksman 872 Tj. Sewu, later id. 874 Jogja, verz. Dieduksman 875 Kalasan, later id. 876 878 bundel Holle 879 Buitenzorg 880 Mus. Leiden 881, 882 881 Tj. Boengsoe (bij Moeara Takoes) thans Mus. Bat. D. 72 884 Tj. Sewu 885 Soerabaja, thans Mus. Bat. Bat. 886 geen aanwijzing 887 (Diëng?) ws. Ngabean 889 Batavia 880 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 891 bundel Holle 870 beschreven steen 880 koperplaat 880 beschreven steen 880 b					
Bat. D. 77 Jogja, verz. Dieduksman Tj. Sewu, later id. Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Koperplaat ringen met inscriptie beschreven steenen beschreven steenen beschreven steenen beschreven steenen beschreven steenen Koperplaat Figen met inscriptie beschreven steenen b		869	Jogja, verz. Dieduks-	inscriptie op een Durga-	
Bat. D. 77 Jogja, verz. Dieduksman Tj. Sewu, later id. Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduksman Koperplaat ringen met inscriptie beschreven steenen beschreven steenen koperplaat beschreven steenen koperplaat beschreven steenen					. '
Tj. Sewu, later id. Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduks man Katasan, later id. Jogja, verz. Dieduks mosenteven steen koperplaat beschreven steenen beschrev		870		beschreven steen	
Kalasan, later id. Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduks man Koperplaat ringen met inscriptie beschreven steenen beschreven steenen koperplaat ringen met inscriptie beschreven steenen beschreven steenenen beschreven steenenen beschreven steenenenen beschreven steenenenenenenenenenenenenenenenenenene		871	Jogja, verz. Dieduks-	koperplaat	,
Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduks man Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduks man Koperplaat koperplaat ringen met inscriptie beschreven steenen koperplaat beschreven steenen koperplaat beschreven steenen koperplaat beschreven steenen beschreven steenen koperplaat beschreven steenen koperplaat beschreven steenen beschreven s					
Kalasan, later id. Jogja, verz. Dieduks man 875 876-878 880		872	Tj. Sewu, later id.		
874 Jogja, verz. Dieduks man 875 876-878 bundel Holle 879 Buitenzorg 880 Mus. Leiden 881, 882 bundel Holle 883 Tj. Boengsoe (bij Moeara Takoes) thans Mus. Bat. D. 72 884 Tj. Sewu 885 Soerabaja, thans Mus. Bat. 886 geen aanwijzing 887 888 (Diëng?) ws. Ngabean 889 Batavia 889 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle koperplaat beschreven steenen beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven plaat koperplaat steen Erberveld koperplaat steen Erberveld koperplaat		070			
875 876-878 879 880 881, 882 883 Tj. Boengsoe (bij Moeara Takoes) thans Mus. Bat. D. 72 Tj. Sewu 885 Soerabaja, thans Mus. Bat. 886 geen aanwijzing 887 888 (Diëng?) ws. Ngabean 889 Batavia 889 Bat. E. 1 bundel Holle ringen met inscriptie beschreven steenen koperplaat beschreven steenen beschreven steenen beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven plaat koperplaat steen Erberveld koperplaat steen Erberveld koperplaat		7.7			
875 876-878 879 880 881, 882 881, 882 883 Tj. Boengsoe (bij Moeara Takoes) thans Mus. Bat. D. 72 884 885 Soerabaja, thans Mus. Bat. 886 886 887 888 (Diëng?) ws. Ngabean 889 Batavia 889 Batavia 889 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle ringen met inscriptie beschreven steenen koperplaat beschreven steenen beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven plaat koperplaat steen Erberveld koperplaat steen Erberveld koperplaat steen Erberveld koperplaat		014	, .,	Roperplaat	
876-878 bundel Holle 879 Buitenzorg 880 Mus. Leiden 881, 882 bundel Holle 883 Tj. Boengsoe (bij Moeara Takoes) thans Mus. Bat. D. 72 884 Tj. Sewu 885 Soerabaja, thans Mus. Bat. 886 geen aanwijzing 887 888 (Diëng?) ws. Ngabean 889 Batavia 889 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle beschreven steenen koperplaat beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven plaat koperplaat steen Erberveld koperplaat steen Erberveld koperplaat steen Erberveld koperplaat		875	шип	ringen met inscrintie	
879 880 881, 882 883			bundel Holle		
880 881, 882 bundel Holle Tj. Boengsoe (bij Moeara Takoes) thans Mus. Bat. D. 72 884 Tj. Sewu Soerabaja, thans Mus. Bat. 886 geen aanwijzing 887 888 (Diëng?) ws. Ngabean Batavia 890 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle koperplaat beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven steen beschreven steen beschreven steen koperplaat koperplaat steen Erberveld koperplaat steen Erberveld koperplaat					
881, 882 bundel Holle Tj. Boengsoe (bij Moeara Takoes) thans Mus. Bat. D. 72 884 Tj. Sewu Soerabaja, thans Mus. Bat. 886 geen aanwijzing 887 888 (Diëng?) ws. Ngabean Batavia 890 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle beschreven steenen beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven plaat koperplaat steen Erberveld koperplaat ringinscripties			Mus. Leiden		
ara Takoes) thans Mus. Bat. D. 72 Tj. Sewu Soerabaja, thans Mus. Bat. Sat. geen aanwijzing (Diëng?) ws. Ngabean Batavia Batavia Sed. Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven plaat koperplaat steen Erberveld koperplaat ringinscripties		881, 882	bundel Holle	beschreven steenen	
Bat. D. 72 Tj. Sewu Soerabaja, thans Mus. Bat. 886 geen aanwijzing 887 888 (Diëng?) ws. Ngabean Batavia Batavia Bat. E. 1 bundel Holle beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar beschreven steen koperplaat steen Erberveld koperplaat ringinscripties	i	883		beschreven steen	11.
884 Tj. Sewu 885 Soerabaja, thans Mus. 886 geen aanwijzing 887 beschreven steen (Melville) oudheden van Wardenaar 888 (Diëng?) ws. Ngabean 889 Batavia 890 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle ringinscripties		. ,			,
Soerabaja, thans Mus. Bat. Seen aanwijzing Seen aanwijzing Seen aanwijzing Seen aanwijzing Seen aanwijzing Batavia Seen Batavia Seen Erberveld Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle soudheden van Wardenaar beschreven steen beschreven plaat koperplaat steen Erberveld ringinscripties		004	1		20 - 1 1 ₁
Rat. Seen aanwijzing Bat. (Diëng?) ws. Ngabean Batavia Seen Erberveld koperplaat steen Erberveld koperplaat steen Erberveld koperplaat ringinscripties					100
886 887 888 (Diëng?) ws. Ngabean 889 Batavia 890 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle beschreven steen beschreven plaat koperplaat steen Erberveld koperplaat ringinscripties		000	-	oudneden van Wardenaar	1
887 888 (Diëng?) ws. Ngabean 889 Batavia 890 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle ringinscripties	,	886		herchroven steen	7 . 7
888 (Diëng?) ws. Ngabean 889 Batavia 890 Kedoe, thans Mus. Bat. E. 1 bundel Holle ringinscripties		1	Soon wan wijzing		* 15
889 Batavia steen Erberveld koperplaat Bat. E. 1 bundel Holle ringinscripties	-		(Diëng?) ws. Ngahean		4.1
890 Kedoe, thans Mus. koperplaat Bat. E. 1 bundel Holle ringinscripties					100
891 Bat. E. 1 bundel Holle ringinscripties	8	390	Kedoe, thans Mus.		, i
koperplaat (Mataram)			bundel Holle		1 1
	č	192		koperplaat (Mataram)	

Volg- nummer.	PLAATS.	OMSCHRIJVING.
893	Pagarroejoeng (Pad Bovenlanden)	. beschreven steen
894	Koeboer radja (Pad Bovenlanden)	beschreven steen
895, 896	Koeboer radja	versierde steenen
897	Soerawinangoen (Ke- diri)	inscriptie op watervat(?)

LIJST

van instellingen waarmede het Genootschap in verbinding staat.

NEDERLAND.

AMSTERDAM.

Bouwkundig Weekblad. Orgaan van de Maatschappij ter bevordering der Bouwkunst.

Bouwkundig Tijdschrift.

Bijdragen van het Statistisch Instituut: Jaarcijfers voor Nederland en voor de Koloniën.

Koninklijke Akademie van Wetenschappen: Jaarboek, Verhandelingen, Verslagen en mededeelingen.

Nederlandsch Bijbelgenootschap: Verslag.

De Rijnsche Zending: Tijdschrift.

Tijdschrift van het Kon. Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap.

Tijdschrift van het Kon. Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde.

's-GRAVENHAGE.

Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch-Indië, uitgegeven door het Koninklijk Instituut. De Haagsche Zendingsbode.

Indisch Genootschap. Verslagen van het verhandelde op de algemeene vergaderingen.

Koninklijk Instituut van Ingeniers: De Ingenieur.

HAARLEM.

Archives du Musée Teyler.

Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen: Archives Néerlandaises des sciences exactes et naturelles.

CLXXXVIII

Koloniaal Museum: Bulletin.

Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid: Tijdschrift.

's-Hertogenbosch.

Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noordbrabant: Handelingen en afzonderlijke werken.

MAASTRICHT.

Studiën op godsdienstig, wetenschappelijk en letterkundig gebied.

LEEUWARDEN.

Friesch Genooischap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde: Tijdschrift De vrije Fries, Handelingen.

LEIDEN.

Bulletin van den Nederlandschen Oudheidkundigen Bond. Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde: Handelingen en mededeelingen — Levensberichten van afgestorven medeleden — Tijdschrift voor Nederlandsche taal- en letterkunde.

Verslagen omtrent het Ethnographisch Rijksmuseum, omtrent het Archæologisch en het Geologisch Rijksmuseum.

MIDDELBURG.

Archief. Vroegere en latere mededeelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland.

ROTTERDAM.

Maandbericht van het Nederlandsche Zendelinggenootschap.

 $\dot{M}$ ededeelingen van wege het Nederlandsche Zendeling-genootschap.

Museum voor land- en volkenkunde en Maritiem Museum "Prins Hendrik": Verslag.

Zendingsblaadje.

UTRECHT.

Historisch Genootschap: Bijdragen en mededeelingen. — Afzonderlijke werken.

Maatschappij ter bevordering van het natuurkundig onderzoek der Nederlandsche Kolonien: Bulletin — Notulen.

Meteorologisch Observatorium: Jaarboek — Mededeelingen — Waarnemingen.

Provinciaal Utrechtsch genootschap van Kunsten en Wetenschappen: Aanteekeningen van het verhandelde in de sectievergaderingen — Verslagen der algemeene vergaderingen.

Utrechtsche Zendingsvereeniging: Berichten.

NEDERLANDSCH-INDIË.

BATAVIA.

Kon. Instituut van ingenieurs, Afd. Ned.-Indië: Tijdschrift. Ned.-Ind. Maatschappij van Nijverheid en Landbouw: Tijdschrift.

Koninklijke Natuurkundige Vereeniging: Tijdschrift.

Vereeniging tot bevordering der geneeskundige wetenschappen in Nederlandsch-Indië: Geneeskundig Tijdschrift.

Vereeniging tot bevordering van veeartsenijkunde in Nederlandsch-Indië: Veeartsenijkundige bladen.

BUITENZORG.

Departement van Landbouw: Korte berichten over landbouw, nijverheid en handel — Jaarboek — Mededeelingen van het proefstation voor tabak — Idem van het visscherijstation, enz. — Bulletin du Département de l'Agriculture.

's Lands Plantentuin: Mededeelingen — Verslagen — Bulletin de l'Institut botanique de Buitenzorg.

BETEREN.

München.

Geographische Gesellschaft: Jahresbericht — Mitteilungen. Königliche baierische Akademie der Wissenschaften zu München: Abhandlungen — Sitzungsberichte.

BELGIË.

ANTWERPEN.

Académie royale d'Archéologie de Belgique, Anvers: Annales — Bulletin.

Société Royale de Géographie d'Anvers: Bulletin.

BRUSSEL.

Académie Royale de Belgique: Annuaire — Bulletin — Mémoires.

Institut colonial international: Compte rendu des sessions. Société Belge d'Etudes coloniales: Bulletin.

DENEMARKEN.

Kongelige Nordiske Oldskriftselskab, Aarböger for Nordiskoldkyndighed of historie.

ENGELAND.

LONDON.

British Museum: Catalogi van munten.

Royal anthropological Institution of Great Britain and Ireland: Journal.

Royal Colonial Institution: Proceedings.

Royal Geographical Society: Journal.

Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland: Journal.

MANCHESTER.

Literary and Philosophical Society: Memoirs and Proceedings.

FRANKRIJK.

HAVRE.

Société de Géographie commerciale: Bulletin.

PARIS

Société d'Anthropologie: Bulletin.

Société Asiatique: Journal.

Ecole spéciale des langues orientales vivantes: verschillende werken.

Société de Géographie: Bulletin.

Société de Géographie Commerciale: Bulletin.

Musée Guimet: Annales - Bibliothèque d'Etudes.

Tours.

Société de Géographie: Revue.

ITALIE.

MODENA.

Academia di scienze lettere ed arti: Memorie.

ROMA.

Reale accademia dei Lincei: Atti en Rendiconti. Società geographica Italiana: Bollettino.

TURIN.

Accademia della Scienze: Atti.

Noorwegen.

Videnskabsselskabet i Christiania: Skrifter.

OOSTENRIJK.

KRAKAU.

Académie des Sciences de Cracovie: Bulletin international.

PRAAG.

Königliche böhmische Gesellschaft der Wissenschaften: Sitzungsberichte.

WEENEN.

Anthropologische Gesellschaft in Wien: Mitteilungen.

Kaiserliche Akademie der Wissenschaften: Sitzungsberichte.

K. K. Österreichisches Handelsmuseum: Monatschrift für den Orient.

Wissenschaftliche Club: Monatsblätter.

PORTUGAL.

Sociedade de Geographia de Lisboa: Boletim.

PRUISEN.

BERLIN.

Königl. Preuss. Akademie der Wissenschaften zu Berlin: Sitzungsberichte.

Anthropologische Gesellschaft zu Berlin: Zeitschrift für Ethnologie, Verhandlungen.

Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin: Zeitschrift.

Geographische Gesellschaft in Bremen: Deutsche geographische Blätter.

Königl. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen: Abhandlungen — Geschäftliche Mitteilungen — Nachrichten. Museum für Völkerkunde in Hamburg: Berichte.

RUSLAND.

Académie impériale des sciences de Russie à St. Petersbourg: Memoires — Bulletin.

Société impériale Russe de Géographie: Izvestia.

SAKSEN.

DRESDEN.

Verein für Erdkunde: Mitteilungen.

LEIPZIG.

Deutsche morgenländische Gesellschaft: Zeitschrift. Städtisches Museum für Völkerkunde: Jahrbuch. Verein für Erdkunde: Mitteilungen.

ZWEDEN.

Göteborgs Kongl. Vetenskaps-och Vitterhets-Samhalles Handelingars.

Kongl. humaniska Vetenskaps Samfundet i Uppsala: Skrifter.

ENGELSCH-INDIË.

Journal of the Asiatic Society of Bengal: Straits Branch — Bombay Branch — Ceylon Branch.

FRANSCH-INDIË.

Bulletin des études Indo-Chinoises de Saigon. Bulletin de l'École Française d'extrême Orient, Hanoi.

JAPAN.

Transactions of the Asiatic Society of Japan, Yokohama. Journal of the College of Sciences, Imperial University of Tokyo.

Deutsche Gesellschaft für die Natur- und Völkerkunde Ostasiens Tokyo: Mitteilungen.

CHINA.

Statistical Secretary custom house Shanghai: Statistical-series.

AUSTRALIË.

Polynesian Society New Plymouth, N. Z.: Journal.
Royal Society of Victoria Melbourne: Proceedings — Transactions — Report of the Trustees.

NOORD-AMERIKA.

American Academie of Arts and sciences Boston: Proceedings.

Canadian Institution Toronto: Transactions.

American geographical Society of New-York: Bulletin.

Library of New-York Academy of Sciences: Annals.

Field Museum Chicago: Annual report.

Library of Congress of Washington: Report of the Librarian.

Numismatic and antiquarian Society of Philadelphia: Proceedings.

Smithsonian Institution Bureau of American Ethnology. Washington: Annual reports — Bulletin — Contributions to knowledge — Miscellaneous collections.

Yale University library Newhaven: Transactions.

ZUID-AMERIKA.

Instituto geographico Argentinia Buenos Ayres: Boletin. Instituto geographico e ethnographico de Brasil: revista. Sociedade de geographica e estadistica Mexicana: Boletin.

PHILIPPIJNEN.

Ethnological Survey of the Philippine Islands: Publication.

MADAGASCAR.

Académie Malgache de Tananarive: Bulletin trimestriel.

LIJST

DER LEDEN VAN HET BATAVIAASCH GENOOTSCHAP

VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN

OP 31 DECEMBER 1912.

Beschermheer:

Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië

A. W. F. IDENBURG.

Directie:

- A. J. baron Quarles de Quarles, President.
- Dr. G. A. J. Hazeu, Vice-president.
- Dr. Ph. S. van Ronkel, Bibliothecaris, Redacteur van het Tijdschrift en der Verhandelingen, Conservator der Handschriften-verzameling.
- C. M. Pleyte, Conservator der Ethnographische Verzameling.
- J. P. Moquette, Conservator van het Numismatisch Kabinet.
- B. A. J. van Wettum, Secretaris, Thesaurier, Redacteur der Notulen.
- Dr. D. A. Rinkes, Mede-conservator der Handschriften-verzameling.
- Dr. N. J. Krom, Conservator der Archæologische Verzameling.
- J. Homan van der Heide.
- V. Zimmermann.
- H. Rijfsnijder.

Eereleden.

- Mr. J. H. Abendanon, 's Gravenhage.
  - A. Barth, Parijs.

CXCVI

Prof. Mr. L. W. C. van den Berg, Delft.

Mr. N. P. van den Berg, Amsterdam.

H. D. H. Bosboom, 's Gravenhage.

M. J. van Bosse, 's Gravenhage.

G. C. E. van Daalen, Weltevreden.

W. B. van Goor, 's Gravenhage.

W. P. Groeneveldt, 's Gravenhage.

H. Helb, Buitenzorg.

Prof. Dr. J. H. C. Kern, Utrecht.

F. A. Liefrinck, 's Gravenhage.

Mr. J. C. Mulock Houwer, Bandoeng.

Mr. H. A. Lorentz, Vogelensang.

Prof. Dr. A. W. Nieuwenhuis, Leiden.

J. W. van Nouhuijs, Weltevreden.

Mr. J. G. Pott, Weltevreden.

Mevr. M. Serrurier- ten Kate, Zwitserland.

Prof. Dr. C. Snouk Hurgronje, Leiden.

H. N. Stuart, 's Gravenhage.

Dr. R. M. D. Verbeek, 's Gravenhage.

W. F. Versteeg, Amsterdam.

J. W. IJzerman, Amsterdam.

Raden Adipati Ario Kromo Djojo Adinegoro, Modjokerto.

Correspondeerende leden.

Prins Roland Bonaparte, Parijs.

Dr. R. Brandstetter, Luzern.

Dr. J. Burgess, Edinburgh.

A. Cabaton, Parijs.

J. Chailley-Bert, Parijs.

D. Clive Day, Newhaven, Connecticut.

Dr. A. Ehrenfels, Weenen.

H. G. Ellis, Amsterdam.

G. Ferrand, Parijs.

Prof. Dr. J. J. M. de Groot, Berlijn.

Dr. B. Hagen, Frankfurt a/M.

Dr. E. Hultzsch, Halle a.d. Saale.

Prof. Dr. C. M. Kan, Amsterdam.

Dr. H. ten Kate, tijdelijk Zwitserland.

Dr. J. Kohler, Berlijn.

Aristide Marre, Vaucresson, St. Cloud.

A. Meulemans, Brussel.

Dr. E. Modigliani, Florence.

Prof. C. Poensen, Delft.

G. P. Rouffaer, 's Gravenhage.

Dr. Hugo Schuchardt, Graz.

Z. K. H. Kromo Mün Sommot Amorabandhu, Bangkok.

Rajah Sourindro Mohun Tagore, Calcutta.

Prof. Mr. S. R. Steinmetz, Amsterdam.

Alfred Russel Wallace, Londen.

Buitengewone leden.

Dr. N. Adriani, Posso (Celebes).

P. V. van Stein-Callenfels, Modjokerto.

K. Cephas, Jogjakarta.

J. F. de Corte, Weltevreden.

Dr. F. de Haan, Weltevreden.

O. L. Helfrich, Benkoelen.

J. Knebel, Probolinggo.

A. Kruijt, Modjowarno.

Alb. C. Kruijt, Posso (Celebes).

H. L. Leydie Melville, Soerabaia.

R. M. Mangkoedimedja, Jogjakarta.

Sajjid Oethman bin Abbullah bin Akil bin Jabja Alawi, Batavia.

J. A. T. Schwarz, Soerabaia.

W. H. Sundermann, Barmen.

Gewone leden.

- R. A. A. Achmad Djajadiningrat, Serang.
- R. Mohamad Achmad, Pandeglang.
- L. Adam, Situebondo.
- A. H. B. Agerbeek, Loeboek-Sikaping.
- A. Ph. van Aken, Soengei Penoeh.

CXCVIII

- P. A. Moehamad Djamaloedin Aloeda, wakil Soeltan Sepoeh, Cheribon.
- E. H. Carpentier Alting, Weltevreden.
- D. Bakker, Jogjakarta.
- J. Ballot, Padang.
- J. P. J. Barth, Siboga.
- F. J. W. Bedding, Sitoebondo.
- J. C. J. van Bemmel, Bandoeng.
- Mr. J. H. L. Bergsma, Semarang.
- Mr. E. H. Bergsma, Weltevreden.
- W. A. Berkholst, Martapoera.
- L. Berkhout, Muntok.
- L. G. Bertsch, Weltevreden.
- W. F. van Beuningen, Weltevreden.
- Billiton-Maatschappij (Vertegenwoordiger der —), Tandjoeng Pandan.
- R. A. Bloemendal, Weltevreden.
- A. H. G. Blokzeijl, Djombang.
- Mr. A. F. van Blommestein, Weltevreden.
- Ch. E. Bodemeijer, Pamekasan.
- A. W. A. van Boeckholtz, Boelekomba, Celebes.
- A. R. Boele, Dobo, Amboina.
- A. G. Böeseken, Delanggoe, Klaten.
- W. C. Bonebakker, Soerabaia.
- Dr. W. G. Boorsma, Buitenzorg.
- Mej. W. J. Bosch, Buitenzorg.
- J. Bosman, Bondowoso.
- Dr. J. Bosscha, Tjipeudeuh, Bandoeng.
- Mr. V. A. van den Bossche, Soerabaia.
- J. Ph. J. Bouman, Tidore, Ternate.
- H. Bousquet, Jogjakarta.
- A. Braam, Madjalengka.
- D. F. van Braam Morris, Weltevreden.
- D. A. F. Brautigam, Pampanoea, Celebes.
- F. H. K. Brodhaag, Mampawa.
- W. G. Brock, Singapore.

Ch. Palmer van den Broek, Ternate.

F. A. Palmer van den Broek, Pontianak.

Mr. A. Brouwer, Weltevreden.

Mr. W. W. Brouwer, Probolinggo.

H. Th. Popkens Brouwer, Soemenep.

P. L. van Bueren, Halte Krian O. L.

A. A. Burgdorffer, Muntok.

Mr. J. Barlagen Bussemaker, Weltevreden.

P. Buwalda, Semarang.

J. Bijker, Weltevreden.

J. C. Bijleveld, Padang.

J. E. Bijlo, Weltevreden.

H. M. La Chapelle, Weltevreden.

I. de Clerq Zubli, Bangil.

G. du Cloux, Dilem, Modjokerto.

S. Cohen Fzn., Weltevreden.

W. J. Coenen, Makasser.

Concordia (Secr. Mil. Societeit), Weltevreden.

Mr. J. W. C. Cordes, Weltevreden.

M. J. Cornelius, Pekalongan.

O. F. Muller von Czernicki, Madioen.

P. F. Dahler, Priaman.

R. W. Elphinstone Dalrymple, Weltevreden.

M. H. Damme, Bandoeng.

H. Th. Damsté, Singaradja.

P. A. Daum, Weltevreden.

Mr. J. van Davelaar, Weltevreden.

F. M. Delfos, Hilversum.

W. F. G. Derx, Koedoes.

Mr. C. Th. van Deventer, 's Gravenhage.

J. A. E. van Deventer, Blitar.

L. Diephuis, Kediri.

H. W. Dikkers, Blitar.

J. Dinger, Weltevreden.

A. M. J. A. Ridder van der Does de Bye, Weltevreden.

J. Dölleman, Kemangler, Tegal.

J. G. Dom, Tjebongan, Jogjakarta.

J. P. Dom, Poerwokerto, Banjoemas.

W. Doornik, Koeta-Radja.

Th. J. H. van Driessche, Pontianak.

H. A. Dijkman, Djombang.

R. A. Ebbink, Weltevreden.

H. van Eck, Tandjoeng-Radja.

J. Einthoven, Soerabaia.

Mr. J. Elshout, Padang.

P. S. J. Eman, Telok-Betong.

Mr. J. J. C. Enschedé, Wonokromo.

W. A. Evers, Senggoeroeh.

H. E. K. Ezerman, Tebing-Tinggi, Deli.

Mr. P. Feenstra, Soerabaia.

E. Fels, Pamalangsiantar, O. K. Sumatra.

P. H. Frölich, Sidhoardjo.

D. E. van Galen, Jogjakarta.

Mr. A. Galestin, Soemenep.

F. J. Gentis, Socrabaia.

G. Gerlach, Boea.

Mr. J. Gerritzen, Weltevreden.

S. J. van Geuns, Moeara Tambesi.

S. G. Ginsel, Karimondjawa.

K. Gjellerup, Magelang.

G. L. Gonggrijp, Rembang.

Jhr. Mr. A. C. D. de Graeff, Buitenzorg.

F. H. Greve, Singkel.

P. J. van Gulik, Besoeki.

W. F. H. Haag, Soerakarta.

Dr. J. van Breda de Haan, Buitenzorg.

E. Hamakers, Melangbong.

A. J. Hamerster, Si-Djoendjoeng.

L. J. Harmsen, Weltevreden.

W. Hasselman, Modjokerto.

Mr. J. H. van Hasselt, Semarang.

Mr. C. W. baron van Heeckeren, Semarang.

Mr. J. J. de Heer, Medan.

R. L. A. Hellwig, Assahau.

Mr. C. G. J. B. Henny, Weltevreden.

A. M. Hens, Endeh, Flores.

H. G. Heyting, Banjoemas.

Th. A. L. Heyting, Djambi.

H. C. van den Honert, Medan.

Mr. W. F. Pijnacker Hordijk, Jogjakarta.

W. A. Hovenkamp, Moeara-Enim.

P. A. Hijnekamp, Grisee.

A. H. G. Imbert, Cheribon.

Mr. H. 's Jacob, Weltevreden.

E. F. Janssen van Raay, Timor.

E. F. Jochim, Soekaboemi.

Jhr. A. H. W. de Jonge, Kraksaän.

F. J. Junius, Bolaäng Mongondou.

Z. H. Kamerling, Padang.

Raden Kamil, Semarang.

J. Kempen, Soerabaia.

C. J. van Kempen, Loeboek-Pakam.

R. E. Kerkhoven, Gamboeng bij Bandoeng.

H. Ketner, Asahan.

I. van Keulen, Weltevreden.

W. J. Kikkert, Pekalongan.

L. Knappert, Benkoelen.

W. P. de Kock, Kediri.

R. M. Ario Koesoemo Joedho Soemiodo, Madioen.

J. Seyne Kok, Atoepoepoe, Timor.

P. J. Koot, Tjitjalengka.

G. F. de Bruijn Kops, Tandjoeng-Pinang.

Mr. Dr. M. S. Koster, Weltevreden.

H. C. Kronouer, Weltevreden.

W. F. J. Kroon, Denpasar, Zuid-Bali.

H. J. Kruger, Tabanan.

A. H. Kruijsboom, Goenoeng-Soegih.

C. Krijgsman, Tjitjalengka.

CCII

- B. ter Kuile, Soerabaia.
- D. van Hinloopen Labberton, Buitenzorg.
- F. A. E. Laceulle, Manondjaja.
- Mr. N. M. Lebret, Kedawoeng, Pasoeroean.
- F. A. Liefrinck, Weltevreden.
- J. H. Liefrinck, Jogjakarta.
- E. R. van Lier, Brebes.
- E. S. Luijpen, Weltevreden.
- G. H. de Man, Toempang, Pasoeroean.
- Ph. J. van Marle, Menado.
- A. F. Marmelstein, Weltevreden.
- J. Uden Masman, Weltevreden.
- N. V. Masman & Stroink, Semarang.
- J. M. Masset, Paré-Paré, Celebes.
- Mr. H. M. Meertens, Weltevreden.
- Mr. J. H. Meiss, Weltevreden.
- O. R. A. Michelsen, Weltevreden.
- Ch. M. Mioulet, Simpang-Ampat.
- J. A. F. C. van Moll, Djombang.
- F. Ch. N. van der Moore, Cheribon.
- R. A. M. Mooy, Tjitjoeroeg.
- A. Muhlenfeld, Wonogiri.
- W. D. B. Mulder, Toeban.
- F. Neumann, Weltevreden.
- Th. J. W. S. Neijs, Bangil.
- H. H. F. J. Nusselein, Loewock, O. K. Celebes.
- F. W. L. A. de Nijs, Padang Sidempoean.
- V. Obdeijn, Maros.
- H. D. A. Obertop, Pekalongan.
- R. M. Toemenggoeng Oetoijo, Japara.
- J. M. H. van Oosterzee, Weltevreden.
- G. Oosthout, Bandjernegara.
- W. Oudemans, Modjokerto.
- L. C. Ouwerling, Denpasar.
- Mr. J. H. Paehlig, Sampang.
- Mr. A. Paets tot Gansoyen, Socrabaia.

- K. Peereboom, Tegal.
- G. A. Pieper, Weltevreden.
- F. Pinke, Weltevreden.
- S. van der Plas, Medan.
- Mr. Th. B. Pleyte, Semarang.
- Mr. A. Maclaine Pont, Weltevreden.
- J. J. M. A. Popelier, Tjibatoe.
- B. N. Powell, Socrabaia.
- Dr. F. P. H. Prick van Wely, Mr.-Cornelis.
- E. J. H. Privé, Magetan.
- H. C. A. Quast, Langsa, O. K. Atjeh.
- R. M. E. Raaff, Jogjakarta.
- H. J. A. Raedt van Oldenbarneveldt, Amboina.
- W. J. Rahder, Medan.
  - Th. C. Rappard, Taroena.
- K. A. baron van Reede van Oudtshoorn, Poerworedjo.
- D. W. F. van Rees, Weltevreden.
- P. de Roo de la Faille, 's Gravenhage.
- K. F. H. Roos, Weltevreden.
- D. E. Cameron Rose, Weltevreden.
- Mr. Th. A. Ruys, Weltevreden.
- D. de Ruyter, Widodaren, Djember.
- H. Rijfsnijder, Weltevreden.
- F. W. M. de Rijk, Tegal.
- R. A. Salmon Soeria di Ningrat, Regent van Cheribon.
- L. H. van 't Sant, Weltevreden.
- R. Adipati Sasra di Ningrat, Soerakarta.
- B. Schagen van Soelen, Pasoeroean.
- J. Scheel, Kendal.
- Mr. Dr. W. F. Schimmel, Socrabaia.
- H. J. Schmidt, Segli.
- G. Scholten, Kediri.
- H. A. A. W. Schreuder, Saleier.
- Mr. J. J. Schrieke, Magelang.
- E. E. W. G. Schröder, Saleier.
- H. F. Schröder, Banjoemas.

CCIV

G. Selleger, Besoeki.

A. G. H. van Sluys, Makasser.

J. N. Smith, Ploembon.

E. R. Soesman, Probolinggo.

A. H. Spaan, Samarinda.

P. A. M. Spaan, Keboemen.

H. Spakler, Singapore.

G. J. Staal, Buitenzorg.

F. G. Stammann, Pekalongan.

H. E. Steinmetz, Weltevreden.

Th. W. L. Steinmetz, Semarang.

J. J. Stieltjes, Weltevreden.

J. A. Stoop, Dordrecht.

H. van Straaten, Weltevreden.

B. J. Suermondt, Magetan.

H. N. A. Swart, Koeta-Radja.

W. A. Temminck, Tjibeber.

W. C. Thieme, Bodjonegoro.

E. F. Thijssen, Semarang.

H. Timmer, Sibarau, Deli.

A. Tom, Poerworedjo.

Mr. G. J. Nolst Trenité, Weltevreden.

P. van Tubergen, Sindjaij.

J. D. Vader, Koedoes.

Dr. Th. Valeton, Buitenzorg.

C. van de Velde, Palembang.

A. F. Velders, tijdelijk Amsterdam.

Th. J. Veltman, Tapatoean, Atjeh.

J. P. Verheul, Lebong, Benkoelen.

J. F. Verhoog, Soreang, Kopo.

J. R. F. Verschoor van Nisse, Paloe, Midden-Celebes.

N. M. C. Verwey Mejan, Weltevreden.

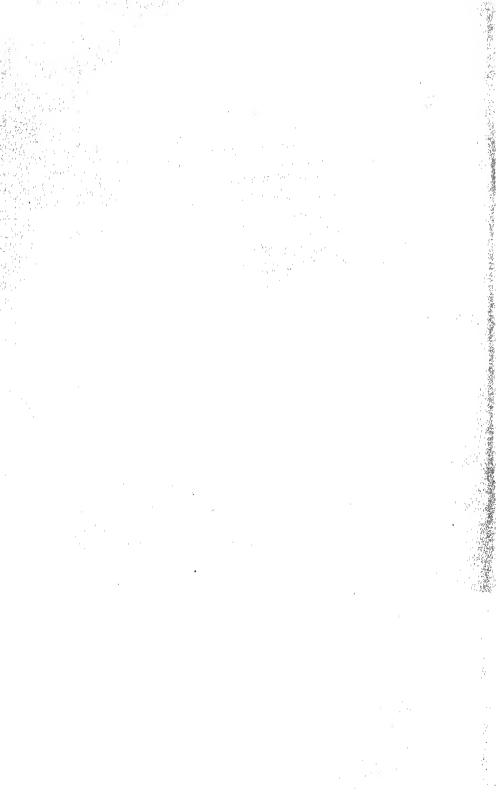
J. J. Verwijk, Magelang.

A. D. Vischer, Kalianda.

Mr. G. Vissering, Weltevreden.

H. L. C. B. van Vleuten, Bandoeng.

- H. A. Voet, Rembang.
- H. Vogel, Lausanne.
- L. M. Vonck, Mataram.
- L. van Vuuren, Weltevreden.
- S. Wächter, Soerabaia.
- J. P. Jannette Walen, Weltevreden.
- F. A. Th. Warnecke, Semarang.
- J. M. Wassink, Kebajoran.
- F. L. Wattendorff, Rambipoedji.
- H. E. Taylor Weber, Tjibadak.
- H. Th. Weehuizen, Ketapang, Pontianak.
- F. Th. J. Weiffenbach, Tjiamis.
- H. J. E. Wenckebach, Weltevreden.
- G. J. A. Westenenk, Kedoe.
- G. L. Weijnschenk, Jogjakarta.
- J. W. White, Magelang.
- Mr. A. J. Andrée Wiltens, Weltevreden:
- A. Tigler Wijbrandi, Weltevreden.
- Jhr. Mr. H. C. van der Wijck, Jogjakarta.
- E. A. Zeilinga, Weltevreden.
- G. L. van Zuijlen, Selokaton, Semarang.

KORTE INHOUD

VAN HET

BEHANDELDE IN DE NOTULEN.

Archæologie.

Aankoop voor Leiden 3, 51, 53, 59, 61, 72, 73, 75, 79, 81, 94. Voorwerpen uit Wonosobo, p. 40, 54, 62, 75, 81, 95. Bronzen voorwerpen uit Banjoemas, p. 3. Steenen gereedschappen uit Priaman, p. 4. Steenen bijlen uit het Palembangsche, p. 5, 43. Bijl-lemmet uit de Minahassa, p. 5. Oudheidk, cliché's en foto's over naar het Oudh. Bureau, p. 8. Astana gentong in Patjitan, p. 8. Piagem's over naar de Arch. Verzameling, p. 9. Jaartal op het vierarmig vrouwenbeeld No. 262b, p. 10. Twee bronzen beeldjes uit het Kedirische, p. 10, 27. Bronzen spiegel-handvat met inscriptie, p. 10, 27. Aardewerk-scherven uit het Kroë-sche, p. 10, 27. Eindverslag Boroboedoer, p. 14. Gouden ringen uit Banjoemas, p. 16, 52. Gouden ring uit Toeloengagoeng, p. 18. Verslag der verzameling, p. 21. Lijst van de Oudh. photo's p. 23, 114. Inhoudsopgave van het Oudh, archief, p. 23. Metalen bord en lepel van Boroboedoer, p. 24. Opgraving ten Oosten van Boroboedoer's voet, p. 24. Cliché's van Kinsbergen, p. 27, 46. Dienstreis van Dr. Krom naar Fort van der Capellen, p. 35. Oudheden uit Gondanglegi (Malang), p. 37. Bronzen beeldje uit Kedoe, p. 37.

CCVIII

Aarden schotel en bronzen schel uit Temanggoeng, p. 37.

Gouden voorwerp uit Brebes, p. 38.

Porceleinen olifant uit Malang, p. 38.

Gouden ringen en oorhangers uit Malang, p. 38.

Beschreven steen uit Ponorogo, p. 40, 53.

Beschreven steen Padang, p. 42.

Grafsteen van Leran, p. 45, 53, 55.

Graf van Malik Ibrahim, p. 46.

Gouden ring met Hindoe-inscriptie uit Temanggoeng, p 51,59.

Gouden voorwerpen uit Salatiga, p. 53, 75, 79.

Hindoe-sarcophaag met inscriptie, p. 55.

Beschreven steen uit de Batanghari, p. 59.

Zonnewijzer van Pagerroejoeng, p. 60.

Voorwerpen uit Grobogan, p. 60.

Id. uit Malang, 61, 73.

Gouden halssieraad uit Bondowoso, p. 61.

Uitgevoerde voorwerpen afkomstig uit Noord-Indië en Thibet, p. 73.

Id. uit Ned.-Indië, p. 73.

Ruiling van steenen Brahmakop en spuier tegen voorwerpen van het Museum, p. 73.

Piagem uit Magelang, p. 77.

Bronzen beeldje van Hayagriwa, p. 77, 84.

Koperen presenteerbladen uit Magelang, p. 80.

Koperen voorwerpen uit Salatiga, p. 82, 96, 111.

Bronzen plaat uit de Tenger, p. 190.

Uit de verzameling afgevoerde voorwerpen, p. 87.

Overnummering, p. 88.

Beschreven steenen van Mevr. Berger te Malang, p. 88, 99,

Intrekking van het Museum te Djokjakarta, p. 94.

Afgietsel van een Britsch-Indisch bas-relief over de geboorte van Brahma, p. 96.

Hindoe-ruïne in Koetei, p. 97.

Beeld No. 296 α een Kali-Doerga, p. 101.

Beschreven steen van Banka, p. 103.

Vondst te Tile-tile (Saleyer), p. 107.

Vondst te Pase (Atjeh), p. 110, 112.

Gouden plaatje met inscriptie uit de Diëng, p. 110, 112.

Beschreven gouden en zilveren plaatjes van de Penanggoengan, p. 114.

Beschadiging van beschreven steen D. 76, p. 115.

Ethnografie.

Voorwerpen uit Zuid Nieuw-Guinea, p. 4, 42, 82, 93.

Overbrenging der voorwerpen naar de nieuwe Schatkamer, p. 8.

Beeld van palmstam van de Humboldtsbaai, p. 8.

Voorwerpen West Nieuw-Guinea, p. 8.

Twee olifantstanden afgevoerd voor het Zoöl. Museum te Buitenzorg, p. 16.

Voorwerpen Noord Nieuw Guinea, p. 17, 40, 42, 51, 54, 76, 96.

Kostbare wapenen uit de familie van den Soesoehoenan, p. 18, 42.

Verslag over de verzameling, p. 20.

Kains van den Sultan van Bima, p. 35, 39, 58.

Poepoehoenan voor den rijstsnit, p. 44.

Gouden kris-handvat, p. 56.

Geografische rangschikking, p. 65, 68.

Celebes-museum, p. 75.

Urn uit Celebes, p. 85.

Uit de verzameling afgevoerde voorwerpen, p. 87, 100.

Staatsielansen uit Kota-Waringin, p. 112.

Bibliotheek.

Dagbladen enz. van het Departement van Justitie, p. 3, 17, 38, 52, 61, 74, 80, 95.

Woordenlijsten, p. 4, 5, 39, 40, 52, 83, 96.

A. Maass, Durch Zentral Sumatra, p. 5.

Dr. F. Elbert, Die Sunda Expedition, p. 6.

Afstand van exemplaren van edita aan personen en instellingen, p. 7, 28, 38, 56, 76, 85, 113.

A. C. E. Caillot, Histoire de la Polynésie Orientale, p. 11.

Dr. J. Groneman, Een verweer, p. 11.

Mr. A. Neytzel de Wilde, Welvaartstoestand der Inl. bevolking, p. 11.

Catalogus Departement van Koloniën, p. 15.

Nova-Guinea, p. 16.

Geologie Ost-Asiens und Australiens, p. 16, 59.

Verslag over de bibliotheek, p. 28.

H. P. van der Kemp, Oost-Indië's herstel in 1816, p. 35. Les droits de chasse dans les colonies, p. 36.

Rapport der Suriname-commissie, p. 37.

Indian Statutes en Digest of Indian Law cases, p. 40, 62. Jaarverslag Billiton-Maatschappij, p. 43.

P. Perdrizet, Bronzes grecs d'Egypte, p. 43.

R. Brandstetter, Das Verbum in den Indonesischen Sprachen, p. 43.

Jaarboek der Koninklijke Marine, p. 52.

Mr. G. Vissering, over Muntwezen, Handel en Bankwezen, p. 52.

Annales du Jardin Botanique de Buitenzorg, p. 58, 109.

C. M. Pleyte, Inl. Nijverheid in W.-Java I en II, p. 59, 110. Zendingstijdschrift de Macedoniër, p. 63.

Zendingsblad der gereformeerde kerken in Nederland, p. 63.

Bulletin of the Northern Territory, p. 74.

Dr. H. N. van der Tuuk, Kawi-Balineesch-Ned. woordenboek IV, p. 74.

Jaarboek voor Suikerfabrikanten op Java, p. 76.

Mededeelingen proefstation voor tabak, p. 80.

Mr. G. Vissering, On Chinese currency, p. 81.

Catalogus der beekerij van de Posterijen, p. 81.

Paul Brune, Dictionnaire des artistes etc. de la France, p. 83.

Dr. N. Adriani en A. C. Kruijt, De Baree sprekende Toradja's, p. 94.

J. E. Jasper en Mas Pirngadie I het Vlechtwerk in N. I. p. 94.

Catalogus Kol. Landb. tentoonstelling Deventer, p. 97.

Verslag Proefstation Java Suikerindustrie, 97.

L'expansion coloniale (tijdschrift), p. 113.

Handschriften, Prenten, Kaarten, Photo's, Varia.

Photo van een wapenbord, p. 6.

Wetensch. nalatenschap van Dr. Riedel, p. 10, 114.

Kaarten van het Departement van Marine, p. 17, 52, 61, 74, 80, 95, 111.

Battaksch tooverboek, p. 21.

Photo's van rijkssieraden Boni, p. 21.

Photo van Sultan Bima met gevolg, p. 21.

Verslag der handschr. verzameling, p. 22.

Cliché's van Woodbury en Page, p. 26, 46.

Maleische legende over steenen bijlen Palembang, p. 43.

Twee Javaansche bewerkingen van Arabische teksten, p. 43.

Oud-Soendasch handschrift, p. 44, 86.

Bataksche handschriften, p. 45.

Manuscript van Dr. van der Tuuk's Kawi-Balineesch Wb., IV, p. 46.

Palmblad-handschrift in rood gelakte doos, p. 64.

Id. in Kawi-Javaansch, p. 65.

Muntafdrukken en volksversjes, p. 79.

Lontar-handschrift uit Krawang, p. 82, 100, 101.

Korte schets van de Wajang-Poerwo door den Regent van Modjokerto, p. 87.

Photo Djaka-dolok Soerabaja, p. 98.

Vertellingen door z. g. toekang kentrong, p. 98.

Handschrift te Leiden als ons Darmo Lelangon, p. 100.

Photo's der forten te Ambon en Ternate, p. 111.

Id. van het tegenwoordig magazijn van kleeding Batavia, p. 111.

Historie.

Graven uit den Compagniestijd te Serang, p. 19.

Lila's en oud-Holl. kanon te Menado, p. 36, 81.

Genealogische inlichtingen over de familie Hofmeyr, p. 38, 52, 62, 75, 79, 112.

Stempel van het voormalig College van Curatoren, p. 44. Bewaring van monumenten uit den Compagniestijd, p. 57.

Afkondiging uit den tijd van Daendels, p. 86.

Penningkunde en Sphragistiek.

Munt uit Assam van 1651 Soka, p. 7.
Verslag over het Munt- en Penningkabinet, p. 20.
Munten uit Indramajoe, p. 45.
Munten uit Banjoemas, p. 75.
Lakafdrukken van ringen-inscripties, p. 88.
Zilveren munten uit Kedoe, p. 95.
Munten uit Pase (Atjeh), p. 110.
Munten uit Malang, p. 111.

Geldmiddelen.

Rekening en verantwoording over 1911, p. 1.
Begrooting 1912, p. 1, 13.
Verkoop van 's Genootschap's Inschrijving Ned. Werk.
Schuld, p. 6.
Loonen inlandsch personeel, p. 19, 21, 64.
Verslag over het beheer van den penningmeester, p. 28.
Rekening bij Nijhoff, p. 54.
Tijdelijke extra-bewaking, p. 56.
Verhooging der subsidie, p. 13, 50, 69, 90/92.

Personalia,

Dr. Hazeu Directeur van Onderwijs en Eeredienst, p. 8. Laatste hulde aan wijlen het Eerelid Dr. Riedel, p. 6. Commissie van jaarlijksche opname der verzamelingen, p. 7. Dr. Krom neemt weder de zorg voor de uitgave der Oudh. rapporten op zich, p. 9.

Dr. Rinkes in plaats van Dr. Hazeu medeconservator der handschriften, p. 11.

Commissie voor de reorganisatie der werkzaamheden, p. 11, 13. De Heer Moquette treedt af als mede conservator der Ethnografische Verzameling, p. 21.

De Heer H. Rijfsnijder lid der directie, p. 28, 30, 39.

De Heer Alfred Maass te Berlijn correspondeerend lid, p. 43.

Europeesch personeel, p. 45, 55.

De Heer Pleyte's cursus in het Soendaneesch, p. 45

De Heer van Wettum met verlof, p. 56.

Dr. van Ronkel op dienstreis, p. 64.

De Heer Zimmermann met verlof naar Europa, p. 81.

De Heer P. V. van Stein Callenfels buitengewoon lid, p. 99, 113.

De Heer Pleyte afwezig, p. 114.

Regent van Modjokerto Eerelid, p. 115.

Hulde aan het Eerelid Prof. Kern, p. 115.

Door de Regeering in bewaring gegeven voorwerpen.

Twee olifantstanden afgevoerd voor het Zoöl. Museum te Buitenzorg, p. 16.

Ethnographica Noord Nieuw-Guinea in bruikleen, p. 17.

Edita.

Oudheidkundige verslagen, p. 1, 15, 48, 48/50, 72, 78, 103, 105, 111.

C. M. Pleyte, Badoejsche geesteskinderen, p. 2.

J. P. Moquette, De datum op den grafsteen van Malik Ibrahim te Grissee, p. 2.

Manuscripten die niet gepubliceerd werden, p. 2, 54, 72, 76, 79.

Ruiling van Edita, p. 5, 43, 54, 84, 108.

Boroboedoer-monografie, p. 15.

L. M. F. Plate, Lijkanthropie bij de Sasaks, p. 15.

P. v. Genderen Stort, Kenja-Dajaksche Woordenlijst, p. 16. Brandes, p. 18, 30/35, 84, Epigrafische nalatenschap van — Balineesche Kropak, p. 19, 76, 88.

Dr. N. J. Krom, Beelden van Tj. Rimbi, p. 35.

Nota's van toelichting van Paloe, Dolo enz., p. 36.

Dr. F. de Haan, Priangan, p. 44, 89, 114.

Digoel-expeditie door Dr. B. Branderhorst, p. 44, 58.

Maleische vertaling van de Gids voor de Schatkamer, p. 46, 85.

Dr. K. G. F. Steller, Een bijdrage tot de kennis van het Talaoetsch, p. 47.

O. G. Heldring, Ethnogr. Schets der Marinde Anim, p. 58, 85.

D. van Hinloopen Lubberton, Sanskr. Mahādjana en Jav. Mēdjānā, p. 58.

L. C. Westenenk, Opmerkingen over Verbeek's Hindoerunen aan de Kampar-rivier, p. 58.

Herdruk van artikelen der edita, p. 68, 109.

C. M. Pleyte, De kluizenarij op de Geenoeng Padang (Soendaneesch), p. 72.

E. F. Jochim, Beelden te Djokjakarta, p. 72, 97.

Dr. D. A. Rinkes, Heiligen VI en VII, p. 79.

Dr. N. J. Krom, Het jaar van den val van Majapahit, p. 92.

E. F. Jochim, Airawata, p. 92.

G. K. B. Agerbeek, Ned.-Sasaksche woordenlijst, p. 93,·110. Commissie van præadvies voor binnenkomende manuscripten, p. 93.

F. Treffers, Kantteekeningen op Sarasin's Reise in Celebes,

.p. 93.

Id., Verhalen van de To Lelaki, p. 93.

W. K. H. Feuilletau de Bruijn, Gebruiken en taal der Kaja's aan de Noordwest-rivier, p. 93.

Nota over de urn uit Celebes, p. 93.

G. Maan, Makassaarsche verhalen in Toeratea dialect, p. 94. Tjentini, p. 103.

Javaansche bibliographie, p. 105.

W. A. Pénard, de Patoentoeng op Celebes, p. 112.

P. V. van Stein Callenfels, Hayam Wuruk, p. 113.

Diversen.

Verzoek Museum "Prins Hendrik" om bedacht te worden, p. 3.

Bespreking van werken in onze Edita, p. 5, 7.

Dankbetuiging aan Albrecht & Co., voor 10 prachtexemplaren van den Gids voor de Schatkamer, p. 8.

Inbraak in het Museum, p. 41.

Bewaking door een militaire wacht, p. 47.

Overlast van auto's op het Museumterrein, p. 55, 63.

Diploma's en bronzen medaille van de Bruss. tentoonstelling, p. 62.

Bovenverdieping voor het Museum, p. 64, 69, 113. Gratis distributie van J. E. Jasper en Mas Pirngadie's "Vlechtwerk", p. 68.

Id. van de a.s. Boroboedoer-monografie, p. 80.

Drukfouten op den omslag der Notulen, p. 85.

Mogelijkheid eener verlaging der contributie, p. 89, 94.

Priangan kosteloos aan alle leden, p. 89.

Sluiting van de colonnade aan de Noordzijde van het Museum, p. 100.

"A book that is shut is but a block"

GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book clean and moving.

5. B. 148. N. DELHI.